

Genesis

Genesis 1:1 Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.

2 Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží.

3 I řekl Bůh: "Buď světlo!" A bylo světlo.

4 Viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od tmy.

5 Světlo nazval Bůh dnem a tmou nazval nocí. Byl večer a bylo jitro, den první.

6 I řekl Bůh: "Buď klenba uprostřed vod a odděluj vody od vod!"

7 Učinil klenbu a oddělil vody pod klenbou od vod nad klenbou. A stalo se tak.

8 Klenbu nazval Bůh nebem. Byl večer a bylo jitro, den druhý.

9 I řekl Bůh: "Nahromad'te se vody pod nebem na jedno místo a ukaž se souš!" A stalo se tak.

10 Souš nazval Bůh zemí a nahromaděné vody nazval moři. Viděl, že to je dobré.

11 Bůh také řekl: "Zazelenej se země zelení: bylinami, které se rozmnožují semeny, a ovocným stromovým rozmanitého druhu, které na zemi ponese plody se semeny!"

A stalo se tak.

12. Vyhnala země rostliny, zeliny rozsévající sémě podle druhu svého, a strom, který nosí ovoce podle druhu svého, ve kterém jest sémě jeho. A viděl Bůh, že jest to dobré.

13 I byl večer a bylo ráno: den třetí.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ:

2 וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וּבְהוּ וַחֲשָׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם:

3 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר:

4 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין
הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ:

5 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ קִרְא לַיְלָה

וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד: ה

6 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל
בֵּין מַיִם לַמַּיִם:

7 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הַרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר

מִתַּחַת לְרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לְרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן:

8 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרָקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
שֵׁנִי: ה

9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקּוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מְקוֹם
אֶחָד וַתֵּרָאָה הַיַּבְשָׁה וַיְהִי־כֵן:

10 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אָרֶץ וּלַמְקוֹנָה הַמַּיִם קִרְא
יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דֶּשֶׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע
עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זֶרְעוּבוּ עַל־הָאָרֶץ

וַיְהִי־כֵן:

12 וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ

עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זֶרְעוּבוּ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

13 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: ה

14. A řekl Bůh: buďtež světla na obloze nebeské, aby oddělovala den od noci a aby byla znameními [určující] doby, dny a léta ;

15 a aby byla světly na klenbě nebeské, aby svítila na zem; a stalo se tak.

16. I učinil Bůh dvě světla veliká: světlo větší, aby ovládalo den, a světlo menší, aby ovládalo noc, i hvězdy.

17. A vsadil je Bůh na oblohu nebeskou, aby svítila na zem,

18 a aby ovládala den a noc a oddělovala světlo ode tmy. A viděl Bůh, že je to dobré.

19 I byl večer a bylo ráno: den čtvrtý. 20 A pravil Bůh: necht' hemží se vody hemžením bytostí živých a ptactvo necht' lítá nad zemí u oblohy nebeské.

21 I stvořil Bůh velryby veliké a všeliké živočichy plazivé, jimiž vody se hemžily dle druhů jejich, a všeliké ptactvo s křídly dle druhu jeho. A viděl Bůh, že je to dobré.

22 I požehnal jim Bůh řka: plod'te se a množte se a naplňte vodu v mořích a at' se rozmnožuje ptactvo na zemi.

23 A byl večer a bylo ráno: den pátý.

24 I pravil Bůh: necht' vydá země bytosti živé dle druhu jejich: dobytek, plaz a zvěř polní dle druhu jejího i stalo se tak.

25 I učinil Bůh zvěř polní dle druhu jejího a dobytek dle druhu jeho a všeliký zeměplaz dle druhu jeho - a viděl Bůh, že je to dobré.

26 I pravil Bůh: učiňme člověka k obrazu svému podle podobenství svého, aby panoval nad rybami mořskými a nad ptactvem nebeským a nad dobyt看kem a nad (zvířaty) celé země a nad veškerým plazem, který se plazí po zemi.

27 I stvořil Bůh člověka k obrazu svému; k obrazu Božímu stvořil ho; muže i ženu - stvořil je

14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם:

15 וְהָיוּ לְמְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:

16 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמְּאֹרֶת הַגָּדֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים:

17 וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ: 18 וּלְמַשֵּׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

19 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי: ָ

20 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם:

21 וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֹשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

22 וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ:

23 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חַמִּישִׁי: ָ

24 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֶמָּה וּרְמֵשׂ וּחַיֵּי־הָאָרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן:

25 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינָהּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

26 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַרְמֵשׂ הַרְמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ:

27 וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלֵּם אֱלֹהִים

muže i ženu - stvořil je.

28 A požehnal jim Bůh a řekl jim Bůh: buďte plodnými, a množte se a naplňte zemi a podmaňte [si] ji, a panujte nad rybami mořskými a nad ptactvem nebeským a nad všelikým životem, který se plazí po zemi.

29. A Bůh pravil: hle, dávám vám všechny zeliny rozsévající semě na povrchu celé země, a každý strom, na němž jest plod stromu, který vydává semě, vám budiž k jídlu;

30 a všem zvířatům země a všemu ptactvu nebeskému a všemu, co se plazí po zemi, v němž jest duše živá, [dal jsem] všelikou bylinu zelenou ku pokrmu. A stalo se tak.

31 I viděl Bůh vše, co učinil, a hle, bylo to velmi dobré. A byl večer a bylo ráno: den šestý.

Kapitola druhá

1. A dokonána byla nebesa a země a veškeren zástup jejich.

2. I dokončil Bůh v den sedmý dílo své, které byl učinil, a odpočinul dne sedmého ode všeho díla svého, které udělal.

3. A požehnal Bůh dni sedmému a posvětil jej, nebo v něm odpočinul ode všeho díla svého, které Bůh stvořil vykonav je.

4. Tyto jsou vzniky nebes a země, když stvořeny byly; v den, když učinil Hospodin Bůh zemi a nebe,

5. ještě nebylo žádného křoví polního na zemi a žádná rostlina polní ještě nerostla, neboť Hospodin Bůh nedal pršeti na zem a nebylo člověka, aby vzdělával půdu;

6. ale výpar vystupoval ze země a napájel celý povrch půdy.

7. I utvořil Hospodin Bůh člověka z prachu země a vdechl do nosu jeho dech života a stal se člověk bytostí živou.

8. A Hospodin Bůh štípl zahradu v Edenu na východ a usadil tam člověka, kterého byl utvořil.

בָּרָא אֱתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:

28 וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּכְבֹשׁוּהָ וּרְדוּ בָדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הַרְמֵשֶׁת עַל־הָאָרֶץ:

29 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בוֹ פְּרִיעֵץ זֶרַע זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ:

30 וְלִכְלַח־חַיֵּית הָאָרֶץ וְלִכְלַעוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכָּל רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי־כֵן:

31 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי: פ

1 וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם:

2 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכַל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:

3 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכַל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת: פ

4 אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בַּיּוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אָרֶץ וּשְׁמַיִם:

5 וְכָל־שִׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה:

6 וְאָדָם יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי־הָאֲדָמָה:

7 וַיִּצְרֶה יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עֹפֶר מִן־הָאֲדָמָה וַיַּפֵּחַ בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה:

8 וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גֶּן־בְּעֵדֶן מִקְדָּם וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר:

9. Hospodin Bůh dal vyrůstí ze země všelikým stromům milým na pohled a chutným k jídlu, a stromu života uprostřed zahrady a stromu poznání dobra a zla.
10. A řeka vycházela z Edenu, aby napájela zahradu, a odtud dělí se a stává se čtyřmi hlavními [řekami]:
11. Jméno jedné je Píšon, ta, která obtéká celou zemi Chavíly, kde jest zlato,
12. a zlato země této jest dobré; tam jest [také] bedolach [pryskyřice] a kámen šoham [beryl];
13. a jméno řeky druhé je Gíchon, ta, která obtéká celou zemi Kúš ;
14. a jméno řeky třetí je Chidekel [Diklat-Tigrfs], ta, která teče na východ Assyrie, a řeka čtvrtá jest Prat [Euf rat].
15. I vzal Hospodin Bůh člověka a usadil ho do zahrady , Eden, aby ji vzdělával a hlídal
16. a přikázal Hospodin Bůh člověku řka : s každého stromu zahrady smíš jísti,
17. ale se stromu poznání dobra a zla, nejez s něho, neboť v den, kdy s něho jísti budeš, zemřeš.
18. I pravil Hospodin Bůh: není dobře, aby byl člověk samotný; učiním mu pomoc po boku jeho.
19. I utvořil Hospodin Bůh ze země všechna zvířata polní a všecko ptactvo nebeské a přivedl [je] k člověku, aby viděl, jak je pojmenuje; a jak pojmenuje člověk každou bytost živou, takové bude jméno její.
20. Tak volat člověk jménem veškerý dobytek a ptactvo nebeské a veškerá zvířata polní, ale pro člověka nenalezla se pomocnice po boku jeho.
21. I seslal Hospodin Bůh na člověka tvrdý spánek, takže usnul, a odňal mu jedno ze žebér jeho a vložil na místě jeho maso.
22. A utvořil Hospodin Bůh ze žebra, které odňal člověku, ženu, a

- 9 וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֹחַמָד
 לְמַרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעֵץ
 הַדַּעַת טוֹב וְרָע:
- 10 וַנְּהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהָיָה
 לְאַרְבַּעַה רְאשִׁים:
- 11 שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הִסְבִּב אֶת כָּל־אֶרֶץ חַוִּילָה
 אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב:
- 12 וַזָּהָב הָאֶרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֹלַח וְאֲבֵן הַשֵּׁהָם:
- 13 וְשֵׁם־הַנְּהַר הַשֵּׁנִי גִיכּוֹן הוּא הִסְבִּב אֶת כָּל־אֶרֶץ
 כּוּשׁ:
- 14 וְשֵׁם הַנְּהַר הַשְּׁלִישִׁי חִדְקֵל הוּא הַהִלֵּךְ קְרִמַת אַשּׁוּר
 וַיִּהְיֶה הַרְבִּיעִי הוּא פְרַת:
- 15 וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנְחֵהוּ בְּגֶן־עֵדֶן
 לְעִבְדָהּ וּלְשֹׁמְרָהּ:
- 16 וַיִּצְוֵ יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ־הַגֶּן
 אָכַל תֹּאכַל:
- 17 וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם
 אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת:
- 18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ
 אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנַגְדּוֹ:
- 19 וַיִּצַּר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֶת
 כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לְרֹאוֹת מַה־יִּקְרָא־לּוֹ
 וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא־לּוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ:
- 20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם
 וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאֶ־מִצָּא עֵזֶר כְּנַגְדּוֹ:
- 21 וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים תְּרֵהֱמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח
 אֶחָת מִצְלַעְתָּיו וַיִּסְגֵּר בָּשָׂר תַּחַתְּנָהּ:
- 22 וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֶּלַע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם
 לְאִשָּׁה וַיִּבְאֶהָ אֶל־הָאָדָם:

přivedl ji člověku.

23. Tu řekl člověk: ted' tato jest kost z kostí mých a masoz masa mého, budiž nazvána mužatka [žena] [išah], nebot' z muže (iš) byla tato odňata.

24. Proto opustí muž otce svého i matku svou a lpí na ženě své a [oba] stanou se tělem jedním.

25. Oba, muž a žena jeho, byli nazí a nestyděli se.

Kapitola třetí

1. A had byl lstivější než všechna zvířata polní, která byl učinil Hospodin Bůh, a řekl ženě: což pak pravil Bůh: nesmíte jísti s každého stromu zahrady?

2. I odpověděla žena hadovi: z plodů stromů zahrady smíme jísti,

3. a ale z plodů stromu, který jest uprostřed zahrady řekl Bůh: nejezte s toho, ani nedotkněte se ho, abyste nezemřeli.

4. Had však řekl k ženě: [tím] zajisté nezemřete;

5. ale Bůh ví, že v den, ve který budete s něho jísti, otevrou se vaše oči a budete jako Bůh, poznajíce dobré i zlé.

6. Když viděla žena, že strom jest lahodný k jídlu a že jest rozkoší očím a že strom jest žádoucný pro zmoudření, vzala z plodu jeho a jedla a dala také muži svému sebou - a on jedl.

7. Otevřely se oči obou a poznali, že jsou nazí; a sešili si listí fíkové a udělali si zástěrky

8. I slyšeli hlas Hospodina Boha, procházejícího se po zahradě za denního vánku, a skryl se člověk a žena jeho před Hospodinem Bohem mezi stromy zahrady.

9. Tu volal Hospodin Bůh na člověka a řekl mu: kde jsi?

10. I odpověděl: slyšel jsem hlas tvůj v zahradě a ulekl jsem se proto, že jsem nahý, a skryl jsem se.

11. I Pravidl [Bůh]: kdo ti řekl, že jsi nahý? Zda jedl jsi se stromu, s něhož jísti jsem ti zapověděl?

23 וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפֶּעַם עָצַם מַעְצָמִי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ-זֹאת:

24 עַל-כֵּן יַעֲזֹב-אִישׁ אֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד:

25 וַיְהִיו שְׁנֵיהֶם עֶרְוִמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבַּשְׂשׁוּ:

וַהֲנַחֵשׁ הָיָה עֶרּוֹם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה

אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל-הָאִשָּׁה אַף כִּי-אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגֶּן:

2 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל-הַנָּחַשׁ מִפְּרִי עֵץ-הַגֶּן נֹאכֵל:

3 וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ-הַגֶּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בוֹ פֶּן-תָּמוּתוּן:

4 וַיֹּאמֶר הַנָּחַשׁ אֶל-הָאִשָּׁה לֹא-מוֹת תָּמוּתוּן:

5 כִּי יָדַע אֱלֹהִים כִּי בַיּוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וּנְפַקְחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם כְּאֱלֹהִים יָדְעֵי טוֹב וָרָע:

6 וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכֵל וְכִי תֹאוּהוּ-הוּא לְעֵינָיִם וַנְּחַמֵּד הָעֵץ לְהַשְׁכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכֵל

וַתֵּתֵן גַּם-לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכֵל:

7 וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עִרְוָם הֵם וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאוּנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חִגְרֹת:

8 וַיִּשְׁמְעוּ אֶת-קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְּהִלָּה בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגֶּן:

9 וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל-הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה:

10 וַיֹּאמֶר אֶת-קִלְדָּה שָׁמַעְתִּי בְּגֵן וְאִירָא כִּי-עִירָם אָנֹכִי וַאֲחָבָא:

11 וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לָךְ כִּי עִירָם אָתָּה הַמְן-הָעֵץ אֲשֶׁר

12. I řekl člověk: žena, kterou jsi mně dal, dala mně se stromu - a jedl jsem. ,

13. I řekl Hospodin Bůh ženě: co's to udělala? Žena odpověděla: had svedl mne, a jedla jsem.

14. Tedy řekl Hospodin Bůh hadovi: poněvadž jsi učinil toto, budiž proklet ze všeho dobytka a z veškeré zvěře polní; po bříše budeš se plaziti a prach budeš požíratí po všechny dny života svého.

15. A nepřátelství způsobím mezi tebou a ženou a mezi potomstvem tvým a potomstvem jejím; on poraní tobě hlavu a ty jej poraníš na patě.

16. K ženě pravil: velice rozmnožím obtíže tvé a těhotnost tvou; s bolestmi budeš roditi děti a po muži tvém bude touha tvá - a on vládnouti bude nad tebou.

17. A k Adamovi pravil: poněvadž jsi uposlechl hlasu ženy své a jedl jsi se stromu, který jsem tobě zakázal, řka: nejez s něho! : budiž prokleta půda pro tebe! Namáhavou prací budeš se živiti z ní po všechny dny života svého.

18. Trní a bodláky bude ti ploditi a budeš jísti byliny polní.

19. V potu tváře své budeš jísti chléb, až se navrátíš .do země, neboť' z ní byl jsi vzat; neboť' prach jsi a v prach se navrátíš.

20. Nazval pak člověk ženu svou "Chavah" [.Život], neboť' ona stala se matkou všech živých.

21. Učinil pak Hospodin Bůh Adamovi a ženě jeho šaty kožené a přioděl je.

22. I pravil Hospodin Bůh: hle, člověk stal se jako jeden z nás, že zná dobré i zlé; a nyní - [způsobím], aby nevztáhl ruku svou a nevezal též se stromu života a nejedl a nežil [pak] věčně !

23. Vyhnal ho tedy Hospodin Bůh ze zahrady Éden, aby vzdělával zemi, ze které vzat byl;

24. a zapudil člověka a usídlil východně od zahrady Éden Keruby a plamen meče vířícího se, hlídati cestu ku stromu života..

צוֹיִתִּיךָ לְבַלְתִּי אֶכְל־מִמֶּנּוּ אֶכְלֶתָ:

12 וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הוּא

נָתַנָּה-לִּי מִן-הָעֵץ וָאֶכַל:

13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְאִשָּׁה מִה-זֹּאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר

הָאִשָּׁה הַנִּחַשׁ הִשְׂיֵאֲנִי וָאֶכַל:

14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל-הַנָּחַשׁ כִּי עָשִׂית זֹאת אַרְוֹר

אֶתָּה מִכָּל-הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל-גִּחְוֹנְךָ תֵּלֵךְ

וְעָפָר תֹּאכַל כָּל-יְמֵי חַיֶּיךָ:

15 וְאִיבָה אִשִּׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זְרַעֲךָ וּבֵין

זְרַעֲהָ הוּא יִשׁוּפֶךָ רֹאשׁ וְאֶתָּה תִּשׁוּפְנוּ עָקֵב: ס

16 אֶל-הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבֵּה אַרְבֵּה עֲצָבוֹנְךָ וְהִרְגֵךָ בְּעֲצָב

תִּלְדֵי בָנִים וְאֶל-אִישׁךָ תִּשְׁוָקְתְךָ וְהוּא יִמְשַׁלְּבֶךָ: ס

17 וּלְאָדָם אָמַר כִּי-שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וַתֹּאכַל

מִן-הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אַרְוֹרָה

הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרְךָ בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

18 וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לְךָ וְאֶכְלֶתָ אֶת-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה:

19 בְּזַעַת אִפְּוֶךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹבֶכָה אֶל-הָאֲדָמָה כִּי

מִמֶּנָּה לִקְחָתָ כִּי-עָפָר אֶתָּה וְאֶל-עָפָר תָּשׁוּב:

20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הוּא הִיְתָה אִם

כָּל-חַי:

21 וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר

וַיַּלְבִּשֵׁם: פ

22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ

לְדַעַת טוֹב וְרָע וְרָע וְעָתָה פָּן-יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ

הַחַיִּים וְאֶכַל וְחַי לְעֹלָם:

23 וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגִּן-עֵדֶן לְעַבְדֵי אֶת-הָאֲדָמָה

אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם:

24 וַיִּגְרַשׂ אֶת-הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקְדָּם לְגִן-עֵדֶן אֶת-הַכְּרִבִּים

וְאֵת לְהַט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֶת-דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים: ס

Kapitola čtvrtá

1. A člověk poznal. Chavu, ženu svou; počala a porodila Kajina a řekla: "Kaníti", nabyla jsem muže Hospodinem.
2. A opět porodila bratra jeho, Hebela. A stal se Hebel pastýřem ovcí a Kajin stal se zemědělcem.
3. A událo se po nějaké době, že Kajin přinesl z plodů polních obět' Hospodinu,
4. a také Hebel přinesl (oběP] z prvorozených ovcí svých a [sice] z tuku jejich. A vzhlédl Hospodin [milostivě] na Hebela i na obět' jeho,
5. ale na Kajina a na obět' jeho nevzhledl. I mrzelo to s Kajina náramně a tvář jeho opadla. –
6. Tu řekl Hospodiri Kajinovi : proč tě mrzí a proč opadla tvář tvoje?
7. Zdaliž není [to tak]: budeš-li jednatí dobře, můžeš [jí] pozdvihnouti; a nebudeš-li jednatí dobře, [pak] u dveří hřích číhá a po tobě bude touha jeho, ty však máš jej ovládati
8. I řekl Kajin Hebelovi, bratru svému [jděme na pole!] a když byli na poli, povstal Kajin proti Hebelovi, bratru svému, a zabil ho.
9. Tu řekl Hospodin Kajinovi: Kde jest Hebel, bratr tvůj? I [ten] řekl: nevím! zdali jsem hlídačem bratra svého?
10. I řekl [Hospodin): co jsi učinil? hle hlas [prolité] krve bratra tvého křičí ze země ke mně!
11. A teď budiž proklet zemí, která otevřela ústa svá, aby přijala z ruky tvé krev bratra tvého:
12. Budeš-li vzdělávati půdu, nedá ti více sílu svou; tulákem a poběhlíkem budeš na zemi.
13. I řekl Kajin k Hospodinu: příliš velká jest vina má, abych mohl ji snéstí.
14. Hle, vyhnal`s mne dnes pryč od povrchu země a před tváří tvou mám

- וְהָאָדָם יָדַע אֶת-חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד
אֶת-קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה:
2 וַתֹּסֵף לָלֶדֶת אֶת-חָבִי וְיְהִי-הֶבֶל רֹעֵה צֹאן
וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה:
3 וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה
לַיהוָה:
4 וְהֶבֶל הֵבִיא גַם-הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֲלִבָּהֶן וַיִּשַׁע
יְהוָה אֶל-הֶבֶל וְאֶל-מִנְחָתוֹ:
5 וְאֶל-קַיִן וְאֶל-מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד
וַיִּפְּלוּ פָּנָיו:
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ:
7 הֲלוֹא אִם-תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לִפְתָח חַטָּאת
רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל-בּוֹ:
8 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם
קַיִן אֶל-הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ:
9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן אֵי הֶבֶל אָחֶיךָ וַיֹּאמֶר לֹא
יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי:
10 וַיֹּאמֶר מַה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחֶיךָ צֹעֲקִים אֵלַי
מִן-הָאֲדָמָה:
11 וְעַתָּה אָרוּר אַתָּה מִן-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת-פִּיהָ
לְקַחַת אֶת-דְּמֵי אָחֶיךָ מִיָּדֶךָ:
12 כִּי תֵעָבֵד אֶת-הָאֲדָמָה לֹא-תֹסֵף תִּתְּכֹחֶה לָךְ נָע
וְנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ:
13 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשֵׂא:
14 הֵן גִּרְשַׁתְּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵיךָ
אֶסְתֵּר וְהָיִיתִי נָע וְנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָּל-מֹצְאֵי יַהַרְגֵנִי:

se skrývati; a budu tulákem a poběhlíkem na zemi - a pak stane se, [že] kdokoli potká mne, zabije mne!

15. I řekl mu Hospodin: proto, kdo by Kajina zabil, sedmeronásobně pomstěno by bylo. A vtiskl Hospodin Kajinovi znamení, aby ho nezabil nikdo, kdo by ho potkal.

16. I odešel Kajin pryč od Hospodina a usadil se v zemi "Nod", východně od Édenu.

17. (Poté) poznal Kajin ženu svou; [ta] počala a porodila Chanocha.

18. A vystavěl město a pojmenoval město podle is jména syna svého ;„Chanoch". - Chanochovi narodil se Irad; a Írad zplodil Mechujaela; a Mechujael zplodil Metušaéla a Metušaél zplodil Lemechs. –

19. Lemech vzal si dvě ženy: jméno jedné Adah a jméno druhé Cillah:

20. Adah porodila Jabala; ten stal se otcem majitelů stanů a stád.

21. A jméno bratra jeho [bylo] Júbal; ten stal se otcem všech, kteří hrají na harfu a flétnu.

22. A také Cillah porodila - Tubal-Kajina, jenž tepal všelijaké nástroje z mědi a železa. Sestra Tubal-Kajinova byla Naamah.

23. I pravil Lemech k ženám svým: Ado a Cillo, slyšte hlas můj ! Ženy Lemechovy, poslyšte řeč mou 1 Neb muže zabiju za ránu mně [zasazenou), a hochy za bouli mně [učiněnou)

24. Nebor sedmeronásobné bude pomstěn Kajin, ale sedm a sedmdesáteronásobně ~ Lemech !

25. Adam poznal opět ženu svou a [tato] porodila syna a nazvala jméno jeho Šét [Sazenice], neboť [řekla]: Bůh vštípil mně jiného potomka místo ~Hebela, když Kajin ho zabil.

26. Také Šétovi se narodil syn; a nazval jméno jeho Enóš. Tehdáž začalo vzývání jména Hospodinova.

Kapitola pátá

1. Tato jest kniha rodů Adsma. V den, kdy stvořil Bůh člověka, učinil ho ku podobnosti Božímu;

2. muže a ženu stvořil je a požehnal jim a nazval jméno

15 וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן כָּל־הַרְג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יִקָּם וַיִּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ:

16 וַיֵּצֵא קַיִן מִלְּפָנַי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד קִדְמַת־עֵדֶן:

17 וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוּךְ וַיְהִי בְנֵה עֵיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעֵיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוּךְ:

18 וַיּוֹלֵד לְחֲנוּךְ אֶת־עֵיֶרֶךְ וְעֵיֶרֶךְ יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל

וּמְחוּיָאֵל יָלַד אֶת־מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לֶמֶךְ:

19 וַיִּקְחֵלֹו לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה:

20 וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־יָבֵל הוּא הָיָה אָבִי יֵשֶׁב אֱהֵל וּמִקְנֵה:

21 וְשֵׁם אַחִיו יוֹבֵל הוּא הָיָה אָבִי כָּל־תַּפְשׁ כְּנוֹר וְעוֹגֵב:

22 וְצִלָּה גַם־הוּא יָלְדָה אֶת־תּוֹבֵל קַיִן לְטַשׁ כָּל־חֲרָשׁ נְחֹשֶׁת וּבְרִזָּל וְאַחֹת תּוֹבֵל־קַיִן נַעֲמָה:

23 וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוּלִי נָשִׁי

לֶמֶךְ הַאֲנִיָּה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הֲרַגְתִּי לְפַעְעֵי וַיּוֹלֵד לְחִבְרָתִי:

24 כִּי שִׁבְעָתַיִם יִקָּם־קַיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה:

25 וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שְׁתִּילִי אֱלֹהִים זָרַע אַחַר תַּחַת הַבַּיִת כִּי הֲרַגוּ קַיִן:

26 וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יָלַד־בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֵנוֹשׁ אַז הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה: ך

1 זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרָא

אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ:

2 זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָם: ם

jejich člověk v den, ve který byli stvoření.

3. Když prožil Adam sto třicet let, zplodil [syna] ku podobnosti svému a k obrazu svému, s nazval jméno jeho Šét.
4. Adam, zplodiv Šéta, žil [ještě] osm set let a zplodil syny a dcery.
5. Všechnů, které Adam prožil, bylo devět set třicet let, a zemřel.
6. Když bylo Šétovi sto pět let, zplodil Enoše,
7. A žil Šét, když byl. zplodil Enoše, [ještě] osm set sedm let a zplodil syny a dcery.
8. Všechnů Šétových bylo devět set dvanáct let, a zemřel.
9. Enóš prožil devadesát let, a zplodil Kénana.
10. A žil Enóš, když byl zplodil Kénana, ještě osm set patnáct let, a plodil syny a dcery.
11. Všechnů Enóšových bylo devět set pět let, a zemřel.
12. Kénan žil sedmdesát let, a zplodil Mahalaléla.
13. A žil Kénan, když byl zplodil Mahalaléla, ještě osm set čtyřicet let a plodil syny a dcery.
14. Všechnů Kénanových bylo devět set deset let, a zemřel.
15. Mahalalél žil šedesát pět let, a zplodil Jereda.
16. A žil Mahalalél, když byl zplodil Jereda, ještě osm set třicet let a zplodil syny a dcery.
17. Všechnů Mahalalélových bylo osm set devadesát pět let, a zemřel.
18. Jered žil sto dva a šedesát let, a zplodil Chanocha.

- 3 וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתָיו כְּצֶלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת׃
- 4 וַיְהִי וַיְמִי־אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת׃
- 5 וַיְהִי כָּל־יְמֵי אָדָם אַשְׁרֵי־חַי תִּשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָת׃ ׀
- 6 וַיְחִי־שֵׁת חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־אֵנוֹשׁ׃
- 7 וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אֵנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת׃
- 8 וַיְהִי כָּל־יְמֵי־שֵׁת שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת׃ ׀
- 9 וַיְחִי אֵנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־קִינָן׃
- 10 וַיְחִי אֵנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קִינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת׃
- 11 וַיְהִי כָּל־יְמֵי אֵנוֹשׁ חֲמֵשׁ שָׁנִים וְתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת׃ ׀
- 12 וַיְחִי קִינָן שֶׁבַעִים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־מַהֲלָאֵל׃
- 13 וַיְחִי קִינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהֲלָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת׃
- 14 וַיְהִי כָּל־יְמֵי קִינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וְתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת׃ ׀
- 15 וַיְחִי מַהֲלָאֵל חֲמֵשׁ שָׁנִים וּשְׁשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־יֶרֶד׃
- 16 וַיְחִי מַהֲלָאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת׃
- 17 וַיְהִי כָּל־יְמֵי מַהֲלָאֵל חֲמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת׃ ׀
- 18 וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־חֲנוֹךְ׃

19. A žil Jered, když byl zplodil Chanocha, ještě osm set. let a zplodil syny a dcery.
20. Všechny dny Jeredových bylo devět set dva a šedesát let, a zemřel.
21. Chanoch žil šedesát pět let, a zplodil Metušelacha.
22. A krácel Chanoch s Bohem, když byl zplodil Metušelacha, ještě tři sta let a zplodil syny a dcery.
23. Všechny dny Chanochových bylo tři sta šedesát pět let.
24. Chanoch krácel s Bohem a nebylo ho [více], neboť Bůh vzal ho [k sobě].
25. Metušelach žil sto osmdesát sedm let, a zplodil Lemecha.
26. A žil Metušelach, když byl zplodil Lemecha, ještě sedm set dva a osmdesát let, a zplodil syny a dcery.
27. Všechny dny Metušelachových bylo devět set šedesát devět let, a zemřel.
28. Lemech žil sto dva a osmdesát let, a zplodil syna. „Noach“ řka: "Zeh jenachamenu"
29. A nazval jména jeho "- ten potěší nás v práci naší a při námaze rukou našich se zemí, kterou Hospodin proklel.
30. A žil Lemech, když byl zplodil Noacha, ještě pět set devadesát pět let a zplodil syny a dcery.
31. Všechny dny Lemechových bylo sedm set sedmdesát sedm let, a zemřel.
32. Noachovi bylo pět set let, tu zplodil Noach Šéma, Chama a Jefeta.

19 וַיְחַיֶּיָּרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוּךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
20 וַיְהִיּוּ כָּל־יְמֵי־יָרֶד שְׁתַּיִם וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַתֵּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת׃ ׀
21 וַיְחַיֶּי חֲנוּךְ חָמֵשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשֶׁלַח׃
22 וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרָי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
23 וַיְהִי כָּל־יְמֵי חֲנוּךְ חָמֵשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וְשָׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃
24 וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ ׀
25 וַיְחַי מִתּוּשֶׁלַח שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לֶמֶךְ׃
26 וַיְחַי מִתּוּשֶׁלַח אַחֲרָי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
27 וַיְהִיּוּ כָּל־יְמֵי מִתּוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַתֵּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת׃ ׀
28 וַיְחַיֶּלְמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֶּן׃
29 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמִעֲצָבוֹן יְדִינֵנוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אָרְרָה יְהוָה׃
30 וַיְחַיֶּלְמֶךְ אַחֲרָי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וַתֵּשַׁעִים שָׁנָה וַחָמֵשׁ מֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
31 וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע וּשְׁבַעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת׃ ׀
32 וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חָמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃

Kapitola šestá

1. I stalo se, když začali se lidé množiti na zemi a dcery se jim narodily,
2. tu viděli synové Boží dcery lidí, že byly krásné, a vzali si za ženy, kterékoli si vyvolili.
3. I pravil Hospodin: nebude rozhodovati duch můj v člověku navždy, ježto on přece maso jest; nechť trvá věk jeho [k pokání a polepšení] sto dvacet let.
4. Obrové byli na zemi za oněch dnů a také potom, když vcházeli synové Boží k dcerám člověka a [tyto] jim rodily - to jsou ti hrdinové pradávna, muži proslulí.
5. Když viděl Hospodin, že veliká byla zlomyslnost člověka na zemi a že byl všechn výtvar myšlenek srdce jeho jen zlý - po celý čas,
6. litoval Hospodin, že byl udělal člověka na zemi a rmoutil se v srdci svém.
7. I pravil Hospodin: vyhladím člověka, kterého jsem stvořil, s povrchu země: jak člověka, tak dobytek, a plaz a ptactvo nebeské, neboť lituji, že jsem je učinil.
8. Noach však našel milost
9. Tyto jsou příběhy Noachovy: Noach byl mužem spravedlivým, dokonalým ve svém věku ; s Bohem kráčel Noach.
10. Noach zplodil tři syny: Šéma, Chama a Jefeta.
11. I byla zkažena země před Bohem a země byla plná násilím.
12. A viděl Bůh zemi a hle, byla zkažena, neboť zkazil každý tvor svůj způsob [životu] na zemi.
13. Tu řekl Bůh Noachovi : konec všech tvorů nastal přede mnou, neboť plna jest země násilím jejich: a hle, zkazím je se zemí

וַיְהִי כִּי־הִחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי
הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יִלְדוּ לָהֶם:
2 וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הָנָה
וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ:
3 וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יִדְוֶן רוּחִי בָּאָדָם לְעַלְם בְּשָׁנָם הוּא
בָּשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מָאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה:
4 הַנְּפִלִים הָיוּ בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר
יָבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בָּנוֹת הָאָדָם וַיִּלְדוּ לָהֶם הַמָּה
הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אָנָּשִׁי הַשָּׁם: ה
5 וַיִּרְא יְהוָה כִּי רָבָה רַעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֹצֵר
מִחֻשְׁבֹּת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם:
6 וַיִּנְחַם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב
אֶל־לְבוֹ:
7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲמַחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם
כִּי נַחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתִם:
8 וְנָח מִצָּא חַן בְּעֵינַי יְהוָה: ה
9 אֱלֹהִים תּוֹלְדֹת נָח נָח אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדַרְתּוֹ
אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ־נָח:
10 וַיּוֹלֵד נָח שְׁלֹשָׁה בָּנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת:
11 וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ חָמָס:
12 וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית
כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ: ס
13 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנָח קַן כָּל־בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי
כִּי־מְלֵאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מִשְׁחִיתָם
אֶת־הָאָרֶץ:

nebot' plna jest země násilím jejich; a hle, zkazím je se zemí.

14. Udělej si koráb z dříví cypřišového, komůrky zdělej v korábu a zalep jej vnitř a vně smolou.

15. A tak učiň jej: tři sta loket [budiž] délka korábu, padesát loket šířka jeho a třicet loket výška jeho.

16. Učiň korábu světlík a ukonči jej nahoře až na loket a dvéře korábu zasad' na straně jeho, dolní, druhé a třetí patro zděláš v něm.

17. A já, hle já přivedu potopu, vodu na zemi, abych vyhladil veškeré maso, ve kterém jest dech života, pod nebem; vše, co jest na zemi, zajde.

18. S tebou však učiním smlouvu svou, a vejdeš do korábu: ty a synové tvoji, žena tvá a ženy synů tvých s tebou,

19. a ze všeho živého, ze všech tvorů uvedeš do korábu po dvou ze všech, abys [je] s sebou zachoval na živu, samec a samice bud'tež

20. ze ptactva dle druhu jeho a z dobytka dle druhu jeho, z veškerého plazu země dle druhu jeho, po dvou ze všech nechť vejdou k tobě, abys [je] zachoval na živu.

21. A ty vezmi si z veškeré potravy, která se jí, a nashromáždí [ji] u sebe, aby byla tobě a jim ku pokrmu.

22. Noach učinil - docela, jak mu přikázal Bůh, tak učinil.

Kapitola sedmá

1. I řekl Hospodin Noachovi: vejdi, ty a celý dům tvůj, do korábu, nebot' tebe uznal jsem za spravedlivého před sebou v pokolení tomto.

2. Z veškerého čistého dobytka vezmi ai po sedmi, samce a samici [jeho], a z dobytka, který není čistý, po dvou, samce a samici [jeho];

3. také z ptactva nebeského po sedmi, samce a samici, aby se zachovalo símě [jejich] na povrchu celé země.

4. Nebot' po dnech ještě sedmi sešlu dešť' na zemi čtyřicet dnů a čtyřicet nocí a vyhladím všecku bytost, kterou jsem učinil, s povrchu země.

14 עֲשֵׂה לְךָ תֵבַת עֲצֵי־גִפְרִית קָנִים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה

וְכִפַּרְתָּ אֹתָהּ מִבֵּית וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר:

15 וְזֶה יִזְהַר אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אַרְבֵּי הַתֵּבָה

חֲמִשִּׁים אַמָּה רְחֹבָהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ:

16 צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה תִּכְלְנָהּ מִלְּמַעְלָה

וּפִתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תִּשִּׂים תַּחְתִּים שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים

תַּעֲשֶׂהּ:

17 וְאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מִיָּם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחַת

כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם כֹּל

אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יָגוּעַ:

18 וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבֵאתָ אֶל־הַתֵּבָה אִתָּהּ

וּבְנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנִשְׂי־בְנֶיךָ אִתְּךָ:

19 וּמִכָּל־הַחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכָּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה

לְהַחַיֹּת אִתְּךָ זָכָר וּנְקֵבָה יְהִיוּ:

20 מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכָּל רֶמֶשׂ

הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחַיֹּת:

21 וְאִתָּהּ קַח־לְךָ מִכָּל־מֵאֲכָל אֲשֶׁר יֹאכֵל וְאִסַּפְתָּ אֵלֶיךָ

וְהָיָה לְךָ וּלְהֵם לְאֹכְלָהּ:

22 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה: ס

WTT Genesis 7: וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אִתָּהּ וְכָל־בֵּיתְךָ

אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אִתְּךָ רְאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה:

2 מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לְךָ שְׁבָעָה שְׁבָעָה אִישׁ

וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה הוּא שְׁנַיִם אִישׁ

וְאִשְׁתּוֹ:

3 גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שְׁבָעָה שְׁבָעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיֹּת

זָרַע עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ:

4 כִּי לַיָּמִים עוֹד שְׁבָעָה אָנֹכִי מִמַּטִּיר עַל־הָאָרֶץ

5. I učinil Noach vše tak, jak mu Hospodin přikázal.
6. A Noachovi bylo šest set let, když byla potopa, voda na zemi,
7. Tu vešli Noach a synové jeho, a žena jeho a ženy synů jeho s nim do korábu před vodami potopy.
8. Z dobytka čistého a z dobytka, který není čistý, z ptactva a ze všeho, co se plazí po zemi,
9. po dvou vešlo k Noachovi do korábu: samec a samice, jak Bůh přikázal Noachovi.
10. Stalo se po sedmi dnech, že voda potopy byla na zemi.
11. Roku šestistého věku Noachova, měsíce druhého, sedmnáctého dne měsíce, dne tohoto, vyrazily všechny prameny veliké propasti a otvory nebe se otevřely.
12. A byl déšť na zemi čtyřicet dnů a čtyřicet nocí.
13. Právě dne tohoto vešli Noach a Šém a Cham a Jefet, synové Noachovi, a žena Noachova a tři ženy synů jeho s nimi do korábu,
14. oni a všeliká zvíř dle druhu svého a všeliký dobytek dle druhu svého a všeliký plaz, který se plazí po zemi, dle druhu svého a všeliké ptactvo dle druhu svého, všechna ptáčata, všichni okřídlení,
15. vešli k Noachovi do korábu, po dvou ze všelikého těla, ve kterém jest dech života;
16. a ti, kteří vešli, samec a samice ze všeho těla vešli, jak mu přikázal Bůh. A zavřel Hospodin za ním.
17. A byla potopa čtyřicet dnů na zemi; přibývalo vody, která vyzdvihla koráb, takže se povznášel nad zemí.
18. Voda silně stoupala a přibývalo jí velice na zemi; a koráb plul na povrchu vody.
19. Voda stoupala mohutně víc a více nad zemí a byly pokryty všechny horv vysoké, které jsou pod celým nebem

אַרְבָּעִים יוֹם וָאַרְבָּעִים לַיְלָה וּמַחֲיָתִי אֶת־כָּל־הַיְקוּם
 אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאָרֶץ:
 5 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְּהוּ יְהוָה:
 6 וְנֹחַ בֶּן־שָׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמְּבּוּל הָיָה מוּם עַל־הָאָרֶץ:
 7 וַיָּבֵא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֶּבֶת מִפְּנֵי
 מֵי הַמְּבּוּל:
 8 מִן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינָנָה טְהוֹרָה
 וּמִן־הָעוֹף וְכֹל אֲשֶׁר־רָמַשׁ עַל־הָאָרֶץ:
 9 שְׁנַיִם שָׁנִים בָּאוּ אֵל־נֹחַ אֶל־הַתֶּבֶת זָכָר וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר
 צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ:
 10 וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי הַמְּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ:
 11 בְּשֵׁנַת שָׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה לַחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי
 בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעֲיֵנֹת
 תְּהוֹם רַבָּה וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתְּחוּ:
 12 וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וָאַרְבָּעִים לַיְלָה:
 13 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־זָחַם וַיִּפֹּת בְּנֵי־נֹחַ
 וְאִשְׁתּוֹ נֹחַ וּשְׁלֹשַׁת נְשֵׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־הַתֶּבֶת:
 14 הַמָּה וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
 וְכָל־הָרֶמֶשׁ הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף
 לְמִינֵהוּ כֹל צִפּוֹר כָּל־כְּנָף:
 15 וַיָּבֹאוּ אֵל־נֹחַ אֶל־הַתֶּבֶת שְׁנַיִם שָׁנִים מִכָּל־הַבָּשָׂר
 אֲשֶׁר־בוֹ רוּחַ חַיִּים:
 16 וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
 אֱתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֵר יְהוָה בַּעֲדוֹ:
 17 וַיְהִי הַמְּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבוּ הַמַּיִם
 וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתֶּבֶת וַתָּרֶם מֵעַל הָאָרֶץ:
 18 וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַתִּלָּךְ הַתֶּבֶת
 עַל־פְּנֵי הַמַּיִם:
 19 וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַיִּכְסּוּ כָּל־הַהָרִים

hory vysoké, které [jsou] pod celým nebem

20. Patnáct loket do výše stoupala voda a hory byly pokryty.

21. A zahynulo všechno tělo, které se hýbe na zemi, ptactvo, dobytek, zvířena, a všechen hmyz, který se plazí po zemi, a všichni lidé;

22. vše, v jehož nose byl dech života, ze všeho co [žilo] na souši, -- umřelo.

23. A vyhubil [Bůh] všecku bytost na povrchu země od člověka až do dobytka, až do plazů a až do ptactva nebeského - [vše] bylo vyhubeno se země. A zbyl jen Noach a co bylo s ním v korábu.

24. Silně stoupala voda nad zemí sto padesát dnů.

Kapitola osmá

1. Tu vzpomněl Bůh na Noacha a na všechna zvířata a na všechen dobytek, který byl s ním v korábu, a přivedl Bůh vítr nad zemí, a voda opadávala.

2. Uzavřeny byly prameny propasti a otvory nebeské, a přestál déšť s nebe.

3. Voda se ztrácela s povrchu země stále a ubývalo vody po sto padesáti dnech.

4. A stanul koráb v sedmém měsíci sedmnáctého dne měsíce tohoto na pohoří Araratském.

5. A vody ubývalo stále až do desátého měsíce. V desátém [měsíci], prvního [dne] měsíce tohoto objevily se vrcholy hor.

6. Po čtyřiceti dnech otevřel Noach okno korábu, které byl udělal,

7. a vypustil krkavce; a [ten] létal ven a zpět, až vyschly vody se země.

8. Tu vypustil holubici [přech] od sebe, aby poznal, zdali ubylo vody s

הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם:

20 חֲמֵשׁ עָשָׂרָה אַמָּה מִלְּמַעַלָּה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ

הַהָרִים:

21 וַיִּגָּנוּעַ כָּל־בֶּשֶׂר הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ בְּעוֹף וּבַבְּהֵמָה

וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשָּׂרֵץ הַשָּׂרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכָל הָאָדָם:

22 כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו מִכָּל אֲשֶׁר בְּחַרְבָּה

מֵתוּ:

23 וַיִּמַּח אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם

עַד־בְּהֵמָה עַד־רֹמֵשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמְחוּ מִן־הָאָרֶץ

וַיִּשְׁאַר אֲדֹנָח וְאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה:

24 וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמֵשִׁים וּמֵאת יוֹם:

WTT Genesis 8:1 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה

וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ

עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם:

2 וַיִּסְכְּרוּ מַעֲיֵנת תְּהוֹם וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם וַיִּכְלֹא הַגִּשִׁם

מִן־הַשָּׁמַיִם:

3 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הַלֹּךְ וְשׁוֹב וַיִּחְסְרוּ הַמַּיִם

מִקְצֵה חֲמֵשִׁים וּמֵאת יוֹם:

4 וַתֵּנַח הַתְּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ

עַל הָרִי אֲרָרָט:

5 וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּךְ וְחָסוּר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירִי

בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רְאֵשֵׁי הַהָרִים:

6 וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתְּבָה

אֲשֶׁר עָשָׂה:

7 וַיִּשְׁלַח אֶת־הָעֶרֶב וַיֵּצֵא וַיָּצֹא וְשׁוֹב עַד־יִבֹשֶׁת הַמַּיִם

מֵעַל הָאָרֶץ:

8 וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הַקָּלוּ הַמַּיִם מֵעַל

פְּנֵי הָאֲדָמָה:

povrchu země;

9. ale holubice nenašla místa, kde by spočinula noha její. Tu navrátila se k němu do korábu, neboť [ještě] byla voda na povrchu celé země.

Vztáhl [tedy] ruku svou, uchopil ji a vnesl ji k sobě do korábu.

10. A čekal ještě sedm dnů dalších a vypustil opět holubici z korábu.

11. I přiletěla k němu holubice k večeru, a hle: utržený list olivový v zobáku jejím. Tu poznal Noach, že ubylo vody s povrchu země.

12. A počkal ještě sedm dnů dalších a vypustil holubici, ale ta se nenavrátila již k němu.

13. Roku šestistého prvního, v prvním [měsíci] prvního [dne] měsíce vyschla voda s povrchu země. Tu sňal Noach střechu korábu a viděl: hle oschlý byl povrch země.

14. A druhého měsíce, sedm a dvacátého dne měsíce oschla země:

15. I pravil Bůh k Noachovi řka:

16. Vyjdi z korábu: ty a žena tvá, synové tvoji a ženy synů tvých s tebou.

17. Všelikou zvěř, která jest s tebou, ze všelikého těla, z ptactva a z dobytka a ze všelikého plazy, který se plazí po zemi, vyved' s sebou, aby se plodila a množila na zemi.

18. I vyšli Noach a synové jeho, žena jeho a ženy synů jeho s ním.

19. Všechna zvěř, všecken plaz a všecko ptactvo, vše, co se hýbe na zemi, dle druhů svých; vyšlo z korábu.

20. Noach vystavěl oltář Hospodinu a vzal ze všeho čistého dobytka a ze všeho čistého ptactva a přinesl oběti zápalné [Olah] na oltář.

21. A cítil Hospodin libou vůni i řekl Hospodin sobě: nebudu již klnouti půdě pro člověka, poněvadž myšlení srdce člověka jest zlé od mládí, a nebudu opět bítí vše živé, jak jsem [to] učinil.

22. Po všecku dobu trvání země, setba a žeň, mráz a žár, léto a zima, den i noc nadále nepřestanou

9 וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו
אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ
וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה:

10 וַיַּחֲלֵ עוֹד שְׁבַע־יָמִים אַחֲרָיִם וַיִּסֹּף שַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה
מִן־הַתֵּבָה:

11 וַתָּבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לָעֵת עָרֵב וְהָיָה עָלֶיהָ־זֵית טָרֵף
בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:

12 וַיַּחֲלֵ עוֹד שְׁבַע־יָמִים אַחֲרָיִם וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה
וְלֹא־יָסְפָה שׁוֹב־אֵלָיו עוֹד:

13 וַיְהִי בְּאַחַת וּשְׁש־מֵאוֹת שָׁנָה בְּרֵאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ
חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיִּסַּר נֹחַ אֶת־מִכְסֵה הַתֵּבָה
וַיֵּרָא וְהָיָה חָרְבוּ פְּנֵי הָאָדָמָה:

14 וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבֹשָׁה
הָאָרֶץ: ס

15 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר:

16 צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבְנֶיךָ וּנְשֵׁי־בְנֶיךָ אִתְּךָ:

17 כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־בֶּשֶׂר בְּעוֹף וּבַבְּהֵמָה
וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ (הַיּוֹצֵא) הַיּוֹצֵא אִתְּךָ
וְשָׂרְצוּ בָאָרֶץ וּפְרוּ וּרְבוּ עַל־הָאָרֶץ:

18 וַיּוֹצֵא־נֹחַ וּבְנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בְנָיו אִתּוֹ:

19 כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כָּל־רוֹמֵשׂ
עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם יָצְאוּ מִן־הַתֵּבָה:

20 וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ:

21 וַיִּרְחַח יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לְבוֹ
לֹא־אֶסַּף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאָדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם כִּי
יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו וְלֹא־אֶסַּף עוֹד לְהַכּוֹת
אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי:

22 עַד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקַר וְחָם וְקֹיץ וְחֹרֶף

i noc nadále nepřestanou.

Kapitola devátá

1. A požehnal Bůh Noachovi a synům jeho a řekl jim: plod'te, množte se a naplňte zemi.
2. Bázeň z vás a strach před vámi necht' spočívá na všech zvířatech země a na veškerém ptactvu nebeském, na všem, co se hýbe na zemi, a na všech rybách mořských - do vašich rukou jsou dány.
3. Vše, co se hýbe a žije, vám budiž ku pokrmu, jako [dříve] zelenou bylinu, dávám vám všechno.
4. Ale masa [zvířete] v životě jeho, krev jeho nesmíte jísti.
5. Avšak krve života vašeho budu požadovati, od každého zvířete budu ji požadovati a od [každého] člověka, od bratra každého [člověka] budu požadovati život člověka.
6. Kdo prolévá krev člověka, člověkem bude prolita krev jeho, neboť k obrazu Božímu stvořil [Bůh] člověka.
7. Vy však plod'te a množte se, rozplozujte se na zemi a rozmnožujte se na ní.
8. I pravil Bůh k Noachovi a synům jeho s ním řka:
9. Já však, hle, učiním smlouvu svou s vámi a s potomstvem vaším po vás,
10. a se všemi živými tvory, které jsou u vás, z ptactva, z dobytka a ze všech zvířat země u vás, ze všeho, co vyšlo z korábu, ze všech zvířat země.
11. A učiním smlouvu svou s vámi, že žádné tělo nebude zase vyhlazeno vodou potopy a že nebude již potopy, jež by zkazila zemi.
12. I pravil Bůh: toto jest znamením smlouvy, kterou činím, mezi mnou a vámi a všemi živými tvory, které jsou u vás, do pokolení věčných :
13. Duhu svou vsadím do mraku a bude znamením smlouvy mezi mnou a zemí.
14. I bude, když přivedu mračna nad zemí a se zjeví duha v mraku,

וַיּוֹם וַלֵּילָהּ לֹא יִשְׁבְּתוּ:

WTT Genesis 9:1 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר

לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ:

2 וּמוֹרָאֲכֶם וְחַתְכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאֲדָמָה וּבְכָל־דְּגַי הַיָּם בְּיַדְכֶם נִתְּנוּ:

3 כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ כִּי־רַק עֵשֶׂב נִתְּתִי לָכֶם אֶת־כָּל־:

4 אֲדָם־בֶּשֶׂר בְּנַפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ:

5 וְאֵד אֶת־דַּמְכֶם לְנַפְשֵׁיכֶם אֲדַרְשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֲדַרְשְׁנוּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֲדַרְשׁ אֶת־נַפְשׁ הָאָדָם:

6 שִׁפְךָ דַּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָךְ כִּי בַצֵּלִם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם:

7 וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׂרְצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָהּ: ס

8 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אַתּוּ לְאֹמֶר:

9 וְאֲנִי הִנְנִי מִקִּים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זֶרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם:

10 וְאַתְּ כָּל־נַפֶּשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בְּעוֹף בְּבַהֲמָה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכָּל יֹצְאֵי הַתְּבָה לְכָל חַיַּת הָאָרֶץ:

11 וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת כָּל־בֶּשֶׂר עוֹד מִמִּי הַמְּבֹול וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מְבֹול לְשַׁחַת הָאָרֶץ:

12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נַפֶּשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם:

13 אֶת־קִשְׁטִי נִתְּתִי בְּעָנָן וְהִיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ:

14 וְהָיָה בְּעָנְנֵי עָנָן עַל־הָאָרֶץ וּנְרָאָתָהּ הַקִּשְׁתַּת בְּעָנָן:

15. pak vzpomenu na smlouvu svou, která jest mezi mnou a vámi a všelikou bytostí živou ze všeho těla, a nikdy již nestane se voda potopou, aby zahubila všechno tělo.
16. [Až] bude duha v oblaku, popatřím na ni, abych se rozpomenul na věčnou smlouvu mezi Bohem a každou živou duší všeho těla, které jest na zemi.
17. I řekl Bůh Noachovi : toto jest znamení smlouvy, kterou jsem učinil mezi sebou a všelikým tělem, které jest na zemi.
18. A byli synové Noachovi, kteří vyšli z korábu: Šém a Cham a Jefet; a Cham byl otcem Kenaana.
19. Tito tři [jsou] synové Noachovi a jimi [vzniklo] rozptýlení všeho lidstva země.
20. Noach započal [jako] rolník a štípil vinici.
21. Když pil [trochu] vína, opil se a obnažil se ve stanu svém.
22. I viděl Cham, otec Kenaanův, nahotu otce svého a řekl [to] oběma bratřím svým venku.
23. Tu vzali Šém a Jefet šat, položili [jej] na ramena svá; šli, obrátivše se zády a přikryli nahotu otce svého; tvář jejich [byla odvrácena] nazad, takže nahotu otce svého 2~ neviděli.
24. Když se probudil Noach po víně, dozvěděl se, co mu učinil nejmladší syn jeho,
25. a řekl: proklet [budiž] Kenaan! služebník služebníků budiž bratrům svým !
26. a řekl [dále]: pochválen [budiž] Hospodin, Bůh Šémův! a Kenaan budiž mu služebníkem.
27. Nechť rozšíří Bůh Jefeta, nechť bydlí ve stanech Šémových a Kenaan budiž mu služebníkem.
28. Noach žil po potopě tři sta padesát let.
29. Všech dnů Noachových bylo devět set padesát let - a zemřel.

- 15 וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בֶּשֶׂר וְלֹא־יְהִיָּה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחַת כָּל־בֶּשֶׂר:
- 16 וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בְּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לְזִכָּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בֶּשֶׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:
- 17 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִּי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בֶּשֶׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: ה
- 18 וַיְהִיו בְּנֵי־נֹחַ הַיְצָאִים מִן־הַתְּבֵה שֵׁם וְחָם וַיִּפֹּת וְחָם הוּא אָבִי כְנַעַן:
- 19 שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל־הָאָרֶץ:
- 20 וַיַּחַל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם:
- 21 וַיִּשְׁתַּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בַּתּוֹךְ אֶהְלֶה:
- 22 וַיֵּרָא חָם אָבִי כְנַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגִּד לְשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ:
- 23 וַיִּקַּח שֵׁם וַיִּפֹּת אֶת־הַשְּׂמֶלֶה וַיְשִׁימוּ עַל־שִׁכְּם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָנִית וַיִּכְסּוּ אֶת עֶרְוַת אָבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אַחֲרָנִית וְעֶרְוַת אָבִיהֶם לֹא רָאוּ:
- 24 וַיִּיקֶץ נֹחַ מֵיֵינוֹ וַיֵּדַע אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה־לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן:
- 25 וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו:
- 26 וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וַיְהִי כְנַעַן עֶבֶד לְמוֹ:
- 27 יִפֹּת אֱלֹהִים לְיִפֹּת וַיִּשְׁכַּן בְּאֶהְלֵי־שֵׁם וַיְהִי כְנַעַן עֶבֶד לְמוֹ:
- 28 וַיַּחֲיֵי־נֹחַ אַחֲרֵי הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה:
- 29 וַיְהִיו כָּל־יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמָת: ה

Kapitola desátá

1. Tito jsou rodové synů Noachových: Šem, Cham a Jefet; narodili se jim synové po potopě.
2. Synové Jefetovi [jsou]: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mešekh, Tyras:
3. a synové Gómerovi: Aškenaz, Rifat a Togarma;
4. a synové Javanovi: Elišah, Taršíš, Kitšít a Dodanšít.
5. Od těch rozvětvili se [obyvatelé] ostrovů národů v zemích svých, každý podle jazyka svého, podle rodů svých v národech svých.
6. Synové Chamovi: Kúš, Micrajim, Pút a Kenaan.
7. Synové Kúšovi : Seba, Chavílah, Sabtah, Ramah a Sabtechá ; a synové Ramahovi : Šeba a Dedan.
8. A Kúš zplodil Nimroda; ten začal býti rekem na zemi ;
9. on byl silným lovcem před Hospodinem, proto se říkává: silný lovec před Hospodinem jako Nimrod.
10. začátek království jeho byl [v městech]: Babel, Erech, Akad a Kalněh v zemi Šinearské.
11. Ze země této odešel do Assyrie a vystavěl Nynevéh a
12. město Rechobot a Kelach; - a Resen mezi Nynevéh
13. a Kelach, t. j. veliké město [Nynevéh]. – Micrajim [Egypt] zplodil Ludské, Anamské, Lehebské a Naftuchské,
14. Patrusské a Kasluchské, ze kterých vyšli Filištínští a Kaftorské.
15. Kenaan zplodil Cidona, prvorozeného svého, a Chéta,
16. pak Jebusa, Emora, Girgaše,
17. Chívího, Arkského a Sínského,
18. Arvadakého a Cemarského a Chamatakého, a poté rozšířila se pokolení Kenaanská;
19. a bylo území Kenaanské od Cídonu směrem do Geraru až do Ázy, směrem do Sedonu a Amóru a Admu a Cabaímu až do Lašy.

WTT Genesis 10:1 וַיִּוֹלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחֵר הַמַּבּוּל:
2 בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֵר וּמָגוּג וּמְדִי וַיּוֹן וְתֹבֵל וּמֹשֶׁךְ וְתִירָס:
3 וּבְנֵי גֹמֵר אֲשַׁכְנַז וְרִיפַת וְתַנְקֵמָה:
4 וּבְנֵי יוֹן אֵלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ וְדַדַּנִּים:
5 מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אֵינִי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לְלִשְׁנוֹ
לְמִשְׁפַּחְתָּם בְּגוֹיָהֶם:
6 וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפּוּט וְכַנְעַן:
7 וּבְנֵי כּוּשׁ סֶבֶא וְחַוִּילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתָּכָא וּבְנֵי
רַעְמָה שֶׁבַא וְדַדָּן:
8 וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הַחַל לִהְיוֹת גִּבּוֹר בְּאֶרֶץ:
9 הוּא־הָיָה גִבּוֹר־צִיד לְפָנָיו יְהוָה עַל־כֵּן יֹאמַר כְּנִמְרֹד
גִּבּוֹר צִיד לְפָנָיו יְהוָה:
10 וְתָהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בְּבֶל וְאַרְךָ וְאַכַּד וְכַלְנֶה
בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר:
11 מִן־הָאֶרֶץ הַהִוא יָצָא אֲשׁוּר וַיִּבֶן אֶת־נִינְוֶה
וְאֶת־רַחֲבַת עִיר וְאֶת־כַּלַּח:
12 וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוֶה וּבֵין כַּלַּח הוּא הָעִיר הַגְּדֹלָה:
13 וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לֹדִים וְאֶת־עַנְמִים וְאֶת־לְהָבִים
וְאֶת־נַפְתָּחִים:
14 וְאֶת־פְּתָרְסִים וְאֶת־כַּסְלָחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשֵּׁם
פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כְּפַתְרִים: ס
15 וְכַנְעַן יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכָרוֹ וְאֶת־חֶת:
16 וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֲמֹרִי וְאֶת־הַגְּרִזִּי:
17 וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי:
18 וְאֶת־הָאֲרֹדִי וְאֶת־הַצְּמֹרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחֵר נִפְצוּ
מִשְׁפָּחוֹת הַכְּנַעֲנִי:

směrem do Sedonu a Amóry a Admy a Cebojimu až do Lašy.

20. Tito jsou synové Chamovi dle rodů svých, dle jazyků svých v zemích svých, v národech svých.

21. A také Šémovi, praotci všech synů Éberových, staršímu bratru Jefetovu, narodily se [děti]:

22. Synové Šémovi: Elam, Ašur, Arpachšad, Lúd a Aram.

23. A synové Aramovi :Uc, Chůl, Geter a Maš ;

24. A Arpachšad zplodil Šelacha a Šelach zplodil Ébera.

25. A Ebérovi narodili se dva synové: jméno jednoho Peleg, neboť za dnů jeho bylo rozděleno [obyvatelstvo] země, a jméno bratra jeho bylo Joktan.

26. Jokan zplodil Almodada a Šelefa, Chacarmaveta a Jarachá,

27. Hadorama, Uzala a Diklaha,

28. Obala, Abimaéla a Šeba,

29. Ofira, Chavílah a Jóbaba; všichni tito jsou synové Joktanovi.

30. Bydliště jejich bylo od Měšy směrem do Sefaru k pohoří východnímu.

31. Tito jsou synové Šémovi dle rodů svých, dle jazyků svých, v zemích svých dle národů svých.

32. Tito jsou rodové synů Noachových dle potomků svých v národech svých a od těchto rozvětvili se národové na zemi po potopě.

Kapitola jedenáctá

1. A byla na celé zemi jedna řeč a stejná slova.

2. Když pak táhli od východu, našli údolí v zemi Šinarské a usadili se tam.

3. I pravil jeden druhému: nuže, dělejme cihly a vypalme [je] ohněm. A byla jim cihla kamenem a hlína byla jim maltou.

4. A řekli: nuže, stavme si město a věž, jejíž vrchol [budiž] až k nebi, a

19 וַיְהִי גְבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֵן בְּאֶכָה גְרָרָה עַד־עֵזָה

בְּאֶכָה סְדֵמָה וְעַמְרָה וְאַדְמָה וְצַבִּים עַד־לָשַׁע:

20 אֱלֹהֵי בְנֵי־חָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם

בְּגוֹיֵיהֶם: ס

21 וְלָשֵׁם יֶלֶד גַּם־הוּא אָבִי כָל־בְּנֵי־עֶבֶר אָחִי יִפֶּת

הַגָּדוֹל:

22 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלוּד וְאַרְם:

23 וּבְנֵי אָרָם עוּץ וְחוּל וְגֵתֵר וּמִשׁ:

24 וְאַרְפַּכְשָׁד יֶלֶד אֶת־שֵׁלַח וְשֵׁלַח יֶלֶד אֶת־עֶבֶר:

25 וְלִעֶבֶר יֶלֶד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו

נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יֶקְטָן:

26 וַיֶּקְטָן יֶלֶד אֶת־אֶלְמוֹרָד וְאֶת־שֵׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמוֹת

וְאֶת־יֵרַח:

27 וְאֶת־הֵרוּרִם וְאֶת־אוּזַל וְאֶת־דִּקְלָה:

28 וְאֶת־עוּבָל וְאֶת־אַבִּימָאֵל וְאֶת־שָׁבָא:

29 וְאֶת־אוּפָר וְאֶת־חוּיָלָה וְאֶת־יוּבָב כָּל־אֱלֹהֵי בְנֵי יֶקְטָן:

30 וַיְהִי מוֹשְׁבָם מִמִּשְׁאָה בְּאֶכָה סְפָרָה הַר הַקָּדָם:

31 אֱלֹהֵי בְנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵיהֶם:

32 אֱלֹהֵי מִשְׁפַּחַת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵיהֶם וּמֵאֱלֹהֵי

נִפְרְדוּ הַגּוֹיִם בְּאַרְצֵי אַחַר הַמַּבּוּל: פ

WTT Genesis 11:1 וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שְׂפָה אַחַת וּדְבָרִים

אַחָדִים:

2 וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בְּקִעָה בְּאַרְצֵי שְׁנֵעַר וַיָּשְׁבוּ

שָׁם:

3 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ הִבֵּה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרָפָה

לְשָׂרָפָה וְתֵהִי לָהֶם הַלְּבָנָה לְאַבְן וְהַחֲמֵר תִּהְיֶה לָהֶם

לְחֵמֶר:

učiňme si jméno, abychom se ne. rozptýlili po celé zemi

5. I sestoupil Hospodin, aby viděl město a věž, kterou stavěli synové lidí,

6. a řekl Hospodin: hle [jsou] lidem jedním a všichni mají řeč jednu, a tor začátek konání jejich; a nyní - nemělo by být jim bráněno v ničem, co by si umínili dělati?

7. Nuže, sestupme a zmařme tam řeč jejich, aby nerozuměl jeden řeči druhého.

8. A rozptýlil je Hospodin odtud po celé zemi a přestali stavěti město to.

9. Proto nazvali jméno jeho Babel [zmatek], neboť tam zmátl Hospodin řeč [obyvatelů] celé země a odtud rozptýlil je Hospodin po celé zemi.

10. To jsou rodové Šémovi: Šém byl sto let stár a zplodil Arpachšada, dvě léta po potopě.

11. Šém žil, když byl zplodil Arpachšada, [ještě] pět set let a plodil syny a dcery.

12. Arpachšad žil třicet pět let a zplodil Šelacha.

13. Arpachšad žil, když byl zplodil Šelacha [ještě] čtyři sta tři léta a plodil syny a dcery.

14. Šelach žil třicet let a zplodil Ébera.

15. Šelach žil, když byl zplodil Ébera, [ještě] čtyři sta tři léta a plodil syny a dcery.

16. Éber žil třicet čtyři léta a zplodil Pelega.

17. Eber žil, když byl zplodil Pelega, čtyři sta třicet let a plodil syny a dcery.

18. Peleg žil třicet let a zplodil Reûa.

19. Peleg žil, když byl zplodil Reûa, [ještě] dvě stě devět let a plodil syny a dcery.

20. Reû žil dva a třicet let a zplodil Serûga.

4 וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה נִבְנֶה-לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֵאשׁוּ בְּשָׂמַיִם
וְנַעֲשֶׂה-לָּנוּ שֵׁם פְּנִינְפוּץ עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ:

5 וַיִּרְדַּ הַיְהוָה לִרְאוֹת אֶת-הָעִיר וְאֶת-הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ
בְּנֵי הָאָדָם:

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עִם אֶחָד וּשְׁפָה אַחַת לְכָל־הָלָם וְזֶה
הַחֶלֶם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא-יִבְצֵר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ
לַעֲשׂוֹת:

7 הָבֵה נִרְדָּה וְנִבְלָה שֵׁם שְׁפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ
שִׁפְת רֵעֵהוּ:

8 וַיִּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וַיַּחֲדְלוּ
לְבַנֹּת הָעִיר:

9 עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי-שָׁם בָּלַל יְהוָה שִׁפְת

כָּל-הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפִּיצָם יְהוָה עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ: 7

10 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שֵׁם שֵׁם בֶּן-מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד

אֶת-אַרְפַּכְשָׁד שְׁנַתַּיִם אַחַר הַמַּבּוּל:

11 וַיְחִי-שָׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-אַרְפַּכְשָׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת

שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: 8

12 וְאַרְפַּכְשָׁד חֵי חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-שֵׁלַח:

13 וַיְחִי אַרְפַּכְשָׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-שֵׁלַח שְׁלֹשׁ שָׁנִים

וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: 8

14 וּשֵׁלַח חֵי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-עֵבֶר:

15 וַיְחִי-שֵׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-עֵבֶר שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע

מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: 8

16 וַיְחִי-עֵבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-פֶּלֶג:

17 וַיְחִי-עֵבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה

וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: 8

18 וַיְחִי-פֶלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-רְעוּ:

19 וַיְחִי-פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-רְעוּ תֵשַׁע שָׁנִים וּמֵאוֹתַיִם
שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: 8

21. Reu žil, když byl zplodil Seruga [ještě] dvě stě sedm let a plodil syny a dcery.
22. Serug žil třicet let a zplodil Nachóra.
23. Serug žil, když byl zplodil Nachora [ještě] dvě stě let a plodil syny a dcery.
24. Nachor žil dvacet devět let a zplodil Teracha.
25. Nachor fil, když byl zplodil Teracha, (ještě) sto devatenáct let a plodil syny a dcery.
26. Terach žil sedmdesát let a zplodil Abrama, Nachora a Harana.
27. Tito jsou rodové Terachovi: Terach zplodil Abrama, Nachora a Harana, a Haran zplodil Lota.
28. Haran zemřel za života Teracha, otce svého, v zemi rodné své, v Uru Kaldejských.
29. Abram a Nachor vzali si ženy: jméno ženy Abramovy [bylo] Saraj a jméno ženy Nachorovy [bylo] Milka, dcera Harana, otce Milky a otce Jisky.
30. A Saraj byla neplodná, neměla dítě.
31. I vzal Terach Abrama, syna svého, a Lota, syna Haranova, vnuka svého, a Saraj, snachu svou, ženu Abramovu, syna svého, a vyšli spolu z Ur-Kasdim, aby šli do země Kenaanské, a když přišli až do Charanu, usídlili se tam.
32. Když bylo Terachovi dvě stě pět let, zemřel Terach v Charanu.

Kapitola dvanáctá

1. I řekl Hospodin Abramovi : odebeř se ze země své, z rodiště svého a z domu otce svého do země, kterou ti ukáži.
2. A učiním tebe národem velkým a požehnám ti a zvelebím jméno tvé, a staň se požehnaním.

- 20 וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־שְׂרוּגָה׃
- 21 וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שְׂרוּגָה שְׁבַע שָׁנִים וּמֵאֲתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת׃ ׀
- 22 וַיְחִי שְׂרוּגָה שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־נְחֹר׃
- 23 וַיְחִי שְׂרוּגָה אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נְחֹר מֵאֲתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת׃ ׀
- 24 וַיְחִי נְחֹר תְּשַׁע וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־תְּרַח׃
- 25 וַיְחִי נְחֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־תְּרַח תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת׃ ׀
- 26 וַיְחִי־תְּרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־אַבְרָם אֶת־נְחֹר וְאֶת־הָרָן׃
- 27 וְאַלֹּהַ תּוֹלְדֹת תְּרַח הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־נְחֹר וְאֶת־הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־לוֹט׃
- 28 וַיָּמָת הָרָן עַל־פְּנֵי תְּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלְדֹתוֹ בְּאוּר כַּשְׂדִּים׃
- 29 וַיִּקַּח אַבְרָם וְנְחֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אִשְׁת־אַבְרָם שָׂרָי וְשֵׁם אִשְׁת־נְחֹר מִלְכָּה בַת־הָרָן אֵבִי־מִלְכָּה וְאָבִי יִסְכָּה׃
- 30 וַתְּהִי שָׂרָי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלֵד׃
- 31 וַיִּקַּח תְּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־בְּנוֹ וְאֵת שָׂרָי כְּלֹתוֹ אִשְׁת־אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אֹתָם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אֶרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃
- 32 וַיְהִי וַיָּמָת תְּרַח חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֲתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תְּרַח בְּחָרָן׃ ׀

- WTT Genesis 12: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֵךְ־לְךָ מֵאֶרֶץ־ךָ וּמִמּוֹלְדֹתְךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ׃
- 2 וְאַעֲשֶׂה לְגוֹי גָּדוֹל וְאַבְרַכְךָ וְאַגְדִּלְהָ שְׁמִי וְהָיָה בְּרַכָּה׃
- 3 וְאַבְרַכְהָ מִבְּרַכְיָךָ וּמִקְלָלְךָ אֶאֱרַךְ וְנִבְרַכּוּ בְּךָ כָּל

3. Požehnám těm, kteří tobě žehnají, a kdo tebe proklíná, tomu budou zlořečítí ; a požehnána budou tebou všechna pokolení země.
4. I šel Abram, jak Hospodin mu pravil, a šel s ním Lot; a Abram byl pět a sedmdesát let stár, když vyšel z Charanu.
5. Abram vzal [sebou] Saraj, manželku svou, a Lota, syna bratra svého, a všechnen majetek jejich, kterého nabyli, a osoby, které si získali v Charanu; a vyšli, aby se odebrali do země Kenaanské a přišli do země Kenaanské.
6. Abram táhl zemi až k místu Šechemu, až k háji Móreh a [kmen] Kenaanský byl [již] tehdy v zemi.
7. I zjevil se Hospodin Abramovi a pravil: potomstvu tvému dám zemi tuto. I vystavěl tam oltář Hospodinu, jenž se mu zjevil.
8. Odtud posunul se nahoru, východně od Bét-Élu a postavil stan svůj; [měl] Bét-Él na západ a Aj na východ; a vystavěl tam oltář Hospodinu a vzýval jméno Hospodina.
9. Abram dal se na cestu a táhl pořád dále k jihu.
10. A byl hlad v zemi a Abram sestoupil do Egypta, aby tam pobyl, neboť hlad byl těžký v zemi.
11. Když na cestě se blížil Egyptu, řekl k Saraj, manželce své: hle, vím, že jsi žena krásného vzezření.
12. A stane se, když uvidí tebe Egyptěané a řeknou: tahle jest jeho žena, ze zabijí mne a tebe nechají na živu.
13. Řekni tedy, že jsi moje sestra, aby se mně dobře dařilo pro tebe a abych zůstal živ k vůli tobě.
14. Když pak přišel Abram do Egypta, viděli Egyptěané, že ta žena jest překrásná,
15. a uviděli ji knížata Faraóna a vychvalovali ji Faraónovi: i byla vzata žena ta do domu Faraónova.
16. A Abramovi činil dobro k vůli ní, takže se mu dostalo bravy, skotu a oslů, služebníků a služek, oslic a velbloudů.
17. Hospodin však poranil Faraóna a [lidi] domu jeho těžkými ranami

- מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה:
- 4 וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חֲמִשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מִחָרָן:
- 5 וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אֶרֶצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶצָה כְּנַעַן:
- 6 וַיַּעֲבֵר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכֵם עַד אֵלּוּן מוֹרֵה וַיִּהְיֶנּוּ אִזּוֹ בְּאֶרֶץ:
- 7 וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אַתָּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיְבִין שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאָה אֵלָיו:
- 8 וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם הַהֲרָה מִקְדָּם לְבֵית־אֵל וַיֵּשֶׁתְּ אֱהֱלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעֵי מִקְדָּם וַיְבַרְשָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:
- 9 וַיִּסַּע אַבְרָם הַלֹּךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה: ָ
- 10 וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִמָּה לְגוֹר שָׁם כִּי־כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ:
- 11 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לְבֹא מִצְרַיִמָּה וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרִי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יַדְעֵתִי כִּי אִשָּׁה יִפְתַּמְרָאָה אֹתָּ:
- 12 וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרַיִם וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרַגוּ אֹתִי וְאַתָּךְ יַחֲיוּ:
- 13 אָמַרְיִנָּא אַחֲתִי אַתְּ לְמַעַן יִשְׁבְּלִי בְּעַבְדְּךָ וְחַיְתָּה נַפְשִׁי בְּגֻלְלָךְ:
- 14 וַיְהִי כַּבּוֹא אַבְרָם מִצְרַיִמָּה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרַיִם אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יָפָה הִוא מְאֹד:
- 15 וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי פָרְעָה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל־פָּרְעָה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פָּרְעָה:
- 16 וְלְאַבְרָם הֵיטִיב בְּעַבְדְּךָ וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר וַחֲמֹרִים וְעֶבְדִּים וּשְׁפָחֹת וְאַתְנֹת וְגַמְלִים:
- 17 וַיִּנְגַע יְהוָה אֶת־פָּרְעָה נְנָעִים גְּדֻלִּים וְאֶת־בֵּיתוֹ

pro Saraj, manželku Abramovu.

18. I zavolal Faraó Abrama a pravil: Co jsi mi to učinil? Proč jsi nepověděl mně, že ona jest tvoje manželka?

19. Proč jsi řekl: jest moje sestra, takže vzal jsem si ji za ženu. Nyní, hic, zde je žena tvá, vezmi [ji] a jdi.

20. I ustanovil o něm Faraó muže, aby vyprovodili ho, manželku jeho a všechnu majetek jeho.

Kapitola třináctá

1. [Tak] táhl Abram se svou manželkou a s celým majetkem svým — a také Lot s ním — vzhůru z Egypta k jihu [Palestiny],

2. a Abram byl velmi bohat na dobytek, na stříbro a na zlato —

3. táhl [dřívějšími] cestami svými od jihu až k Bét-Élu, až k místu, na kterém byl stan jeho zpočátku, mezi Bét-Élem a 'Ajem,

4. k místu oltáře, který tam byl postavil zprvu, — a vzýval tam Abram jméno Hospodinovo.

5. Ale také Lot, který šel s Abramem, měl brav a skot a

6. stany; — a země jich neunesla [nepostačovala jim], aby bydleli spolu, neboť měli majetku [stáda] mnoho, a nemohli spolu bydlet.

7. A byl spor mezi pastýři stáda Abramova a mezi pastýři stáda Lotova — a Kenaanští a Perizští tehdy bydleli

8. v zemi. — Tedy řekl Abram Lotovi: nebudiž sporu mezi mnou a mezi tebou, mezi pastýři mými a mezi pastýři tvými, neboť muži příbuznými jsme.

9. Není-liž celá země před tebou? Odluč se, prosím, ode mne: Půjdeš-li v levo, půjdu v vpravo; půjdeš-li v právo, půjdu vlevo.

עַל־דָּבַר שָׂרֵי אִשְׁתּוֹ אַבְרָם:

18 וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי

לָמָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ הוּא:

19 לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֵתִי הוּא וְאַקַח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה

הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קִחַ וְלָךְ:

20 וַיִּצְוּ עָלָיו פַּרְעֹה אַנְשִׁים וַיִּשְׁלְחוּ אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ

וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ:

WTT Genesis 13:1 וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ

וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עַמּוֹ הַנִּגְבָּה:

2 וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בְּמִקְנֵה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב:

3 וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנִּגְבַּ וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם

אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם (אֵהֱלֵה) [אֵהֱלוֹן] בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּית־אֵל

וּבֵין הָעֵי:

4 אֶל־מָקוֹם הַמְזֻבַּח אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשִׁיטָה וַיִּקְרָא שָׁם

אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה:

5 וְגַם־לְלוֹט הָהֵלֶךְ אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֵהֱלוֹם:

6 וְלֹא־נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לְשִׁבְתָּ יַחְדָּו כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם

רָב וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁבְתָּ יַחְדָּו:

7 וַיִּהְיֶה־רִיב בֵּין רְעֵי מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רְעֵי מִקְנֵה־לוֹט

וַהֲכַנְעֵנִי וְהַפְרִיזִי אִזּוֹ יָשָׁב בָּאָרֶץ:

8 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אֵל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי

וּבֵינֶיךָ וּבֵין רְעֵי וּבֵין רְעִיךָ כִּי־אַנְשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ:

9 הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הַפָּרָד נָא מֵעַלִי אִם־הַשָּׂמַאל

וְאִמְנָה וְאִם־הַיָּמִין וְאִשְׁמְאִילָה:

10 וַיִּשְׂאֵל־לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־כָּל־כֹּכַב הַיָּרְדֵן כִּי

10. I pozdvihl Lot očí svých a viděl celý kraj Jordánský, že je docela zavlažený [úrodný], dříve než zničil Hospodin Sodom a Amoru, jako zahrada Hospodinova, jako země Egyptská směrem k Coaru.
11. A zvolil si Lot celý kraj Jordánský a Lot táhl na východ; tak odloučili se, jeden od druhého.
12. Abram bydlel v zemi Kenaanské a Lot bydlel v městech kraje [Jordánského] a stavěl stany své až k Sodomu. —
13. Lidé Sodomští však byli velmi zlí a velice hříšní proti Hospodinu.
14. I řekl Hospodin Abramovi, když Lot byl se odloučil od něho: pozvedni, prosím, oči své a pohlédni s místa, kde se nalézáš, k severu a k jihu, k východu a k západu, —
15. neboť celou zemi, kterou vidíš, tobě dám a potomstvu tvému na vždy,
16. a učiním potomstvo tvé jako prach země, takže, může-li někdo sečísti prach země, také potomstvo tvé bude sečteno. —
17. Nuže, projdi zemi tuto po její délce a šířce, neboť tobě ji dám.
18. Abram stavěl stany své, přišel a usadil se u dubů Mamrého, které byly u Chebronu, a vystavěl tam oltář Hospodinu.

Kapitola čtrnáctá

1. Za dnů Amrafela, krále Sinear, Arjocha, krále Elásaru, Kedorlaomera, krále Élamu, a Tidal, krále Gojimu,
2. vedli [tito] válku proti Beraovi, králi Sodomu, a proti Biršaovi, králi Amory, [proti] Sinabovi, králi Admy, a [proti] Šemeberovi, králi Cevojimu, a králi Bely, to jest Coar.
3. všichni tito spojili se [k výpravě do údolí Sidím, to jest moře solné.
4. Dvanáct let sloužili Kedorlaomerovi, v třináctém roce vzbouřili se,
5. a v čtrnáctém roce přišli Kedorlaomer a králové, kteří byli s ním, a

- כָּלֵה מִשְׁקָה לִפְנֵי שַׁחַת יְהוָה אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עֲמֹרָה
כְּגַן־יְהוָה כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶכָה צֵעַר:
11 וַיִּבְחַר־לוֹ לֹט אֶת כָּל־כְּפַר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לֹט
מִקְדָּם וַיִּפְרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו:
12 אַבְרָם יָשָׁב בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן וְלֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכְּפָר
וַיֵּאֱהָל עַד־סֹדֶם:
13 וְאַנְשֵׁי סֹדֶם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד:
14 וַיהוָה אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד־לֹט מֵעֲמוֹ שָׂא
נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׂם צַפְנָה וְנִגְבָּה
וְקָדְמָה וְיָמָה:
15 כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְנַנֶּה
וְלִזְרַעְךָ עַד־עוֹלָם:
16 וְשָׂמֹתִי אֶת־זִרְעֶךָ כְּעֵפֶר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם־יֹוכַל אִישׁ
לְמִנּוֹת אֶת־עֵפֶר הָאָרֶץ גַּם־זִרְעֶךָ יִמָּנֶה:
17 קוּם הַתְּהַלֵּךְ בְּאֶרֶץ לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה כִּי לְךָ אֶתְנַנֶּה:
18 וַיֵּאֱהָל אַבְרָם וַיָּבֵא וַיֵּשֶׁב בְּאַלְנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר
בְּחֶבְרוֹן וַיְבַן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה: ה

- WTT Genesis 14: וַיְהִי בַיּוֹם אֲמַרְפֶּל מֶלֶךְ־שֹׁנַעַר אַרְיֹךְ
מֶלֶךְ אֱלָסָר כְּדֹרְלַעְמֹר מֶלֶךְ עֵילָם וְתַדְעֵל מֶלֶךְ גּוֹיִם:
2 עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת־בְּרַע מֶלֶךְ סֹדֶם וְאֶת־בְּרַשַׁע מֶלֶךְ
עֲמֹרָה שְׂנָאָב מֶלֶךְ אֲדָמָה וְשִׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ (צְבֹיִים)
[צְבֹיִים] וּמֶלֶךְ בִּלְעַ הַיֵּאֱצֵעַר:
3 כָּל־אֱלֹהֵי חֶבְרוֹן אֶל־עִמְקֵי הַשָּׂדִים הוּא יָם הַמֶּלַח:
4 שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־כְּדֹרְלַעְמֹר וְשָׁלֹש־עֶשְׂרֵה
שָׁנָה מָרְדּוּ:

pobili Refajské v 'Ašterot-Kamajimě a Zuzské v Hamě a Emské v rovině Kirjatajimské,

6. a Chorské v jejich horské krajině Séir až do Él-Paranu, který [*lez!*] u pouště.

7. Poté se obrátili a přišli k Én-Mišpatu [*prameni soudu*], to jest Kaděš, pohubili celé území Amalekských, a [*pobili*] také Emorské, kteří bydleli v Chacacon-Tamaru.

8. Tu vytáhli král Sodomu a král Amory a král Admy a král Cebojimu a král Bely, to jest Coaru, a řadili se proti nim k bitvě v údolí Sidím:

9. proti Kedoriaomerovi, králi Élamu, a [*proti*] Tidalovi, králi Gojimu a [*proti*] Amrafelovi, králi Sinaru a [*proti*] Arjochovi, králi Elasaru: čtyři králové proti

10. pěti — a údolí Sidím [*bylo plno*] jam hlinitých — i utekli králové Sodomu a Amory, a padli do nich, kdežto ostatní utekli do hor.

11. [*Oni vsak*] pobrali všechen majetek **ze** Sodomu a Amory a veškerou potravu jejich a odtáhli.

12. A vzali [*těž*] Lota, synovce. Abramova, a majetek jeho, [*neboť*] on bydlel [*tehďáž*] v Sodomě, a odtáhli.

13. I přišel pak uprchlík a vyprávěl [*to*] Abramovi, Ebrejci, jenž bydlel u dubů Mamrého Emorského, bratra Eškolova a bratra Anorova, a ti byli spojenci Abramovi.

14. **Když** uslyšel Abram, **že** jeho bratranec byl zajat, vypravil své vycvičené [*lidi*], kteří se narodili v domě jeho: tři sta osmnáct [*mužů*], a pronásledoval [*je*] až k Danu.

15. On a sluhové jeho dělili se [*na oddíly*] proti nim v noci, a porazil je a pronásledoval je **až k** [*městu*] Choba, které leží v levo [*severně*] od Damašku.

16. A vrátil všechen majetek, také Lota, bratrance svého, a majetek jeho, také ženy a lid přivedl zpět.

5 וּבְאַרְבַּע עָשָׂר שָׁנָה בָּא כְּדָרְלָעֹמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר
אָתוּ וַיִּכּוּ אֶת־רַפָּאִים בְּעִשְׂתָּרֶת קַרְנִים וְאֶת־הַזּוּזִים
בָּהֶם וְאֵת הָאִיִּמִּים בְּשׁוּה קְרִיתִים:

6 וְאֶת־הַחֲרִי בְּהֶרֶם שְׁעִיר עַד אֵיל פֶּאֶרָן אֲשֶׁר
עַל־הַמְּדָבָר:

7 וַיָּשְׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפַּט הוּא קָדֵשׁ וַיִּכּוּ
אֶת־כָּל־שָׂרָה הָעֹמְלָקִי וְגַם אֶת־הָאֹמְרִי הַיֹּשֵׁב
בְּחֻצַּן תָּמַר:

8 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סֹדֶם וּמֶלֶךְ עַמְרָה וּמֶלֶךְ אַדְמָה וּמֶלֶךְ
(צְבוּיִים) [צְבוּיִים] וּמֶלֶךְ בְּלַע הוּא־צַעַר וַיַּעֲרְכוּ אֹתָם
מִלְחָמָה בְּעֶמֶק הַשָּׁדִים:

9 אֵת כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתַדְעַל מֶלֶךְ גּוּזִים
וְאַמְרַפֶּל מֶלֶךְ שְׁנַעַר וְאַרְיֹד מֶלֶךְ אֶלְסָר אַרְבַּעַה
מְלָכִים אֶת־הַחֲמֻשָּׁה:

10 וְעֶמֶק הַשָּׁדִים בְּאֶרֶת בְּאֶרֶת חֲמֹר וַיִּנְסוּ מֶלֶךְ־סֹדֶם
וְעַמְרָה וַיִּפְלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָרָה נָסוּ:

11 וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רֶכֶשׁ סֹדֶם וְעַמְרָה וְאֶת־כָּל־אֲכָלָם
וַיִּלְכוּ:

12 וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־רַכְשׁוֹ בֶּן־אָחִי אַבְרָם וַיִּלְכוּ
וְהוּא יָשֵׁב בְּסֹדֶם:

13 וַיָּבֹא הַפְּלִיט וַיִּגַּד לְאַבְרָם הָעֵבֶרִי וְהוּא שָׁכֵן בְּאֵלְנֵי
מִמְרָא הָאֹמְרִי אָחִי אֲשֶׁכֶל וְאָחִי עָנַר וְהֵם בְּעַלִּי
בְּרִית־אַבְרָם:

14 וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיִּרַק אֶת־חֲנִיכָיו
יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנֶה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מְאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד־דָּן:
15 וַיַּחַלֵּק עֲלֵיהֶם לַיְלָה הוּא וְעַבְדָּיו וַיִּכְּם וַיִּרְדָּפֵם
עַד־חֻבָּה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדַמְשָׁק:

16 וַיָּשֵׁב אֵת כָּל־הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וְרַכְשׁוֹ הַשִּׁיב
וְגַם אֶת־הַנְּשִׁים וְאֶת־הָעַם:

17. I vyšel mu vstříc král Sodomský, když se vrátil, poraziv Kedot'iaomera a krále, kteří byli s ním, — do údolí Šavéh, to jest údolí královské,
18. a Malki — Cedek, král Šalemský, dal vynést chléb a víno, a on byl knězem Boha Nejvyššího,
19. a požehnal mu, řka: Požehnán budiž Abram Bohem Nejvyšším, stvořitelem nebe a země,
20. a pochválen budiž Bůh Nejvyšší, jenž vydal nepřátele tvé v moc tvou. A [Abram] dal mu desátek ze všeho.
21. I řekl král Sodomský Abramovi: dej mi osoby a statek vezmi sobě.
22. Abram však řekl králi Sodomskému: Zvedám ruku svou k Hospodinu, Bohu Nejvyššímu, stvořiteli nebe
23. a země, — že ani niti ani řeménku obuvi nevezmu, vůbec ničeho z toho, co ti patří, abys neřekl: já jsem obohatil Abrama!
24. Nic pro mne! Jen co strávili hoši, a podíl mužů, kteří táhli se mnou: Anér, Eškol a Mamré — necht' vezmou podíl svůj.

Kapitola patnáctá

- Po těchto událostech bylo slovo Hospodinovo Abramovi ve vidění a znělo: Neboj se, Abrame! Já jsem štítem tvým. Odměna tvá [bude] velmi hojná.
- Tu pravil Abram: Pane Bože! Co chceš mně dáti, když kráčím [životem] bezdětný? a správcem domu mého jest Eliézer z Damašku.
- Abram pravil [dále]: Hle, nedal's mi potomstva, a hle, domorodý, [služebník] můj bude dědic můj.
- A tu bylo k němu slovo Hospodinovo, které znělo: nikoliv tento bude dědit po tobě, nýbrž ten, jenž bude z rodu tvého, bude dědit po tobě.
- Pak vyvedl ho ven a řekl: Pohled* k nebi a sečti hvězdy, můžeš-li

- 17 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ-סֹדֶם לִקְרֹאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת
 אֶת-כְּדֻר־לְעָמֹר וְאֶת-הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל-עַמְקֵי שָׁוֵה
 הוּא עַמְקֵי הַמֶּלֶךְ:
 18 וּמֶלֶךְ-צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וַיֵּינ וְהוּא כַהֵן
 לְאֵל עֵלְיוֹן:
 19 וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֵלְיוֹן קִנְהַ שָׁמַיִם
 וְאָרֶץ:
 20 וּבְרוּךְ אֵל עֵלְיוֹן אֲשֶׁר-מָנַן צָרִיד בְּיַדְךָ וַיִּתֵּן-לוֹ
 מִעֵשֶׂר מִכָּל:
 21 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-סֹדֶם אֶל-אַבְרָם תְּנֵה-לִי הַנַּפֶּשׁ וְהָרֶכֶשׁ
 קַח-לְךָ:
 22 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-מֶלֶךְ סֹדֶם הֲרִימְתִי יָדִי אֶל-יְהוָה
 אֵל עֵלְיוֹן קִנְהַ שָׁמַיִם וְאָרֶץ:
 23 אִם-מַחוּט וְעַד שְׂרוּף-נֶעַל וְאִם-אֶקַח מִכָּל-אֲשֶׁר-לְךָ
 וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֵעֵשְׂתִי אֶת-אַבְרָם:
 24 בְּלַעֲדֵי רֶגַע אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וַחֲלַק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
 הָלְכוּ אִתִּי עָנַר אֲשָׁפַל וּמִמָּרָא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם: ס
- WTT Genesis 15: אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר-יְהוָה
 אֶל-אַבְרָם בַּמַּחֲזָה לֵאמֹר אֶל-תִּירָא אַבְרָם אֲנֹכִי מִגֵּן
 לְךָ שְׂכָרְךָ תִּרְבֶּה מְאֹד:
 2 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מִה־תִּתֶּן-לִי וְאֲנֹכִי הוֹלֵךְ
 עֲרִירִי וּבֶן-מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דֹמֶשֶׁק אֵלִיעֶזֶר:
 3 וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן-בֵּיתִי
 יוֹרֵשׁ אֹתִי:
 4 וְהִנֵּה דְבַר-יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי-אִם
 אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא יִירָשְׁךָ:
 5 וַיֹּצֵא אֹתוֹ חֹצְצָה וַיֹּאמֶר הַבִּטְנָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפַר

sečísti je; a řekl mu: tak [nesčetné] bude potomstvo tvé!

6. Uvěřil v Hospodina a [Hospodin] mu to pokládal za
7. ctnost. — A řekl mu: Já jsem Hospodin, který jsem vyvedl tebe z Uru Kaldejských, abych ti dal zemi tuto do vlastnictví.

8. I pravil [Abram]: Pane Bože! po čem poznám, že obdržím ji?
9. Řekl mu: Přines mi tříletou jalovici, tříletou kozu, tříletého berana, hrdličku a holoubátko.

10. [Abram] přinesl mu všechna tato [zvířata], rozřízl je v prostřed a dal jednu polovici naproti druhé, ale ptáky nerozřízl.

11. Tu sletělo dravé ptactvo na mrchy, ale Abram zahnal je.
12. Když slunce zapadalo, padl tvrdý spánek na Abrama, a hle, hrůza, čirá tma padla na něho.

13. Tu řekl [Hospodin] Abramovi: věz, že potomci tvoji budou cizinci v zemi, která nepatří jim, budou jim [obyvatelům země] sloužiti a [ti] budou je utiskovati
14. čtyři sta let; — ale také národ, kterému budou sloužiti, budu souditi já a vyjdou s majetkem velikým.

15. Ty však půjdeš k otcům svým v míru, budeš pohřben v šťastném stáří.

16. [Teprve] čtvrté pokolení vrátí se sem, neboť až posud[jeste] nebyla dovršena vina Emorských.

17. Zapadlo slunce a nastala čirá tma: a hle, byla kouřící pec a ohnivá pochodeň, která planula mezi těmito kusy.

18. Onoho dne sjednal Hospodin smlouvu s Abramem a řekl: potomstvu tvému dávám zemi tuto od řeky Egypta až k veliké řece, řece Eufkrat;
19. [a národy]: Keňského, Kenízského, Kadmonského,
20. Chetského, Perizského, Refajského,
21. Emórského, Kenaanského, Girgašského a Jebuského.

הַכּוֹכָבִים אִם־תּוֹכַל לְסַפֵּר אַתֶּם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זְרַעְךָ:
6 וְהָאֵמֶן בֵּיהוָה וַיַּחֲשֹׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה:
7 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֵת לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ:
8 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוִה בְּמָה אֲדַע כִּי אִירְשֶׁנָּה:
9 וַיֹּאמֶר אֵלָיו קַח־לִי עֵגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאֵיל מְשֻׁלֵּשׁ וְתֹר וְנוֹזֵל:
10 וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיַּבְתֵּר אֶתֶם בַּתּוֹךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בְּתֵרוֹ לְקַרְאֵת רֵעֵהוּ וְאֶת־הַצֶּפֶר לֹא בָתֵּר:
11 וַיִּרְדּוּ הָעַיִט עַל־הַפְּגָרִים וַיֵּשֶׁב אַתֶּם אַבְרָם:
12 וַיְהִי הַשָּׁמֶשׁ לְבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה עַל־אַבְרָם וְהוּנָה אֵימָה חֲשֹׁכָה גְדֹלָה נִפְלֹת עָלָיו:
13 וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדַע תְּדַע כִּי־גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְעַבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה:
14 וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ הֵן אֲנִכִּי וְאַחֲרָיִכֶן יֵצְאוּ בְּרַכְשׁ גָּדוֹל:
15 וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל־אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשֵׂיבָה טוֹבָה:
16 וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא־שָׁלֵם עֵינֵי הָאֱמֹרִי עַד־הֵנָּה:
17 וַיְהִי הַשָּׁמֶשׁ בָּאָה וְעַלְטָה הָיָה וְהוּנָה תַנּוּר עָשָׂן וּלְפִיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה:
18 בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזַרְעֶךָ נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פָּרָת:
19 אֶת־הַקֵּינִי וְאֶת־הַקֵּנִי וְאֶת הַקְּדָמִנִי:
20 וְאֶת־הַחֲתִי וְאֶת־הַפְּרִזִי וְאֶת־הַרְפָּאִים:
21 וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַגְּרִגְשִׁי וְאֶת־הַיְבוּסִי: ס

Kapitola šestnáctá

1. Saraj, manželka Abramova, neporodila mu (děti) měla však egyptskou služku, která se jmenovala Hagar.
2. I řekla Saraj Abramovi: hle, Hospodin odepřel mně poroditi. Vejdi k služce mé; snad budu mítí od ní rodinu. A uposlechl Abram hlasu Sarajina.
3. Tu vzala Saraj, manželka Abramova, Egypt'anku Hagar, služku svou — když uplynulo deset let, ve kterých pobyl Abram v zemi Kenaanské — a dali ji Abramovi, manželé svému, za manželku.
4. I vešel k Hagaře, která počala. Když pozorovala, že obtěžkala, klesla paní její v očích jejích.
5. Tu řekla Saraj Abramovi: křivda se mně stala sebou;
6. já jsem dala služku svou v objetí tvé, a když pozorovala, že jest těhotná, klesla jsem v očích jejích. Ať soudí Hospodin mezi mnou a sebou.
7. Abram řekl Saraji: hle, služka tvá jest v moci tvé, učiň jí, co se ti líbí. Saraj trápila ji, [takže ona] utekla od ní.
8. Anděl Hospodinův našel ji u pramene vody v poušti, u pramene na cestě do Šůru,
9. a pravil: Hagar, služko Sařina, odkud jsi přišla a kam půjdeš? Tu pravila: od Saraji, paní své, utíkám. Tu řekl jí anděl Hospodinův: vrať se k paní své a podej se moci její.
10. [Dále] řekl jí anděl Hospodinův: velice rozmnožím potomstvo tvé, [takže] nebude sečteno pro množství.
11. [A dále] řekl jí anděl Hospodinův: ty's těhotná a porodíš syna, a nazvíš jméno jeho: Jišmaél, neboť „Hospodin slyšel“ bídu tvou.
12. On vsak bude divokým člověkem: ruka jeho [bude] proti všem a ruka

- WTT Genesis 16:
שְׁפָחָה מִצְרַיִת וּשְׁמָהּ הָגָר:
2 וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצַרְנִי יְהוָה מִלְּדוֹת
בְּאֵנָה אֶל־שְׁפָחָתִי אוֹלֵי אֲבֹנֵה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אַבְרָם
לְקוֹל שָׂרַי:
3 וַתִּקַּח שָׂרַי אֶשְׁת־אַבְרָם אֶת־הָגָר הַמִּצְרַיִת שְׁפָחָתָהּ
מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשִׁבְתָּ אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתֵּתֵן אֹתָהּ
לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה:
4 וַיְבֵא אֶל־הָגָר וַתְּהַר וַתֵּרֶא כִּי הָרְתָהּ וַתִּקַּל גְּבֻרָתָהּ
בְּעֵינֶיהָ:
5 וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי
שְׁפָחָתִי בְּחִיקְךָ וַתֵּרֶא כִּי הָרְתָהּ וְאֶקַּל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹט
יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ:
6 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרַי הִנֵּה שְׁפָחָתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי־לָהּ
הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעֲנֶה שָׂרַי וַתְּבָרַח מִפָּנֶיהָ:
7 וַיִּמְצָאָהּ מִלְּאֵךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמִּדְבָּר עַל־הָעֵין
בְּדֶרֶךְ שׁוּר:
8 וַיֹּאמֶר הָגָר שְׁפָחַת שָׂרַי אִי־מִזָּה בָּאת וְאַנָּה תִּלְכִּי
וַתֹּאמֶר מִפָּנֵי שָׂרַי גְּבֻרָתִי אָנֹכִי בְּרַחַת:
9 וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֵךְ יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבֻרָתְךָ וְהִתְעַנִּי
תַּחַת יָדֶיהָ:
10 וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֵךְ יְהוָה הֲרַבָּה אַרְבָּה אֶת־זַרְעֶךָ
וְלֹא יִסְפַּר מִרְבּוֹ:
11 וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֵךְ יְהוָה הֲנָךְ הָרָה וַיִּלְדֶּת בֶּן
וַקָּרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמַעֵאל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עֲנִיֶךָ:
12 וְהוּא יְהִי פָרָא אָדָם יָדוֹ בְּכָל וָיָד כָּל בּוֹ וְעַל־פָּנָי

každého proti němu a proti všem bratrům svým bude bydleti.

13. I nazvala jméno Hospodina, jenž mluvil s ní: „Ty's Bohem vidění," neboť pravila: Zdali jsem [ho] viděla také zde, když jsem [ho] viděla [již dříve]?

14. Proto nazvali studni studní Živého, mne vidoucího". Hle [ta jest] mezi Kadešem a Beredem.

15. A porodila Hagar Abramovi syna a Abram nazval syna svého, kteréhož porodila Hagar, jménem Jišmael.

16. Abram byl stár šest a osmdesát let, když porodila Hagar Jišmaela Abramovi.

1. Kapitola sedmnáctá.

1. Když bylo Abramovi devadesát devět let, zjevil se Hospodin Abramovi a řekl mu: Já jsem všemohoucí Bůh:

2. Krácej přede mnou a budiž dokonalým!

3. A učiním smlouvu svou mezi sebou a tebou a rozmnožím tebe velmi velice.

4. Tu padl Abram na svou tvář a Bůh mluvil s ním, řka:

5. Já nyní [udělám] smlouvu svou s tebou a budeš otcem

6. národů mnohých. — A nebude více zníti jméno tvé Abram, [nybri] jméno tvé bude Abraham, neboť otcem národů mnohých ustanovil jsem tebe. — Učiním tebe nad míru plodným a udělám z tebe národy, i králové budou míti původ svůj od tebe.

7. Ustanovím smlouvu svou mezi sebou a tebou a mezi potomstvem tvým po tobě pro pokolení jejich jako smlouvu věčnou, že budu tobě Bohem i potomstvu tvé-

8. mu po tobě. — A dám tobě a potomstvu tvému po tobě zemi pobytu tvého, celou zemi Kenaanskou v majetek věčný, a budu jim Bohem.

9. Bůh řekl Abrahamovi [dále]: ty pak zachovávej smlouvu mou, ty a potomstvo tvé po tobě pro pokolení jejich.

כָּל־אַחֵיו יִשְׁכְּנוּ:

13 וַתִּקְרָא שְׁמֵיהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אֶתְהָ אֵל רָאִי כִי אָמְרָה הַגֵּם הַלֵּם רָאִיתִי אַחֲרַי רָאִי:

14 עַל־כֵּן קָרָא לְבָאָר בְּאָר לַחֵי רָאִי הִנֵּה בֵּין־קַדְשׁ וּבֵין בְּרֵד:

15 וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֶּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שְׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה הָגָר יִשְׁמָעֵאל:

16 וְאַבְרָם בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וָשֵׁשׁ שָׁנִים בְּלִדְת־הָגָר אֶת־יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם: ס

WTT Genesis 17: וַיְהִי אַבְרָם בְּנֵי־תִשְׁעִים שָׁנָה וְתִשְׁעֵ שָׁנִים

וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שְׁדֵי הַתְּהַלֵּךְ לְפָנַי וְהָיָה תָמוּם:

2 וְאַתָּנָה בְרִיתִי בֵינִי וּבֵינְךָ וְאַרְבָּה אוֹתְךָ בְּמֵאֵד מְאֵד:

3 וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר אֵתוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר:

4 אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ וְהָיִיתָ לְאֵב הַמִּזֵּן גֹּיִם:

5 וְלֹא־יִקְרָא עוֹד אֶת־שֵׁם אַבְרָם וְהָיָה שֵׁם אַבְרָם כִּי אֲבֵ־הַמִּזֵּן גֹּיִם נִתְּתִיךָ:

6 וְהִפְרַתִּי אִתְּךָ בְּמֵאֵד מְאֵד וְנִתְּתִיךָ לְגֹיִם וּמְלָכִים מִמֶּךָ יֵצְאוּ:

7 וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי בֵינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זָרְעֶךָ אַחֲרָיךָ לְדֹרֹתָם לְבְרִית עוֹלָם לְהִיּוֹת לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזָרְעֶךָ אַחֲרָיךָ:

8 וְנִתַּתִּי לְךָ וּלְזָרְעֶךָ אַחֲרָיךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֶת כָּל־אֶרֶץ כְּנָעַן לְאַחֲזֹת עוֹלָם וְהָיִיתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים:

9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמַר אֶתְהָ וּזְרַעְךָ אַחֲרָיךָ לְדֹרֹתָם:

אֶתְהָ וּזְרַעְךָ אַחֲרָיךָ לְדֹרֹתָם:

10. To jest smlouva má mezi mnou a vámi a mezi potomstvem tvým po tobě, kterou máte zachovávat: obřezán budiž u vás každý mužského pohlaví.

11. Obřezte maso předkožky a bude to znamením smlouvy mezi mnou a mezi vámi.

12. Každý mužského pohlaví, jemuž jest osm dní, budiž ob. řezán u vás, v pokoleních vašich: v domě rozený nebo ten, kdo byl za peníze koupen od kteréhokoli cizince, který není z potomstva tvého.

13. Obřezán buď, kdo se narodil v domě tvém nebo kdo byl koupen za tvé peníze — a budiž smlouva má na vašem těle smlouvou věčnou.

14. Neobřezanec mužského pohlaví, který nebude obřezán na mase předkožky své — tato osoba bude vyhlazena z lidu svého: smlouvu mou rušila.

15. Bůh řekl Abramovi *[dále]*: Saraj manželku svou nenazývej jménem Saraj, nýbrž Sára budiž jméno její.

16. I požehnám jí a dám ti také z ní syna; a požehnám jí:

17. stane se *[matkou]* národů; králové národů vzejdou z ní. — Tu padl Abraham na tvář svou a usmál se, myslil si: zda stoletému narodí se *[syn]*, nebo zda Sára, devadesátiletá, porodí?

18. I řekl Abraham Bohu: Kéž by žil Jišmaél před tebou!

19. Bůh odvětil: však jistě porodí ti Sára, manželka tvá, syna, a nazveš ho Jicchak; ujednám s ním smlouvu svou jakožto smlouvu věčnou pro potomstvo jeho po něm.

20. I ohledně Jišmaéla vyslyšel jsem tebe: hle, požehnal jsem mu, učiním ho plodným a rozmnožím ho nad míru; dvanáct knížat zplodí a učiním ho národem velikým.

21. Avšak zjednám smlouvu svou s Jicchakem, kteréhož porodí tobě Sára v tento *[určitý]* čas roku. příštího.

22. Když přestal mluvit s ním, vznesl se Bůh od Abrahama.

23. Abraham vzal Jišmaéla, syna svého, a všechny zrozené v domě svém a všechny koupené za své peníze, každého mužského pohlaví z mužů

10 זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך
אחריו המול לכם כל-זכר:
11 ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני
וביניכם:
12 ובן-שמנת ימים ימול לכם כל-זכר לדרתיכם יליד
בית ומקנת-כסף מכל בן-נכר אשר לא מזרעך הוא:
13 המול ימול יליד ביתך ומקנת כסף והיתה בריתי
בבשרכם לברית עולם:
14 וערל זכר אשר לא-ימול את-בשר ערלתו ונכרתה
הנפש ההוא מעמיה את-בריתי הפר: ס
15 ויאמר אלהים אל-אברהם שרי אשתך לא-תקרא
את-שמה שרי כי שרה שמה:
16 וברכתי אתה וגם נתתי ממנה לך בן וברכתיה
והיתה לגוים מלכי עמים ממנה יהיו:
17 ויפל אברהם על-פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן
מאה-שנה יולד ואם-שרה הבת-תשעים שנה תלד:
18 ויאמר אברהם אל-האלהים לו ישמעאל יחיה
לפניך:
19 ויאמר אלהים אבל שרה אשתך ילדת לך בן
וקראת את-שמו יצחק והקמתי את-בריתי אתו לברית
עולם לזרעו אחריו:
20 ולישמעאל שמעתיך הנה ברכתי אתו והפריתי אתו
והרביתי אתו במאד מאד שנים-עשר נשיאם יוליד
ונתתיו לגוי גדול:
21 ואת-בריתי אקים את-יצחק אשר תלד לך שרה
למועד הזה בשנה האחרת:
22 ויכל לדבר אתו ויעל אלהים מעל אברהם:
23 ויקח אברהם את-ישמעאל בנו ואת כל-ילדי ביתו
ואת כל-מקנת כסף כל-זכר באנשי בית אברהם

domu Abrahamova, a obřezal maso předkožky jejich právě v tento den, jak mluvil Bůh s ním.

24. A Abrahamovi bylo devadesát devět let, když byl obřezán na mase předkožky své;

25. a Jišmaélovi, synu jeho, bylo třináct let, když byl obřezán na mase předkožky své.

26. V tentýž den byli obřezáni Abraham a Jišmaél, syn jeho,

27. a všichni muži domu jeho: zrození v domě a koupení za peníze od cizince, byli obřezáni s ním.

Kapitola osmnáctá

1. Hospodin se mu zjevil u dubů Mamré, an seděl u vchodu stanu, když byl parný den.

2. Pozdvihl očí svých a viděl; hle, tři muži stáli před ním.

3. Když [je] spatřil, běžel od vchodu stanu jim vstříc a poklonil se k zemi a pravil: Pane můj! nalezl-li jsem přízeň v očích tvých, nejdi mimo, prosím, od služebníka svého.

4. Necht' se přinese trochu vody, a umyjte nohy své a odpočiňte pod stromem.

5. Přinesu kousek chleba, a občerstvěte se, potom odejdete, neboť z tohoto důvodu šli jste okolo služebníka svého. I pravili: učiň tak, jak jsi řekl.

6. Abraham pak pospíšil do stanu k Sáře a řekl: pospěš! [vešmi} tři míry mouky jemné, hněť a udelej koláče.

7. A ke skotu běžel Abraham, vzal křehké a dobré mladé dobytče a dal [je] hochovi, který pospíšil připravit je,

8. pak vzal smetanu a mléko a mladé dobytče, které dal připravit a předložil jim [to]; on však stál u nich pod stromem, a oni jedli.

9. I pravili mu: kde jest Sára, manželka tvá? Řekl: je ve stanu.

10. Nato řekl [jeden z nich]: navrátím se k tobě v tuto dobu za rok, a hle,

וַיִּמַל אֶת־בְּשָׂר עֶרְלֹתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
אֱתוֹ אֱלֹהִים:

24 וַאֲבָרְהָם בֶּן־תְּשַׁעִים וְתֵשַׁע שָׁנָה בְּהַמְלוֹ בְּשָׂר עֶרְלֹתוֹ:
25 וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ בֶן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהַמְלוֹ אֶת בְּשָׂר
עֶרְלֹתוֹ:

26 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אֲבָרְהָם וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ:
27 וְכָל־אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ יֹלִיד בָּיִת וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֹכַח
נִמְלוּ אִתּוֹ: ָ

WTT Genesis 18: יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֵהָל כַּחַם הַיּוֹם:
וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו
וַיֵּרָא וַיִּרְץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה:

2 וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו
וַיֵּרָא וַיִּרְץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה:

3 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אִם־נָא מְצָאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ אֶל־נָא תַעֲבֹר
מֵעַל עַבְדֶּךָ:

4 יִקַּח־נָא מֵעֹטְמוֹם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֵץ:
5 וְאִקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעְדוּ לְבַבְכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ
כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:

6 וַיִּמָּהַר אֲבָרְהָם הָאֵהָלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מִהְרֵי שְׁלֹשׁ
סָאִים קִמַּח סֹלֶת לֹוְשֵׁי וְעֵשִׂי עֲגוֹת:

7 וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אֲבָרְהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רֶדֶד וְטוֹב וַיִּתֵּן
אֶל־הַנַּעַר וַיִּמָּהַר לַעֲשׂוֹת אִתּוֹ:

8 וַיִּקַּח חֲמָאָה וְחֶלֶב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן
לְפָנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ:
9 וַיֹּאמְרוּ אֲלָיו אֵיךְ שָׂרָה אֲשַׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל:
10 וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעַתְּ חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה
אֲשַׁתְּךָ וְשָׂרָה שִׂמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו:

8 וַיִּקַּח חֲמָאָה וְחֶלֶב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן
לְפָנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ:

9 וַיֹּאמְרוּ אֲלָיו אֵיךְ שָׂרָה אֲשַׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל:
10 וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעַתְּ חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה
אֲשַׁתְּךָ וְשָׂרָה שִׂמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו:

10 וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעַתְּ חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה
אֲשַׁתְּךָ וְשָׂרָה שִׂמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו:

tvoje manželka Sára bude mítí syna. A Sára slyšela [to] u vchodu stanu, který byl za ním.

11. A Abraham a Sára byli staří, pokročilého věku; přestalo u Sáry, jak bývá obyčejně u žen.

12. Sára se smála v nitru svém a myslila: když jsem uvadla, měla bych mítí rozkoš? a pán můj jest stár.

13. Tu řekl Hospodin Abrahamovi: proč se smála Sára, myslíc: zdali opravdu porodím, když jsem [tak] stará?

14. Zda jest Hospodinu něco nemožno? V tuto dobu za rok navrátím se k tobě — a Sára bude mítí syna.

15. Sára však popřela, řkouc: nesmála jsem se! neboť se bála; on však řekl: nikoli, smála jsi se.

16. A zvedli se oni mužové odtud a hleděli na krajinu Sodomskou. A Abraham šel s nimi, aby doprovodil je.

17. Hospodin však myslil; mám zatajiti Abrahamovi, co učiním ?

18. Ježto Abraham bude zajisté národem velikým a mocným a požehnání budou jím všichni národové země.

19. Neboť poznal jsem ho, že přikáže synům svým a domu svému potomně, aby zachovávali cestu Hospodinovu: konati spravedlnost a právo, aby Hospodin plnil Abrahamovi, co o něm pravil.

20. Tedy pravil Hospodin: naříkání na Sodom a Amoru věru se rozmohlo a hřích jejich jest velmi těžký.

21. Sestoupím tedy a uvidím, zda konali [bezprávi] podle naříkání na ně, které proniklo ke mně — [pak] zničení: pakli ne, chci to věděti.

22. Muži se obrátili odtud a šli do Sodomu, Abraham však ještě stál před Hospodinem.

23. I přistoupil Abraham a pravil: zdali také zahubíš spravedlivého se zlosynem?

24. Snad jest padesát spravedlivých v městě, zdali také zahubíš a neodpustíš místu tomu k vůli těm padesáti spravedlivým, kteří v něm jsou?

11 וַאֲבָרְהָם וּשְׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדָל לִהְיוֹת
לְשָׂרָה אַרְחַ פְּנֵשִׁים:

12 וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרַי בִּלְתִּי הִיְתָה-לִּי
עֹדֵנָה וְאֲדֹנָי זָקֵן:

13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָהָם לָמָּה זֶה צָחַקָה שָׂרָה
לֵאמֹר הֲאֵף אֲמַנָּם אֵלֶּךָ וְאֲנִי זָקְנָתִי:

14 הֲיִפְלֵא מִיְהוָה דְּבַר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעַתְּ תִּהְיֶה
וּלְשָׂרָה בֵן:

15 וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי כִּי יִרְאֶה וַיֹּאמֶר
לֹא כִּי צָחַקְתָּ:

16 וַיִּקְמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל-פְּנֵי סֹדֶם וַאֲבָרְהָם
הֵלֶךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם:

17 וַיְהִי וְאָמַר הַמַּכְסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה:
18 וַאֲבָרְהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גָּדוֹל וְעַצוֹם וַנְּבָרְכֻהוּ בּוֹ כָּל

גוֹיֵי הָאָרֶץ:

19 כִּי יִדְעֻתָיו לְמַעַן אֲשֶׁר יַצִּיחַ אֶת-בְּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ
אַחֲרָיו וּשְׁמֵרוּ דְרָךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן
הָבִיא יְהוָה עַל-אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר-דִּבֶּר עָלָיו:

20 וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סֹדֶם וְעַמָּהּ כִּי-רָבָה וַחַטָּאתָם
כִּי כְבֹדָה מְאֹד:

21 אֲרִדְהָנָא וְאַרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ כָּלֵה
וְאִם-לֹא אֲדַעָה:

22 וַיִּפְּנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סֹדְמָה וַאֲבָרְהָם עֹדֵנּוּ
עֹמֵד לְפָנָי יְהוָה:

23 וַיִּנָּשׂ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְפֶּה צְדִיק עִם-רָשָׁע:
24 אוֹלָי יֵשׁ חַמְשִׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר הֲעִיר תִּסְפֶּה

וְלֹא-תִשָּׂא לְמָקוֹם לְמַעַן חַמְשִׁים הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ:
25 חָלְלָה לָךְ מַעֲשֵׂת כַּדְּבַר הַזֶּה לְהַמִּית צְדִיק

עִם-רָשָׁע וְהָיָה כַּצְּדִיק כְּרָשָׁע חָלְלָה לָךְ הַשְּׁפָט

25. Nedůstojné by bylo tebe, jednati způsobem tímto, abys usmrtil spravedlivého se zlosynem, aby byl spravedlivý jako zlosyn. Nedůstojno by to bylo tebe! Což soudce veškeré země nejednal by po právu?
26. I pravil Hospodin: naleznu-li v Sodomě padesát spravedlivých uvnitř města, odpustím celému místu k vůli nim.
27. A odvětil Abraham, řka: hle, prosím, začal jsem mluvit k Pánu svému, ačkoliv jsem prach a popel.
28. Snad nedostává se do padesáti spravedlivých pět. Zdali zničíš pro těch pět celé město? Odpověděl: nezničím, najdu-li tam čtyřicet pět.
29. Mluvil dále k němu a řekl: snad bude tam nalezeno [jen] čtyřicet? Odpověděl: neučiním pro těch čtyřicet.
30. Tu řekl:, necht' nerozhněvá se Pán můj! Chtěl bych mluvit: snad bude tam nalezeno [jen] třicet. Odpověděl: neučiním, naleznu-li tam třicet.
31. A řekl: hle, prosím, [již] jsem začal mluvit k Pánu svému. Snad bude tam nalezeno [jen] dvacet? Odpověděl:- nezničím pro těch dvacet.
32. Pak řekl: ať nerozhněvá se Pán můj, chtěl bych mluvit jen [ještě] tentokrát: snad bude tam nalezen [fen] deset. Odpověděl: nezničím pro těch deset.
33. I odebral se Hospodin, když domluvil, k Abrahamovi a Abraham vrátil se na místo své.

Kapitola devatenáctá

1. Přišli pak ti dva andělé večer do Sodomu a Lot seděl v bráně Sodomu. Lot spatřil [je] a vstal, [šel] jim vstříc, poklonil se tváří k zemi
2. a pravil: prosím, pánové, uchylte se do domu služebníka svého, přenocujte, umyjte nohy své, pak vstaňte časně z rána a jděte svou cestou. I řekli: nikoliv, nýbrž venku budeme přenocovati.
3. On však velmi naléhal na ně, [takže] se uchýlili k němu a vešli do

כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט:
 26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא בְּסֹדֶם חֲמִשִּׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ
 הָעִיר וְנִשְׂאֵתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בְּעִבּוּרָם:
 27 וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִהְיֵא הוּא־לִּי לְדָבָר
 אֶל־אֲדֹנָי וְאֵנֹכִי עֹפֵר וְאֹפֵר:
 28 אוֹלַי יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצְּדִיקִים חַמְשָׁה הַתְּשֻׁחִית
 בַּחֲמִשָּׁה אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחֵת אִם־אֶמְצָא
 שָׁם אַרְבָּעִים וְחַמְשָׁה:
 29 וַיִּסַּף עוֹד לְדָבָר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוֹלַי יִמָּצְאוּן שָׁם
 אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בְּעִבּוּר הָאֲרָבָעִים:
 30 וַיֹּאמֶר אֶל־נָא יַחַר לֵאדֹנָי וְאַדְבָּרָה אוֹלַי יִמָּצְאוּן
 שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים:
 31 וַיֹּאמֶר הֲנִהְיֵא הוּא־לִּי לְדָבָר אֶל־אֲדֹנָי אוֹלַי
 יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחֵת בְּעִבּוּר הָעֶשְׂרִים:
 32 וַיֹּאמֶר אֶל־נָא יַחַר לֵאדֹנָי וְאַדְבָּרָה אֶדְ־הַפְּעִם אוֹלַי
 יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרֶה וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחֵת בְּעִבּוּר הָעֶשְׂרֶה:
 33 וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כָּלָה לְדָבָר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם
 שָׁב לְמִקְמוֹ:

WTT Genesis 19: וַיִּבְּאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סָדְמָה בְּעָרֵב
 וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־סֹדֶם וַיֵּרְאוּ־לוֹט וַיָּקָם לְקִרְאָתָם
 וַיִּשְׁתַּחוּ אֲפָיִם אֲרָצָה:
 2 וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא־אֲדֹנָי סוּרוּ נָא אֶל־בַּיִת עִבְדְּכֶם וְלִינוּ
 וְרַחְצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ
 לֹא כִּי בְּרָחוּב נָלִין:

domu jeho. Připravil jim hostinu, upekl nekvašené chleby — a jedli.

4. Dříve než ulehli, obklíčili lidé města, lidé Sodomští, dům: mladí a starci, veškeren lid ze všech končin [města],

5. a volali na Lota a řekli mu: kde jsou muži, kteří přišli k tobě v této noci? Vyveď je k nám, abychom je poznali.

6. I vyšel Lot k nim ku vchodu, ale dvěře zavřel za sebou.

7. a řekl: bratři moji, prosím, nespáchejte zlo!

8. Hle, mám dvě dcery, které nepoznaly muže; vyvedu je k vám; čiňte s nimi, jak se vám líbí; jen těmto mužům nedělejte ničeho, neboť proto vešli do stínu krovu mého.

9. [Oni] však pravili: ustup dále! a řekli: Takový jeden přišel [sem], aby [zde] pobyl — a chtěl by býti soudcem; a teď naložíme s tebou hůře než s nimi. Naléhali silně na tohoto muže, na Lota, a přistoupili, aby vypadli dvěře.

10. Tu vystrčili muži ruce své [ven], a vtáhl Lota k sobě do domu a dvěře zavřeli;

11. lidi však, kteří byli u vchodu domu, ranili slepotou, mladé a staré, takže se mamě namáhali nalézt vchod.

12. I řekli oni mužové Lotovi: Koho zde ještě máš: zetě, syny a dcery své, každého [příbuzného], kterého máš ve městě — vyveď z místa tohoto;

13. neboť zničíme místo toto, poněvadž veliký jest nářek na ně před Hospodinem, takže Hospodin nás» poslal, abychom zničili je [město].

14. Tu vyšel Lot a pravil k zeťům svým, kteří si brali dcery jeho, a řekl: vstaňte, odejděte z místa tohoto, neboť Hospodin ničí město toto. Zdálo se však jeho zeťům, jako by žertoval.

15. A jakmile denice vzešla, naléhali andělé na Lota a řekli: nuže! vezmi manželku svou a obě dcery své, kteří [tu] se nacházejí, abys nebyl zničen pro vinu města.

3 וַיַּפְצְרוּבָּם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֵאוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ
לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמִצּוֹת אָפֶה וַיֹּאכְלוּ:

4 טָרַם יִשְׁכְּבוּ וְאִנְשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סֹדֶם נֹסְבוּ עַל־הַבַּיִת
מִנְעֵר וְעַד־זֶקֶן כָּל־הָעָם מִקְּצֵה:

5 וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיךְ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ
אֵיךְ הַלַּיְלָה הוֹצִיאָם אֵלֵינוּ וַנִּדְעָה אֹתָם:

6 וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט הַפֶּתַח וַהֲדִלֵת סָגַר אַחֲרָיו:
7 וַיֹּאמֶר אֶל־נָא אַחֵי תַרְעוּ:

8 הִנְהַיְנָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ

אוֹצִיאָהֶנָּא אִתְּהוֹן אֵלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם
כִּי לְאֲנָשִׁים הָאֵל אֶל־תַּעֲשׂוּ דְבַר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצִל
קַרְתִּי:

9 וַיֹּאמְרוּ גַשְׁהֲלָאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בְּאֵל־גּוֹר וַיִּשְׁפֹּט
שְׁפוֹט עִתָּה נִרְעֵ לָךְ מֵהֶם וַיַּפְצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד
וַיִּגְשׂוּ לְשֹׁבֵר הַדִּלֵת:

10 וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֹת־יָדָם וַיָּבֵאוּ אֶת־לוֹט אֵלֵיהֶם
הַבַּיִתָּה וְאֶת־הַדִּלֵת סָגְרוּ:

11 וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פָּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַסַּנְוָרִים מִקָּטָן
וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח:

12 וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עַד מִי־לָךְ פֹּה חָתָן וּבְנִיךָ
וּבְנֹתֶיךָ וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ בְּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם:

13 כִּי־מִשְׁחַתִּים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גָדְלָה
צַעֲקָתָם אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁלַחְנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ:

14 וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל־חַתָּנָיו לִקְחֵי בָנְתָיו וַיֹּאמֶר
קוּמוּ צֵאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־מִשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר
וַיְהִי כַמִּצְחָק בְּעֵינֵי חַתָּנָיו:

15 וַכֹּמוּ הַשַּׁחַר עָלָה וַיֵּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר
קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת
פְּנֵי־תִסְפָּה בְּעוֹן הָעִיר:

16. On však váhal; tu chopili muži ruku jeho a ruku ženy jeho a [ruce] dvou dcer jeho — poněvadž Hospodin se smiloval nad ním — vyvedli ho a pustili ho [teprve] za městem.

17. Když vyvedli je ven, pravil [jeden z nich]: zachraň život svůj, neohlížej se za sebou a nezastav se v celém kraji. Na horu uteč se, abys nebyl zahuben.

18. I řekl jim Lot: nikoliv, prosím, Pane!

19. Hle, služebník tvůj našel přízeň v očích tvých a tys zveličil milost svou, kterou jsi mi prokázal, že jsi mne zachoval na živu; ale já nemohu utéci se na horu, aby mne nestihlo neštěstí a zemřel bych.

20. Hle, prosím, toto město jest blízké, abych utekl tam, a jest maličké, utekl bych se tam, vždyť je malé, abych zůstal na živu.

21. A odpověděl mu: hle, беру зřetel na tebe také v této věci, abych nevyvrátil město, o kterém jsi mluvil.

22. Pospěš, uteč tam, neboť nemohu nic učiniti, dokud nedojdeš tam. Proto pojmenovali město: Coar (*maličké*).

23. Slunce vyšlo nad zemí, když Lot přišel do Coaru.

24. A Hospodin seslal na Sodom a Amoru déšť síry a ohně od Hospodina s nebe —

25. a vyvrátil města tato a celý kraj, všechny obyvatele měst a rostliny země.

26. I ohlédla se žena jeho, [která byla] za ním, a stala se sloupem solným.

27. I vstal Abraham časně z rána a [odebral se] na místo, na kterém byl stál před Hospodinem.

28. a hleděl na rovinu Sodomskou a Amorskou a na celý povrch [země] kraje, a viděl, že vystupoval kouř ze země jako kouř z peci.

29. Když Bůh ničil města kraje, rozpomenul se Bůh na Abrahama a vyslal Lota ze záhuby, když vyvrátil města, ve kterých Lot bydlel.

30. Lot táhl z Coaru nahoru a usadil se v pohoří a obě dcery jeho [byly] s

16 וַיִּתְמַהֲמַה וַיִּחְזְקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד־אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בָנָתָיו בַּחֲמֹלַת יְהוָה עָלָיו וַיִּצְאֵהוּ וַיַּנְחֵהוּ מִחוּץ לְעִיר:

17 וַיְהִי כְהוֹצִיאֵם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶט עַל־נַפְשֶׁךָ אֶל־תִּבְשֵׁט אַחֲרָיִךְ וְאֶל־תַּעֲמֹד בְּכָל־הַכֶּפֶר הַהָרָה הַמֶּלֶט פְּוִת־תִּסְפֶּה:

18 וַיֹּאמֶר לוֹט אֱלֹהִים אֵל־נָא אֲדֹנָי:

19 הִנֵּה־נָא מָצָא עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתַּגְדֵּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחְיֹת אֶת־נַפְשִׁי וְאֵנֹכִי לֹא אוֹכַל לְהַמְלִיט הַהָרָה פְּוִת־דָּבַקְנִי הָרָעָה וּמָתִי:

20 הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרִיבָה לְנוֹס שָׁמָּה וְהִיא מִצְעָר אִמְלֻטָּה נָא שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הוּא וְתַחִי נַפְשִׁי:

21 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִשְׂאתִי פָנֶיךָ גַם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבַלְתִּי הַפְּכִי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:

22 מִהָר הַמֶּלֶט שָׁמָּה כִּי לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד־בָּאָךְ שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הָעִיר צוּעָר:

23 הַשָּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צִעְרָה:

24 וַיְהִי הַמָּטִיר עַל־סֹדֶם וְעַל־עַמֹּרָה גִּפְרִית וְאִשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם:

25 וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הָעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכֶּפֶר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָרִים וְצִמַח הָאֲדָמָה:

26 וַתִּבְשֵׁט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נְצִיב מַלַּח:

27 וַיִּשְׁכֶם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פָּנָיו יְהוָה:

28 וַיִּשְׁקֶף עַל־פְּנֵי סֹדֶם וְעַמֹּרָה וְעַל־כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכֶּפֶר וַיֵּרָא וְהִנֵּה עָלָה קִיטֵר הָאָרֶץ כְּקִיטֵר הַכַּבְשָׁן:

29 וַיְהִי בְשַׁחַת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכֶּפֶר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהֶפְכָה בְּהַפֵּךְ אֶת־הָעָרִים אֲשֶׁר־יָשַׁב בָּהֶן לוֹט:

ním, neboť bál se bydlet v Coaru, a [tak] bydleli, on a obě jeho dcery, v jeskyni.

31. I řekla starší k mladší: náš otec jest stár a [již] není muže v zemi, který by vešel k nám po způsobu všeho světa.

32. Pojd', opijme otce svého vínem a lehněme k němu, abychom dali život potomstvu ze svého otce.

33. Tedy opily otce svého v oné noci vínem. Vešla starší a ulehla k otci; on však nepozoroval nic, když lehla a když vstala.

34. Na zejtří řekla starší dcera mladší: hle, ležela jsem včera v noci u otce svého. Opijme ho vínem také v této noci; jdi a lehni k němu, abychom daly život potomstvu z otce svého.

35. A opily otce svého vínem také v oné noci, mladší vstala a ulehla k němu; on však nepozoroval, když lehla a když vstala.

36. Obě dcery Lotovy počaly z otce svého.

37. Starší porodila syna a nazvala ho Moab [od otce], on jest praotcem Moabských až podnes.

38. A také mladší porodila syna a nazval ho Ben-Ami, [syn lidu mého]; on jest protcem Amonsých až podnes.

Kapitola dvacátá

1. Abraham táhl odtud do jižní [krajiny] země, usídlil se mezi Kadešem a mezi Surem a bydlel v Geraře.

2. Privil Abraham o Sáře, manželce své: sestra moje jest I Tedy poslal Abimelech, král Gerarský, a vzal Sáru.

3. Bůh však zjevil se Abimelechovi ve snu [v] noci a řekl mu: hle, umřeš pro ženu, kterou jsi vzal, {neboť} ona jest vdaná za muže.

4. Abimelech však se k ní nebyl přiblížil a pravil: Pane, chceš-li usmrtni také spravedlivý národ?

5. Vždyť on sám mně řekl: jest to moje sestra! a také ona sama řekla: on jest můj bratr! v prostotě srdce svého a v čistotě rukou svých učinil jsem

30 וַיַּעַל לוֹט מִצּוּעַר וַיֵּשֶׁב בְּהַר וּשְׁתֵי בָנָתָיו עִמּוֹ כִּי יָרָא לְשֵׁבֶת בְּצוּעַר וַיֵּשֶׁב בְּמַעְרָה הוּא וּשְׁתֵי בָנָתָיו:
31 וּתְאֹמַר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בְּאַרְץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדָרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ:
32 לָכֵן נִשְׁקָה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וְנַחֲיָה מֵאָבִינוּ זָרַע:

33 וּתְשָׁקִין אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הוּא וּתְבֹא הַבְּכִירָה וּתִשְׁכַּב אֶת־אֲבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ:
34 וַיְהִי מִמָּחָרָת וּתְאֹמַר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה הֲיִשְׁכַּבְתִּי אִמָּשׁ אֶת־אָבִי נִשְׁקָנוּ יַיִן גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאֵי שְׁכָבִי עִמּוֹ וְנַחֲיָה מֵאָבִינוּ זָרַע:

35 וּתְשָׁקִין גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן וּתְקַם הַצְעִירָה וּתִשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ:
36 וּתְהַרְיִן שְׁתֵּי בָנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן:

37 וּתְלֵד הַבְּכִירָה בֶן וּתִקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אָבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם:

38 וְהַצְעִירָה גַּם־הוּא יֵלְדָה בֶן וּתִקְרָא שְׁמוֹ בֶן־עָמִי הוּא אָבִי בְנֵי־עָמוֹן עַד־הַיּוֹם: ס

WTT Genesis 20: וַיֵּסַע מֹשֶׁם אַבְרָהָם אֶרֶץ הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בְּיִן־קְדָשׁ וּבֵין שׁוּר וַיְגַר בְּגֶרָר:

2 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אַחֲתִי הוּא וַיִּשְׁלַח אַבְיִמֶלֶךְ מֶלֶךְ גֶּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה:

3 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אַבְיִמֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הֲנָדָה מֵת עַל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהוּא בְעֵלְתָּ בְעַל:

4 וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הֲגֹי גַם־צְדִיק תְּהָרֵג:

5 הֲלֹא הוּא אָמַר־לִי אַחֲתִי הוּא וְהִיא־גַם־הוּא אָמְרָהּ

to.

6. Bůh řekl mu [*dáte*] ve snu: také já vím, že jsi to učinil v prostotě srdce svého, a [*proto*] také já jsem ti bránil, abys nezhřešil proti mně; proto jsem nepřipustil, aby ses jí dotkl;

7. a nyní, navrať manželku muže, neboť jest prorokem, a bude se modlití za tebe, abys zůstal na živu; jestliže však [jí] nenavrátíš, věz, že [*jistě*] umřeš — ty a všichni, kteří patří tobě.

8. I vstal Abimelech časně z rána, a zavolal všechny služebníky své a promluvil před nimi všechna slova tato — a muži ti velmi se báli.

9. Abimelech však dal zavolati Abrahama a řekl mu: co jsi nám učinil? čím jsem se prohřešil proti tobě, že jsi uvalil na mne a na říši mou veliké prohřešení? Skutky, které se nekonají, konal jsi proti mně.

10. I řekl Abimelech Abrahamovi [*dále*]: co jsi pozoroval [*u nás*] že jsi učinil tuto věc?

11. Abraham odpověděl: poněvadž jsem myslel, [*ze*] není ničádné bázně Boží na místě tomto a [*ze*] zabijí mne ne dcera matky mé — a [*tak*] stala se manželkou mou.

12. Jest také v pravdě moje sestra: dcera otce mého, jen ne dcera matky mé — a (tak) stala se manželkou mou.

13. A když Bůh dal mně blouditi [*cestou*] z domu otce mého, řekl jsem jí: prokaž mi tuto milost. Na každém místě, kam přijdeme, řekni o mně: můj bratr to jest.

14. Tu vzal Abimelech brav a skot, služebníky a služky a dal [*je*] Abrahamovi a vrátil mu Sáru, manželku jeho.

15. Pak pravil Abimelech: hle, moje země jest před tebou;

16. usad' se, kde se ti líbí; a Sáře řekl: hle, dal jsem bratru tvému tisíc stříbrných; hle, to at' slouží ti na závoj oči pro každého kdo u tebe jest, a vůči všem budeš ospravedlněna.

17. Abraham modlil se k Bohu a Bůh vyléčil Abimelecha a manželku jeho, a služky jeho, [*takže*] rodily;

18. neboť Hospodin byl uzavřel každý [*mateřský*] život v domě Abimelechově pro Sáru, manželku Abrahama.

אָחי הוּא בְּתֵם־לִבִּי וּבְנִקִּין כִּפִּי עָשִׂיתִי זֹאת:

6 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּחֶלֶם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְּתֵם־לִבְבְּךָ עָשִׂיתָ זֹאת וְאַחֲשָׁךְ גַּם־אָנֹכִי אוֹתָךְ מִחֲטוֹ־לִי עַל־כֵּן לֹא־נִתְתִּיךָ לִנְגַע אֵלַיָּהּ:

7 וְעַתָּה הֲשֵׁב אִשְׁתְּ־הָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וַיִּתְּפַלֵּל בְּעַדְךָ וַחַיָּה וְאִם־אֵינְךָ מְשִׁיב דָּע כִּי־מוֹת תָּמוּת אֶתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לְךָ:

8 וַיִּשְׁכֶם אַבְיִמֶלֶךְ בַּבֶּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר

אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים מֵאֵד:

9 וַיִּקְרָא אַבְיִמֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־עָשִׂיתָ לָנוּ וּמַה־חָטַאתִי לְךָ כִּי־הִבַּאתָ עָלַי וְעַל־מִמְלַכְתִּי חֲטָאָה גְדֹלָה מִעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא־יַעֲשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדַי:

10 וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה:

11 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאֵת אֱלֹהִים בְּמָקוֹם הַזֶּה וַהֲרַגְנִי עַל־דְּבַר אִשְׁתִּי:

12 וְגַם־אָמְנָה אַחְתִּי בְּתֹאבִי הוּא אֵךְ לֹא בְּתֹאמִי וַתְּהִי־לִי לְאִשָּׁה:

13 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעַו אֶתִּי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וַאֲמַר לָהּ זֶה חֲסִדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדַי אֶל כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבִיא שָׁמָּה אֲמַרְי־לִי אָחִי הוּא:

14 וַיִּקַּח אַבְיִמֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וְעֲבָדִים וּשְׂפָחֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשֵׁב לוֹ אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ:

15 וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ הִנֵּה אֶרְצִי לְפָנֶיךָ בְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב: וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֵלֶיךָ כֶּסֶף לְאַחִיךָ הִנֵּה הוּא־לְךָ כְּסוֹת עֵינַיִם לְכָל אֲשֶׁר אֶתָּךְ וְאֵת כָּל וּנְכַחְתָּ:

17 וַיִּתְּפַלֵּל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־אַבְיִמֶלֶךְ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־חַיָּתוֹ וַיִּלְדוּ:

18 כִּי־עָצַר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רַחֵם לְבֵית אַבְיִמֶלֶךְ

Kapitola dvacátá první

1. Hospodin pamatoval na Sáru, jak byl pravil, a Hospodin učinil Sáře, jak byl řekl.
2. Sára počala a porodila Abrahamovi syna ve stáří jeho v též čas, který Bůh naznačil.
3. Abraham nazval jméno syna svého, jenž se mu narodil, kterého mu Sára porodila: Jicchak.
4. Abraham obřezal Jicchaka, syna svého, když mu bylo osm dní, jak mu přikázal Bůh.
5. Abraham byl stár sto let, když se mu narodil Jicchak, syn jeho.
6. I pravila Sára: posměch způsobil mně Bůh, každý, kdo [to] uslyší, bude se mně smáti;
7. a pravila [dále]; kdo by byl řekl Abrahamovi, [Se] kojiti bude Sára děti? neboť porodila jsem syna ve stáří jeho.
8. A rostlo dítě a bylo odstaveno. Tu připravil Abraham velikou hostinu v den, když byl Jicchak odstaven.
9. Sára pak viděla, že syn Hagary, Egyptanky, kterého porodila Abrahamovi, si tropí posměšky.
10. A řekla Abrahamovi: vyžeň tuto služku a syna jejího, neboť syn služky této nemá dědit se synem mým, s Jicchakem.
11. Tato řeč velice mrzela Abrahama pro syna jeho.
12. Bůh však řekl Abrahamovi: nermuť se pro chlapce a pro služku svou; ve všem, co ti řekne Sára, poslouvej hlasu jejího, neboť Jicchakem bude ti povoláno potomstvo;
13. ale také syna služky učiním národem, neboť jest potomkem tvým.
14. Tu vstal Abraham časně zrána, vzal chléb a měch s vodou a dal [to] Hagaře, vložil to a [také] dítě na rameno její a propustil ji. Ona odešla a

עַל־דְּבַר שָׂרָה אֲשֶׁת אַבְרָהָם: ס

- WTT Genesis 21: וַיְהִי וַיִּהְיֶה פָקֵד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר:
- 2 וַתַּהַר וַתֵּלֵד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזִקְנָיו לְמוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֱלֹהִים:
- 3 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלָד־לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָהּ־לוֹ שָׂרָה יִצְחָק:
- 4 וַיִּמַּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים:
- 5 וְאַבְרָהָם בֶּן־מֵאָת שָׁנָה בְּהוֹלֵד לוֹ אֵת יִצְחָק בְּנוֹ:
- 6 וַתֹּאמֶר שָׂרָה צִחֶק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשְּׁמַע יִצְחָק־לִי:
- 7 וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הִינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלְדָתִי בֶּן לְזִקְנָיו:
- 8 וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָדוֹל בְּיוֹם הַגְּמֹל אֶת־יִצְחָק:
- 9 וַתֹּרֵא שָׂרָה אֶת־בְּנֵהָגָר הַמִּצְרַיִת אֲשֶׁר־יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק:
- 10 וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ בְּנֵהָאִמָּה הַזֹּאת עִם־בְּנֵי עַם־יִצְחָק:
- 11 וַיִּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אֹדֶת בְּנוֹ:
- 12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יִרַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנְּעֵר וְעַל־אִמְתְּךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בִי־צָחֶק יִקְרָא לָךְ זָרַע:
- 13 וְגַם אֶת־בְּנֵהָאִמָּה לְגוֹי אֲשִׁימְנֶנּוּ כִּי זָרַעָהּ הוּא:
- 14 וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח־לֶחֶם וַחֲמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָגָר שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְחָהּ וַתֵּלֵךְ

bloudila v poušti Beér-Šeba.

15. Když došla voda v měchu, pohodila dítě pod jedno ze křoví;

16. a odešla a usedla si naproti, asi na vzdálenost dostřelu luku, neboť pravila: nechci se dívat, jak dítě umírá; usedla tedy naproti a pozdvihla hlasu svého a plakala.

17. I slyšel Bůh hlas chlapce a anděl Boží volal s nebes na Hagaru a řekl jí: co jest ti, Hagaro? neboj se, neboť Bůh vyslyšel hlas chlapce tam, kde jest

18. Vstaň, vezmi chlapce a uchop ho rukou svou, neboť národem velikým učiním ho.

19. Tu otevřel Bůh oči její a spatřila studnu vody; a šla a naplnila měch vodou a napojila chlapce.

20. A Bůh byl s chlapcem, [takže] vyrostl, bydlel v poušti a stal se lučištníkem.

21. Bydlel [totíž] v poušti Paranské a vzala pro něho matka jeho ženu ze země Egyptské.

22. Stalo se v této době, že pravili Abimelech a Pichol, vojevůdce jeho, Abrahamovi řkouce: Bůh jest s tebou ve všem, co činíš;

23. a nyní přísahej mně zde při Bohu, že neobelžeš mne, ani potomky, ani vnuky mé; [nýbrž] milost, kterou jsem prokázal tobě, prokážeš mně a zemi, ve které byl jsi pohostinu.

24. I řekl Abraham: já přísahám.

25. Abraham pak činil výtky Abimelechovi pro studnici vody, kterou urvali služebníci Abimelechovi.

26. Tu řekl Abimelech: nevím, kdo učinil tuto věc; ani tys mi to neřekl, ani já neslyšel jsem [o tom] vyjma dnes.

27. Tedy vzal Abraham brav a skot, dal [je] Abimelechovi a oba učinili smlouvu.

וַתִּתַּע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שֶׁבַע:

15 וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֲמַת וַתְּשַׁלֵּךְ אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אֶחָד הַשִּׁיחִים:

16 וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנְּגַד הַרְחָק כַּמֶּטְטָחוּי קִשְׁת כִּי אָמְרָה אֶל־אַרְאֶה בְּמוֹת הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנְּגַד וַתִּשָּׂא אֶת־קֶלְהָ וַתִּבְכֶּה:

17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנְּעָר וַיִּקְרָא מִלְּאֵךְ אֱלֹהִים אֶל־הַגֵּר מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־לָּךְ הַגֵּר אֶל־תִּירָאִי כִּי־שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל־קוֹל הַנְּעָר בְּאֲשֶׁר הוּא־שָׂם:

18 קוּמִי שְׂאִי אֶת־הַנְּעָר וְהַחַזִּיקִי אֶת־רֶגְלָךְ בּוֹ כִּי־לְגוּי גְדוֹל אֲשִׁימְנוּ:

19 וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת־עֵינֶיהָ וַתִּרְא בְּאֵר מַיִם וַתֵּלֶךְ וַתִּמְלֵא אֶת־הַחֲמַת מַיִם וַתִּשָּׂק אֶת־הַנְּעָר:

20 וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנְּעָר וַיִּגְדֵּל וַיִּשָּׁב בְּמִדְבַּר וַיְהִי רֹבֵה קִשְׁת:

21 וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פָּאֶרָן וַתִּקְחֻלּוּ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: ׀

22 וַיְהִי בַּעַת הַהוּא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שֶׁר־צָבָאוּ אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמָּךְ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה:

23 וְעַתָּה הִשְׁבַּעָה לִּי בֵּאלֹהִים הַנָּה אִם־תִּשְׁקַר לִּי וּלְנִינִי וּלְנִכְדֵי כַּחֲסֹד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעַם־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָרְתָה בָּהּ:

24 וַיֹּאמֶר אֲבְרָהָם אָנֹכִי אֲשָׁבַע:

25 וְהוֹכַח אֲבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֲדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ עִבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ:

26 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְגַם אָנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בְּלִתי הַיּוֹם:

27 וַיִּקַּח אֲבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לְאֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ

28. A postavil Abraham sedm jehňat ze stáda zvláště.

29. I řekl Abimelech Abrahamovi: co [znamená] těchto sedm jehňat, která jsi postavil zvláště?

30. Odpověděl: těchto sedm jehňat přijmi z ruky mé, aby mi [to] bylo svědectvím, že já jsem vykopal tuto studnu.

31. Proto nazvali to místo Beér-Šeba [studně přísahy], neboť tam přísahali oba.

32. Učinili [tedy] smlouvu v Beér-Seba — a Abimelech a Pichol, vojevůdce jeho, vstali a vrátili se do země Filištínské.

33. Tu zasadil [Abraham] tamaryšek v Beér-Seba — a vzýval tam jméno Hospodina, Boha věčného.

34. Abraham pobyl v zemi Filištínské dlouhý čas.

Kapitola dvacátá druhá

1. Po těchto událostech zkoušel Bůh Abrahama a řekl mu:

2. Abrahame! a ten pravil: zde jsem.

3. [Bůh] řekl: vezmi syna svého, jedináčka svého, kterého miluješ, Jicchaka, a odebeř se do krajiny Morijy a obětuj ho tam jako oběť {zápalnou} na jedné z hor, kterou ti povím.

4. Tedy vstal Abraham Časně z rána, osedlal osla svého a vzal oba hochy [mladé čeledíny] své s sebou, a Jicchaka, syna svého, pak rozštípal dříví pro oběť, vstal a šel k místu, které Bůh mu oznámil.

5. Třetího dne pozdvihl Abraham očí svých a viděl místo to z daleka.

6. Tu řekl Abraham hochům svým: zůstaňte vy zde s oslem, já pak a chlapec půjdeme až tam; pokloníme se [tam] a navrátíme se k vám.

7. Abraham vzal tedy dříví pro oběť, vložil [je] na Jicchaka, syna svého, vzal do ruky oheň a nůž, a šli oba spolu.

שְׁנֵיהֶם בְּרִית:

28 וַיֵּצֵב אַבְרָהָם אֶת־שִׁבְעַת כִּבְשֹׁתַיִם הַצֹּאן לְבִדְוָהוּ:

29 וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה הִנֵּה שִׁבְעַת כִּבְשֹׁתַי הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבִדְוָהוּ:

30 וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שִׁבְעַת כִּבְשֹׁתַי תִּקַּח מִיָּדִי בְּעֵבוֹר תְּהִי־לִי לְעֵדָה כִּי חִפְרְתִי אֶתְהַבֵּאֵר הַזֹּאת:

31 עַל־כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שִׁבְעַת כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם:

32 וַיִּכְרְתוּ בְרִית בְּבֵאֵר שִׁבְעַת וַיָּקֶם אַבְיִמֶלֶךְ וּפִיכַל שָׂר־צָבָאוּ וַיָּשִׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים:

33 וַיִּטַּע אֲשֶׁל בְּבֵאֵר שִׁבְעַת וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם:

34 וַיָּגֵר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים: ָ

WTT Genesis 22: וַיְהִי אַחֲרַיִם הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים

נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי:

2 וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יְחִידֶךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרְיָה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ:

3 וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נַעֲרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנֹו וַיִּבְקַע עֵצִי עָלָה וַיָּקֶם וַיִּלְךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים:

4 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיִּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרְחֹק:

5 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִמְדֵה־חֲמֹר וְאֲנִי וְהַנֶּעֱר גִּלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֵלֵיכֶם:

6 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֵצִי הָעֹלָה וַיִּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנֹו וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכָלֶת וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:

8. I řekl Jicchak Abrahamovi, otci svému, a pravil: Otče můj! a ten odpověděl: zde jsem, synu můj! a [onen] řekl: zde jest oheň a dříví, ale kde jest jehně k oběti?

9. Tu pravil Abraham: Bůh vyhlédne si jehně k oběti, synu můj! a šli oba [dále] spolu.

10. Když přišli k místu, které mu Bůh byl oznámil, vystavěl Abraham tam oltář, a srovnal dříví a svázal Jicchaka, syna svého, a položil ho na oltář nad dřívím;

11. pak vztáhl Abraham ruku svou a vzal nůž, aby zařízl syna svého.

12. Tu zavolal na něho anděl Hospodinův s nebe a pravil: Abrahame! Abrahame! Ten řekl: zde jsem! Tu pravil: nevztáhni ruky své na chlapce a neučiň mu ničeho, neboť nyní poznal jsem, že jsi bohabojný a neodepřel jsi mně syna svého, jedináčka svého.

13. Tu pozdvihl Abraham oči svých a spatřil a hle, beran byl v pozadí, zachytil se svými rohy v křoví. I šel Abraham, a vzal berana a obětoval ho jako oběť místo syna svého.

14. A Abraham nazval jméno onoho místa: „Hospodin vyhlédne“, takže se říká ještě dnes: na hoře Hospodinově bude vyhlédnuto.

15. I zvolal anděl Hospodinův na Abrahama po druhé s nebe

16. a pravil: při sobě [samém] přísahal jsem — pravil Hospodin — že poněvadž jsi učinil tuto věc a neodepřel jsi [mně] syna svého, jedináčka svého:

17. že požehnám ti a rozmnožím potomstvo tvé jako hvězdy nebe a jako písek, který jest na břehu moře, a že potomstvo tvé dobude brány [města] nepřátel svých.

18. A požehnání budou potomstvem tvým všichni národové země, protože jsi uposlechl hlasu mého.

19. Abraham se navrátil k hochům svým, pak zvedli se a šli spolu do

7 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר
הֲנִנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאִיִּה הֲשֵׂה לְעֹלָה:
8 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֵה־לּוֹ הֲשֵׂה לְעֹלָה בְנִי
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:

9 וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם
אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד
אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לְעֵצִים:
10 וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכָלֹת לְשֹׁחַט
אֶת־בְּנוֹ:

11 וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֶּאֶד יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִנִי:

12 וַיֹּאמֶר אֶל־תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל־הַנֶּעַר וְאֶל־תַּעַשׂ לוֹ
מְאוּמָה כִּי עֵתָה יָדַעְתִּי כִּי־יִירָא אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא
חָשַׁכְתָּ אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יַחֲדָד מִמֶּנִּי:

13 וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה־אֵיל אַחַר נֹאֲחִז
בְּסַבָּךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ
לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ:

14 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֵה אֲשֶׁר
יֹאמֶר הַיּוֹם בְּתֵר יְהוָה יִרְאֵה:

15 וַיִּקְרָא מִלֶּאֶד יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם שְׁנֵית מִן־הַשָּׁמַיִם:
16 וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׁכְתָּ אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יַחֲדָד:

17 כִּי־בָרַךְ אֲבָרְכְךָ וְהִרְבָּה אֲרַבָּה אֶת־זַרְעֶךָ כְּכּוֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם וְכַחֲלוֹל אֲשֶׁר עַל־שֵׁפֶת הַיָּם וַיִּרַשׁ זָרְעֶךָ אֶת
שַׁעַר אֵיבָיו:

18 וְהִתְבָּרְכוּ בְּזַרְעֶךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עִקְבֵי אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ
בְּקִלִּי:

19 וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו
אֶל־בְּאֵר שֶׁבַע וַיָּשָׁב אַבְרָהָם בְּבֵאֵר שֶׁבַע: ָ

Beér-Šeba a Abraham usadil se v Beér-Šeba.

20. Po těchto událostech bylo Abrahamovi oznámeno a hlášeno: hle, také Milka porodila syny Nachorovi, bratru tvému:

21. Uce, prvorozeného jeho a Buza, bratra jeho a Kemuéla, otce Arama,

22. Keseda a Chazoa a Pildaše a Jidlafa a Betuéla.

23. A Betuél zplodil Rivku. Těchto osm porodila Milka Nachorovi, bratru Abrahamovu.

24. A ženina jeho, která se jmenovala Reúma, také [ona] porodila Tebacha, Gachama, Tachaše a Maachu.

Kapitola dvacátá třetí

1. [Doba] života Sáry byla sto dvacet sedm let, [to jsou] léta života Sáry.

2. I zemřela Sára v „Kirjat-Arba“, t. j. Chebron, v zemi Kenaanské, a Abraham přišel naříkat nad Sárrou a oplakávat ji.

3. Abraham pak vstal, [vzdálit se] od své zesnulé [Senu] a mluvil k synům Chetským a řekl:

4. Cizincem a osadníkem jsem u vás; dejte mi dědičné pohřebiště u vás, abych pochoval svou zesnulou [Senu] [pryč] od tváře své.

5. I odpověděli synové Chetští Abrahamovi, řkouce mu:

6. Slyš nás, pane [můj]: Ty's kníže Boží mezi námi. V nejlepším z hrobů našich pochovej zesnulou svou; nikdo z nás neodepře ti hrobu svého, abys pochoval svou zesnulou [Senu].

7. Tu vstal Abraham a poklonil se lidu země, synům Chetským,

8. a mluvil s nimi, řka: máte-li na mysli, abych pochoval svou zesnulou [Senu] [pryč] od tváře své, slyšte mne a přimluvte se za mne u Efrona, syna Cochara,

9. aby dal mně jeskyni v Machpéla, která mu patří, která [se nalézá] na konci pole jeho. Za plnou [cenu] stříbra ať mi ji dá uprostřed vás jako dědičné pohřebiště.

20 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּגַד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר
הִנֵּה יִלְדָה מִלְכָּה גַם־הוּא בָּנִים לְנַחֹר אָחִיו:

21 וְאֶת־עוֹיִן בְּכָרוֹ וְאֶת־בּוֹז אָחִיו וְאֶת־קִמּוֹאֵל אָבִי אָרָם:

22 וְאֶת־כְּשֹׁד וְאֶת־חִזּוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת־בְּתוּאֵל:

23 וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמֹנֶה אֱלֹהֵי יִלְדָה מִלְכָּה
לְנַחֹר אָחִי אַבְרָהָם:

24 וּפִילְגֶשֶׁת וּשְׁמָה רְאוּמָה וְתַלְדַּי גַם־הוּא אֶת־טַבַּח
וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה: ס

WTT Genesis 23: וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה
וְשִׁבְעַת שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה:

2 וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
וַיָּבֵא אַבְרָהָם לְסַפֵּר לְשָׂרָה וּלְבַכְתָּהּ:

3 וַיִּקָּם אַבְרָהָם מֵעַל פָּנָיו מִחוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חַת
לֵאמֹר:

4 גֵּר־וְתוֹשָׁב אֲנִכִּי עִמָּכֶם תָּנוּ לִי אֶחָזֶת־קֶבֶר עִמָּכֶם
וְאֶקְבְּרָה מִתִּי מִלְפָּנָי:

5 וַיַּעֲנוּ בְּנֵי־חַת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ:

6 שְׁמַעְנוּ אֲדֹנָי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחָר
קִבְרֵינוּ קֶבֶר אֶת־מִתְחָד אִישׁ מִמֵּנוּ אֶת־קֶבְרוֹ לֹא־יִכְלָה
מִמֶּךָ מִקֶּבֶר מִתְחָד:

7 וַיִּקָּם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לְבְּנֵי־חַת:

8 וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לְקֶבֶר

אֶת־מִתִּי מִלְפָּנָי שְׁמַעוּנִי וּפְנֹעוּ־לִי בְּעַפְרוֹן בֶּן־צֹחַר:

9 וַיִּתֵּן־לִי אֶת־מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בְּקִצֵּה
שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא וַתִּנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לְאֶחָזֶת־קֶבֶר:

10 וְעַפְרוֹן יָשַׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חַת וַיַּעַן עַפְרוֹן הַחִתִּי

10. — Efron však bydlel uprostřed synů Chetských. Tedy odpověděl Efron Chetský Abrahamovi před ušima synů Chetských, před všemi, kteří vcházejí do brány města jeho [k soudu], řka:

11. Nikoliv, pane můj! slyš mne! pole daruji ti a jeskyni, která na něm jest, daruji ti ji; před očima synů lidu svého daruji ti ji; pochovej svou zesnulou!

12. Tu poklonil se Abraham před lidem země .

13. a mluvil k Efronovi u přítomnosti lidu země, řka: kéž jen bys mne slyšel! Dávám peníze za pole, přijmi [je] ode mne, abych pochoval tam svou zesnulou.

14. Tu odpověděl Efron Abrahamovi a řekl mu:

15. Pane můj, slyš mne: pozemek za čtyry sta šekelů [minci] stříbrných — co je to mezi mnou a tebou?

16. pochovej [jen] svou zesnulou! — A Abraham uposlechl Efrona a Abraham odvážil Efronovi stříbro, o němž mluvil u přítomnosti synů Chetských: čtyry sta šekelů stříbrných, které jsou v oběhu u kupců.

17. [Tak] připadlo pole Efrona, které bylo v Machpéla naproti Mamré — pole s jeskyní, která byla v něm, a všechny stromy, které byly na poli, které stály kolkolem v celém jeho obvodu,

18. Abrahamovi jako majetek před očima synů Chetských, před všemi, kteří vcházeli do brány města jeho.

19. A poté pochoval Abraham Sáru, manželku svou, v jeskyni pole Machpély naproti Mamré, t. j. Chebron, v zemi Kenaanské.

20. A tak připadlo pole s jeskyní, která byla v něm, jako dědičné pohřebiště od synů Chetských.

Kapitola dvacátá čtvrtá

1. Abraham byl kmet pokročilého věku a Hospodin požehnal Abrahamovi ve všem.

2. Tu řekl Abraham služebníku svému, staršímu domu svého, jenž spravoval vše, co mu patřilo: polož ruku

אֶת־אֲבֹרָהֶם בְּאֶזְנֵי בְנֵי־חַת לְכָל בָּאֵי שְׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר:
11 לֹא־אֲדֹנִי שָׁמְעֵנִי הַשָּׂדֶה נְתַתִּי לָךְ וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ
לָךְ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ לָךְ קִבֵּר מֵתָךְ:
12 וַיִּשְׁתַּחוּ אֲבֹרָהֶם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ:
13 וַיְדַבֵּר אֶל־עֲפְרוֹן בְּאֶזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אֵךְ
אִם־אֲתָה לּוֹ שָׁמְעֵנִי נְתַתִּי כֶסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי
וְאִקְבְּרָה אֶת־מֵתִי שָׁמָּה:
14 וַיַּעַן עֲפְרוֹן אֶת־אֲבֹרָהֶם לֵאמֹר לּוֹ:
15 אֲדֹנִי שָׁמְעֵנִי אָרֶץ אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ
מֵה־הוּא וְאֶת־מֵתָךְ קִבֵּר:
16 וַיִּשְׁמַע אֲבֹרָהֶם אֶל־עֲפְרוֹן וַיִּשְׁקַל אֲבֹרָהֶם לְעֲפְרוֹן
אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאֶזְנֵי בְנֵי־חַת אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁקֶל
כֶּסֶף עֵבֶר לְסַחֵר:
17 וַיִּקַּם שָׂדֶה עֲפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמְּכַפְלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מִמְרָא
הַשָּׂדֶה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר
בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב:
18 לְאֲבֹרָהֶם לְמִקְנֶה לְעֵינֵי בְנֵי־חַת בְּכָל בָּאֵי שְׁעַר־עִירוֹ:
19 וְאַחֲרֵי־כֵן קִבֵּר אֲבֹרָהֶם אֶת־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעַרַת
שָׂדֶה הַמְּכַפְלָה עַל־פְּנֵי מִמְרָא הוּא חֶבְרוֹן בְּאָרֶץ כְּנָעַן:
20 וַיִּקַּם הַשָּׂדֶה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאֲבֹרָהֶם
לְאַחֲזֵת־קִבֵּר מֵאוֹת בְּנֵי־חַת: ס

WTT Genesis 24:1 וְאֲבֹרָהֶם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְהִיָּה בְרַךְ
אֶת־אֲבֹרָהֶם בְּכָל־:

2 וַיֹּאמֶר אֲבֹרָהֶם אֶל־עַבְדּוֹ זָקֵן בֵּיתוֹ הַמִּשְׁלַל
בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ שִׁים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי:

3 וְאַשְׁבִּיעֶךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר

3. svou pod bedro mé, abych tě zavázal přísahou při Hospodinu, Bohu nebe a Bohu země, že nevezmeš pro syna mého ženu z dcer
4. Kenaanského lidu, mezi nimž bydlím; nýbrž do vlasti mé a do rodiště mého jdi a vezmi ženu pro Jicchaka, syna mého.
5. Tu řekl mu služebník: snad nebude chtít žena jít za mnou do země této; mám [pak] vésti syna tvého zpět do země, ze které jsi vyšel?
6. I řekl mu Abraham: chraň se, abys nevedl tam zpět syna mého.
7. Hospodin, Bůh nebe, jenž mne vzal z domu otce mého a z rodné vlasti mé, jenž mně řekl a jenž mně přísahal, řka: potomstvu tvému dám zemi tuto: — On pošle anděla svého před tebou, a vezmeš ženu synu mému odtud.
8. Nebude-li však chtít žena jít za tebou, budeš zproštěn této mé přísahy; jen neuved* syna mého tam zpět.
9. Tu položil služebník ruku svou pod bedro Abrahama, pána svého, a přísahal mu v této věci.
10. Služebník vzal deset velbloudů z velbloudů pána svého a šel [maje] všeliké drahocenné věci pána svého v ruce své; vstal a šel do Aram-Naharajim [Aram mezi řekami t.j. Mezopotámie], do města Nachorova.
11. Dal odpočívati velbloudům před městem u studny vody zpodvečera, v čas, kdy dívky vycházejí čerpat [vodu],
12. a pravil: Hospodine, Bože Abrahama, pána mého! dejž, aby se mi podařilo dnes a prokaž milost Abrahamovi, pánu mému!
13. Hle, já stojím u pramene vody a dcery lidí města vycházejí čerpat vody.
14. Nuže, dívka, kteréž řeknu: „nachyl, prosím, džbán svůj, abych pil,“ a která řekne: „pij!, a také velbloudy tvé napojím“ — tuto jsi určil Jicchakovi, služebníku svému, a jí poznám, že jsi prokázal milost pánu mému.

- 3 לאֲתַקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ:
- 4 כִּי אֶל-אֶרְצִי וְאֶל-מוֹלְדֹתַי תֵּלֵךְ וּלְקַחְתָּ אִשָּׁה לְבָנִי לְיִצְחָק:
- 5 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא-תֵאבְּהָ הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת הַהִשָּׁב אָשִׁיב אֶת-בְּנֶךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יֵצְאָתָּ מִשָּׁם:
- 6 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲבָרְהָם הֲשֹׁמֵר לְךָ פָּן-תָּשִׁיב אֶת-בְּנִי שָׂמָּה:
- 7 יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לָקַחְנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאָרֶץ מוֹלְדֹתַי וְאֲשֶׁר דִּבְרַלְתִּי וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע-לִי לֵאמֹר לִזְרַעְךָ לְבָנִי מִשָּׁם-אֵתָּן אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ לְפָנֶיךָ וּלְקַחְתָּ אִשָּׁה
- 8 וְאִם-לֹא תֵאבְּהָ הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וּנְקִיֹת מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת רַק אֶת-בְּנִי לֹא תָשִׁיב שָׂמָּה:
- 9 וַיִּשָּׂם הָעֶבֶד אֶת-יָדוֹ תַּחַת יָרֵךְ אֲבָרְהָם אֲדֹנָיו וַיִּשְׁבַּע לוֹ עַל-הַדָּבָר הַזֶּה:
- 10 וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֵשָׂרָה גַמְלִים מִגַּמְלֵי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ וְכָל-טוֹב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל-אָרֶם נְהָרִים אֶל-עִיר נְחוֹר:
- 11 וַיִּבְרַךְ הַגַּמְלִים מִחוּץ לְעִיר אֶל-בְּאֵר הַמַּיִם לְעַת עָרֵב לְעַת צֵאת הַשָּׂאֵבֶת:
- 12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אֲבָרְהָם הֲקָרְהֵנָּה לְפָנֵי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה-חֶסֶד עִם אֲדֹנָי אֲבָרְהָם:
- 13 הִנֵּה אָנֹכִי נֹצֵב עַל-עֵין הַמַּיִם וּבָנוֹת אֲנִשֵּׁי הָעִיר יֵצְאוּ לְשֹׂאֵב מַיִם:
- 14 וְהָיָה הַנֶּעֱרָ אֲשֶׁר אָמַר אֵלַיָּה הֲטִינָּה כַדָּךְ וְאִשְׁתָּה וְאִמְרָה שְׂתָה וְגַם-גַּמְלֶיךָ אִשְׁקָה אֹתָהּ הַכַּחֲתָ לְעֶבְדְּךָ

15. Stalo se, sotva že domluvil, tu vyšla Rivka, která se narodila Betuélovi, synu Milky, manželky Nachora, bratra Abrahamova, a [měla] džbán svůj na rameni svém.

16. A ta dívka byla velmi krásná na pohled, panna, žádný muž jí [ještě] nepoznal; a sestoupila k pramenu, naplnila džbán svůj a vystoupila.

17. Služebník běžel jí vstříc a řekl: dej mně, prosím, srkati malý doušek vody ze džbánu svého.

18. I pravila: pij, pane můj! a rychle spustila džbán svůj na ruku svou a dala mu pít.

19. Když mu byla dala napít se do syta, pravila: také pro velbloudy tvé načerpám, až by se dost napili.

20. Rychle vylila džbán svůj do žlabu, běžela opět ke studni čerpat a čerpala pro všechny velbloudy jeho.

21. A muž tento žasl nad ní mlčky, aby poznal, zdali Hospodin dal zdar cestě jeho čili nic.

22. Když velbloudí se napili do sytosti, vzal muž zlatý prsten [na nos], který vážil „beka“ [půl šekelu], a dva náramky na ruce její, které vážily deset zlatých [šekelů],

23. a pravil: čím dcera jsi? pověz mi, prosím. Zdali jest místo v domě otce tvého, abychom přenocovali?

24. I řekla mu: jsem dcera Betuéla, syna Milky, kterého porodila Nachorovi.

25. neprodyšná přepážka A řekla mu [dále]: i slámy i píce hojně máme, také místo k přenocování.

26. Tu poklonil se muž ten a klaněl se Hospodinu —

27. a pravil: Pochválen budiž Hospodin, Bůh Abrahama, pána mého, jenž neodňal milosti a věrnosti své pánu mému! Jsem na cestě [pravé], kterou mne vedl Hospodin do domu příbuzných pána mého.

לְיִצְחָק וּבָה אָדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־אֲדָנִי:

15 וַיְהִי־הוּא שָׂרָם כָּלָה לְדַבֵּר וְהָיָה רַבְקָה יֹצֵאת אִשָּׁר יֵלְדָה לְבִתּוֹאֵל בֶּן־מִלְכָּה אִשֶּׁת נָחוֹר אָחִי אֲבִרְהָם וְכִדָּה עַל־שִׁכְמָה:

16 וְהִנֵּעַךְ טַבַּת מִרְאָה מְאֹד בְּתוֹלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּמְלֵא כִדָּה וַתַּעַל:

17 וַיִּרְץ הָעֶבֶד לִקְרֹאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאִינִי נָא מִעֲטָמוֹם מִכִּדָּךְ:

18 וַתֹּאמֶר שְׂתֵה אֲדָנִי וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד כִּדָּה עַל־יָדָהּ וַתִּשְׁקֶהוּ:

19 וַתְּכַל לְהַשְׁקֵתוּ וַתֹּאמֶר גַּם לְגַמְלֶיךָ אֲשָׂאב עַד אִם־כָּלוּ לְשִׁתָּת:

20 וַתִּמְהַר וַתַּעַר כִּדָּה אֶל־הַשְׁקֵת וַתִּרְץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר לְשָׂאב וַתִּשְׂאֵב לְכָל־גַּמְלָיו:

21 וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֵה לָּהּ מִחֲרִישׁ לְרַעַת הַהַצְּלִיחַ יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם־לֹא:

22 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ הַגַּמְלִים לְשִׁתוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֹזֶם זָהָב בַּקַּע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמוּדִים עַל־יָדָיָהּ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם:

23 וַיֹּאמֶר בְּתַמִּי אֵת הַגִּידִי נָא לִי הֵיטֵב בֵּית־אָבִיךָ מָקוֹם לָנוּ לָלִיךְ:

24 וַתֹּאמֶר אֵלָיו בְּתַבְּתוֹאֵל אֲנֹכִי בֶן־מִלְכָּה אִשָּׁר יֵלְדָה לְנָחוֹר:

25 וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תִּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַם־מָקוֹם לָלוֹךְ:

26 וַיִּקַּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה:

27 וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָנִי אֲבִרְהָם אִשָּׁר לֹא־עֲזַב חֶסְדּוֹ וְאַמְתּוֹ מִעַם אֲדָנִי אֲנֹכִי בְּהַרְדֵּךְ נִחְנִי

28. Tu běžela dívka a vyprávěla rodině matky své tak, jak se to stalo.
29. Rivka však měla bratra, jenž se jmenoval Laban, a Laban běžel k muži ven, k pramenu,
30. když byl viděl prsten a náramky na ruku sestry své a když byl slyšel slova Rivky, sestry své, ona pravila: takto mluvil ke mně muž tento. — Přišel k muži tomu a hle, on stál [*ještě*] u velbloudů u pramene,
31. a pravil: vejdi, požehnaný Hospodinův! proč stojíš na ulici? vždyť jsem uklidil dům a místo pro velbloudy.
32. Tedy vešel muž ten do domu, odsedlal velbloudy i dal slámu a píci velbloudům a vodu, aby on a muži, kteří byli s ním, umyli nohy své.
33. A předložili mu jídlo, on však pravil: nebudu jísti dřív než povím věc svou. [*Laban*] řekl: mluv.
34. Tu pravil: jsem služebníkem Abrahamovým,
35. a Hospodin hojně požehnal pánu mému, takže stal se velikým a dal mu brav a skot, stříbro a zlato, služebníky a služky, velbloudy a osly —
36. a Sára, manželka pána mého, porodila, když sestárla, syna pánu mému, a tomu dal vše, co má.
37. I zapřísahal mne pán můj, řka: nevezmi synu mému ženu z dcer Kenaanských, v jejichž zemi bydlím;
38. nýbrž půjdeš do domu otce mého a k rodině mé a vezmeš [*tam*] ženu synu mému.
39. Tu řekl jsem pánu svému: snad nepůjde ta žena se mnou?
40. On však řekl mně: Hospodin, před kterýmž jsem krácel, pošle anděla svého s tebou a dá zdar cestě tvé, abys vzal synu mému ženu z rodiny mé a z domu otce mého.
41. [*Jen*] tehdy budeš zproštěn přísahy mé: přijdeš-li k rodině mé a nedají-li [*ji*] tobě, pak budeš prost přísahy mé.
42. A [*tak*] přišel Jsem dnes k pramenu a pravil jsem: Hospodine, Bože

יְהוָה בֵּית אָחִי אֲדֹנָי:
28 וַתֵּרֶץ הַנַּעֲרָה וַתַּגִּד לְבֵית אִמָּהּ כְּדִבְרֵי אֱלֹהִים:
29 וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיֵּרֶץ לָבָן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל־הָעֵין:
30 וַיְהִי כִּרְאֹת אֶת־הַנָּזָם וְאֶת־הַצְּמָדִים עַל־יְדֵי אָחִתּוֹ וַכְּשָׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי רִבְקָה אָחִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה־דָבַר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וַהֲנִה עֹמֵד עַל־הַגְּמָלִים עַל־הָעֵין:
31 וַיֹּאמֶר בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לְמָה תַעֲמֵד בַּחוּץ וְאַנְכִי פָנִיתִי הַבַּיִת וּמְקוֹם לְגַמְלִים:
32 וַיָּבֹא הָאִישׁ הַבַּיִתָּה וַיִּפְתַּח הַגְּמָלִים וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא לְגַמְלִים וּמִים לְרַחֵץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ:
33 (וַיִּישָׁם) [וַיִּישָׁם] לְפָנָיו לֵאמֹר לֹא אֲכַל עֵד אִם־דִּבַּרְתִּי דְבָרִי וַיֹּאמֶר דְּבַר:
34 וַיֹּאמֶר עֲבַד אֲבָרְקָם אָנֹכִי:
35 וַיְהִי בִּרְךְ אֶת־אֲדֹנָי מְאֹד וַיִּגְדַּל וַיִּתֵּן־לוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וְעֶבְדִּים וּשְׁפָחֹת וּגְמָלִים וַחֲמֹרִים:
36 וַתֵּלֵד שָׂרָה אִשְׁתׁ אֲדֹנָי בֵּן לְאֲדֹנָי אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ וַיִּתֵּן־לוֹ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ:
37 וַיִּשְׁבַּעֵנִי אֲדֹנָי לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאֶרְצוֹ:
38 אִם־לֹא אֶל־בֵּית־אָבִי תֵלֵךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וּלְקַחְתָּ אִשָּׁה לְבָנִי:
39 וַאֲמַר אֶל־אֲדֹנָי אֵלַי לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי:
40 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ אִתְּךָ וְהִצְלִיחַ בְּרַכְּךָ וּלְקַחְתָּ אִשָּׁה לְבָנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי:
41 אִזְּ תִנְקָה מֵאֲלֹתַי כִּי תְבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־לֹא יִתְּנוּ לְךָ וְהָיִיתָ נָקִי מֵאֲלֹתַי:

Abrahama, pána mého! kdybys chtěl, poštěsti cestu mou, kterou jdu.

43. Hle, já stojím u pramene vody; dívka, která vyjde čerpat a ke které řeknu: dej mi, prosím, pít trochu vody z džbánu svého,

44. a která řekne mně: pij ty a také velbloudům tvým načerpám — to jest ta žena, kterou určil Hospodin synu pána mého!

45. Ještě jsem nedomluvil v srdci svém, tu vyšla Rivka a měla džbán svůj na rameni svém, sestoupila k pramenu a načerpala. Tu řekl jsem jí: dej mi, prosím, pít!

46. Rychle spustila džbán svůj se sebe a řekla: pij a také velbloudy tvé napojím. I pil jsem a také velbloudy napojila.

47. A ptal jsem se jí, řka: čí dcera jsi? i řekla: dcera Betuéla, syna Nachorova, kterého porodila mu Milka. Tu položil jsem prsten na nos její a náramky na ruce její,

48. poklonil jsem se a klaněl jsem se Hospodinu a velebil jsem

Hospodina, Boha Abrahama, pána mého, jenž vedl mne pravou cestou, abych vzal dceru příbuzného pána svého pro syna jeho.

49. A nyní, povězte mi, chcete-li prokázati milost a věrnost pánu mému; pakli ne, oznamte mi, abych se obrátil na pravo nebo na levo.

50. Tu odpověděli Laban a Betuél, řkouce: Od Hospodina vyšla tato věc; nemůžeme ti říci, ni zlého, ni dobrého*

51. Hle, Rivka jest před tebou, vezmi [ji] a jdi; necht' stane se manželkou syna pána tvého, jak pravil Hospodin.

52. Když slyšel služebník Abrahamův slova jejich, poklonil se Hospodinu až k zemi.

53. Pak vyňal služebník stříbrné a zlaté šperky a oděvy a dal [je] Rivce; a skvosty dal jejímu bratru a matce její.

54. Pak jedli a pili: on a muži, kteří byli s ním, a přenocovali; vstali ráno a [služebník Abrahamův] pravil: propusťte mne k pánu mému!

42 וָאָבָא הַיּוֹם אֶל־הָעֵין וְאָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָנִי
אֲבָרְכֶם אִם־יִשְׁדָּנָא מִצְּלִיחַ דְּרַכֵּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֵלֵךְ
עָלֶיהָ:

43 הֲנֵה אָנֹכִי נֹצֵב עַל־עֵין הַמָּיִם וְהִיא הָעֹלְמָה הַיִּצְאָת
לְשָׂאב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְּׁקִינִי־נָא מִעַט־מַיִם מִכַּדָּךְ:

44 וְאָמְרָה אֵלַי גַּם־אֲתָה שְׂתָה וְגַם לְגַמְלֵיךְ אֲשָׂאב הוּא
הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִכִּיחַ יְהוָה לְבֶן־אֲדָנָי:

45 אֲנִי טָרַם אֲכַלָּה לְדַבֵּר אֶל־לְבִי וְהִנֵּה רַבָּקָה יִצְאָת
וְכַדָּה עַל־שִׁכְמָה וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּשָּׂאב וְאָמַר אֵלֶיהָ
הַשְּׁקִינִי נָא:

46 וַתִּמְהַר וַתִּוְרַד כַּדָּה מֵעָלֶיהָ וַתֹּאמֶר שְׂתָה וְגַם־גַּמְלֵיךְ
אֲשָׁקָה וְאִשְׁתּוּ וְגַם הַגַּמְלִים הַשְּׁקָתָה:

47 וְאֲשָׂאֵל אֶתָּה וְאָמַר בְּתַמִּי אֵת וַתֹּאמֶר בְּתַבְּתוּאֵל
בֶּן־נַחֹר אֲשֶׁר יִלְדָה־לוֹ מִלֶּכָּה וְאִשָּׁם הַגָּזִם עַל־אִפָּה
וְהַצְּמִידִים עַל־יָרְדֵיהָ:

48 וְאָקֵד וְאֲשַׁתְּחִנָּה לִיהוָה וְאֲבָרַךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲדָנִי אֲבָרְכֶם אֲשֶׁר הִנַּחְנִי בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לְקַחַת
אֶת־בְּתֹאֲחֵי אֲדָנִי לְבָנוֹ:

49 וְעַתָּה אִם־יִשְׁכַּם עֲשִׂים חֶסֶד וְאֱמֶת אֶת־אֲדָנִי הַגִּידוּ
לִי וְאִם־לֹא הַגִּידוּ לִי וְאִפְנֵה עַל־יְמִין אוֹ עַל־שְׂמָאל:

50 וַיַּעַן לָבֵן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מִיְהוָה יֵצֵא הַדָּבָר לֹא
נוֹכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב:

51 הִנֵּה־רַבָּקָה לְפָנֶיךָ קַח וְלֵךְ וְתָהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדָנֶיךָ
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:

52 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אֲבָרְכֶם אֶת־דְּבָרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ
אֶרְצָה לִיהוָה:

53 וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כָּל־כֶּסֶף וְכָלִי זָהָב וּבָגָדִים וַיִּתֵּן
לְרַבָּקָה וּמִגְדָּנָת גִּתָּן לְאָחִיהָ וּלְאִמָּהָ:

54 וַיֵּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְלִינוּ

55. Tu řekli bratr její a matka její: ať zůstane dívka u nás několik dní nebo deset, poté ať jde.

56. On však jim řekl: nezdržujte mne, ježto Hospodin dal zdar cestě mé. Propusťte mne, abych šel k pánu svému.

57. Tu řekli: zavoláme dívku a zeptáme se jí samé.

58. Zavolali tedy Rivku a řekli jí: chceš jít s mužem tímto? i řekla: půjdu!

59. Tedy propustili Rivku, sestru svou, s chůvou její a služebníka Abrahamova s lidmi jeho,

60. a požehnali Rivce, řkouce jí: sestro naše! staň se [pramali] tisíckrát deseti tisíců; kéž zaujme potomstvo tvé brány nepřátel svých!

61. I zvedla se Rivka a její dívky, jely na velbloudech a následovaly za mužem. A [tak] vzal služebník Rivku a odešel.

62. A Jicchak byl přišel z cesty od studny „Žijícího, který mne vidí“, on [totiž] bydlel v jižní [části] země.

63. Když vyšel Jicchak k večeru na pole přemýšlet, tu pozdvihl očí svých a viděl: hle, velbloudi [nějací] přicházejí.

64. Když pozdvihla Rivka očí svých a spatřila Jicchaka, spustila se s velblouda,

65. a řekla služebníku: kdo jest ten muž tam, který jde po poli nám vstříc? A služebník pravil: to jest pán můj! Tu vzala závoj a zahalila se.

66. A služebník vypravoval Jicchakovi všechny věci, které vykonal.

67. Jicchak uvedl ji do stanu Sáry, matky své, pojal Rivku a ona stala se manželkou jeho a on ji miloval. [Tak] utěšil se Jicchak po [smrti] matky své.

וַיִּקְוּמוּ בַבֶּקֶר וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי לְאֲדֹנָי:
 55 וַיֹּאמֶר אַחִיהָ וְאִמָּהּ תֵּשֵׁב הַנֶּעֱרָ אִתָּנוּ יָמִים אֹו עָשׂוֹר
 אַחֲרֵי תֵלֶךְ:
 56 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־תֹּאחֲרוּ אֹתִי וַיְהִי הַצְּלִיחַ דְּרָכַי
 שְׁלַחֲנִי וְאַלְכָה לְאֲדֹנָי:
 57 וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לְנֶעֱרָ וְנִשְׁאַלְהָ אֶת־פִּיהָ:
 58 וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הַתְּלַכִּי עִם־הָאִישׁ
 הַזֶּה וְתֹאמְרִי אֵלָיו:
 59 וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־רִבְקָה אֶחְתָּם וְאֶת־מִנְקֵתָהּ וְאֶת־עֶבֶד
 אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו:
 60 וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אַחְתָּנוּ אַתְּ הִי
 לְאַלְפֵי רֶבֶבָה וַיִּירֶשׁ זְרַעְךָ אֶת שְׂעֵר שְׁנָאִיו:
 61 וַתִּקֶּם רִבְקָה וַנַּעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמֵלִים
 וַתֵּלְכֶנָּה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלֶךְ:
 62 וַיִּצְחָק בָּא מִבּוֹא בְּאֵר לַחֵי רְאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ
 הַנְּגֹב:
 63 וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לִפְנוֹת עָרֵב וַיִּשָּׂא עֵינָיו
 וַיֵּרָא וְהִנֵּה גְמֵלִים בָּאִים:
 64 וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל
 הַגְּמֵל:
 65 וְתֹאמְרִי אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ הַלֹּזֵה הַהֶלֶךְ בְּשָׂדֵה
 לְקִרְאָתָנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנָי וַתִּקַּח הַצַּעֲרִיף
 וַתִּתְכַּס:
 66 וַיִּסְפֹּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה:
 67 וַיָּבֹאֶה יִצְחָק הָאֱהֻלָּה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רִבְקָה
 וַתְּהִי לֹו לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבֶהּ וַיִּנָּחֶם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ: ׀

Kapitola dvacátá pátá

1. Abraham vzal si opět ženu, jejíž jméno bylo Ketura,
2. a porodila mu Zimrana, Jokšana, Medana, Midjana, Jišbaka a Šuacha.
3. Jokšan zplodil Šebu a Dedana; a synové Dedanovi byli Ašuritě a Letušité a Leumité.
4. A synové Midjanovi *[byli]*: Éfah, Éfer, Chánoch, Abidá a Eldaah. Všichni tito jsou potomci Ketury.
5. Abraham dal vše, co měl, Jicchakovi;
6. ale synům ženin, které Abraham měl, dal Abraham dary a odeslal je, dokud ještě žil, od Jicchaka, syna svého, na východ, do země východní.
7. A tyto jsou dnové let života Abrahamova, které prožil: sto sedmdesát pět let.
8. Abraham skončil a umřel v dobrém stáří, stár a uspokojen a byl shromážděn k lidu svému
9. a pochovali ho Jicchak a Jiimaél, synové jeho, v jeskyni Machpély, na poli Efrona, syna Cochara, Chetského, které jest naproti Mamré — .
10. *[na]* poli) které koupil Abraham od synů Chetských; tam byli pochováni Abraham a Sára, manželka jeho.
11. Po smrti Abrahamově požehnal Bůh Jicchakovi, synu jeho, a Jicchak bydlel u studnice *[zvané u]* „Žijícího, jenž mne vidí“.
12. Tito jsou rodové Jišmaéla, syna Abrahamova, kterého porodila Hagar, Egyptská, služka Sařina, Abrahamovi,
13. a tato jsou jména synů Jišmaélových podle jmen, podle rodů jejich: prvorozený Jišmaélův Nebajot, *[pak]* Kédar, Adbeél a Míbsam.
14. Mišma, Dumah a Massa,
15. Chadad a Téma: Jetúr, Nafíš a Kédemah.
16. Tito jsou synové Jišmaélovi a tato jsou jména jejich ve dvorcích jejich a v táborech jejich, dvanáct knížat podle kmenů jejich.

- WTT Genesis 25:1 וַיִּסַּף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וְשֵׁמָהּ קֶטוּרָה:
- 2 וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־זִמְרָן וְאֶת־יִקְשָׁן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־מִדְיָן
וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־שׁוּחַ:
- 3 וַיִּקְשָׁן יָלַד אֶת־שָׁבָא וְאֶת־דֶּדָן וּבְנֵי דֶדָן הָיוּ אַשּׁוּרִים
וְלִטְוּשִׁים וְלְאֻמִּים:
- 4 וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וְעֶפְרַי וְחִנֹּךְ וְאֲבִידֵעַ וְאֶלְדָּעָה
כָּל־אֵלֶּה בְנֵי קֶטוּרָה:
- 5 וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק:
- 6 וּלְבָנָיו הַפִּילֹגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתַּנְתַּן
וַיִּשְׁלַחם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בְּעוֹדוֹנוֹ חַי קְדָמָה אֶל־אֶרֶץ
קְדָם:
- 7 וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חַי מֵאֵת שָׁנָה
וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחֲמֹשׁ שָׁנִים:
- וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשִׁבַּע וַיֵּאֲסֹף
אֶל־עַמּוּיוֹ:
- 9 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וַיִּשְׁמַעֲאֵל בְּנָיו אֶל־מַעְרַת
הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שָׂדֵה עֶפְרָן בֶּן־צֹחַר הַחֲתָן אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
מַמְרֵא:
- 10 הַשָּׂדֵה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חֵת שָׁמָּה קֶבֶר
אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ:
- 11 וַיְהִי אַחֲרַי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק
בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עַם־בְּאֵר לַחֵי רְאִי: ס
- 12 וְאֵלֶּה תֵּלְדוֹת יִשְׁמַעֲאֵל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יֵלְדָה הָגָר
הַמִּצְרַיִת שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם:
- 13 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל בְּשִׁמְתָם לְתוֹלְדוֹתָם בְּכַר
יִשְׁמַעֲאֵל נְבִית וְקָדָר וְאֲדָבָאֵל וּמִבְשָׁם:
- 14 וּמִשְׁמַע וְרוּמָה וּמִשָּׂא:

17. A tato jsou léta života Jišmaélova: sto třicet sedm let; skonal, zemřel a byl připojen k lidu svému.

18. [*Jišmaélité pak*] sídlili od Chavily až do [*města*] Šur, které jest východně od Egypta, směrem do Ašur; před všemi bratry svými usídlil se [*Jišmaél*].

19. A tito jsou rodové Jicchakovi, syna Abrahamova: Abraham zplodil Jicchaka.

20. Jicchakovi bylo čtyřicet let, když si vzal za manželku Rivku, dceru Betuэле, Aramejského z Padan-Aramu [*Mesopotamie*], sestru Labana, Aramejského.

21. Jicchak prosil úpěnlivě Hospodina za manželku svou, neboť byla neplodná; a Hospodin dal se uprositi jím, a Rivka, manželka jeho, počala.

22. Když vrážely děti do sebe v jejím tele, pravila: je-li [*tomu*] tak, proč jsem [*to žádala*] ? I šla tázat se Hospodina.

23. Hospodin řekl jí: dva národové jsou v životě tvém, dva kmenové odloučí se z lůna tvého; kmen jeden bude silnější než druhý, a starší bude sloužiti mladšímu.

24. Když se naplnily dni, aby porodila, a hle, byla dvojčata v životě jejím.

25. Vyšel první zrzavý, všečen jako plášť srstnatý, a nazvali jméno jeho Ésav [*chlupatý*].

26. Poté vyšel bratr jeho a rukou svou držel patu Ésavovu, [*proto*] nazvali jméno jeho Jaakob [*jenž drží patu*]. Jicchakovi bylo šedesát let, když [*ona*] je porodila.

27. Chlapci rostli. Ésav stal se mužem, znalým lovu, mužem [*potulujícím se po*] poli, Jaakob však mužem prostým, bydlícím ve stanech.

28. Jicchak zamiloval si Ésava, neboť [*přinesl mu*] zvěřinu na pokrm, ale Rivka milovala. Jaakoba.

29. [*Kdysi*] vařil Jaakob jídlo, tu přišel Ésav z pole a byl zemden.

15 חָרַד וְתִמָּא יְטוּר נָפִישׁ וְקָרְמָה:

16 אֱלֹהֵהֶם בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל וְאֱלֹהֵי שְׂמֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם

וּבְטִירְתָם שְׁנַיִם-עָשָׂר נָשִׂיָאם לְאֻמָּתָם:

17 וְאֱלֹהֵי שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמַעֲאֵל מֵאֵת שָׁנָה וּשְׁלָשִׁים שָׁנָה

וְשִׁבְעַת שָׁנִים וַיָּגֹועַ וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל-עַמּוּיוֹ:

18 וַיִּשְׁכְּנוּ מַחֲוִילָה עַד-שׁוּר אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי מִצְרַיִם בְּאֶכָה

אֲשׁוּרָה עַל-פְּנֵי כָל-אֲחָיו נָפַל: ׀

19 וְאֱלֹהֵי תוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן-אֲבִרְהָם אֲבִרְהָם הוֹלִיד

אֶת-יִצְחָק:

20 וַיְהִי יִצְחָק בֶּן-אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקָחְתוֹ אֶת-רִבְקָה

בְּתֻבְתוֹאֵל הָאֲרָמִי מִפְּדַן אָרָם אַחֹת לְבֵן הָאֲרָמִי לוֹ

לְאִשָּׁה:

21 וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עָקְרָה הוּא

וַיַּעֲתֵר לוֹ יְהוָה וַתֵּהָרַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ:

22 וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם-כֵּן לָמָּה זֶה

אֲנִכִּי וַתִּלְךְ לְדַרְשׁ אֶת-יְהוָה:

23 וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי (גוִיִּים) [גוִיִּים] בְּבֶטְנְךָ וְשְׁנֵי

לְאֻמִּים מִמֶּעֶיךָ יִפְרְדוּ וְלֹאִם מִלֹּאִם יֵאָמֵץ וְרַב יַעֲבֹד

צָעִיר:

24 וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לְלֹדֶת וְהֵנָּה תוֹמָם בְּבֶטְנָהּ:

25 וַיֵּצֵא הָרֹאשׁוֹן אֲדָמוּנִי כֹלֹ כַּאֲדָרֶת שָׁעַר וַיִּקְרָאוּ

שְׁמוֹ עֵשָׂו:

26 וְאַחֲרָיְכֶן יָצָא אָחִיו וַיְדוּ אַחֲזַת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא

שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיִּצְחָק בֶּן-שָׁשִׁים שָׁנָה בְּלֹדֶת אֹתָם:

27 וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֶה

וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהֲלִים:

28 וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת-עֵשָׂו כִּי-צִיד בְּפִיו וְרִבְקָה אֹהֶבֶת

אֶת-יַעֲקֹב:

29 וַיִּזַּד יַעֲקֹב נֹזֵיד וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן-הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵינָף:

30. I řekl Ésav Jaakobu: dej mi přece, abych polknul [něco] z rudého, tady toho rudého [jídla], neboť jsem umdlen. Proto pojmenovali ho Edóm [rud'och].

31. Jaakob však řekl: prodej mi ihned své. právo prvorozenství.

32. Tu řekl Ésav: hle, já jdu vstříc smrti a k čemu mně tedy právo prvorozenství?

33. Jaakob řekl: přísahej mi ihned! Tak přísahal mu a prodal své [právo] prvorozenství Jaakobu.

34. Jaakob dal Ésavovi chléb a pokrm z čočovic; ten jedl a pil, vstal a odešel; [tak] pohrdl Ésav prvorozenstvím.

Kapitola dvacátá šestá

1. Když byl hlad [novy] v zemi mimo hlad dřívější, který byl za dnů Abrahamových, odebral se Jicchak k Abimelechovi, králi Filištýnských, do Geraru.

2. Tu zjevil se mu Hospodin a pravil: nejdí dolů do Egypta! bydlí v zemi, kterou ti oznámím.

3. Přebývej v zemi této; a budu s tebou a požehnám ti, neboť tobě a potomkům tvým dám všechny země tyto a splním přísahu, kterou jsem přísahal Abrahamovi, otci tvému.

4. A rozmnožím potomstvo tvé jako hvězdy na nebi a dám potomstvu tvému všechny země tyto a požehnání budou potomstvem tvým všichni národové země —

5. a proto, že Abraham uposlechl hlasu mého a zachovával nařízení mé: příkázání má, zákony mé a nauky

6. mé. — [Tedy] bydlel Jicchak v Geraru.

7. I ptali se muži města ohledně manželky jeho, a odpověděl: jest to sestra moje; neboť bál se říci: „žena má“, [mysle si], aby mne nezabili muži místa pro Rivku, neboť byla krásného zjevu.

30 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הֲלֵעִיטְנִי נָא מִן־הָאָדָם הָאָדָם
הַזֶּה כִּי עָנַף אֲנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם:

31 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כִּי־וּם אֶת־בְּכֹרְתְךָ לִי:

32 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הֲיֵנָה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה לִי
בְּכֹרָה:

33 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְּׁבִעָה לִי כִּי־וּם וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּמְכֹּר
אֶת־בְּכֹרְתוֹ לְיַעֲקֹב:

34 וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וְנִזְיֹד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתַּ
וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיִּבֹז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה: ס

WTT Genesis 26: וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ מִלְכָד הַרְעֵב הָרִאשׁוֹן

אֲשֶׁר הָיָה בַיָּמֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ
מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה:

2 וַיִּרְא אֱלֹהֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־תֵּרַד מִצְרַיִם שָׁכֵן
בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ:

3 גֹּדֵר בְּאֶרֶץ הַזֹּאת וְאֵתֵּיהָ עֹמֵד וַאֲבָרַכְךָ כִּי־לֶךְ
וְלִזְרַעְךָ אֶתֵּן אֶת־כָּל־הָאָרֶצַת הָאֵל וְהַקְּמַתִּי
אֶת־הַשְּׁבִעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ:

4 וְהִרְבִּיתִי אֶת־זְרַעְךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לִזְרַעְךָ
אֵת כָּל־הָאָרֶצַת הָאֵל וְהַתְּבָרַכְוּ בְּזְרַעְךָ כֹּל גֹּיֵי הָאָרֶץ:

5 עַקֵּב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקִלִּי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי
מִצֹּתֵי חֻקוֹתַי וְתוֹרֹתַי:

6 וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בְּגְרָר:

7 וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אַחְתִּי הוּא כִּי
יִרְא לְאֹמַר אִשְׁתִּי פֶן־יִהְיֶה־גִנִּי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רַבָּקָה

כִּי־טוֹבַת מְרֵאָה הִיא:

8 וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיִּשְׁקַף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ

8. Když tam zůstal dlouhý čas, vyhlídl [*jednou*] Abimelech, král filistýnský, oknem a viděl, že Jicchak se laskal s Rivkou, manželkou svou.

9. Tu zavolal Abimelech Jicchaka a řekl: vždyť jest to manželka tvá; jak jsi mohl říci: jest to sestra má! Jicchak mu odpověděl: neboť myslil jsem si: musil bych [*snad*] zemřít pro ni.

10. Tu řekl Abimelech: cos nám učinil? snadno by byl mohl jeden z lidu ležeti s manželkou tvou a byl bys uvalil na nás vinu!

11. I přikázal Abimelech všemu lidu, řka: kdo se dotkne tohoto muže nebo manželky jeho, bude [*jistě*] usmrcen.

12. Jicchak rozséval v zemi oné a sklídlil v roce onom stonásobně Tak požehnal mu Hospodin.

13. I zbohatl a bohatl vždy více, až byl velmi bohat:

14. měl stáda ovcí a stáda skotu a četné služebnictvo a záviděli mu Filištinští.

15. A všechny studně, které vykopali služebníci otce jeho za dnů Abrahama, otce jeho, zasypali Filištinští a naplnili je zemí.

16. I řekl Abimelech Jicchakovi: odejdi od nás, neboť stal jsi se mnohem mocnějším než my.

17. I odešel Jicchak odtud a utábořil se v údolí Gerarském a bydlel tam.

18. Jicchak zase vykopal studně vody, které byli kopali za dnů Abrahama, otce jeho, a [*které*] zasypali Filištinští po smrti Abrahamově, a pojmenoval je jmény podle jmen, kterými je pojmenoval otec jeho.

19. Služebníci Jicchakovi kopali v údolí a našli tam studnici vody živé.

20. Tu se hádali pastýři Gerarští s pastýři Jicchakovými, řkouce: nám [*patří*] voda tato! Tedy nazval jméno studnice Esek [*svár*], neboť svářili se s ním.

21. I vykopali jinou studnici a hádali se také o ni. Nazval jméno její: Sitna [*spor*],

פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחֲלוֹן וַיֵּרָא וַהֲנִה יִצְחָק מִצְחֵק אֶת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ:
9 וַיִּקְרָא אַבְיִמֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אֵךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הוּא וְאֵךְ אִמְרַתְּ אַחֲתִי הוּא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אִמְרַתִּי פֶן־אָמוֹת עָלֶיהָ:
10 וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אֶחָד הָעָם אֶת־אִשְׁתְּךָ וְהִבֵּאתָ עָלֵינוּ אֲשָׁם:
11 וַיֹּצֵו אַבְיִמֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הִנְנֵעַ בְּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוֹמָת:
12 וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאַרְצָן הַהוּא וַיִּמְצָא בַשָּׂנָה הַהוּא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה:
13 וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הַלֹּדֶךְ וַיְגַדֵּל עַד כִּי־גִדַּל מְאֹד:
14 וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֹדָה רַבָּה וַיִּקְנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים:
15 וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עֲבָדֵי אָבִיו בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו סָתְמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיִּמְלְאוּם עָפָר:
16 וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעַמָּנוּ כִּי־עֲצַמְתָּ־מִמֶּנּוּ מְאֹד:
17 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיַּחַן בְּנַחַל־גֶּרָר וַיָּשֶׁב שָׁם:
18 וַיָּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּסְתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרַי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שְׁמוֹת כַּשְׁמוֹת אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו:
19 וַיַּחְפְּרוּ עֲבָדֵי־יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים:
20 וַיִּרְיִבוּ רַעֵי גֶרָר עִם־רַעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְׂקוּ עִמּוֹ:
21 וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֲרַת וַיִּרְיִבוּ גַם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׁטְנָה:
22 וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֲרַת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ

22. Hnul se odtud a kopal studnici jinou, o kterou [již] se nehádali, a nazval jméno její: Rechobót [prostranství], řka: neboť nyní opatřil nám Hospodin prostor a zmůžeme se v zemi.

23. I táhl odtud vzhůru do Beér Šeba.

24. Tu zjevil se mu Hospodin v noci oné a pravil: Já jsem Bůh Abrahama, otce tvého; neboj se, neboť jsem s tebou; a požehnám ti a rozmnožím potomstvo tvé pro Abrahama, služebníka svého.

25. Vystavěl tam oltář, vzýval jméno Hospodinovo a rozbil tam stan svůj, a služebníci Jicchakovi vykopali tam

26. studnici. — A Abimelech přišel k němu z Geraru a Achuzat, přítel jeho, a Fichol, vojevůdce jeho.

27. I řekl jim Jicchak: proč přišli jste ke mně? vždyť nenávidíte mne a odeslali jste mne od sebe.

28. Odpověděli: dobře jsme viděli, že Hospodin byl s tebou. Tu řekli jsme: budiž přísaha mezi námi, [totiž] mezi námi a tebou, a ujednejme smlouvu s tebou:

29. že neučiníš nám ničeho zlého, jako my jsme se nedotkli tebe a jak jsme učinili tobě jen dobré a propustili jsme tebe v míru. Tys nyní Hospodinem požehnaný!

30. I připravil jim hody; a jedli a pili,

31. a vstali z rána a přísahali, jeden druhému, pak propustil je Jicchak a odešli od něho v míru.

32. Ještě téhož dne přišli služebníci Jicchakovi a povídali mu o studnici, kterou byli vykopali a řekli mu: našli jsme vodu.

33. Nazvali ji [studnici] Šibah [Šebua — přísaha]; proto [fest] jméno města: Beér-Šeba [studně přísahy] až do dnešního dne.

34. Když bylo Ésavovi čtyřicet let, pojal za manželku Jebudit, dceru Beériho Chetského, a Bosmat, dceru Elona Chetského,

35. a [tyto] zarmoutily mysl Jicchaka a Rivky.

וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי־עָתָה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ
וּפְרִינוּ בְּאֶרֶץ:
23 וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע:
24 וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אָבִיךָ אֵל־תִּירָא כִּי־אֶתְּךָ אָנֹכִי וּבִרְכַתִּיךָ
וְהִרְבִּיתִי אֶת־זַרְעֶךָ בְּעֵבוֹר אַבְרָהָם עַבְדִּי:
25 וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיִּטֶּשֶׁם אֱהֱלוֹ
וַיִּכְרוֹשֶׁם עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר:
26 וַאֲבִימֶלֶךְ הַלֵּךְ אֵלָיו מִגֶּרָר וְאַחֲזַת מֵרַעְהוּ וּפִיכֹל
שֵׁר־צָבָאוּ:
27 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִצְחָק מֵדוּעַ בָּאתֶם אֵלַי וְאַתֶּם
שֹׂנְאֵתֶם אֹתִי וַתִּשְׁלַחוּנִי מֵאֲתֶכֶם:
28 וַיֹּאמְרוּ כִּי־רָאוּ רְאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה עִמָּךְ וְנֹאמַר תְּהִי
נָא אֱלֹהֵי בֵינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ וְנִכְרַתְהָ בְרִית עִמָּךְ:
29 אִם־תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נִגְעֶנּוּךָ וְכַאֲשֶׁר
עָשִׂינוּ עִמָּךְ רַק־טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם אֶתְּהָ עִתָּה בְרוּךְ
יְהוָה:
30 וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ:
31 וַיִּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיִּשְׁבְּעוּ אִישׁ לְאָחִיו וַיִּשְׁלַחֵם יִצְחָק
וַיֵּלְכוּ מֵאֲתוֹ בְּשָׁלוֹם:
32 וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יִצְחָק וַיִּגְדּוּ לוֹ
עַל־אֲדוּת הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפְרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִצָּאֵנוּ מַיִם:
33 וַיִּקְרָא אֶתְּהָ שְׁבַעַה עַל־כֵּן שִׁם־הָעִיר בְּאֵר שָׁבַע עַד
הַיּוֹם הַזֶּה: ׀
34 וַיְהִי עָשׂוּ בֶן־אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית
בֵּת־בְּאָרִי הַחֲתָנִי וְאֶת־בְּשֵׁמֶת בֵּת־אֵילָן הַחֲתָנִי:
35 וַתְּהִינָן מֵרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרַבֵּקָה: ׀

Kapitola dvacátá sedmá

1. Když Jicchak byl zestárl a oči jeho se zakalily, takže neviděl, zavolal Ésava, staršího syna svého, a řekl mu: synu můj! a [tento] odpověděl mu: zde jsem!
2. I pravil: hle, jsem stár a neznám dne smrti své.
3. Vezmi teď své [lovecké] náčiní, toulec svůj a luk svůj, jdi na pole a ulov mi zvěřinu,
4. a připrav mně pochoutku, jak ji mám rád, a přines mi ji; rád bych jedl, aby požehnala tobě duše má dříve než zemru.
5. A Rivka slyšela, když Jicchak mluvil s Ésavem, synem svým. Když tedy šel Ésav na pole lovit zvíře, aby [je] přinesl,- —
6. tu pravila Rivka Jaakobovi, synu svému, řkouc: hle, slyšela jsem otce tvého, an mluvil k Ésavovi, bratru tvému, řka:
7. Přines mi zvěřinu a připrav mně pochoutku, abych jedl, a požehnám ti před Hospodinem dříve než umru.
8. A nyní, synu můj: poslechni hlasu mého v tom, co ti prikazuji.
9. Jdi k stádu a přines mi odtud dvě pěkná kůzlata a připravím je jako pochoutku otci tvému, jak ji má rád,
10. pak přineseš [ji] otci svému a bude jísti, aby požehnal tobě dříve než zemře.
11. Jaakob však řekl Rivce, matce své, hle, Ésav, bratr můj, jest mužem chlupatým, a já jsem mužem hladkým.
12. Snad bude mne ohmatávati otec můj, pak byl bych v očích jeho jako podvodník a uvedl bych na sebe kletbu a nikoliv požehnání.
13. Ale matka jeho řekla mu: na mne [přijdiž] kletba tvá, synu můj! jen poslechni hlasu mého, jdi a přines mi!
14. Šel, vzal a přinesl matce své; matka jeho připravila pochoutku, jak otec jeho měl rád.

- WTT Genesis 27: וַיְהִי כִּי־זָקֵן יִצְחָק וַתְּכַהֵן עֵינָיו מֵרָאֹת
וַיִּקְרָא אֶת־עֶשָׂו בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הִנְנִי:
- 2 וַיֹּאמֶר הִנְהַנָּא זָקֵנְתִי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי:
  - 3 וְעַתָּה שְׂאֵנָא כְּלִיךָ תְּלִיךָ וְקִשְׁתְּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה
לִי (צִידָה) [צִיד]:
  - 4 וַעֲשֵׂה־לִּי מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי וְהִבִּיאָה לִּי וְאֹכְלָה
בְּעִבּוֹר תְּבָרְכֶךָ נַפְשִׁי בְּטָרִם אָמוֹת:
  - 5 וּרְבֵקָה שָׁמְעַת בְּדַבַּר יִצְחָק אֶל־עֶשָׂו בְּנוֹ וַיִּלְךָ עֶשָׂו
הַשָּׂדֶה לְצוּד צִיד לְהִבְיֹא:
  - 6 וּרְבֵקָה אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנֵה לֹאמֵר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי
אֶת־אֲבִיךָ מְדַבֵּר אֶל־עֶשָׂו אַחִיךָ לֹאמֵר:
  - 7 הִבִּיאָה לִּי צִיד וַעֲשֵׂה־לִּי מִטְעָמִים וְאֹכְלָה וְאִבְרַכְכָּה
לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי:
  - 8 וְעַתָּה בְנִי שָׁמַע בְּקֻלִּי לְאֲשֶׁר אָנִי מְצַוָּה אֲתָךְ:
  - 9 לָךְ־נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִּי מִשָּׁם שְׁנֵי גִדְיֵי עִזִּים טָבִים
וְאֶעֱשֶׂה אִתָּם מִטְעָמִים לְאֲבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב:
  - 10 וְהִבֵּאתָ לְאֲבִיךָ וְאָכַל בְּעִבּוֹר אֲשֶׁר יְבָרְכֶךָ לִפְנֵי מוֹתִי:
  - 11 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רְבֵקָה אִמּוֹ הֵן עָשׂוּ אָחִי אִישׁ שָׂעַר
וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק:
  - 12 אוּלַי יִמְשְׁנֵי אָבִי וְהִיִּיתִי בְּעֵינָיו כַּמְתַּעַתַּע וְהִבֵּאתִי
עָלַי קָלְלָה וְלֹא בְרָכָה:
  - 13 וְתֹאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קָלְלָתְךָ בְּנִי אַךְ שָׁמַע בְּקֻלִּי
וַיִּלְךָ קַח־לִּי:
  - 14 וַיִּלְךָ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר
אָהֵב אָבִיו:
  - 15 וַתִּקַּח רְבֵקָה אֶת־בְּגָדֵי עֶשָׂו בְּנֵה הַגָּדֹל הַחֲמֹדֹת

15. Pak vzala Rivka skvostné šaty Ésavovy, staršího syna svého, které byly u ní v domě, a oděla [jimi] Jaakoba, mladšího syna svého,
 16. a kůžemi kůzlat ovinula ruce jeho a hladký krk jeho,
 17. pak dala pochoutku a chléb, které připravila, do ruky Jaakoba, syna svého.
 18. A přišel k otci svému a pravil: otce můj! [fen] odpověděl: zde jsem! kdo jsi ty, synu můj?
 19. I řekl Jaakob otci svému: já jsem Ésav, prvorozený tvůj; učinil jsem, jak jsi mně řekl; vstaň, prosím, a přisedni a pojez ze zvěřiny mé, aby mně požehnala duše tvá..
 20. Tu řekl Jicchak synu svému: jak jsi tak rychle našel, synu můj? Odpověděl: poněvadž Hospodin, Bůh tvůj, způsobil, aby se mně nahodilo.
 21. I řekl Jicchak Jaakobovi: přístup, prosím, abych tě ohmatal, synu můj, jsi-li ty to syn můj Ésav nebo ne.
 22. Tedy přistoupil Jaakob k Jicchaku, otci svému, a ten ho ohmatal a řekl: hlas jest hlas Jaakobův, ale ruce
 23. jsou ruce Ésavovy. — A nepoznal ho, neboť ruce jeho byly jako ruce Ésavovy srstnaté — a tedy požehnal mu;
 24. ale řekl: tys to syn můj Ésav? a odpověděl: já jsem to.
 25. I pravil: podej mi, abych jedl ze zvěřiny syna svého, aby ti požehnala duše má. A podal mu a jedl, přinesl
 26. mu víno a pil. — Tu řekl mu Jicchak, otec jeho: přístup a polib mne, synu můj!
 27. Tedy přistoupil a líbal ho, a když cítil zápach šatů jeho, požehnal mu a řekl: hle: vůně syna mého jest jako vůně
 28. pole, kterému požehnal Hospodin. — Dejž tobě Bůh z rosy nebeské a z tučnosti země a hojnost obilí a moštu.
 29. Sloužití budou tobě národové a klaněti se budou kmenové tobě; budíž pánem bratrů svých, nechť se ti klaní synové matky tvé; kdo klne

אֲשֶׁר אֶתָּה בְּבֵית וְתַלְבַּשׁ אֶת־יַעֲקֹב בְּנֵה הַקֶּטָן:
 16 וְאֵת עֶרְת גְּדָיִי הָעֵזִים הַלְּבִישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל חֻלְקֶת צַנְאָרָיו:
 17 וְתַתֵּן אֶת־הַמְּשַׁעֲמִים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשָׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בְּנֵה:
 18 וַיָּבֵא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַנְּנִי מִי אַתָּה בְּנִי:
 19 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אֲנִכִי עָשׂוּ בְּכַרְךָ עֲשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־נָא שָׁבָה וְאֶכְלָה מִצִּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרְכֵנִי נַפְשִׁי:
 20 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנֵו מַה־זֶּה מַה־רַת לְמַצָּא בְּנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי:
 21 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גְּשֵׁה־נָא וְאִמְשָׁךְ בְּנִי הֲאֶתָּה זֶה בְּנִי עָשׂוּ אִם־לֹא:
 22 וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיִּמְשָׁהוּ וַיֹּאמֶר הֲקָל קוֹל יַעֲקֹב וְהִידָים יָדָי עָשׂוּ:
 23 וְלֹא הִכִּירוּ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּי־דִי עָשׂוּ אָחִיו שְׁעֶרֶת וַיְבָרְכֵהוּ:
 24 וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עָשׂוּ וַיֹּאמֶר אָנִי:
 25 וַיֹּאמֶר הַגֵּשָׁה לִי וְאֶכְלָה מִצִּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרְכֶךָ נַפְשִׁי וַיִּגַּשְׁלוּ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתָּ:
 26 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גְּשֵׁה־נָא וְשָׁקֵה־לִי בְּנִי:
 27 וַיִּגַּשׁ וַיִּשְׁקֻלוּ וַיִּרַח אֶת־רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רֵאֵה רִיחַ בְּנִי כְרִיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בָּרַכּוּ יְהוָה:
 28 וַיִּתֵּן־לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ:
 29 יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים (וַיִּשְׁתַּחֲוּ) [וַיִּשְׁתַּחֲוּ] לְךָ לְאֻמִּים הֵנּוּה גְבִיר לְאֶחָיִךְ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְךָ בְּנֵי אִמְךָ אֲרָרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ:
 30 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבָרֶךְ אֶת־יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ

tobě, proklet [*bud'*]; kdo požehná tobě, požehnán!

30. Když přestal Jicchak žehnati Jaakobovi a právě když odešel Jaakob od Jicchaka, otce svého — přišel Ésav, bratr jeho, z lovu svého.

31. Také on připravil pochoutku a přinesl [*ji*] otci svému a řekl otci svému: ať vstane otec můj a pojí ze zvěřiny syna svého, aby mně požehnala duše tvá.

32. I řekl mu Jicchak, otec jeho: Kdo jsi ty? I odpověděl: já jsem syn tvůj, tvůj prvorozenec Ésav.

33. Tu zděsil se Jicchak přemocným zděšením a pravil: Kdopak byl ten, jenž ulovenou zvěřinu mi přinesl? Jedl jsem ze všeho, dříve než jsi přišel; a požehnal jsem mu; také požehnán bude.

34. Když slyšel Ésav slova otce svého, dal se do křiku hlasitého a hořkého a řekl otci svému: požehnej také mně, otče můj!

35. I řekl: přišel bratr tvůj lstivě a vzal požehnání tvé.

36. Tu pravil [*Ésav*: Právem nazvali jméno jeho Jaakób [*lstivost*], již dvakrát přelstil mne: prvorozenství mé vzal a hle, nyní vzal požehnání mé. Pak pravil: zdali neponechal jsi pro mne požehnání?

37. Jicchak odpověděl a řekl Ésavovi; hle, ustanovil jsem ho za pána nad tebou a všechny bratry jeho dal jsem mu za služebníky, obilím a moštěm jsem ho zaopatřil — a co pak mohl bych učiniti tobé, synu můj?

38. Tu řekl Ésav otci svému: máš-li jen to jediné požehnání, otče můj?

Požehnej také mně, otče můj! A Ésav pozdvihl hlasu svého a plakal.

39. I odpověděl Jicchak, otec jeho, a řekl mu: hle, [*vzdáleno*] od tučnosti země bude bydliště tvé a [*vzdáleno*] od rosy nebeské s hůry;

40. mečem svým budeš žíti a bratru svému budeš sloužiti; když budeš se potulovati [*volně*] svrhneš jho jeho s Šíje své.

41. Ésav choval zášť proti Jaakobovi pro požehnání, kterým mu požehnal otec jeho, a myslil si Ésav v srdci svém: blíží se doba, kdy budou truchlit nad otcem mým, pak zabiji Jaakóba, bratra svého.

42. Když byla Rivce sdělena slova Ésavova, staršího syna jejího, poslala

יָצָא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וַעֲשׂוּ אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ:

31 וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מִטַּעֲמִים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו

יָקֻם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד בְּנוֹ בַעֲבוּר תְּבַרְכֵנִי נַפְשָׁךְ:

32 וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אַתָּה וַיֹּאמֶר אָנִי בְנֶךָ

בְּכָרְךָ עֲשׂוֹ:

33 וַיִּיחַרד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד־מָאד וַיֹּאמֶר מִי־אִפּוּא

הוּא הַצִּיד־צִיד וַיָּבֵא לִי וְאָכַל מִכֹּל בְּטַרְם תָּבוֹא

וַאֲבָרְכֵהוּ גַם־בְּרוּךְ יִהְיֶה:

34 כַּשְׁמַע עֲשׂוּ אֶת־דְּבָרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צָעָקָה גְּדֹלָה

וּמְרָה עַד־מָאד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בְּרַכְנִי גַם־אָנִי אָבִי:

35 וַיֹּאמֶר בָּא אַחִיד בְּמַרְמָה וַיִּקַּח בְּרַכְתְּךָ:

36 וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַעַמִּים

אֶת־בְּכֹרְתִי לָקַח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בְּרַכְתִּי וַיֹּאמֶר

הֲלֹא־אֶצְלַתְּ לִי בְרַכָּה:

37 וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לַעֲשׂוּ הֵן גְּבִיר שְׁמֹתָיו לָךְ

וְאֶת־כָּל־אָחִיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגַן וְתִירָשׁ סִמְכֹתָיו

וּלְכָה אִפּוּא מָה אַעֲשֶׂה בְנִי:

38 וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ אֶל־אָבִיו הַבְּרַכָּה אַחַת הוּא־לָךְ אָבִי

בְּרַכְנִי גַם־אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֲשׂוּ קִלּוֹ וַיִּבֶךְ:

39 וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ

יִהְיֶה מוֹשְׁבָךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעַל:

40 וְעַל־חֲרָבְךָ תַחֲיֶה וְאֶת־אֲחִידְךָ תַעֲבֹד וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר

תָּרִיד וּפְרַקְתָּ עָלָיו מֵעַל צוּאֲרֶךְ:

41 וַיִּשְׁטַם עֲשׂוּ אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרַכָּה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ אָבִיו

וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ בְלָבוֹ יִקְרְבוּ יָמֵי אָבִל אָבִי וְאֶהְרָגָה

אֶת־יַעֲקֹב אָחִי:

42 וַיִּגַּד לְרַבְקָה אֶת־דְּבָרֵי עֲשׂוּ בְנָה הַגְּדֹל וְתִשְׁלַח

וְתִקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָה הַקָּטָן וְתֹאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֲשׂוּ

a povolala Jaakóba, mladšího syna svého, a řekla mu: hle, Ésav, bratr tvůj, těší se tím, že tě zabije.

43. A nyní, synu můj, poslechni hlasu mého, seber se a uteč k Labanovi, bratru mému, do Charanu,

44. a zůstaň u něho nějakou dobu, až přestane zlost bratra tvého,

45. až se odvrátí hněv bratra tvého od tebe a on zapomene na to, co jsi mu učinil; pak pošlu a vezmu tě odtamtud! Proč mám býti zbavena vás obou v jeden den?

46. I pravila Rivka k Jicchakovi: mrzí mne život pro dcery Chetské; kdyby pojal Jaakób ženu z dcer Chetských, jako jsou tyto, z dcer země — k čemu mně život?

Kapitola dvacátá osmá

1. Tu povolal Jicchak Jaakoba a požehnal mu a přikázal mu a řekl mu: neber si ženu z dcer Kenaanských.

2. Vzchop se, jdi do Padánu Aramského, do domu Betuěla, otce matky tvé, a vezmi si odtud ženu z dcer Labana, bratra matky své.

3. A Bůh všemohoucí požehnej tobě, učíš tebe plodným a rozmnož tebe, aby ses stal shromážděním národů.

4. Dejž ti požehnání Abrahamovo, tobě a potomstvu tvému s tebou, abys zdědil zemi pobytu svého, kterou Bůh dal Abrahamovi.

5. I propustil Jicchak Jaakoba a tento šel do Padánu Aramského k Labanovi, synu Betuěla Aramejského, bratru Rivky, matky Ésavovy a Jaakobovy.

6. Když však pozoroval Ésav, že Jicchak požehnal Jaakóbovi a poslal ho do Padánu Aramského, aby si vzal odtud ženu, že požehnaje mu přikázal mu říka: nevezmi ženy z dcer Kenaanských,

7. a že uposlechl Jaakob otce svého i matky své a že odešel do Padánu Aramského,

8. a když viděl Ésav, že dcery Kenaanské nelíbily se Jicchaku, otci

אָחיך מִתְנַחֵם לְךָ לְהִרְגֶךָ:

43 וְעַתָּה בְּנֵי שָׁמַע בְּקִלְי וְקוּם בְּרַח-לְךָ אֶל-לָבָן אָחִי חָרָנָה:

44 וַיִּשְׁבֹּת עִמּוֹ יָמִים אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר-תָּשׁוּב חֶמַת אָחִיךָ:

45 עַד-שׁוּב אֶף-אָחִיךָ מִמֶּךָ וְשָׁכַח אֶת אֲשֶׁר-עָשִׂיתָ לוֹ וְשָׁלַחְתִּי וְלָקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֲשַׁכַּל גַּם-שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד:

46 וְתֹאמַר רַבָּקָה אֶל-יִצְחָק קִצְתִּי בְּחַיֵּי מִפְּנֵי בָנוֹת חַת אִם-לָקַח יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת-חַת כַּאֲלֵה מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִּי חַיִּים:

WTT Genesis 28: וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיִּצְוֵהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא-תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן:

2 קוּם לְךָ פָּדְנָה אָרֶם בֵּיתָה בְּתוֹאֵל אָבִי אִמֶּךָ וְקַח-לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן אָחִי אִמֶּךָ:

3 וְאֵל שְׂדֵי יְבָרֶךְ אֹתְךָ וַיְפָרֶךְ וַיִּרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לְקַהֲל עַמִּים:

4 וַיִּתֵּן-לְךָ אֶת-בְּרַכַּת אַבְרָהָם לְךָ וְלִזְרַעְךָ אֹתְךָ

לְרִשְׁתָּךְ אֶת-אָרֶץ מִגְרִיד אֲשֶׁר-נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם:

5 וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב וַיִּלְךָ פָּדְנָה אָרֶם אֶל-לָבָן בֶּן-בְּתוֹאֵל הָאֲרָמִי אָחִי רַבָּקָה אִם יַעֲקֹב וְעָשׂוּ:

6 וַיֵּרָא עָשׂוּ כִּי-בָרֶךְ יִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב וְשָׁלַח אֹתוֹ

פָּדְנָה אָרֶם לְקַחְתָּ-לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכּוֹ אֹתוֹ וַיִּצֹ עָלָיו לֵאמֹר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן:

7 וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל-אָבִיו וְאֶל-אִמּוֹ וַיִּלְךָ פָּדְנָה אָרֶם:

8 וַיֵּרָא עָשׂוּ כִּי רָעוֹת בָּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינָי יִצְחָק אָבִיו:

jeho:

9. šel Ésav k Jišmaélovi a vzal si Machalat, dceru Jišma-éla, syna Abrahamova, sestru Neboj Otovu, k ženám svým za manželku.

10. Jaakob vyšel z Beér-Šeba a šel do Charanu.

11. I dorazil na místo a přenocoval tam, neboť slunce zapadlo; a vzal [jednu] z kamenů místa a položil *jej* pod hlavu svou a ulehl na místě tomto.

12. A snil: hle, žebřík postaven na zemi a vrch jeho dotýká se nebe, a hle, andělé Boží vystupují a sestupují po něm;

13. a hle, Hospodin stál nad ním a pravil: já jsem Hospodin, Bůh Abrahama, otce tvého, a Bůh Jicchakův; zemi, na které ležíš, tobě dám a potomstvu tvému.

14. A bude potomstvo tvé jako prach země; budeš se rozšiřovati na západ a na východ, na sever a na jih, a požehnány budou všechny rodiny země tebou i potomstvím tvým.

15. A hle, já jsem s tebou a budu tě chrániti, kamkoliv půjdeš, a přivedu tě zpět do země této, neboť neopustím tebe, až provedu, co jsem ti slíbil.

16. Jaakob procitl ze spánku [svého] a řekl: zajisté, Hospodin jest [přítomen] na místě tomto a já jsem \to\ nevěděl.

17. I bál se a řekl: jak hrůzné jest místo toto: zde jest zajisté dům Boží a zde jest brána nebeská.

18. I vstal Jaakób časně z rána a vzal kámen, který byl položil pod hlavu svou a postavil *jej* jako pomník a vylil olej na něj svrchu.

19. I nazval jméno místa toho: Bet-El [dum] Boží ale Lůz bylo jméno města zprvu.

20. Tu slíbil Jaakob slib řka: bude-li Bůh se mnou a bude-li chrániti mne na cestě této, na které kráčím, a dá-li mně chléb ku pokrmu a šaty k odění,

21. a navrátím-li se ve zdraví do domu otce svého: bude Hospodin mým Bohem,

22. a kámen tento, který jsem postavil jako pomník, bude domem Božím a ze všeho, co mně dáš, budu ti dávati desátek.

9 וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מַחְלַת בַּת־יִשְׁמָעֵאל

בְּן־אַבְרָהָם אַחֹת נְבוֹיֹת עַל־נָשָׂיו לֹא לְאִשָּׁה: 8

10 וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה:

11 וַיִּפְגַע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי

הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מֵרֹאשְׁתּוֹ וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

12 וַיַּחֲלֵם וַהֲנֵה סֹלֶם מִצַּב אֲרָצָה וּרְאִשׁוֹ מִגִּיעַ

הַשָּׁמַיְמָה וַהֲנֵה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וַיִּרְדּוּ בּוֹ:

13 וַהֲנֵה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי

אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק הָאָרְצִי אֲשֶׁר אַתָּה שׁוֹכֵן

עָלַיָּה לָךְ אֶתְנַנֶּה וּלְזָרְעֶךָ:

14 וַהֲנֵה זֶרְעֶךָ כַּעֲפַר הָאָרְצִי וּפְרֻצַת יָמָה וְקִדְמָה וְצַפְנָה

וַיִּגְבְּהָ וַיִּנְבְּרְכוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה וּבְזָרְעֶךָ:

15 וַהֲנֵה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמִרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֶךְ

וַהֲשַׁבְתִּיךָ אֶל־הָאָדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר

אֶסְעִשְׂתִּי אֶת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ:

16 וַיִּיקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם

הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי:

17 וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה־נִּזְוָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי

אֶסְבִּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם:

18 וַיִּשְׁכַּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׁם

מֵרֹאשְׁתּוֹ וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מִצְבָּה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ:

19 וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוֹלָם לֹא

שֵׁם־הָעִיר לְרֵאשִׁנָּה:

20 וַיְהִי יַעֲקֹב נֹדֵד לֹאמֹר אִם־יְהִיָּה אֱלֹהִים עִמָּדִי

וּשְׁמֵרֵנִי בַדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנִתְּנִלִי לֶחֶם

לְאֹכַל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ:

21 וּשְׁבֹתִי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וַהֲנֵה יְהוָה לִי לְאֱלֹהִים:

22 וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי מִצְבָּה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים

וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֵּן־לִי עֵשֶׂר אֶעֱשֶׂרְנוּ לָךְ:

Kapitola dvacátá devátá

1. Jaakób vstal a šel do země synů východu;
2. a viděl: hle studnice na poli, a hle tři stáda ovcí byla rozložena u ní, neboť ze studně této napájeli stáda; kámen však na otvoru studně byl veliký.
3. Když se shromažďovala tam všechna stáda, odvalili kámen s otvoru studně a napojili ovce; pak vrátili kámen zpět na otvor studně, na místo jeho.
4. I řekl jim Jaakób: bratří, odkud jste? a odpověděli: jsme z Charanu.
5. A řekl jim: znáte Labana, syna Nachorova? a odpověděli: známe [ho].
6. I řekl jim: daří se mu dobře? odpověděli: dobře! a hle, Ráchel, dcera jeho, právě přichází s ovce.
7. I pravil: hle, den jest ještě dlouhý; [ještě] není čas, aby byl dobytek přihnán; napojte ovce, jděte a paste [dále].
8. Tu odpověděli: nemůžeme, až budou shromážděna všechna stáda, a odvalí kámen od otvoru studně, pak napojíme ovce.
9. Když ještě mluvil s nimi, přišla Ráchel ovce otce svého, byla totiž pastýřkou.
10. Jakmile Jaakób spatřil Ráchel, dceru Labana, bratra matky své, a ovce Labana, bratra matky své, tu přistoupil Jaakób a odvalil kámen s otvoru studně a napojil ovce Labana, bratra matky své;
11. políbil Jaakób Ráchel, pozdvihl hlasu svého a zaplakal.
12. Jaakob vyprávěl Ráchel, že jest příbuzným otce jejího, a že jest synem Rivky. I běžela a vyprávěla [to] otci svému.
13. Když uslyšel Laban zvěst o Jaakobovi, synu sestry své, běžel mu Vstříc a objal ho, políbil ho a uvedl ho do domu svého. A [Jaakob] vyprávěl mu všechny příběhy tyto.

- WTT Genesis 29:1 וַיֵּשָׂא יַעֲקֹב הַגִּלְיוֹ וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי־קְדָם:
- 2 וַיֵּרָא וַהֲנִה בְּאֵר בִּשְׂדֵה וַהֲנִה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי־צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבְּאֵר הָהוּא יִשְׁקוּ הָעֲדָרִים וַהֲאֵבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר:
- 3 וַנֹּאסְפוּ־שָׁמָּה כָּל־הָעֲדָרִים וַנְּגַלְלוּ אֶת־הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַהֲשִׁקוּ אֶת־הַצֹּאן וַהֲשִׁיבוּ אֶת־הָאֵבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לַמַּקְמָה:
- 4 וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחֵי מַאִין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחָרָן אֲנַחְנוּ:
- 5 וַיֹּאמֶר לָהֶם הִידַעְתֶּם אֶת־לָבָן בֶּן־נָחֹר וַיֹּאמְרוּ יָדַעְנוּ:
- 6 וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשְּׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם וַהֲנִה רָחֵל בָּתּוֹ בָּאָה עִם־הַצֹּאן:
- 7 וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא־עַת הָאֶסֶף הַמַּקְנֵה הַשִּׁקּוֹ הַצֹּאן וּלְכוּ רַעוּ:
- 8 וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר יֹאסְפוּ כָּל־הָעֲדָרִים וַנְּגַלְלוּ אֶת־הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַהֲשִׁיבוּ הַצֹּאן:
- 9 עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאֵבֶיהָ כִּי רָעָה הוּא:
- 10 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בִּתְּלָבָן אַחֵי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבָן אַחֵי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת־הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיִּשָּׁק אֶת־צֹאן לָבָן אַחֵי אִמּוֹ:
- 11 וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיֵּשָׂא אֶת־קִלּוֹ וַיִּבְדָּ:
- 12 וַיִּגַּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אַחֵי אֲבִיהָ הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא וַתִּרְצַץ וַתִּגַּד לְאֵבֶיהָ:
- 13 וַיְהִי כַּשְּׁמַע לָבָן אֶת־שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיִּרְצַץ לְקָרְאָתוֹ וַיַּחְבֵּק־לוֹ וַיִּנְשָׁק־לוֹ וַיְבִיֵּאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּסְפַּר לְלָבָן אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

14. Tu řekl mu Laban: věru, tys z kostí mé a z masa mého. [Tak] pobyl u něho celý měsíc.

15. Tu řekl Laban Jaakobovi: zda proto, žes příbuzným mým, měl bys mně sloužiti zadarmo? Pověz mi, jaká

16. [má býti] mzda tvá? — A Laban měl dvě dcery: jméno starší bylo Lea a jméno mladší Ráchel.

17. Oči Leiny byly mdlé, ale Ráchel byla krásné postavy a

18. krásná na pohled. — Jaakob miloval Ráchel a pravil: budu ti sloužiti sedm let za Ráchel, mladší dceru tvou.

19. Laban odvětil: lépe, dám-li ji tobě, než abych ji dal muži jinému, zůstaň u mne.

20. [Tak] sloužil Jaakob za Ráchel sedm let; a bylo to v očích jeho, jakoby to bylo několik dnů, protože ji miloval.

21. [Poté] řekl Jaakob Labanovi: dej [mi] ženu mou, neboť uplynul čas [můj], abych vešel k ní.

22. I shromáždil Laban všechny lidi místa a připravil hostinu;

23. a večer vzal Leu, dceru svou, a přivedl ji jemu, a on vešel k ní.

24. Laban dal jí Zilpu, služku svou, Lee, dceři své, za služku.

25. Zrána však — hle, byla to Lea! Tu řekl Labanovi: co jsi mně to učinil? Zda nesloužil jsem u tebe za Ráchel? proč jsi mne podvedl?

26. Laban odvětil: nedělá se to tak v místě našem, že provdáme mladší před starší.

27. Doplní [svatební] týden s touto, pak dáme ti také onu za službu, kterou budeš u mne konati ještě sedm let dalších.

28. I učinil Jaakob tak a doplnil [svatební] týden s touto; pak dal mu Ráchel, dceru svou, jemu za manželku.

29. Laban dal Ráchel, dceři své, Bilhu, služku svou za služku

30. Vešel pak [Jaakob] také k Ráchel a miloval také více Ráchel než Leu, a sloužil u něho ještě sedm let dalších.

14 וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אֶךְ עֲצָמַי וּבִשְׂרֵי אֶתֶּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים:

15 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אֲחִי אֶתֶּה וְעַבַדְתָּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִּי מַה־מְשַׁכְּרָתְךָ:

16 וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לְאֵה וְשֵׁם הַקְּטָנָה רָחֵל:

17 וַעֲיִנֵּי לְאֵה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יֹפֶת־תֶּאֱרָר וַיִּפֹּת מֵרְאֵהּ:

18 וַיֵּאָהֵב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שִׁבְעַ שָׁנִים בְּרָחֵל בְּתָדָךְ הַקְּטָנָה:

19 וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב תַּתִּי אֶתֶּה לָךְ מִתַּתִּי אֶתֶּה לְאִישׁ אַחֵר שָׁבָה עִמָּדִי:

20 וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שִׁבְעַ שָׁנִים וַיְהִיּוּ בְעֵינָיו כְּיָמִים אַחֲרִים בְּאֵה־בְתוֹ אֶתֶּה:

21 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן הֲבֵה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמַי וְאָבוֹאָה אֵלַיָּהּ:

22 וַיֹּאסֶף לָבָן אֶת־כָּל־אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּהּ:

23 וַיְהִי בְעֶרְבַּ וַיִּקַּח אֶת־לְאָה בְתוֹ וַיָּבֵא אֶתֶּה אֵלָיו וַיָּבֵא אֵלַיָּהּ:

24 וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלְאָה בְתוֹ שִׁפְחָהּ:

25 וַיְהִי בַבֶּקֶר וַהֲנֵה־הוּא לְאֵה וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרָחֵל עַבַדְתִּי עִמָּדָךְ וְלָמָּה רַמִּיתָנִי:

26 וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יַעֲשֶׂה כֵן בַּמָּקוֹמֵנוּ לְתַת הַצְּעִירָה לְפָנֵי הַבְּכִירָה:

27 מָלֵא שִׁבְעַ זֹאת וַנִּתְּנָה לָךְ גַּם־אֶת־זֹאת בְּעַבְדָּהּ אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שִׁבְע־שָׁנִים אַחֲרוֹת:

28 וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיִּמְלֵא שִׁבְעַ זֹאת וַיִּתֵּן־לוֹ אֶת־רָחֵל בְּתוֹ לוֹ לְאִשָּׁה:

29 וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בְּתוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָהּ:

30 וַיָּבֵא גַם אֶל־רָחֵל וַיֵּאָהֵב גַּם־אֶת־רָחֵל מִלְּאֵה וַיַּעֲבֹד

31. Když viděl Hospodin, že Lea byla v nelásce, otevřel klín mateřský její; Ráchel však byla neplodnou.

32. Lea počala, porodila syna a nazvala jméno jeho Reubén, neboť pravila: Hospodin viděl bídu mou; neboť teď bude mne milovati muž můj.

33. Počala opět, porodila syna, a pravila: Protože Hospodin slyšel, že jsem v nelásce, dal mně také tohoto, i nazvala ho Šimon.

34. Počala opět a porodila syna a pravila: tentokráte přilne ke mně muž můj, neboť porodila jsem mu tři syny; proto nazval [Jaakób] ho: Leví.

35. Počala opět a porodila syna a pravila: tenkrát chci děkovati Hospodinu; proto nazvala ho: Jehuda. Pak přestala roditi.

Kapitola třicátá

1. Když viděla Ráchel, že nerodila Jaakobovi, záviděla Ráchel sestře své a řekla Jaakobovi: dej mi děti! pakli ne, jsem [jako] mrtvá.

2. Tu rozhněval se Jaakób na Ráchel a pravil: zdali jsem na místě Božím, jenž ti odepřel plodu života?

3. Ona však řekla: zde jest Bilha, služka má; vejdi k ní, aby rodila na kolenou mých, abych i já z ní dostala dítě.

4. I dala mu Bilhu, služku svou, za ženu a Jaakób vešel k ní.

5. Bilha počala a porodila Jaakobovi syna.

6. Tu pravila Ráchel: po právu učinil mi Bůh a vyslyšel také hlas můj a dal mi syna; proto nazvala ho Dan.

7. Bilha, služka Rachelina, počala opět a porodila Jaakobovi druhého syna.

8. Tu pravila Ráchel: boje Boží jsem bojovala se sestrou svou a také jsem zvítězila; proto nazvala ho Naftali.

9. Když Lea viděla, že přestala roditi, vzala Zilpu, služku svou a dala ji Jaakobovi za ženu.

עמו עוד שבע־שנים אחרות:

31 וַיֵּרָא יְהוָה כִּי־שְׁנוּאָה לָאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחֲמֶיהָ וַרְחֵל עָקְרָה:

32 וַתֵּהָרַת לָאָה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה בְּעֵנָי כִּי עָתָה יֵאָהֲבֵנִי אִישִׁי:

33 וַתֵּהָרַת עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שְׁנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֶּן־לִי גַם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן:

34 וַתֵּהָרַת עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר עָתָה הִפַּעַם יִלְוֶה אִישִׁי אֵלַי כִּי־יִלְדֹתַי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־כֵּן קָרָאתִי שְׁמוֹ לְוִי:

35 וַתֵּהָרַת עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר הִפַּעַם אוֹדָה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרָאתִי שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֵד מִלְדָּת:

WTT Genesis 30: ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב

ותקנא רחל באחתי ותאמר אלי־יעקב הבה־לי בנים ואם־אין מתה אנכי:

2 ויחר־אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים אנכי אשר־מנע ממך פרי־בטן:

3 ותאמר הנה אמתִי בלָהָה בא אליה ותלד על־ברְכִי ואבנה גם־אנכי ממנה:

4 ותתן־לוֹ אֶת־בלָהָה שפַחַתָּה לְאִשָּׁה וַיָּבֵא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב: 5 ותהר בלָהָה ותלד ליעקב בן:

6 ותאמר רחל דַּנְנִי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקִלִּי וַיִּתֶּן־לִי בֶן עַל־כֵּן קָרָאתִי שְׁמוֹ דָּן:

7 ותהר עוד ותלד בלָהָה שפַחַת רחל בן שני ליעקב: 8 ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם־אחתי גם־יכלתי ותקרא שְׁמוֹ נַפְתָּלִי:

9 ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח אֶת־זִלְפָּה שפַחַתָּה וַתֵּתֵן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה:

10. A Zilpa, služka Leina, porodila Jaakobovi syna.
 11. Tu pravila Lea: přišlo štěstí a nazvala ho Gad.
 12. Zilpa, služka Léina, porodila Jaakobovi syna druhého.
 13. Tu pravila Lea: pro blaho mé! neboť blahoslavily mne ženy; a nazvala ho Ašér.
 14. Když šel Reuben v době žně pšenice, našel milostná jablka na poli a přinesl je Lee, matce své. Tu řekla Ráchel k Lee: dej mi, prosím, z milostných jablk syna svého.
 15. Odpověděla jí: jest to málo, žes vzala muže mého, chtěla bys mi také vzít milostná jablka syna mého? I řekla Ráchel: nechť tedy leží u tebe v tuto noc za milostná jablka syna tvého.
 16. Když pak přišel Jaakob večer s pole, šla mu Lea vstříc a pravila: ke mně pojď: neboť najala jsem tebe za milostná jablka syna mého. I spal u ní v noci této.
 17. A Bůh vyslyšel Leu; počala a porodila Jaakobovi syna pátého.
 18. I řekla Lea: Bůh dal mi odměnu [za to], že dala jsem služku svou muži svému, a nazvala ho Jisachar.
 19. Opět počala Lea a porodila Jaakobovi syna šestého.
 20. I pravila Lea: obdařil mne Bůh krásným darem; nyní bude muž můj dlít u mne, neboť porodila jsem mu šest synů; i nazvala ho Zebulůn.
 21. Poté porodila dceru a nazvala ji Dina.
 22. I vzpomněl Bůh na Ráchel a vyslyšel ji Bůh a otevřel mateřské lůno její.
 23. Počala a porodila syna a řekla: Bůh odňal hanbu mou;
 24. a nazvala ho Josef — řkouc: kéž přidá mně Hospodin ještě jiného syna!
 25. Když porodila Ráchel Josefa, řekl Jaakob Labanovi: propusť mne a půjdu do rodiště svého, do vlasti své.

10 וַתֵּלֶד זֶלְפָּה זֶלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֶּן־
 11 וַתֹּאמֶר לֵאָה (בְּגֵד) [בָּאן] גָּד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד:
 12 וַתֵּלֶד זֶלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֶּן שְׁנַי לְיַעֲקֹב:
 13 וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאֲשְׁרֵי כִי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת וַתִּקְרָא
 אֶת־שְׁמוֹ אֲשֶׁר:
 14 וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בְּיָמָיו קְצִיר־חֲטִיִּים וַיִּמְצָא דוּדָאִים
 בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רְחֵל
 אֶל־לֵאָה תִּנְיֶנָּה לִי מִדוּדָאֵי בְּגֵד:
 15 וַתֹּאמֶר לָהּ הֲמַעֲטַת קַחְתְּךָ אֶת־אִישִׁי וְלָקַחְתָּ גַם
 אֶת־דוּדָאֵי בְנֵי וַתֹּאמֶר רְחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה
 תַּחַת דוּדָאֵי בְּגֵד:
 16 וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בְּעֶרְבַּ וַתֵּצֵא לֵאָה לְקָרְאָתוֹ
 וַתֹּאמֶר אֵלָי תָּבוֹא כִּי שָׂכַר שְׂכָרְתִּיךָ בְּדוּדָאֵי בְנֵי
 וַיִּשְׁכַּב עִמָּה בַּלַּיְלָה הַזֶּה:
 17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתֵּהָר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֶּן
 חַמִּישִׁי:
 18 וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שִׁפְחָתִי
 לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשָּׁשָׁר:
 19 וַתֵּהָר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֶּן־שְׁשִׁי לְיַעֲקֹב:
 20 וַתֹּאמֶר לֵאָה זָבַדְנִי אֱלֹהִים אֹתִי זָבַד טוֹב הַפַּעַם
 יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ שֵׁשָׁה בָּנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
 זְבֻלוּן:
 21 וְאַחַר יִלְדָה בֵּת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה:
 22 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רְחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח
 אֶת־רַחְמָהּ:
 23 וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר אֶסָּף אֱלֹהִים אֶת־חַרְפָּתִי:
 24 וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יִסָּף יְהוּנָה לִי בֶן אַחֵר:
 25 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יִלְדָה רְחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
 אֶל־לְבָן שְׁלַחְנִי וְאֶלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וְלֵאֲרָצִי:

26. Vydej [mi] zeny mé a děti moje, za které jsem ti sloužil a já půjdu, neboť znáš službu mou, kterou jsem ti konal.

27. I řekl mu Laban: kéž bych našel přízeň v očích tvých! Tušil jsem, že požehnal mi Hospodin k vůli tobě.

28. Privil [dále]: ustanov mně mzdu svou; dám ti [ji].

29. Tu řekl mu: ty víš sám, jak jsem ti sloužil a v jakém stavu byl dobytek tvůj u mne;

30. neboť málo bylo, co jsi měl dříve než jsem přišel a rozmnožilo se ohromně a Hospodin požehnal tobě příchodem mým; a nyní, kdy učiním také já něco pro dům svůj?

31. [On však] řekl: co mám ti dáti? Jaakob odpověděl: nemusíš mně dáti ničeho; jestliže uděláš mně tuto věc, chci opět pásti [a] hlídati ovce tvé.

32. Projdu dnes [prohlížet] veškeré stádo tvé; odděl odtud každé jehně tečkované a strakaté, a každé jehně načernalé mezi ovцами a [co jest] strakaté a tečkované mezi kozami budiž mzda má.

33. Necht' svědčí pro mne moje poctivost příštího dne: přijdeš-li [dívat se] na mzdu mou, která [se nalézá] před tebou, pak jest vše u mne, co není tečkované a strakaté mezi kozami a načernalé mezi ovцами, [jako] kradené.

34. I řekl Laban: nuže, necht' jest podle slova tvého.

35. Odloučil tohoto dne kozly pruhované a strakaté a všechny kozy tečkované a strakaté, všechno, na čem bylo něco bílého a všechno, co bylo načernalé mezi ovцами, a předal [je] synům svým.

36. Určil pak vzdálenost tří dnů mezi sebou a Jaakobem; Jaakob pak pásł ostatní ovce Labanovy.

37. Jaakob vzal čerstvé pruty topolové, zelené a ořechové a kaštanové, oloupal s nich proužky bílé, odhaluje bílé [místo] na prutech;

38. pak postavil pruty, které oloupal, do žlabů, do koryt [vody], kam

26 תָּנָה אֶת־נָשֵׁי וְאֶת־יְלָדָי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אִתְּךָ בְּהֵן
וְאֶלְכָה כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבֹדְתִי אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ:
27 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָבָן אִם־נָא מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נַחֲשֵׁתִי
וַיְבָרַכְנִי יְהוָה בְּגֹלְלֶךָ:
28 וַיֹּאמֶר נִקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאֶתְנָה:
29 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ וְאֵת
אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנֶךָ אֵתִי:
30 כִּי מַעַט אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לְרֹב וַיְבָרַךְ
יְהוָה אִתְּךָ לְרִגְלֵי וְעַתָּה מַתִּי אַעֲשֶׂה גַם־אֲנֹכִי לְבֵיתִי:
31 וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן־לְךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתֶּן־לִי
מֵאוֹמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אֲשׁוּבָה אֶרְעָה צֹאנֶךָ
אֲשֶׁמֶר:
32 אֲעֹבֵר בְּכָל־צֹאנֶךָ הַיּוֹם הַסֵּר מִשָּׁם כָּל־שֶׂה נֶקֶד
וְטָלוֹא וְכָל־שֶׂה־חֹום בְּכַשְׁבִּים וְטָלוֹא וְנֶקֶד בְּעֵזִים
וְהָיָה שְׂכָרִי:
33 וְעָנְתָה־בִּי צְדָקְתִּי בְּיוֹם מָחָר כִּי־תָבוֹא עַל־שְׂכָרִי
לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינְנוּ נֶקֶד וְטָלוֹא בְּעֵזִים וְחֹום
בְּכַשְׁבִּים גָּנוּב הוּא אֵתִי:
34 וַיֹּאמֶר לָבָן הֵן לוֹ יְהִי כַדְבָּרְךָ:
35 וַיִּסֵּר בְּיוֹם הַהוּא אֶת־הַתִּישִׁים הָעֵקֶדִים וְהַטְּלָאִים
וְאֵת כָּל־הָעֵזִים הַנֶּקֶדוֹת וְהַטְּלָאֵת כֹּל אֲשֶׁר־לָבָן בּוֹ
וְכָל־חֹום בְּכַשְׁבִּים וַיִּתֵּן בְּיַד־בְּנָיו:
36 וַיֵּשֶׁם דָּרֶךְ שְׁלֹשַׁת יָמִים בֵּינָם וּבֵין יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב רָעָה
אֶת־צֹאן לָבָן הַנּוֹתֶרֶת:
37 וַיִּקְחֻלוּ יַעֲקֹב מִקַּל לִבָּנָה לַח וְלוֹז וְעֶרְמוֹן וַיַּפְצֵל
בָּהֵן פְּצָלוֹת לִבְנוֹת מַחֲשֵׁף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל־הַמְּקָלוֹת:
38 וַיִּצַּג אֶת־הַמְּקָלוֹת אֲשֶׁר פָּצַל בְּרֶהֱטִים בְּשִׁקְתוֹת
הַמַּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאן הַצֹּאן לְשִׁתּוֹת לְנֹכַח הַצֹּאן וַיַּחֲמִנָה
בְּבֹאֵן לְשִׁתּוֹת:

přicházivaly ovce pít, před ovce, aby říjely, když přicházejí pít.

39. Tu říjely ovce před pruty a vrhly ovce [jehňata] pruhovaná, tečkovaná a strakatá.

40. Jehňata však odloučil Jaakob a postavil ovce k pruhovanými a ke všemu, co bylo načernalé mezi ovce Labanovými; svá stáda však postavil zvláště a nedal je k ovce Labanovým.

41. Kdykoli říjely silné ovce, postavil Jaakob pruty před oči ovce do žlabu, aby říjely u prutu; ale když byly ovce slabé, nepostavil [jich]; tak dostaly se slabé Labanovi a silné Jaakobu.

42. [Tak] zbohatnul muž tento nad míru a měl mnoho stád, služby a služebníky, velbloudy a osly.

Kapitola třicátá první

1. Zaslechl slova synů Labanových [kteří] řekli: Jaakob vzal vše, co [náleželo] otci našemu, a z toho, co [patřilo] otci našemu, získal si všecko bohatství toto.

2. A Jaakob pozoroval na tváři Labanově, že se nechoval k němu jako včera a předvčirem.

3. Tu řekl Hospodin Jaakobovi: vrať se do země otců svých a do rodiště svého — a budu s tebou.

4. Tu poslal Jaakob a povolal Ráchel a Leu na pole k stádu svému

5. a řekl jim: vidím na tváři otce vašeho, že není ke mně jako včera a předvčirem, ale Bůh otce mého byl se mnou —

6. Vy však víte, že celou silou svou sloužil jsem otci vašemu;

7. ale otec váš oklamal mne a změnil mzdu mou desetkrát. Bůh však nedopustil mu, aby mně učinil něco zlého.

8. Pravil-li takto: tečkované budou mzdou tvou, rodily všechny ovce tečkované; řekl-li však takto: pruhované budou mzdou tvou, rodily

39 וַיַּחֲמוּ הַצֹּאן אֶל־הַמְקָלוֹת וַתִּלְדוּן הַצֹּאן עֲקָדִים
נֶקֶדִים וּטְלָאִים:

40 וְהַכְּשָׁבִים הַפְּרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן אֶל־עֶקֶד
וְכָל־חֹם בַּצֹּאן לָבָן וַיִּשְׁתַּלּוּ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שָׁתָם
עַל־צֹאן לָבָן:

41 וַהֲיָה בְכָל־יָחַם הַצֹּאן הַמְקַשְׁרוֹת וְשֵׁם יַעֲקֹב
אֶת־הַמְקָלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאן בְּרֶהֱטִים לְיַחֲמָנָה בַּמְקָלוֹת:

42 וּבַהֲעֵטִיף הַצֹּאן לֹא יָשִׁים וַהֲיָה הָעֵטָפִים לְלָבָן
וְהַקְּשָׁרִים לְיַעֲקֹב:

43 וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי־לּוֹ צֹאן רְבוֹת וּשְׁפָחוֹת
וְעֲבָדִים וְגַמְלִים וַחֲמָרִים:

WTT Genesis 31: וַיִּשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי בְנֵי־לָבָן לֵאמֹר לָקַח
יַעֲקֹב אֶת כָּל־אֲשֶׁר לְאָבִינוֹ וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוֹ עָשָׂה אֶת
כָּל־הַכְּבֹד הַזֶּה:

2 וַיִּרְא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי לָבָן וַהֲנִה אֵינָנו עִמּוֹ כַּתְּמוּל
שְׁלֹשׁוֹם:

3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אָבוֹתֶיךָ
וְלִמְוֹלָדֶיךָ וְאֵהְיָה עִמָּךְ:

4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה אֶל־צֹאנָו:

5 וַיֹּאמֶר לָהֶן רֵאָה אָנֹכִי אֶת־פְּנֵי אָבִיכֶן כִּי־אֵינָנו אֵלַי
כַּתְּמוּל שְׁלֹשׁוֹם וְאֵלֹהֵי אָבִי הִיָּה עִמָּדַי:

6 וְאַתָּנָה יָדַעְתָּן כִּי בְכָל־כַּחֲוֵי עֲבַדְתִּי אֶת־אָבִיכֶן:

7 וְאָבִיכֶן הִתֵּל בִּי וְהִחֲלַף אֶת־מִשְׁכַּרְתִּי עִשְׂרֵת מְנִים
וְלֹא־נָתַנוּ אֱלֹהִים לְהִרַע עִמָּדַי:

8 אַם־כִּפָּה יֹאמֶר נֶקֶדִים יְהִיָּה שְׁכַרְךָ וַיִּלְדוּ כָל־הַצֹּאן
נֶקֶדִים וְאִם־כִּפָּה יֹאמֶר עֲקָדִים יְהִיָּה שְׁכַרְךָ וַיִּלְדוּ

כָּל־הַצֹּאן עֲקָדִים:

všechny ovce pruhované;

9. a [tak] odňal Bůh otci vašemu majetek a dal [jej] mně.

10. I stalo se, když říjely ovce, že pozdvihl jsem ve snu oči svých a viděl jsem, že berani, kteří skočili na ovce, byli pruhovaní, tečkovaní a strakatí.

11. A anděl Boží řekl mi ve snu: Jaakobe! Odpověděl jsem: zde jsem!

12. A řekl: pozdvihni oči svých a viz: všichni berani, kteří skočili na ovce, jsou pruhovaní, tečkovaní a strakatí;neboť viděl jsem vše, co Laban ti dělá.

13. Já jsem Bůh z Bet-Elu, kde jsi olejem pomazal pomník, kde jsi mně složil slib; nyní vstaň, vyjdi ze země této a navrať se do rodiště svého.

14. Tu odpověděly Ráchel a Lea a řekly mu: což máme ještě podíl a dědictví v domě otce svého?

15. Zda nebyly jsme za cizinky považovány u něho? neboť prodal nás, ba utratil také kupní cenu za nás.

16. Neboť všecko bohatství, které Bůh odňal otci našemu, patří nám a dětem našim. A nyní vše, co Bůh ti řekl, učíš.

17. Tu vypravil se Jaakob, posadil děti a ženy své na velbloudy.

18. a hnal všecko stádo své a veškeren majetek svůj, který získal, stádo majetku svého, kterého nabyl v Padánu Aramském, aby se ubíral k Jicchakovi, otci svému, do země Kenaanské.

19. Laban však odešel stříhat ovcí svých; tu ukradla Ráchel [domácí] modly, které patřily otci jejímu.

20. Jaakob však oklamal mysl Labana Aramejského, neoznámiv mu, že chce utéci;

21. a [tak] utekl se vším, co mu patřilo; vydal se na cestu, přepravil se přes řeku a bral se směrem k hoře Gilad.

22. Třetího dne bylo Labanovi oznámeno, že Jaakob utekl.

23. Tu vzal příbuzné své s sebou, pronásledoval ho cestou sedmi dnů a dohonil ho u hory Gileadské.

9 וַיִּצַל אֱלֹהִים אֶת־מִקְנֵה אַבְיָכֶם וַיִּתֵּן־לִי:

10 וַיְהִי בַעַת יַחַם הַצֹּאן וְאִשָּׁא עֵינַי וָאֵרָא בַחֲלוֹם

וְהִנֵּה הָעֹתְדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֹקְדִים נִקְרָדִים

וּבִרְדִים:

11 וַיֹּאמֶר אֵלַי מֵלֶאֱדָהּ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב וָאָמַר

הֲנִי:

12 וַיֹּאמֶר שְׂאֲנָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל־הָעֹתְדִים הָעֹלִים

עַל־הַצֹּאן עֹקְדִים נִקְרָדִים וּבִרְדִים כִּי רָאִיתִי אֵת

כָּל־אֲשֶׁר לָבֵן עָשָׂה לָךְ:

13 אֲנֹכִי הָאֵל בֵּית־אֵל אֲשֶׁר מְשַׁחֵת שֵׁם מִצְבֵּה אֲשֶׁר

נִדְרַתָּ לִי שֵׁם נָדַר עָתָה קוֹם צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב

אֶל־אָרֶץ מוֹלְדְּתְךָ:

14 וְתַעַן רַחֵל וּלְאֵהָ וּתְאַמְרָנָה לוֹ הַעוֹד לָנוּ חֶלֶק

וַנַּחֲלָה בְּבֵית אַבְיָנוּ:

15 הֲלוֹא נִכְרִיּוֹת נִחַשְׁבָנוּ לוֹ כִּי מִכְרָנוּ וַיֹּאכַל

גַּם־אֶכּוֹל אֶת־כִּסְפָנוּ:

16 כִּי כָל־הָעֶשֶׂר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאַבְיָנוּ לָנוּ הוּא

וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלַיךָ עָשָׂה:

17 וַיִּקָּם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו עַל־הַגַּמְלִים:

18 וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רֶכְשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ

מִמֶּנֶּה קִנְיָנוּ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפָדֵן אָרֶם לְבוֹא אֶל־יִצְחָק

אָבִיו אֶרְצָה כְּנָעַן:

19 וּלְבֵן הָלֶךְ לְגִזּוֹ אֶת־צֹאֲנוֹ וּתְגַנֵּב רַחֵל אֶת־הַתְּרָפִים

אֲשֶׁר לְאָבִיהָ:

20 וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבֵן הָאֶרְמִי עַל־בְּלֵי הַגִּיד לוֹ

כִּי בָרַח הוּא:

21 וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקָּם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר

וַיֵּשֶׁם אֶת־פָּנָיו הַר הַגִּלְעָד:

22 וַיִּגַּד לְלָבֵן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב:

24. Ale Bůh zjevil se Labanovi Aramejskému ve snu noci a řekl mu: měj se na pozoru, abys nemluvil s Jaakobem ani dobré ani zlé.

25. Když Laban dostihl Jaakoba — rozbilť Jaakob stan svůj na hoře, kdežto Laban rozbil stan se svými příbuznými na hoře Gileadské—

26. řekl Laban Jakobovi: co jsi učinil, že jsi oklamal srdce mé a že jsi odvedl dcery mé jako zajaté mečem!

27. Proč jsi tajně utekl a oklamal jsi mne a neřekl jsi mně [ničeho]? Byl bych tě propustil s radostí a s písněmi,

28. bubnem a harfou. — A nenechal jsi mne, abych políbil vnuky a dcery své; teď pošetele jsi jednal.

29. Bylo by v moci mé, abych učinil vám zle, ale Bůh vašeho otce pravil mně ve včerejší noci takto: chraň se, abys nemluvil s Jaakobem ani dobré ani zlé.

30. A nyní odebral jsi se na cestu, poněvadž houževnatě toužil jsi po domě otce svého, [ale] proč jsi ukradl bůžky mé?

31. Tu odpověděl Jaakob a řekl Labanovi: protože jsem se bál, neboť myslil jsem, že bys mně násilně odňal dcery

32. své. — U koho však nalezněš bůžky své, [ten] nezůstane živ; u přítomnosti příbuzných našich prohlédni si, co jest u mne [xe tvého} a vezmi si. Jaakob totiž nevěděl,

33. že Ráchel je ukradla. — Tu vešel Laban do stanu Jaakobova a do stanu Leina a do stanu obou služek a nenalezl [ničeho] ; vyšel pak ze stanu Léina a vešel do stanu Rachelina.

34. Ráchel však vzala bůžky a vložila je do polštáře v sedle velblouda a posadila se na ně; a Laban prohmatal celý stan a nenalezl ničeho.

35. I řekla otcí svému: necht' nehněvá se pán můj, že nemohu povstati před tebou, neboť přihodilo se mi po způsobu žen; hledal [tedy], ale nenalezl bůžků.

36. I rozhněval se Jaakob a hádal se s Labanem. Jaakob začal [tedy] a řekl Labanovi: jaký jest zločin můj, jaký hřích můj, že mne zuřivě stíháš?

23 וַיִּקַּח אֶת־אָחִיו עִמּוֹ וַיְרַדְהוּ אַחֲרָיו הַרְדָּךְ שְׁבַעַת יָמִים וַיִּדְבֹק אֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד:

24 וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל־לֵבָן הָאֲרָמִי בַחֲלֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הֲשָׁמַר לְךָ פֶן־תִּדְבֹר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע:

25 וַיִּשָּׁג לֵבָן אֶת־יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב תָּקַע אֶת־אָהֳלוֹ בְּהַר וּלְבָן תָּקַע אֶת־אָחִיו בְּהַר הַגִּלְעָד:

26 וַיֹּאמֶר לֵבָן לְיַעֲקֹב מָה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לְבָבִי וַתִּגְהַג אֶת־בְּנֹתַי כְּשִׁבּוֹת חָרָב:

27 לָמָּה נִחַבְּאתָ לְבָרַח וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וַאֲשַׁלַּחךָ בְּשִׁמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתַף וּבְכִנּוּר:

28 וְלֹא נִשְׁתַּחֲוִי לְנִשְׁק לְבָנִי וּלְבְנֹתַי עַתָּה הִסְכַּלְתָּ עֲשׂוֹ:

29 יִשְׁלַלְאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם אֲמַשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הֲשָׁמַר לְךָ מִדְּבַר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע:

30 וְעַתָּה הֲלֹךְ הַלַּכְתָּ פִּי־נִכְסֶיךָ נִכְסֵפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גִּנַּבְתָּ אֶת־אֱלֹהֵי:

31 וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלֵבָן כִּי יָרֵאתִי כִּי אֲמַרְתִּי פֶן־תִּגְזֹל אֶת־בְּנוֹתַיךָ מֵעַמִּי:

32 עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחַיָּה נֶגֶד אֲחִינוּ הַפָּרִי לְךָ מָה עִמָּדִי וְקַח־לְךָ וְלֹא־יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחַל גִּנְבָתָם:

33 וַיָּבֵא לֵבָן בְּאֵהָל יַעֲקֹב וּבְאֵהָל לֶאֱהָ וּבְאֵהָל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֵהָל לֶאֱהָ וַיָּבֵא בְּאֵהָל רָחַל:

34 וְרָחַל לָקְחָה אֶת־הַתְּרָפִים וַתִּשְׂמֵם בְּכַר הַגִּמְלָה וַתִּשָּׁב עֲלֵיהֶם וַיִּמָּשֶׁשׁ לֵבָן אֶת־כָּל־הָאֵהָל וְלֹא מָצָא:

35 וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אֵל־יִחָר בְּעֵינַי אֲדָנִי כִּי לֹא אוֹכַל לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי־דָרְךָ נָשִׁים לִי וַיִּחַפֵּשׂ וְלֹא מָצָא אֶת־הַתְּרָפִים:

36 וַיִּחָר לְיַעֲקֹב וַיָּרָב בְּלֵבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלֵבָן

37. že prošťáral jsi všechno náčiní mé? co jsi našel ze všeho náčiní domu svého? Polož [to] sem před příbuzné mé a příbuzné své; necht' rozhodnou mezi námi

38. oběma. — Po dvacet let byl jsem u tebe; ovce a kozy tvoje nezmetaly a beranů ze stáda tvého jsem nejedl;

39. roztrhané jsem ti nepřinesl, sám musil jsem to nahraditi; z ruky mé jsi to žádal, co bylo ukradeno ve dne a co bylo ukradeno v noci.

40. Byl jsem [k službám]: ve dne trápilo mne vedro a mráz v noci, a prchal spánek z očí mých.

41. Po dvacet let sloužil jsem ti v domě tvém: čtrnáct let za dvě dcery tvé a šest let za ovce tvé; ty však změnil jsi desetkrát mzdu mou.

42. Kdyby nebyl Bůh děda mého, Bůh Abrahama, a Ten, kterého se bojím Jicchak, k pomoci mé —zajisté byl bys mne propustil teď s prázdnem. Bídu mou a námahu rukou mých viděl Bůh a rozhodl včera v noci.

43. I odpověděl Laban a řekl Jaakobovi: dcery jsou dcery moje a synové jsou synové moji a ovce jsou ovce moje a všechno, co vidíš, jest moje: — a co bych mohl učiniti teď těmto dcerám svým anebo dětem jejich, které porodily?

44. Pojď tedy, učiníme smlouvu: já a ty — necht' ona je svědectvím mezi mnou a tebou.

45. Tu vzal Jaakob kámen a vyvýšil jej za pomník;

46. a řekl Jaakob svým soudruhům: sbírejte kamení! i vzali kamení a udělali hromadu [kamení] a jedli tam u hromady.

47. Laban nazval ji: „Jegar Sahaduta" [hromada svědectví] a Jaakob pojmenoval ji: „Galéd" [hromada svědectví],

48. Laban pravil [totiž] hromada tato [nechť Jest] svědectvím mezi mnou a tebou dnes; proto nazval ji

49. Galéd, — a [také] Micpah [stráž], neboť pravil: necht' je Hospodin na stráž mezi mnou a tebou, když budeme oddáleni druh od druhu.

50. Budeš-li trápit dcery mé nebo vezmeš-li si [jiné] ženy vedle dcer

מִה־פִּשְׁעֵי מָה חָטָאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי:
 37 כִּי־מִשְׁשַׁתְּ אֶת־כָּל־כֵּלֵי מִה־מִּצְאֹתָ מִכָּל כְּלֵי־בֵיתְךָ
 שִׁים כֹּה נִגַּד אֲחִי וְאַחִיךָ וְיֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ:
 38 זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךָ רְחֵלִיךָ וְעֵזְבִיךָ לֹא שִׁכְלוּ
 וְאֵילֵי צֹאנֶךָ לֹא אָכַלְתִּי:
 39 טָרַפְתָּ לֹא־הִבֵּאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי אֲחַטָּנָה מִיָּדִי
 תִּבְקַשְׁנָה נִגְבַּתִּי יוֹם וּגְנַבְתִּי לַיְלָה:
 40 הָיִיתִי בַּיּוֹם אֹכְלָנִי חֶרֶב וְקָרַח בַּלַּיְלָה וְתַדְדַּר שְׁנָתִי
 מֵעֵינָי:
 41 זֶה־לִּי עֲשָׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתְךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה
 שָׁנָה בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וְתַחֲלֶךָ
 אֶת־מִשְׁכַּרְתִּי עֲשֵׂרֶת מָנִים:
 42 לוּלִי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפְתַח וַיִּצְחָק הָיָה לִּי
 כִּי עָתָה רִיקָם שְׁלַחְתָּנִי אֶת־עֲנָנִי וְאֶת־יָגִיעַ כִּפִּי רָאָה
 אֱלֹהִים וַיֹּכַח אִמְשׁ:
 43 וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים בְּנֵי
 וְהַצֹּאן צֹאנֵי וְכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה רָאָה לִי־הוּא וְלִבְנֹתַי
 מִה־אֲעֲשֶׂה לָאֱלֹהֵי הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יִלְדוּ:
 44 וְעָתָה לֵךְ נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וְאַתָּה וְהָיָה לְעֵד בֵּינֵי
 וּבֵינֶךָ:
 45 וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימָהּ מִצֵּבָה:
 46 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאַחָיו לְקַטּוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים
 וַיַּעֲשׂוּ־גֹל וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל־הַגֹּל:
 47 וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן יַגֵּר שְׁהֵדוּתָא וַיַּעֲקֹב קָרָא לוֹ גַלְעָד:
 48 וַיֹּאמֶר לָבָן הַגֹּל הַזֶּה עַד בֵּינֵי וּבֵינֶךָ הַיּוֹם עַל־כֵּן
 קָרָא־שְׁמוֹ גַלְעָד:
 49 וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצְחָק יְהוּהָ בֵּינֵי וּבֵינֶךָ כִּי נִסְתַּר
 אִישׁ מֵרֵעֵהוּ:
 50 אִם־תַּעֲנֶה אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי אֵין

mých, není nikoho u nás; viz, Bůh jest svědkem mezi mnou a tebou.

51. [Dále] řekl Laban Jaakobovi: hle hromada tato a hle pomník, který jsem postavil, mezi mnou a tebou —

52. svědectvím budiž hromada tato a svědectvím pomník tento, že nepůjdu k tobě za hromadu tuto a že nepůjdeš ke mně za hromadu tuto a za pomník tento ke zlému.

53. Bůh Abrahamův a Bůh Nachorův, Bůh otce jejich, — necht' soudí mezi námi! Tu přísahal Jaakob u Toho, kterého se bojí Jicchak, otec jeho.

54. I obětoval Jaakob [dobyčce] na hoře a pozval soudruhy své, aby pojedli [z hodů]; a pojedli [z hodů] a přenocovali na hoře.

Kapitola třicátá druhá

1. I vstal Laban časně z rána, políbil vnuky a dcery své a požehnal jim, pak odešel Laban a navrátil se do bydlíště svého.

2. Jaakob však šel cestou svou. Tu potkali ho andělé Boží.

3. I řekl Jaakob, když je spatřil: tábor Boží jest zde! A nazval místo toto: Máchanajim jim [dvoj/tábor].

4. I poslal Jaakob posly před sebou k Esavovi, bratru svému, do země Séír, do krajiny Edomské,

5. a přikázal jim, řka: takto řekněte pánu mému, Esavovi: tak praví služebník tvůj Jaakob: u Labana dlel jsem a zdržoval jsem se [tam] až dosud;

6. dostalo se mi volů a oslů, ovcí a služebníků a služek, a poslal jsem [posly], to oznámit pánu svému, abych na-šel přízeň v pčích tvých

7. Poslové navrátili se k Jaakobovi a řekli: přišli jsme k bratru tvému, k Ésavovi, ale již jde tobě vstříc a čtyři sta mužů s ním.

8. Tu bál se Jaakob velmi a bylo mu úzko; i rozdělil lid, který byl s ním,

אִישׁ עָמְנוּ רָאָה אֱלֹהִים עַד בֵּינִי וּבֵינְךָ:

51 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הִנֵּה הַגֵּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמִּצְבָּה
אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ:

52 עַד הַגֵּל הַזֶּה וְעַד הַמִּצְבָּה אֲסֹאֲנִי לֹא־אֶעְבֵּר
אֲלֶיךָ אֶת־הַגֵּל הַזֶּה וְאֲסֹאֲתָהּ לֹא־תֵעָבֵר אֵלָי אֶת־הַגֵּל
הַזֶּה וְאֶת־הַמִּצְבָּה הַזֹּאת לְרָעָה:

53 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפֹטוּ בֵּינֵינוּ אֱלֹהֵי
אֲבֵיהֶם וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בַּפֶּחַד אָבִיו יִצְחָק:

54 וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בְּהָר וַיִּקְרָא לְאָחָיו לֵאכֹל־לֶחֶם
וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיְלִינוּ בַּהָר:

WTT Genesis 32: וַיִּשְׁכַּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיִּנְשָׁק לְבָנָיו
וּלְבָנוֹתָיו וַיְבָרֵךְ אֹתָהֶם וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב לָבָן לְמִקְמוֹ:

2 וַיַּעֲקֹב הֵלֵךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בּוּ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים:

3 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא
שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵיִם: ׀

4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֲשׂוֹ אָחָיו אֶרְצָה
שְׁעִיר שָׂדֵה אֲדוּם:

5 וַיִּצַּו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֲדֹנָי לַעֲשׂוֹ כֹּה אָמַר
עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גֵּרְתִּי וְאַחֲרֵי־עֲתָתָה:

6 וַיְהִי־לִי שׂוֹר וְחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וְאֲשֻׁלְחָה
לְהַגִּיד לְאֲדֹנָי לְמִצְאֹתָן בְּעֵינֶיךָ:

7 וַיֵּשְׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ
אֶל־עֲשׂוֹ וְגַם הֵלֵךְ לְקָרְאֲתָךְ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ:

8 וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצַּר לוֹ וַיַּחֲץ אֶת־הָעַם אֲשֶׁר־אִתּוֹ
וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמָלִים לְשְׁנֵי מַחֲנוֹת:

brav a skot a velbloudy na dva tábory,

9 a pravil: kdyby přišel Ésav k táboru jednomu a pobil jej, pak tábor zbývající unikne.

10 Pak řekl Jaakob: Bože děda mého, Abrahama, a Bože otce mého, Jicchaka, Hospodine, jenž pravil jsi ke mně:

navrať se do země své a do rodisté svého, a dobře uči-ním tobě! —

11 jsem nepatrným pro veškeré laskavosti a pro veškerou věmost, kterou jsi prokázal služebníku svému; neboť holí svou překročil jsem Jordán tento a nyní stal jsem se (pánem) dvou táborů!

12 Zachraň mě, prosím, z ruky bratra mého, z ruky Ésavovy, neboť bojím se ho, aby nepříšel a nepobil mne, matku s dětmi.

13 Ty však pravil jsi: budu ti prokazovati dobro a učiním potomstvo tvé jako písek moře, který nelze počítati pro hojnost!

14 1 přenocoval tam v noci oné a vzal z toho, co měl po ruce, dar pro Ésavu, bratra svého:

15 koz dvě stě a kozlů dvacet, ovcí dvě stě a beranů dvacet,

16 velbloudů kojících a mlád'at Jejich třicet, krav čtyřicet a býků deset, oslic dvacet a oslátek deset,

17 a odevzdal [je] služebníkům svým, každé stádo zvlášť a řekl svým služebníkům: jděte přede mnou a nechte mezeru mezi stádem a stádem.

18 Přikázal prvnímu, řka: potká-li tebe Ésav, bratr můj, a zeptá-li se tebe takto: komu náležíš a kam jdeš a komu náležejí tyto [ovce] před tebou?

19 pak rci: služebníku tvému, Jaakobovi; jest to dar poslán pánu mému, Ésavovi, a hle, také on jest za námi.

20 Přikázal také druhému, také třetímu, také všem, kteří šli za s>tády: těmito slovy mluvte k Ésavovi, když ho zastihnete.

21 A řekněte: hle, také Jaakob, služebník tvůj, jest za námi, neboť řekl: chci usmířiti ho darem, který jde přede mnou a poté chci ho vítati, snad

9 וַיֹּאמֶר אִם־יָבֹא עִשׂוֹ אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאֶחָת וְהָכָהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפָלִיטָה:

10 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוּהָ הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאֶרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאִיטִיבָה עִמָּךְ:

11 קָטַנְתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדְּךָ כִּי בַמִּקְלֵי עֲבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לְשָׁנֵי מַחֲנוֹת:

12 הֲצִילַנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עִשׂוֹ כִּי־יֵרָא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבֹא וְהִכָּנִי אִם עַל־בָּנָיִם:

13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אִיטִיב עִמָּךְ וְשָׂמֵתִי אֶת־יָרְעֶךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מְרֹב:

14 וַיִּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לָעִשׂוֹ אָחִיו:

15 עֲזִים מָאתַיִם וַתִּישִׂים עֶשְׂרִים רְחִלִים מָאתַיִם וְאִילִים עֶשְׂרִים:

16 גַּמְלִים מִיַּנִּיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים עֶשְׂרֶה אֶתְנַת עֶשְׂרִים וְעֶרְסִים עֶשְׂרֶה:

17 וַיִּתֵּן בְּיַד־עַבְדָּיו עֵדֶר עֵדֶר לְבָדוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדָּיו עֲבְרוּ לִפְנֵי וְרוּחַ תְּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר:

18 וַיֵּצֵאוּ אֶת־הָרֵאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגְּשֶׁךָ עִשׂוֹ אָחִי וְשָׂאֲלֶךָ לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאַנְהָ תֵלֶךְ וְלִמִּי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ:

19 וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הוּא שְׁלוּחָה לְאֹדְנִי לָעִשׂוֹ וְהִנֵּה גַם־הוּא אַחֲרֵינוּ:

20 וַיֵּצֵאוּ גַם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַם אֶת־כָּל־הַהֲלָכִים אַחֲרָי הָעֶרְרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תִּדְבְּרוּן אֶל־עִשׂוֹ בְּמִצְאָכֶם אֹתוֹ:

21 וְאָמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אַכְפְּרָה פָּנָיו בְּמִנְחָה הַהִלַּכְתָּ לִפְנֵי וְאַחֲרֵי־כֵן אֵרְאֶה

přijme mne pak přívětivě.

22 **[Tak]** předcházel dar před nim; on však přenocoval v noci oné v taboře.

23 I vstal v noci oné, vzal obě ženy své a obě služky své a jedenáct dětí svých a překročil brod Jabokský;

24 vzav je, převedl je přes ruku a převedl *[všecko]*, comu nileželo.

25 I zůstal Jaakob samotén. Tu zápasil někdo s ním, až vyšla jitřenka.

26 Když viděl, že ho nepřemůže, dotekl se *[příhbi]* kyčle jeho a vyšinul se kloub kyčle Jaakobova, když zápasil s ním.

27 Tu řekl: pust' mne, neboť? vyšla denice. On však odpo-věděl: nepustím tebe, leč bys mne žehnal.

28 I řekl mu: jaké jest jméno tvé? Odpověděl: Jaakob.

29 Tu pravil: jméno tvé nebude více nazváno Jaakob, nýbrž Jisraél [Boží bojovník neboť bojoval jsi s Bo-hem a s lidmi a přemohl jsi.

30 Pak ptal se Jaakob řka: pověz, prosím, jméno své. On vsak řekl: proč se ptáš po jménu mém? a požehnal mu tam.

31 Jaakob nazval jméno míata „Peniél" *[tvář Boží]*, neboť *[řekl: viděl jsem božstvo tváří v tvář a život můj byl zachránén.*

32 A zazářilo mu slunce, když přecházel Peniél; on však kulhal na kyčli svém.

33 Proto nejedí synové Jisraele až podnes svazové žíly, která jest na kyčli, neboť? dotekl se kyčle Jaakobovy, svazové žíly.

Kapitola třicátá třetí

1 Jaakob pozdvihl oči své a viděl: hle, Ésav přichází a s ním čtyři sta mužů! Tu rozdělil děti *[odkazuje fe]* k Léé a Racheli a k oběma služkám,

פָּנוּ אוֹלֵי יִשָּׂא פָּנָיו:

22 וַתַּעֲבֹר הַמַּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לָן בְּלֵילָה־הַהוּא בַּמַּחֲנֶה:

23 וַיָּקָם בְּלֵילָה הוּא וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחָתָיו וְאֶת־אֶחָד עֶשֶׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֶת מַעְבַּר יַבֹּק:

24 וַיִּקַּח וַיַּעֲבֵר אֶת־הַנְּחָל וַיַּעֲבֹר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ:

25 וַיּוֹתֵר יַעֲקֹב לְבָדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר:

26 וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף־יָרְכוֹ וַתִּקַּע כַּף־יָרְכוֹ יַעֲקֹב בְּהֶאָבֵקוֹ עִמּוֹ:

27 וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֶךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי:

28 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שֵּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב:

29 וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמַר עוֹד שֵׁמֶךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׁרִית עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אָנָשִׁים וַתּוֹכַל:

30 וַיִּשְׂאֵל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידֶה־נָּא שֵׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה תִּשְׂאֵל לְשִׁמִּי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם:

31 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנְצַל נַפְשִׁי:

32 וַיִּזְרַח־לוֹ הַשָּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנּוּאֵל וְהוּא צֹלַע עַל־יָרְכוֹ:

33 עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד הַנֶּשֶׂה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֶךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יָרְכוֹ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּשֶׂה:

WTT Genesis 33: וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֹשׂוּ בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מְאוֹת אִישׁ וַיַּחֲזֵן אֶת־הַיְלָדִים עַל־לְאָה וְעַל־רַחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשִּׁפְחוֹת:

2 a postavil služby a děti jejich do předu, Léu a děti její za ně, Rachel a Josefa naposled. 8 On však sel před nimi a poklonil se k zemi sedmkrát, až došel k bratru avému.

4 Běžel mu Ésav vstříc, objal ho, a padl mu kolem krku a políbil ho a plakali.

5 Když pak pozdvihl oči svých a viděl ženy a děti, pravil: kdo jsou tyto u tebe? Odpověděl: děti, kterýmiž milostivě obdaroval Bůh služebníka tvého.

6 Tu přistoupily služby, ony a děti jejich, a poklonily se;

7 pak přistoupila také Léa a děti její a poklonily se; poté přistoupil Josef a Rachel a poklonili se.

8 Tu řekl [*Esav*!] co je ti ten celý tábor, který jsem po-tkalP i pravil: abych našel milost před očima pána

9 svého. — Ésav však pravil: mám mnoho! bratře, nechť zůtatane tvoje, co máš.

10 Jaakob pravil: nikoliv! našel-li jsem přízeň v očích tvých, přijmi dar můj z ruky mé, protože jsem viděl tvář tvou, jak vidíme tvář Boží, a přijal jsi mne vlídně.

11 Přijmi, prosím, můj dar [*uvítání*] který byl ti přine-sen, neboť Bůh prokázal mně milost a ježto mám vše. Tak naléhal na něho a on to přijal.

12 Pak řekl: vytáhněme a jděme! půjdu po boku tvém.

13 1 řekl mu: pán můj ví, že děti jsou útlé a ovce i krávy cucavé mám na starosti, a kdyby [*pastýři*] je uhnali [*jen*] jeden den, pohynuly by všechny ovce.

14 Nechť táhne pán můj před služebníkem svým a já se budu ubíratí volně krokem stáda, které jest přede mnou, a krokem dětí, až dojdu k pánu svému do Séiru.

15 1 řekl Ésav: chtěl bych zanechati u tebe některé lidi, kteří jsou se mnou. [*Jaakob*] však odvětil: k čemu to? Kéž bych našel milost u pána svého.

16 Tak navrátil se Esav tohoto dne cestou svou do Séiru.

2 וַיִּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת־יְלִדֵיהֶן רִאשְׁנָה וְאֶת־לֵאָה וְיְלִדֶיהָ אַחֲרָיִם וְאֶת־רַחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרָיִם:

3 וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ עַד־אָחִיו:

4 וַיִּרְץ עָשׂוּ לִקְרָאתוֹ וַיִּחַבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל־צַוְאָרוֹ וַיִּשְׁקָהוּ וַיִּבְכּוּ:

5 וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיִּרְא אֶת־הַנְּשִׁים וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדְּךָ:

6 וַתִּגְשֵׁן הַשְּׁפָחוֹת הַנָּה וַיְלִדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחוּיֶן:

7 וַתִּגַּשׁ גַּם־לֵאָה וַיְלִדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחוּ וְאַחַר נָגַשׁ יוֹסֵף וְרַחֵל וַיִּשְׁתַּחוּ:

8 וַיֹּאמֶר מִי לָךְ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לַמַּצְאֵחַן בְּעֵינֵי אֲדֹנָי:

9 וַיֹּאמֶר עָשׂוּ יִשְׁלִי רֵב אָחִי יְהִי לָךְ אֲשֶׁר־לָךְ:

10 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־נָא אִסְנָא מַצְאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלִקְחַת מִנְחָתִי מִיָּדֵי כִּי עַל־כֵּן רָאִיתִי פָּנֶיךָ כִּרְאֵת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצַנִּי:

11 קַח־נָא אֶת־בְּרַכְתִּי אֲשֶׁר הִבָּאת לָךְ כִּי־חַנְּנִי אֱלֹהִים וְכִי יִשְׁלִי־כָל וַיִּפְצַר־בוּ וַיִּקַּח:

12 וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכָה וְאִלְכָה לְנַגְדְּךָ:

13 וַיֹּאמֶר אֱלֹוֹ אֲדֹנָי יָדַע כִּי־הַיְלָדִים רַבִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר עֲלוֹת עָלַי וּדְפַקוּם יוֹם אֶחָד וּמָתוּ כָּל־הַצֹּאן:

14 יַעֲבֹר־נָא אֲדֹנָי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וְאֲנִי אֶתְנַהֵלָה לְאַטִּי לְרֹגֵל הַמְּלֹאכָה אֲשֶׁר־לִפְנֵי וּלְרֹגֵל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֵא אֶל־אֲדֹנָי שְׁעִירָה:

15 וַיֹּאמֶר עָשׂוּ אֲצִינְהֶנָּא עִמָּךְ מִן־הָעַם אֲשֶׁר אֵתִי וַיֹּאמֶר לְמָה זֶה אֲמַצְאֵחַן בְּעֵינֵי אֲדֹנָי:

16 וַיֵּשֶׁב בַּיּוֹם הַהוּא עָשׂוּ לְדַרְכּוֹ שְׁעִירָה:

17 Jaakob však táhl do Sukkot a vystavěl si dům a dobytku svému udělal stany, proto nazval [*jméno*] místa:

18 Sukkot [*stany*]. — I přišel Jaakob ve zdaru do města Sechem, které jest v zemi Kenaanské, když přišel z Pa-danu Aramského, a utábořil se před městem;

19 a koupil díl pole, na kterém postavil stan svůj, od synů Chamóra, otce Sechemova, za sto kesít [*mincí*];

20 a postavil tam oltář a nazval ho: Všemohoucí, Bože Israele!

Kapitola třicátá čtvrtá

1 I vyšla Dina, dcera Léy, kterou porodila Jaakobovi, aby shlédla dcery země.

2 Tu uzřel ji Šechem, syn Chamora Chavajského, knížete země, unesl ji, a spal s ní a znásilnil ji.

3 Lnul srdcem svým k Dině, dceři Jaakobově; miloval dívku tuto a vmlouval se v srdce dívčino.

4 I pravil Sechem Chamorovi, otci svému, takto: vezmi mi dívku tuto za manželku.

5 Jaakob však slyšel, že [*Sechem*] zhanobil Dinu, dceru jeho. — Synové jeho byli s dobyt看em jeho na poli — a mlčel Jaakob, až do příchodu jejich.

6 I vyšel Chamor, otec Sechemův, k Jaakobovi, aby s ním promluvil.

7 A synové Jaakobovi přišli s pole, když to uslyšeli. I rozhněvali se muži a mrzelo je velice, že učinil ha-nebnou věc v Jisraeli, že spal s dcerou Jaakobovou — a nemělo se to státi.

8 Tu mluvil Chamor s nimi a řekl: Sechem syn můj touží po dceři vaší; dejte mu ji, prosím, za manželku.

9 Sešvakřete se s námi; dcery své budete dávati nám a dcery naše budete bráti sobě;

10 a s námi budete bydleti, a země bude vám přístupná, usad'te se a cestujte po ní a získejte majetek v ní.

17 וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּהּ וַיִּבֶן לּוֹ בַּיִת וּלְדֹבְתָיו עָשָׂה סֹכֶת
עַל־בֵּן קָרָא שְׁם־הַמָּקוֹם סִכּוֹת: ס

18 וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שָׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֵאוֹ
מִפְּדֹן אָרֶם וַיִּחַן אֶת־פָּנָיו הָעִיר:

19 וַיִּקֶן אֶת־חֶלְקֵת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אֶהְלוֹ מִיד
בְּנֵי־חַמּוֹר אָבִי שָׁכֶם בְּמֵאָה קִשְׁיָטָה:

20 וַיִּצְבֹּעַ שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ס

WTT Genesis 34:
34:1 וַיֵּצֵא יַעֲקֹב לְרֵאוֹת בְּבָנוֹת הָאֶרֶץ:

2 וַיֵּרָא אֹתָהּ שָׁכֶם בֶּן־חַמּוֹר הַחִוִּי נָשִׂיא הָאֶרֶץ וַיִּקַּח
אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ וַיַּעֲנֶה:

3 וַתִּדְבַק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַת־יַעֲקֹב וַיֵּאָהֵב אֶת־הַנַּעֲרָ
וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַּעֲרָ:

4 וַיֹּאמֶר שָׁכֶם אֶל־חַמּוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי
אֶת־הַיְלָדָה הַזֹּאת לְאִשָּׁה:

5 וַיַּעֲקֹב שָׁמַע כִּי טָמְא אֶת־דִּינָה בְּתוֹ וּבָנָיו הָיוּ
אֶת־מִקְנֵהוּ בַשָּׂדֶה וְהַחֲרַשׁ יַעֲקֹב עַד־בָּאָם:

6 וַיֵּצֵא חַמּוֹר אָבִי־שָׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ:

7 וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כַּשְּׂמֵעַם וַיִּתְעַצְבוּ הָאָנָשִׁים
וַיַּחַר לָהֶם מְאֹד כִּי־נִבְלָה עָשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל לְשָׁכֵב

אֶת־בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יַעֲשֶׂה:

8 וַיְדַבֵּר חַמּוֹר אִתָּם לֵאמֹר שָׁכֶם בְּנֵי חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ
בְּבַתְּכֶם תָּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה:

9 וְהִתְחַתְּנוּ אִתָּנוּ בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ תִקְחוּ
לָכֶם:

10 וְאִתָּנוּ תֵשְׁבוּ וְהָאֶרֶץ תִּהְיֶה לְפָנֵיכֶם שְׁבוּ וּסְחַרוּהָ

11 Sechem. pak řekl k otci jejímu a k bratrům jejím: Kéž bych našel přízeň v očích vašich! A co mi řeknete,

12 dám. — Uložte mi veliké věno a mnoho darů a dám je jak mně řeknete, jen dejte mi dívku tu za ženu.

13 Tu odpověděli synové Jakobovi Sechemovi a Chamorovi, otci jeho, Istivě; mluvili [tak], poněvadž zhanobil Dmu, sestru jejich,

14 a řekli jim: nemůžeme věc tuto udělati, abychom dali sestru svou muži neobřezanému [za ženu], neboť bylo by to pro nás hanba;

15 ale vyhovíme vám s podmínkou: budete-li jako my, že bude každý mužský z vás obřezán,

16 [pak] dáme vám dcery své a vezmeme si dcery vaše, budeme bydlet s vámi a budeme [s vámi] jeden národ.

17— Jestliže však neuposlechnete nás, abyste se dali obřezati, vezmeme dceru svou a odejdeme.

18 1 líbila se slova jejich Chamorovi a Sechemovi, synu

19 Chamorovu, — a jinoch nevahal vykonati věc takto, neboť měl nóklonnost k dceři Jaakobově; a on byl vá-žen více než všichni lidé jeho otoovského domu.

20 1 přišli Champr a Sechem, syn jeho» k bráně města svého a řekli lidu města svého takto:

21 Muži tito smýšlejí mímě s námi, nechť bydlejí v zemi a procestují ji, neboť hle, země rozsáhlá po všech stranách leží před nimi; dcery jejich vezmeme si za ženy a dcery své dáme jim;

22 avšak jen touto podmínkou vyhoví nám muži tito, aby bydleli u nás a aby stali se [s námi] jedním národem: bude-li obřezán každý mužský z nás, jak jsou oni obřezáni.

23 Stádo jejich a majetek jejich a všecken dobytek jejich — zdali nebude pak náš? nuže, vyhovme jim, aby bydleli u nás.

24 I uposlechli Chamora a Sechema, syna jeho, všichni, kteří vycházejí z

וְהֶאֱחָזוּ בָהּ:

11 וַיֹּאמֶר שָׁכֵם אֶל-אָבִיהָ וְאֶל-אֶחָיו אֲמַצְאִיחֵן
בְּעֵינֵיכֶם וְאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֶתֶן:

12 הֲרָבוּ עָלַי מְאֹד מִהֵרָ וּמִתָּן וְאֶתְנֶה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ
אֵלַי וּתְנוּ-לִי אֶת-הַנְּעִרָה לְאִשָּׁה:

13 וַיַּעֲנוּ בְנֵי-יַעֲקֹב אֶת-שָׁכֵם וְאֶת-חָמוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה
וַיִּדְבְּרוּ אֲשֶׁר שָׂמָא אֶת דִּינָה אֶחָתָם:

14 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוֹכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לְתַת
אֶת-אֶחָתָנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר-לוֹ עָרְלָה כִּי-חֲרָפָה הוּא לָנוּ:

15 אֲךְ-בְּזֹאת נֹאֹת לָכֶם אִם תְּהִיוּ כָּמֵנוּ לְהַמּוֹל לָכֶם
כָּל-זָכָר:

16 וְנָתַנוּ אֶת-בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת-בְּנֹתֵיכֶם נִקְחָלָנוּ וַיֵּשְׁבֵנוּ
אִתְּכֶם וְהִינּוּ לָעַם אֶחָד:

17 וְאִם-לֹא תִשְׁמְעוּ אֲלֵינוּ לְהַמּוֹל וּלְקַחְנוּ אֶת-בָּתְּנוּ
וְהִלְכָנוּ:

18 וַיִּיטְבוּ דְבָרֵיהֶם בְּעֵינֵי חָמוֹר וּבְעֵינֵי שָׁכֵם בֶּן-חָמוֹר:
19 וְלֹא-אֶחָד הֵנְעֵר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבַת-יַעֲקֹב

וְהוּא נִכְבֵּד מְכַל בֵּית אָבִיו:

20 וַיָּבֵא חָמוֹר וּשְׁכֵם בָּנוּ אֶל-שַׁעַר עִירָם וַיִּדְבְּרוּ
אֶל-אֲנָשֵׁי עִירָם לֵאמֹר:

21 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם אֶתְנוּ וַיֵּשְׁבוּ בָאָרֶץ
וַיִּסְחָרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת-יָדַיִם לַפְּנֵיהֶם

אֶת-בְּנֹתָם נִקְחָלָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת-בְּנֹתֵינוּ נָתַן לָהֶם:

22 אֲךְ-בְּזֹאת יֵאָתוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לְשַׁבֵּת אֶתְנוּ לְהִיֹּת
לָעַם אֶחָד בְּהַמּוֹל לָנוּ כָּל-זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נִמְלִים:

23 מִקְנֵיהֶם וּקְנִינָם וְכָל-בְּהֵמָתָם הֲלוֹא לָנוּ הֵם אֲךְ
נֹאֹתָהּ לָהֶם וַיֵּשְׁבוּ אֶתְנוּ:

24 וַיִּשְׁמְעוּ אֶל-חָמוֹר וְאֶל-שָׁכֵם בָּנוּ כָּל-יֹצְאֵי שַׁעַר
עִירוֹ וַיִּמְלוּ כָּל-זָכָר כָּל-יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ:

[radní] brány města jeho, a obřezáni byli všichni mužští, všichni, kteří vycházeli z [radní] brány města jeho.

25 Dne třetího však, když měli bolesti, vzali dva synové Jaakobovy: Simon a Lévi, bratři Dinini, [každý] svůj meč a napadli město v jistotě a pobili všechny muže,

26 a zabili Chamora a Sechema, syna jeho, ostřím *mece*, a vzali Dinu z domu Sechema a odešli.

27 Synové Jaakobovi přišli na zabitě a vydrancovali město, poněvadž tito zhanobili sestru jejich;

28 ovce, akoty a osly jejich a to, co bylo v městě a co bylo na poli, vzali,

29 a všechno jmění jejich a všechny děti a ženy jejich odvedli a vydrancovali, a vše, co bylo v domech.

30 Tu řekl Jaakob Simonovi a Lévimu: zarmoutili jste mne že jste mně připravili špatnou pověst u obyvatelů země, u Kenaanských a Perizských; já mám jen malý hlouček lidí — shromáždí-li se proti mně, pobijí mne a budu zničen, já a rodina moje.

31 Oni však pravili: zda směl učiniti sestru naši takofka nevěstkou?

Kapitola třicátá pátá

1 I řekl Bůh Jaakobovi: vstaň, táhni do Bét-Élu a usad' se tam, a udělej tam oltář Bohu, jenž se zjevil tobě, když jsi přechal před Ésavem, bratrem svým.

2 Tedy řekl Jaakob rodině své a všem, kteří byli s ním: odstraňte bůžky cizí, které jsou mezi vámi, očistěte se a vyměňte roucha svá! 8 Vzchopme se a jděme na horu Bét-Elu, a vystavím

tam oltář Bohu, jenž mne vyslyšel v den bídy mé a byl se mnou na cestě, kterou jsem šel.

4 I odevzdali Jaakobovi všechny [modly] bůžků cizích, které byly v majetku jejich, a náušnice, které byly v je-jich uších, a Jaakob zakopal je

25 וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְהִיוֹתָם כְּאָבִים וַיִּקְחוּ
שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁמֵעוֹן וְלוֹי אַחֵי דִינָה אִישׁ חֶרֶב וַיָּבֹאוּ
עַל־הָעִיר בַּטַּח וַיַּהַרְגוּ כָּל־זָכָר:

26 וְאֶת־חַמּוֹר וְאֶת־שָׁכֶם בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי־חָרֵב וַיִּקְחוּ
אֶת־דִּינָה מִבֵּית שָׁכֶם וַיֵּצְאוּ:

27 בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים וַיִּבְזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר טָמְאוּ
אֲחוֹתָם:

28 אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בָּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר־בְּעִיר
וְאֶת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקְחוּ:

29 וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיִּבְזּוּ
וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּבַּיִת:

30 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שְׁמֵעוֹן וְאֶל־לוֹי עֲכַרְתֶּם אֹתִי
לְהַבְאִישְׁנִי בִישֵׁב הָאָרֶץ בְּכַנְעֲנִי וּבְפָרְזִי וְאֲנִי מֵחַי

מִסָּפֶר וְנֹאסְפוּ עָלַי וְהַכּוֹנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי:
31 וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹזֵנָה יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחוֹתֵנוּ: ה

WTT Genesis 35: בית־אל וְשֵׁב־שָׁם וַעֲשֵׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הַנִּרְאָה אֵלַיךְ
בְּבָרְחָךְ מִפָּנַי עֲשׂוּ אֲחִיד:

2 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל־אֲשֶׁר עִמּוֹ הִסְרוּ
אֶת־אֱלֹהֵי הַנֹּכֵר אֲשֶׁר בְּתַכְכֶם וְהִטְהַרוּ וְהַחֲלִיפוּ
שְׁמֹלְתֵיכֶם:

3 וְנִקְוָמָה וְנַעֲלֶה בֵּית־אֵל וְאֶעֱשֶׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל
הָעֵנָה אֹתִי בַיּוֹם צָרְתִּי וַיְהִי עֶמְדִי בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר הָלַכְתִּי:

4 וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֱלֹהֵי הַנֹּכֵר אֲשֶׁר בְּיָדָם
וְאֶת־הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאֲזֵנֵיהֶם וַיִּטְמְנוּ אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת
הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם־שָׁכֶם:

pod dubem, který byl u Sechemu.

5 Poté odtáhli a hrůza Boží *[ulehla]* na města, která byla vůkol nich, že *[obyvatelé jejich]* nepronásledovali synů Jaakobových.

6 Tak přišel Jaakob do Lúzu, které jest v zemi Kenaan-ské, t. j. Bét-Él, on a všechen lid, jenž byl s ním,

7 a vystavěl tam oltář a nazval místo: El Bét-Él *[Bůh Bét-Élu]*, neboť tam byl se mu zjevil Bůh, když prchal před bratrem svým.

8 Tu zemřela Debora, kojná Ribčina, a byla pochována pod Bét-Élem, pod dubem a ten nazvali dubem pláče.

9 I zjevil se Bůh Jaakobovi opět, když přišel z Padanu Aramského a požehnal mu.

10 I řekl mu Bůh: jméno tvé jest Jaakob, ale nebude již nazváno jméno tvé Jaakob, nýbrž Jisraél bude jméno tvé. I nazval jméno jeho Jisraél.

11 Bůh řekl mu *[dále]* Já jsem Bůh všemohoucí Plod se a množ se; národ a shromáždění národů bude z tebe a králové vyjdou z beder tvých;

12 a zemi, kterou jsem dal Abrahamovi a Jicchakovi, dám tobě, a potomstvu tvému po tobě dám zemi tuto.

13 I vznesl se od něho Bůh na místě, na kterém mluvil s ním.

14 Jaakob postavil pomník na místě, na kterém byl s ním mluvil, pomník z kamene, a vylil na něj oběť nálevní a polil jej olejem.

15 I nazval Jaakob jméno místa, na kterém byl s ním mluvil Bůh, Bét-Él. 16 Pak odtáhli od Bét-Élu, a byl ještě kus země *[dojítí]* do Efraty, tu porodila Rachel a měla těžký porod.

17 Když těžce trpěla při porodu, řekla jí porodní bába: ne-boj se, neboť také tentokrát máš syna.

18 Když pak odcházela duše její, neboť umírala, nazvala jméno jeho: Ben-Oní *[syn bolesti mé]*, ale otec jeho jmenoval ho: Binjamín *[syn stěží]*.

19 I zemřela Rachel a byla pochována na cestě do Efratu, to iest Bét

5 וַיִּסְעוּ וַיְהִי חַתַּת אֱלֹהִים עַל־הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהֶם
וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרַי בְּנֵי יַעֲקֹב:

6 וַיָּבֵא יַעֲקֹב לְלוּזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הוּא בֵּית־אֵל
הוּא וְכָל־הָעַם אֲשֶׁר־עִמּוֹ:

7 וַיְבַן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לְמָקוֹם אֵל בֵּית־אֵל כִּי שָׁם
נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו:

8 וַתָּמַת דְּבִרָה מִיִּנְקַת רִבְקָה וַתִּקְבֹּר וַתַּחַת לְבֵית־אֵל
תַּחַת הָאֵלֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אֵלֹן בְּכוֹת: ָ

9 וַיִּרָא אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפָּדַן אֶרֶם וַיְבָרֶךְ
אֹתוֹ:

10 וַיֹּאמְרוּ־לוֹ אֱלֹהִים שְׁמֹךְ יַעֲקֹב לֹא־יִקְרָא שְׁמֹךְ עוֹד
יַעֲקֹב כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֹךְ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
יִשְׂרָאֵל:

11 וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שְׁדֵי פְרָה וְרִבְיָה גוֹי
וְקָהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָ וּמְלָכִים מִחֲלָצֶיךָ יֵצְאוּ:

12 וְאֶת־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לָךְ אֶתְּנֶנָּה
וְלִזְרַעְךָ אַחֲרַיִךְ אֶתֵּן אֶת־הָאֶרֶץ:

13 וַיַּעַל מֵעֵלְיוֹ אֱלֹהִים בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתוֹ:

14 וַיַּצַּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתוֹ מִצֵּבֶת
אֲבֹן וַיִּסֹּךְ עָלֶיהָ נֹסֶךְ וַיִּצַק עָלֶיהָ שָׁמֶן:

15 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֹתוֹ שָׁם
אֱלֹהִים בֵּית־אֵל:

16 וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי־עוֹד כְּבָרְתָה־אֶרֶץ לְבוֹא
אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשֶׁ בְּלִדְתָהּ:

17 וַיְהִי בְּהַקְשָׁתָהּ בְּלִדְתָהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיַלְדֶּת
אֶל־תִּירָאִי כִּי־נִסְזָה לָךְ בֶּן:

18 וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מָתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן־אוֹנִי
וְאָבִיו קָרָא־לוֹ בְּנִימִין:

19 וַתָּמַת רָחֵל וַתִּקְבֹּר בְּרֹדֶךְ אֶפְרָתָה הוּא בֵּית לָחַם:

Lechem.

20 Jaakob postavil pomník nad hrobem jejím, to jest pomník hrobu Rachelina podnes.

21 A Jisraél odtáhl a rozbil stan svůj daleko za Migdal Éderem.

22 Když bydlel Jisraél v zemi této, šel Reúbén a ulehl k Bilhě, ženině otce svého, a Jisraél [o tom] slyšel — — A bylo synů Jaakobových dvanáct:

23 Synové Léiny: prvorozený Jaakobův Reubén, a Simon a Lévi a Jehuda a Jisachar a Zebulun.

24 Synové Rachelini: Josef a Bmjamin;

26 a synové Bilhini, služky Racheliny: Dan a Naftali;

26 a synové Zilpini, služky Léiny: Gad a Ašer. Tito jsou synové Jaakobovi, kteří se mu narodili v Padanu Aram-ském.

27 I přišel Jaakob k Jicchakovi, otci svému, do Mamré, do Kirjat-Arba, to jest Chebron, kde bydleli Abraham a Jicchak.

28 A bylo dnů Jicchakových sto osmdesát let.

29 I skonal Jicchak; zemřel a byl připojen k předkům svým stár a syt dny; a pochovali ho Ésav a Jaakob, synové jeho.

Kapitola třicátá šestá

1 A tito jsou rodové Ésavovi, to jest Édom.

2 Ésav vzal si ženy své z dcer Kenaanských: Adu, dce-ru Élona, Chetského a Oholibamu, dcery Any, vnučku Cibona Chivejského,

3 a Basemat, dceru Jišmaélovu, sestru Nebajotovu.

4 Ada porodila Ésavovi Elifaze a Basmat porodila Reů-

5 éla; — a Oholibama porodila Jeůše a Jalama a Koracha. Tito jsou synové Ésavovi, kteří se mu narodili v zemi Kenaanské.

6 Ésav vzal ženy své, syny a dcery své a všechny osoby domu svého a stádo své a veškeren dobytek svůj a vše-chen majetek svůj, který byl získal v zemi Kenaanské, a odebral se do země újné pryč od Jaakoba

20 וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל־קִבְרֹתֶיהָ הוּא מַצֵּבֶת
קִבְרֹת־רַחֵל עַד־הַיּוֹם:

21 וַיֵּסַע יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב אֶת־הָאֵלֶּה מִהַלְאָה לְמִגְדַל־עֵדֶר:

22 וַיְהִי בִשְׁכֵן יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב
אֶת־בִּלְהָה פִּילַגֶּשׁ אֲבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל ׀ וַיְהִי
בְּנֵי־יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר:

23 בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וַיְהוּדָה
וַיִּשְׁשֹׁנָה וְזְבוּלֹן:

24 בְּנֵי רַחֵל יוֹסֵף וּבְנִימִן:

25 וּבְנֵי בִלְהָה שְׁפָחַת רַחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי:

26 וּבְנֵי זִלְפָּה שְׁפָחַת לֵאָה גָּד וְאַשֶׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב
אֲשֶׁר יָלְדוּלוּ בְּפָדָן אַרָם:

27 וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו מִמַּרָא קְרִית הָאֲרָבַע
הוּא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גֵּר־שָׁם אֲבִרְהָם וַיִּצְחָק:

28 וַיְהִי יָמָיו יִצְחָק מֵאֵת שָׁנָה וְשָׁמָנִים שָׁנָה:

29 וַיָּגַע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמּוּיָו זָקֵן וְשִׁבַּע יָמִים
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֶשָׂו וַיַּעֲקֹב בְּנָיו: ׀

WTT Genesis 36:1 וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עֶשָׂו הוּא אֲדוֹם:

2 עֶשָׂו לָקַח אֶת־נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עֵדָה בַּת־אֵילֹון
הַחֲתִי וְאֶת־אֶהֱלִיבָמָה בַּת־עֵנָה בַּת־צִבְעוֹן הַחֲתִי:

3 וְאֶת־בְּשֵׁמֶת בַּת־יִשְׁמַעֵאל אַחֹת נָבוֹיֹת:

4 וְתִלְדַּ עֵדָה לְעֶשָׂו אֶת־אֶלְיָפוֹ וּבְשֵׁמֶת יִלְדָה
אֶת־רְעוּאֵל:

5 וְאֶהֱלִיבָמָה יִלְדָה אֶת־(יַעִישׁ) וַיַּעוֹשׂן וְאֶת־יַעֲלָם
וְאֶת־קֶרַח אֵלֶּה בְּנֵי עֶשָׂו אֲשֶׁר יָלְדוּלוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

6 וַיִּקַּח עֶשָׂו אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בְּנָיו וְאֶת־בְּנֹתָיו

získal v zemi Kenaanské, a odebral se do země [jiné pryč od Jaakoba, bratra

7 svého; — nebof majetek jejich byl příliš veliký, aby mohli spolu bydleti; nemohla země pobytu jejich snéstí jich pro dobytek jejich.

8 1 usídlil se Ésav v pohoří Séír, to jest Edom.

9 A tito jsou rodové Ésavovi, praotce Edoma [Idumej-skych] v pohoří Séírském.

10 Tato jsou jména synů Éaavových: Elifaz, syn Ady, manželky Ésavovy, Reuél, syn Basmatin, manželky

11 Ésavovy. — Synové Elifazovi byli: Téman, Omar, Cefó, Gatam a Kenaz.

12 A Timna byla ženina Elifazova, syna Ésavova; porodila Elifazovi Amaléka. Tito jsou synové Ady, manželky Ésavovy.

13 A tito jsou synové Reúéloví: Nachat a Zerach, Sama a Mizah; tito byli synové Basmaty, manželky Ésavovy.

14 A tito jsou synové Oholibamy, dcery Any, vnučky Ci-bóniny, manželky Ésavovy; porodila Ésavovi Jé-uše, Jalama a Koracha.

15 Tito jsou knížata synů Éaavových: synové Elifaza, prvorozeného Ésavova: Kníže Téman, kníže Omar, kníže Cefó, kníže Kenaz;

16 Kníže Korach, kníže Ga'tam, kníže Amalék; tito jsou knížata Elifazova v zemi Edomské, tito jsou synové Ady.

17 A tito jsou synové Reúéla, syna Ésava: kníže Nachat, kníže Zerach, kníže Samma, kníže Mizzah; tito jsou knížata Reúélovi v zemi Edomské; tito jsou synové Basmaty, manželky Ésavovy.

18 A tito jsou synové Oholibamy, manželky Esavovy:

Kníže Jeuš, kníže Jalam, kníže Korach; tito jsou knížata Oholibamy, dcery Any, manželky Ésavovy.

19 Tito jsou synové Ésavovi a tito jsou knížata jejich, t. j.

20 Édóm. — Tito jsou synové Séíra, Chorího [původní] obyvatelé země: Lotan, Šobal a Cibon a Ana.

21 a Dišón a Écer a Díšan; tito jsou knížata Chorího, synové Séírovi v zemi Edomské.

וְאֶת־כָּל־נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־בְּהֵמָתוֹ וְאֶת־כָּל־קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אַחִיו:

7 כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רַב מְשֻׁבֵּת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לְשֹׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם:

8 וַיָּשָׁב עָשָׂו בְּהַר שְׁעִיר עָשָׂו הוּא אֲדוּם:

9 וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עָשָׂו אָבִי אֲדוּם בְּהַר שְׁעִיר:

10 אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־עָשָׂו אֵלִיפֹז בֶּן־עֲדָה אִשְׁתּוֹ עֲשָׂו רְעוּאֵל בֶּן־בְּשֻׁמֹת אִשְׁתּוֹ עָשָׂו:

11 וַיְהִיו בְּנֵי אֵלִיפֹז תִּימָן אוֹמֵר צֶפּוֹ וְגַעְתָּם וְקִנְזִי:

12 וְתַמְנֵעַ הָיְתָה פִּילִגֶּשׁ לְאֵלִיפֹז בֶּן־עָשָׂו וַתֵּלֶד לְאֵלִיפֹז אֶת־עַמְלָק אֵלֶּה בְּנֵי עֲדָה אִשְׁתּוֹ עָשָׂו:

13 וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וְזֶרַח שָׁמָּה וּמֹזָה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בְּשֻׁמֹת אִשְׁתּוֹ עָשָׂו:

14 וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אֶהְלִיבָמָה בַת־עֵנָה בַת־צַבְעוֹן אִשְׁתּוֹ עָשָׂו וַתֵּלֶד לְעָשָׂו אֶת־(יְעִישׁ) [יְעוּשָׁן] וְאֶת־יַעֲלָם וְאֶת־קֶרַח:

15 אֵלֶּה אֱלוֹפֵי בְנֵי־עָשָׂו בְּנֵי אֵלִיפֹז בְּכוֹר עָשָׂו אֱלוֹפֵי תִימָן אֱלוֹפֵי אוֹמֵר אֱלוֹפֵי צֶפּוֹ אֱלוֹפֵי קִנְזִי:

16 אֱלוֹפֵי־קֶרַח אֱלוֹפֵי גַעְתָּם אֱלוֹפֵי עַמְלָק אֵלֶּה אֱלוֹפֵי אֵלִיפֹז בְּאֶרֶץ אֲדוּם אֵלֶּה בְּנֵי עֲדָה:

17 וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן־עָשָׂו אֱלוֹפֵי נַחַת אֱלוֹפֵי זֶרַח אֱלוֹפֵי שָׁמָּה אֱלוֹפֵי מֹזָה אֵלֶּה אֱלוֹפֵי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אֲדוּם אֵלֶּה בְּנֵי בְּשֻׁמֹת אִשְׁתּוֹ עָשָׂו:

18 וְאֵלֶּה בְּנֵי אֶהְלִיבָמָה אִשְׁתּוֹ עָשָׂו אֱלוֹפֵי יְעוּשׁ אֱלוֹפֵי יַעֲלָם אֱלוֹפֵי קֶרַח אֵלֶּה אֱלוֹפֵי אֶהְלִיבָמָה בַת־עֵנָה אִשְׁתּוֹ עָשָׂו:

19 אֵלֶּה בְּנֵי־עָשָׂו וְאֵלֶּה אֱלוֹפֵיהֶם הוּא אֲדוּם: ס

20 אֵלֶּה בְּנֵי־שְׁעִיר הַחֲרִי יִשְׁבִי הָאֶרֶץ לוֹטָן וְשׁוּבָל

22 A synové Lotanovi byli Chorí a Hé mam, a sestra Lo-tana [byla] Timna.

23 A tyto jsou synové Sóbalovi: Alvan a Manachat a Ébal; Sefó a Onam.

24 A tyto jsou synové Cibonovi: Ajjah a Anah; to jest Anah, jenž našel horké prameny v poušti, když pásal osly Cibona, otce svého.

25 A tyto jsou synové Anahovi: Dison a Oholibama, dcera

26 Any. — A tyto jsou synové Dišanovi: Chemdan a Ešban a Jitran a Cheran.

27 A tyto jsou synové Écerovi: Bilhan a Zaavan a Akan.

28 Tito jsou synové Dišanovi: Uc a Aran.

29 Tito jsou knížata Chorští: Kníže Lotan, kníže Šobal, kníže Cibon a kníže Ana,

30 kníže Dišcm, kníže Écer, kníže Dišan; tyto jsou knížata Chorští, dle knížectví svých v zemi Séírské. 31 A tyto jsou králové, kteří panovali v zemi Édomské, dříve Jisraelských.

32 V Edomu panoval Bela, syn Beorův a jméno města jeho Dinhaba.

33 1 zemřel Bela a panoval na místě jeho Jobab, syn Ze-
34 rachův z Bocry. — 1 zemřel Jobab a panoval na místě
35 jeho Chušam ze země Témanské. — 1 zemřel Chušam a panoval na místě jeho Hadad, syn Bedadův, jenž pobídl Midjana na poli Moabském a jméno města jeho

36 Avít. — 1 zemřel Hadad a panoval na místě jeho Sam-
37 lah z Masréky. — 1 zemřel Samlah a panoval na místě
38 jeho Saúl z Rechotu nad řekou. — 1 zemřel Saúl a panoval na místě jeho Baal-Chanan, syn Achborův.

39 1 zemřel Baal-Chanan, syn Achbora a panoval na místě jeho Hadar a jméno města jeho Paů a jméno manželky jeho Mehétabél, dcera Matrédy, dcery Mézahaby.

40 A tyto jsou jména knížat Esavových dle rodů jejich dle míst jejich se jmény jejich: kníže Timna, kníže

וַצְבֵּעוֹן וְעֵנָה:
21 וְדִשׁוֹן וְאַצָּר וְדִישָׁן אֱלֹהֵי הַחֲרִי בְּנֵי שְׁעִיר
בְּאֶרֶץ אֲדוֹם:
22 וַיְהִיו בְּנֵי־לוֹטָן חֲרִי וְהַיָּמִם וְאַחֹת לֹטָן תַּמְנָע:
23 וְאֱלֹהֵי בְּנֵי שׁוּבֵל עֲלֹן וּמִנְחַת וְעִיבֵל שְׁפֹ וְאוֹנָם:
24 וְאֱלֹהֵי בְּנֵי־צְבֵּעוֹן וְאַיָּה וְעֵנָה הוּא עֵנָה אֲשֶׁר מָצָא
אֶת־הַיָּמִם בְּמִדְבַּר בְּרַעְתּוֹ אֶת־הַחֲמָרִים לְצְבֵּעוֹן אָבִיו:
25 וְאֱלֹהֵי בְּנֵי־עֵנָה דִּישָׁן וְאַהֲלִיבָמָה בֵּת־עֵנָה:
26 וְאֱלֹהֵי בְּנֵי דִישָׁן חַמְדָּן וְאַשְׁבָּן וַיִּתְרֶן וַיְכַרְוּ:
27 אֱלֹהֵי בְּנֵי־אַצָּר בִּלְהָן וְזַעֲוֹן וְעֶקֶן:
28 אֱלֹהֵי בְּנֵי־דִישָׁן עֹיץ וְאַרְוֹן:
29 אֱלֹהֵי אֱלֹפִי הַחֲרִי אֱלֹף לֹטָן אֱלֹף שׁוּבֵל אֱלֹף
צְבֵּעוֹן אֱלֹף עֵנָה:
30 אֱלֹף דִּישָׁן אֱלֹף אַצָּר אֱלֹף דִּישָׁן אֱלֹהֵי אֱלֹפִי
הַחֲרִי לְאַלְפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שְׁעִיר: ה
31 וְאֱלֹהֵי הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוֹם לִפְנֵי
מֶלֶךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
32 וַיִּמְלֹךְ בְּאֲדוֹם בַּלַּע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דְּנָהבָה:
33 וַיָּמָת בַּלַּע וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבְּצָרָה:
34 וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו חֲשֵׁם מֵאֶרֶץ הַתִּימָנִי:
35 וַיָּמָת חֲשֵׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד הַמִּכָּה
אֶת־מֶדִּין בְּשָׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֵוִית:
36 וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו שְׁמֹלָה מִמִּשְׁרָקָה:
37 וַיָּמָת שְׁמֹלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו שָׂאוּל מִרְחֻבוֹת הַנֶּהָר:
38 וַיָּמָת שָׂאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו בַּעַל חֲנָן בֶּן־עֲכָבוֹר:
39 וַיָּמָת בַּעַל חֲנָן בֶּן־עֲכָבוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו הֲדַר וְשֵׁם
עִירוֹ פְּעוֹ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטְבָּאֵל בֵּת־מִטְרָד בֵּת מִי זָהָב:
40 וְאֱלֹהֵי שְׁמוֹת אֱלֹפִי עָשׂוּ לְמִשְׁפַּחַתָּם לְמַקְמַתָּם
בְּשְׁמֹתָם אֱלֹף תַּמְנָע אֱלֹף עֲלֹהֵי אֱלֹף יִתָּת:

Alva, kníže Jetét,

41 kníže Oholibama, kníže Éla, kníže Pinon,

42 kníže Kenaz, kníže Téman, kníže Mibcar,

43 kníže Magdiél, kníže Iram; to jsou knížata Edomští,

dle sídel jejich v zemi, kterou měli v drzení.

To jest Ésav, praotec Edomských.

Kapitola třicátá sedmá

KAPITOLA XXXVII.

1 Jakob pak usadil se v zemi pobytu otce svého, v zemi Kenaan.

2 To jsou rodové příběhy Jakobovy: Josef sedmnáctiletý

pásl s bratry svými brav — a byl to ještě mladiček — se

syny Bilhy a se syny Zilpy, žen otce svého. 1 donášel

Josef jejich pomluvu zlou otci jejich.

3 Jisraél však miloval Josefa nade všechny syny své, neboť

synem stáří mu byl a udělal mu suknicí pestrou.

4 Když viděli jeho bratři, že ho miluje otec jejich nade všechny jeho bratry, tu nenáviděli ho a nemohli k němu promluvit pokojně.

5 Snil pak Josef sen a vypravoval jej bratřím svým, i nenáviděli ho tím více.

6 Řekl jim: Slyšte, prosím, sen tento, který jsem snil.

7 Hled'te, vázali jsme snopy uprostřed pole, a hle, vztyčil se snop můj a už také zůstal stát a hle, obklíčily jej vaše snopy a klaněly se snopu mému.

8 Tu řekli mu bratři jeho: Kraloval bys nad námi jako král, nebo panoval bys nad námi jako pán? 1 nenáviděli ho tím více pro sny jeho a pro slova jeho.

9 A snil ještě sen. jiný a vypravoval jej bratřím svým. Pra-vil: Hled'te, snil jsem ještě jeden sen; a tu, slunce a měsíc a jedenáct hvězd klanělo se mně.

41 אֱלוֹף אֶהְלִיבְמָה אֱלוֹף אֵלָה אֱלוֹף פִּינֹן:

42 אֱלוֹף קִנְזֵי אֱלוֹף תִּימָן אֱלוֹף מִבְּצָר:

43 אֱלוֹף מַגְדִּיֵּאל אֱלוֹף עֵירָם אֵלָה אֱלוֹפֵי אֲדוֹם

לְמִשְׁבֹּתָם בְּאֶרֶץ אַחְזָתָם הוּא עָשׂוּ אָבִי אֲדוֹם: 7

WTT Genesis 37: וַיָּשָׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגּוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ

כְּנָעַן:

2 אֵלָה תִּלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שִׁבְע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה

רָעָה אֶת־אָחִיו בְּצֹאן וְהוּא נָעַר אֶת־בְּנֵי בְלָהָה

וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבְתָּם רָעָה

אֶל־אָבִיהֶם:

3 וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בְּנָיו כִּי־בֶן־זִקְנִים הוּא

לוֹ וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתִנֹּת פָּסִים:

4 וַיִּרְאוּ אָחִיו כִּי־אָתּוֹ אֶהָב אָבִיהֶם מִכָּל־אָחִיו וַיִּשְׁנְאוּ

אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַבֵּר לְשָׁלֹם:

5 וַיַּחְלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגִּד לְאָחִיו וַיֹּסְפוּ עוֹד שֵׁנָא אֹתוֹ:

6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלַמְתִּי:

7 וְהִנֵּה אֲנִי אֲנַחֲנוּ מֵאֱלֹמִים אֱלֹמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה

קָמָה אֱלֹמְתִי וְגַם־נִצְבָּה וְהִנֵּה תִסְבִּינָה אֱלֹמְתֵיכֶם

וְתִשְׁתַּחֲוּוּן לְאֱלֹמְתִי:

8 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אָחִיו תְּמַלֵּךְ תְּמַלֵּךְ עָלֵינוּ אִם־מְשׁוֹל

תְּמַשֵּׁל בָּנוּ וַיֹּסְפוּ עוֹד שֵׁנָא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמְתִיו

וְעַל־דִּבְרָיו:

9 וַיַּחְלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיִּסְפֹּר אֹתוֹ לְאָחִיו וַיֹּאמֶר

הִנֵּה חֲלֹמְתִי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד

עֶשֶׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוּוּם לִי:

10 וַיִּסְפֹּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אָחִיו וַיַּנְעֲרֻבוּ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ

מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלַמְתָּ הֲבֹא נִבּוֹא אֲנִי וְאַמָּדָ

10 Když to vypravoval otci svému a bratřím svým, zakřikl ho otec jeho a řekl mu: Jaký jest to sen, který jsi snil? Zda-li máme přijíti já a matka tvá a bratři tvoji, pokloniti se tobě k zemi?

11 I záviděli mu bratři jeho, však otec jeho uchoval tu věc.

12 Odešli pak bratři jeho pástí ovce otce svého v Síchemu.

13 Tu pravil Jisraél k Josefovi: Zdali nepasou bratři tvoji v Síchemu? Pojd', pošlu tě k nim. A on řekl jemu: Tu jsem.

14 I řekl mu: Jdi přece a podívej se, jak se mají bratři tvoji a co se děje s ovceci, a přines mně zprávu. A tak poslal ho z údolí Hebronu a on přišel do Síchemu.

15 Našel ho pak nějaký muž, an bloudí na poli. I zeptal se ho muž ten řka : Co hledáš ?

16 A on pravil: Bratry své hledám, pověz mi, prosím, kde pasou?

17 I řekl muž onen: Odtáhli odtud, neboť jsem slyšel, jak říkají: pojd'me do Dothanu. Tu odešel Josef za bratry svými a našel je v Dothanu.

18 [Ti jakmile] ho viděli zdaleka a dříve, než se k nim přiblížil, ukládali o něm, aby ho usmrtili.

19 A řekli jeden k druhému: Hle, mistr snů přichází

20 A nyní pojd.'te a zabijme ho. A hod'me ho do jedné z jam a řekněme: Zvěř divoká sežrala ho, a uvidíme, co bude z jeho snů.

21 To uslyšel Ruben a hleděl ho vysvoboditi z ruky jejich a pravil : Neubíjeme jeho života !

22 I řekl jim Ruben: Neprolévejte krve, hod'te ho do této jámy, která jest na stepi, avšak ruky nevztáhněte na něho! aby ho vysvobodil. z rukou jejich, aby ho přivedl zpět k jeho otci.

23 A když byl přišel Josef ke svým bratřím, stáhli s něho jeho suknicí, suknicí pestrou, již měl na sobě.

24 A uchopil.i ho a uvrhli ho do jámy. Jáma pak byla prázdná, nebylo v ní vody.

25 I posadili se k jídlu a pozdvihli očí svých a spatřili: Právě karavana Jišmaelských přichází z Gileadu a jejich velbloudi nesou tragant, mastik a ladanum. Táhnou, aby to vezli dolů do Egypta.

וְאַחִיד לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אֶרְצָה:

11 וַיִּקְנְאוּ-בּוֹ אָחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת-הַדְּבָר:

12 וַיֵּלְכוּ אָחָיו לְרֵעוֹת אֶת-צֹאן אֲבֵיהֶם בְּשָׂכָם:

13 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף הֲלוֹא אָחִיד רַעִים בְּשָׂכָם

לָכָה וְאֶשְׁלַחְךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הֲנֵנִי:

14 וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ-נָא רְאֵה אֶת-שְׁלוֹם אָחִיד וְאֶת-שְׁלוֹם

הַצֹּאן וְהַשְׁבֵּנִי דָבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעִמְק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שָׂכְמָה:

15 וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תַעֲה בְּשָׂרָה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ

לֵאמֹר מַה-תִּבְקֶשׁ:

16 וַיֹּאמֶר אֶת-אָחִי אָנֹכִי מִבְּקֶשׁ הַגִּידָה-נָא לִי אֵיפֹה

הֵם רַעִים:

17 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נִסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אִמְרִים גִּלְכָה

דַּתְיִנָּה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחַר אָחָיו וַיִּמְצְאֵם בְּדֹתָן:

18 וַיֵּרְאוּ אֹתוֹ מֵרַחֵק וּבְטָרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ

אֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ:

19 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחָיו הִנֵּה בַעַל הַחֲלָמוֹת הִלְזָה בָּא:

20 וְעַתָּה לָכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד הַבְּרוֹת וְאִמְרֵנוּ

חַיָּה רָעָה אֲכָלְתָהוּ וְנִרְאָה מִהֲיֵהוּ חֲלֹמְתוֹ:

21 וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיִּצְלָהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נִכְנֹו נַפְשׁ:

22 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים רְאוּבֵן אֶל-תִּשְׁפֹּכוּדָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ

אֶל-הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבַר וַיֵּד אֶל-תִּשְׁלַחוּ-בּוֹ לְמַעַן

הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבוֹ אֶל-אָבִיו:

23 וַיְהִי כַאֲשֶׁר-בָּא יוֹסֵף אֶל-אָחָיו וַיִּפְשִׁטוּ אֶת-יוֹסֵף

אֶת-כִּתְנֹתָיו אֶת-כִּתְנֹת הַפְּסִים אֲשֶׁר עָלָיו:

24 וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכוּ אֹתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם:

25 וַיִּשְׁבוּ לֵאכָל-לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ וְהִנֵּה אַרְחַת

יִשְׁמַעֲאֵלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמֵלֵיהֶם נִשְׂאִים נֹכַחַת וְצָרִי

גִּלְט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִמָּה:

26 וַיֹּאמֶר יְהוֹדָה אֶל-אָחָיו מַה-בָּצַע כִּי נַהַרְג אֶת-אָחֵינוּ

26 Tu pravil Júda ke svým bratřím: Jaký zisk, zabijeme-li svého bratra a zasypeme-li krev jeho?

27 Pojd'te, prodejme ho Jišmaelským, ruce naše však necht' nesáhnou na něho; vždyť bratr náš, tělo naše on jest. I uposlechl.i ho bratři jeho.

28 Když táhli kolem muži Midjanští, kupci, vytáhli Josefa z jámy a prodali Josefa Jišmaelským za dvacet stříbrných. Ti pak přivedli . Josefa do Egypta.

29 Když vrátil se Ruben k jámě a když nebylo Josefa v jámě, tu roztrhl šaty své.

30 Vrátil se k bratřím svým a řekl: Hoch zde není, a já, kam se mám podítí ?

31 I vzali suknicí Josefovou a zařízli kozla a smočili suknicí v krvi.

32 A poslavše suknicí pestrou, dali ji donésti k otci svému, aby řekl: To jsme našli, pohled' dobře, je-li to suknice syna tvého, či není ?

33 Tu prohlédl ji a řekl: Suknice syna mého, zvěř divoká ho sežrala, ano, rozsápán, rozsápán jest Josef !

34 I roztrhl Jaakob roucha svá a vložil žíněný háv na bedra svá a truchlil pro syna svého mnoho dní.

35 I dostavili se všichni synové jeho a všechny dcery jeho, aby ho těšili, nedal se však potěšiti a pravil: [Nikoliv], nýbrž sestoupím k synu svému, truchle, do hrobu. Tak oplakával ho otec jeho.

36 A Midjanští prodali ho do Egypta Potifarovi, dvořenínu Faraonovu, veliteli palácové stráže.

Kapitola třicátá osmá

1 Stalo se pak té doby, že sestoupil Júda, a od bratří svých a uchýlil se k muži adulamskému jménem Chira.

2 Tam spatřil Júda dceru muže kenaanského, jménem Šua, a pojav ji, vešel k ní.

3 I počala a porodila syna i nazvala jméno jeho Ér.

4 A počavši opět porodila syna a nazvala jméno jeho

5 Onan. - A porodila dále ještě syna a nazvala jméno jeho Šéla, [Júda]

וְכַסְיָנו אֶת־דָּמוֹ:

27 לָכוּ וְנִמְכְּרֵנוּ לַיִּשְׁמַעֲאֵלִים וְיָדְנוּ אֶל־תְּהֵי־בוֹ

כִּי־אָחִינוּ בְּשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֹחָיו:

28 וַיַּעֲבְרוּ אַנְשִׁים מִדְּיָנִים סַחְרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ

אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמַעֲאֵלִים

בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה:

29 וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וַהֲנֵה אֵינִי־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע

אֶת־בְּגָדָיו:

30 וַיָּשָׁב אֶל־אָחָיו וַיֹּאמֶר הֲיֵלֶד אֵינְנוּ וְאֲנִי אָנֹכִי אֲנִי־בָא:

31 וַיִּקְחוּ אֶת־כַּתְּנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ

אֶת־הַכַּתְּנֶת בָּדָם:

32 וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־כַּתְּנֶת הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ

זֹאת מִצְאָנוּ הַכְּרָנָא הַכַּתְּנֶת בְּנֵךְ הוּא אִם־לֹא:

33 וַיִּבְכֶּרָה וַיֹּאמֶר כַּתְּנֶת בְּנֵי חַיָּה רָעָה אֲכַלְתָּהּוּ טָרֶף

טָרֶף יוֹסֵף:

34 וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלְתָיו וַיֵּשֶׁם שֵׁק בְּמַתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל

עַל־בְּנוֹ יָמִים רַבִּים:

35 וַיִּקְמוּ כָל־בְּנָיו וְכָל־בָּנֹתָיו לִנְחָמוֹ וַיִּמָּאן לְהִתְנַחֵם

וַיֹּאמֶר כִּי־אֲרַד אֶל־בְּנֵי אָבִל שְׂאֵלָה וַיִּבְךְ אֹתוֹ אָבִיו:

36 וְהַמְדַּנִּים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפֹטִיפָר סָרִיס

פְּרַעָה שֶׁר הַטְּבָחִים: ך

WTT Genesis 38: וַיְהִי בַּעַת הַהוּא וַיֵּרָד יְהוּדָה מֵאֵת

אָחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ עַד־לְמִי וּשְׁמוֹ חִירָה:

2 וַיִּרְאֵם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקְחָהּ

וַיָּבֵא אֵלֶיהָ:

3 וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ עֵר:

4 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אוֹנָן:

5 וַתִּסֶּף עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁלָה וַהֲיָה

byl v K'zibu, když ho porodila.

6 I dal Júda Érovi, synu svému prvorozenému, manželku, jménem Thámar.

7 Ale Er, prvorozený Júdův, byl špatný před očima Hospodinovýmá, i dal mu zemřítí Hospodin.

8 Tu řekl Júda Onanovi : Vejdi k ženě bratra svého a pojmi ji dle švakrovské povinnosti, a vzbud' símě bratru

9 svému. - Věděl ovšem Onan, že nikoliv jemu bude náležeti to símě, a'tak, kdykoliv přišel k ženě bratra svého, zkazil to k zemi, aby nedal semene bratru svému.

10 I nelíbilo se v očích Hospodinových, co činil, proto dal zemřítí také jemu.

11.Tu řekl Júda k Thámar, snaše své: Pobud' vdovou v domě otce svého, až doroste Šéla, syn můj. Neboť řekl si, aby nezemřel také on jako bratři jeho. I odešla Thámar a bydlela v domě otce svého.

12 Uplynulo mnoho dnů, tu zemřela dcera Šuova, manželka Júdova. A když ten se byl utěšil, šel k stříhačům bravu svého on a Chíra, přítel jeho adulamský, vzhůru do

13 Thimny. - I bylo sděleno Thámaře takto : Hle, tchán tvůj jde vzhůru do Thimny, aby stříhal brav svůj.

14 I složila své vdovské šaty se sebe a zakryla se závojem a zahalila se a posadila se [na místě], kde se jde do Ejnajim, jež leží na cestě do Thimny, neboť viděla, že byl dorostl Šéla, a ona mu nebyla dána za manželku.

15 Tak spatřil ji Júda a považoval ji za nevěstku, neboť byla zakryla obličej svůj.

16 I uchýlil se k ní od cesty a pravil: Necht' mne přece, abych vešel k tobě, neboť nevěděl, že jest to jeho snacha. Tu řekla: Co mi dáš, vejdeš-li ke mně?

17 I řekl: Pošlu ti kůzle ze stáda. I řekla; Dáš-li mně zástavu, než to pošleš.

18 I řekl na to: Jaká zástava to je, kterou ti mám dáti? I pravila : Pečetní prsten svůj a šňůru svou a hůl svou, kterou máš v ruce své. Dal jí to,

בְּכִזִּיב בְּלִדְתָהּ אֹתוֹ:

6 וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָמָר:

7 וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רָע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּמָּתְהוּ יְהוָה:

8 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֶּא אֶל־אִשְׁתִּי אַחִיד וַיִּבֶם אֹתָהּ

וַהֲקִים זֶרַע לְאַחִיד:

9 וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וַהֲיָה אִם־בֶּא

אֶל־אִשְׁתִּי אַחִיו וּשְׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי נִתְּן־זֶרַע לְאַחִיו:

10 וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמַת גַּם־אֹתוֹ:

11 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כְּלָתוֹ שְׁבִי אֵלַי מִנָּה בֵּית־אָבִיךָ

עַד־יִגְדַּל שְׁלָה בְנֵי כִי אָמַר פְּנִימוֹת גַּם־הוּא כְּאַחִיו

וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ:

12 וַיִּרְבוּ הַיָּמִים וַתָּמַת בַּת־שׁוּעַ אִשְׁת־יְהוּדָה וַיִּנָּחַם

יְהוּדָה וַיַּעַל עַל־גִּזְזֵי צֹאנֹו הוּא וַחִירָה רַעְהוּ הָעֵדֶל לְמִי

תִּמְנָתָהּ:

13 וַיִּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיד עָלָה תִּמְנָתָהּ לְגֹז

צֹאנֹו:

14 וַתִּסָּר בְּגָדֵי אֵלַימֹותָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּכַּסּ בַּצִּעִף וַתִּתְעַלֶּף

וַתֵּשֶׁב בַּפֶּתַח עֵינָיִם אֲשֶׁר עַל־דְּרָךְ תִּמְנָתָהּ כִּי רָאָתָהּ

כִּי־יִגְדַּל שְׁלָה וְהוּא לֹא־נִתְּנָהּ לוֹ לְאִשָּׁה:

15 וַיִּרְאֶה יְהוּדָה וַיִּחַשְׁבֶּהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְתָהּ פָּנֶיהָ:

16 וַיֵּשׂ אֵלֶיהָ אֶל־הַדְּרָךְ וַיֹּאמֶר הֲבֵה־נָא אָבוֹא אֵלֶיךָ

כִּי לֹא יָדַע כִּי כְלָתוֹ הוּא וַתֹּאמֶר מַה־תִּתְּנֵנִי לְךָ כִּי

תָּבוֹא אֵלַי:

17 וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדֵי־עִזִּים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר

אִם־תִּתֵּן עֶרְבוֹן עַד שְׁלַחְךָ:

18 וַיֹּאמֶר מַה הָעֶרְבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן־לְךָ וַתֹּאמֶר חֲתָמְךָ

וּפְתִילְךָ וּמַטְףֵךְ אֲשֶׁר בְּיָדְךָ וַיִּתֵּן־לָהּ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ וַתֵּהָר

לוֹ:

19 וַתָּקֶם וַתֵּלֶךְ וַתִּסָּר צְעִיפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי

vešel k ní i počala

19 z něho. - A vstala pak a odešla, odložila závoj svůj se sebe a oblékla šaty avé vdovské.

20 I poslal Júda kůzle po příteli svém adulamském, aby vzal zástavu z ruky ženy, [on] však jí nenalezl.

21 I ptal se lidí z toho místa, kde jest nevěstka z Ejnájim, [která seděla] na cestě. Ti řekli.i : Nebylo zde

22 nevěstky. - Vrátil se tedy k Júdovi a řekl: Nenalezl jsem jí a také lidé toho místa řekli : Nebylo zde nevěstky.

23 Tu pravil Júda: Ar si to nechá, ale jen abychom nebyli na posměch, vždyť já poslal toto kůzle a tys jí nenalezl.

24 Stalo se pak asi po třech měsících, že oznámili Júdovi řkouce: Dopustila se smilství Thámar, snacha tvá, a také již jest těhotná ze smilství. I řekl Júda: Vyved'te ji, aby byla upálena.

25 Když byla již vedena, poslala k tchánu svému, vzkazujíc : Z muže, jehož tyto věci jsou, jsem těhotná a [přítom] řekla : Popatři, prosím, čím jest toto: prsten a šňůra

26 a hůl? - I podíval se [na ně] Júda a řekl: Jest v právu proti mně, protože j sem j i nedal Šelovi, synu svému.

27 A více s ní neobcoval. - Stalo se pak v době, když rodila, hle, tu byla dvojčata v životě jejím.

28 A když rodila, vystrčil jeden ruku. Tu uchopila porodní bába a přivázala na jeho ruku červenou nitku řkouc: Ten vyšel první.

29 Když pak stáhl svou ruku, hle, tu vyšel bratr jeho i řekla : Jakou to trhlínu pro sebe j si protrhl?

Tak nazvali jeho jméno Perc [trhlina].

30 A potom vyšel bratr jeho, na jehož ruce byla červená nitka, i nazvali jméno jeho Zérach.

Kapitola třicátá devátá

1 Josef pak byl odveden dolů do Egypta, a koupil ho Potifar, dvořenin

אֶל־מְנוּחָתָהּ:

20 וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדֵי הָעִזִּים בְּיַד רַעְהוּ הָעַדְלָמִי לְקַחַת הָעֶרְבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מִצָּאָהּ:

21 וַיִּשְׁאֵל אֶת־אֲנָשֵׁי מְקוֹמָהּ לֵאמֹר אֵיךְ הַקְּדָשָׁה הוּא בְּעֵינֵינוּ עַל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הִיְתָה בָּזָה קְדָשָׁה:

22 וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מִצָּאָתֶיךָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הִיְתָה בָּזָה קְדָשָׁה:

23 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקְחִלֶּהּ פֶּן נִהְיֶה לְבוֹז הַנָּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מִצָּאָתָהּ:

24 וַיְהִי כַּמְשָׁלֶשׁ חֳדָשִׁים וַיִּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָמַר כָּל־לַחַד וְגַם הַנָּה הָרָה לְזַנוּנֵים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאֶנָּה וְתִשְׂרַף:

25 הוּא מוֹצֵאת וְהִיא שְׁלָחַה אֶל־חַמִּיָּה לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־אַלְהָה לוֹ אֲנֹכִי הָרָה וְתֹאמֶר הַפְּרֵנָּה לְמִי

הַחַתָּמֹת וְהַפְּתִילִים וְהַמָּטָה הָאֵלֶּה:

26 וַיִּבֶר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נִתְּתִיָּה לְשֵׁלָה בְּנִי וְלֹא־יִסַּף עוֹד לְרַעַתָּה:

27 וַיְהִי בַעַת לְרַתָּהּ וְהַנָּה תְּאוֹמִים בְּבִטְנָהּ:

28 וַיְהִי בְלִדְתָהּ וַיִּתֶּן־יָד וַתִּקַּח הַמִּילָדָת וַתִּקְשֶׁר עַל־יָדוֹ שְׁנֵי לֵאמֹר זֶה יֵצֵא רֵאשֹׁנָה:

29 וַיְהִי כַּמְשִׁיב יָדוֹ וְהַנָּה יֵצֵא אַחֲיוֹ וְתֹאמֶר מַה־פְּרָצָתָ עָלֶיךָ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶץ:

30 וְאַחַר יֵצֵא אַחֲיוֹ אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ הַשְּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח: ׀

WTT Genesis 39: וַיִּוְסַף הוֹרֵד מִצְרַיִמָּה וַיִּקְנֶהוּ פוֹטִיפָר

faraónův, velitel palácových strážců, muž egyptský, od Jišmaelských, kteří ho tam byli dovedli.

2. A Hospodin byl s Josefem, že byl mužem zdaru. Byl pak , v domě pána svého, Egyptřana.

3. A pán jeho pozoroval, že Hospodin jest s ním, a že vše, co koná, vede Hospodin v jeho ruce ke zdaru.

4. I našel Josef milost v očích jeho a obsluhoval ho; i ustanovil ho nad domem svým, a vše, co měl, předal v ruku jeho.

5 A od té chvíle pak, co ho ustanovil nad svým domem, a nade vším, co měl, žehnal Hospodin domu Egyptřanovu pro Josefa, a požehnání Hospodinovo bylo ve všem, co měl doma i na poli.

6. Tak přenechal vše, co měl, v ruce Josefově, a nevěděl, maje jeho, o ničem, kromě jídla, které jedl. Byl pak Josef krásné postavy a krásného vzezření.

7 I stalo se potom, že pozdvihla žena pána jeho svých očí k Josefovi a řekla: Lehni si ke mně.

8 On však se zdráhal a řekl k ženě pána svého : Hle, pán můj neví, maje mne, o ničem, co jest v domě, a vše, co má, dal do ruky mé.

9 Není mocnějšího v domě tomto, než jsem já, a ničeho nevyňal.z mé správy mimo tebe, jelikož js~i manželka jeho. Jak bych tedy učinil tak velikou nepravost a hřešil proti Bohu?

10 A bylo, když mluvila do Josefa den co den, a on jí neposlechl, aby k ní ulehl a pobyl s ní.

11 Tu stalo se: Jednoho takového dne, že přišel do domu, aby dělal práci svou a nikoho z domácích lidí nebylo tam v domě,

12 že chytila ho za roucho jeho, řkouc: Lehni si se mnou! Tu nechal roucho své v její ruce a uprchl a vyběhl ven.

13 Když pak viděla, že nechal svůj šat v ruce její a vyběhl ven,

סָרִיס פָּרַעַה שָׂר הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרַי מִיַּד הַיִּשְׁמַעֲאֵלִים
אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שָׁמָּה:

2 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבַיִת
אֲדֹנָיו הַמִּצְרַי:

3 וַיִּרְא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה
מְצַלִּיחַ בְּיָדוֹ:

4 וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיִּשְׂרֹת אֹתוֹ וַיִּפְקְדֵהוּ
עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יִשְׁלֹו נָתַן בְּיָדוֹ:

5 וַיְהִי מֵאִזּוּ הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יִשְׁלֹו
וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית הַמִּצְרַי בְּגַלְל יוֹסֵף וַיְהִי בְרַכַּת
יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יִשְׁלֹו בְּבַיִת וּבְשָׂדֶה:

6 וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לּוֹ בְּיַד־יוֹסֵף וְלֹא־יָרַד אֹתוֹ מֵאוּמָה
כִּי אִם־הִלָּחֵם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יַפְהַתָּאֵר
וַיִּפֶּה מְרָאֶה:

7 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אִשְׁת־אֲדֹנָיו
אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שְׁכַבָּה עִמִּי:

8 וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר אֶל־אִשְׁת־אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָרַד אֹתִי
מִהַבַּיִת וְכֹל אֲשֶׁר־יִשְׁלֹו נָתַן בְּיָדִי:

9 אֵינְנִי גָדוֹל בְּבַיִת הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשַׁד מִמֶּנִּי מֵאוּמָה
כִּי אִם־אוֹתָךְ בְּאֲשֶׁר אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאִיךָ אֶעֱשֶׂה הָרָעָה
הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים:

10 וַיְהִי כַּדְּבָרָה אֶל־יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֲלֶיהָ
לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ לְהִיּוֹת עִמָּה:

11 וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה וַיָּבֵא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ
וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בְּבַיִת:

12 וַתִּתְפַּשֶׂהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר שְׁכַבָּה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ
בְּיָדָהּ וַיָּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה:

13 וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ כִּי־עָזַב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנֶס הַחוּצָה:

14 וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי בֵּיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא

14 tu přivolala lidi svého domu a pravila k nim,
řkouc: Hled'te, přived.l nám muže hebrejského, aby tropil rozpustilosti s
námi. Přišel ke mně, aby ležel se mnou; tu křičela jsem hlasem mocným.
15 Jakmile slyšel, že jsem pozvedla hlasu svého a křičela, zanechal svůj
šat u mne, a uprchl a vyběhl ven.
16 Pak uložila jeho šat vedle sebe až přišel jeho pán do domu svého.
17 I mluvila k němu asi tytéž řeči, řkouc: Přišel ke mně ten služebník
hebrejský, kteréhoš nám přivedl, poláskat se se mnou.
18 A když jsem pozdvihla hlasu svého a
křičel'a, zanechal svůj šat vedle mne a utekl. ven,
19 I bylo, když uslyšel jeho pán slova své ženy, jež mluvila k němu,
řkouc: Takové věci mne udělal služebník tvůj, že vzplanul hněv jeho
20 Vzal pak. ho pán Josefův a uvrhl ho do žaláře, v místo,
kde vězni královští byli vězněni; tak byl tam v žaláři.
21 Hospodin však byl a Josefem a naklonil se k němu milostí a zjednal
mu milost v očích správce žaláře.
22 A správce žaláře dal v moc Josefovu všechny vězné, kteří byli v
žaláři, a vše, co se tam konalo; činil on.
23 Správce žaláře nedohlížel docela na nic, co byl svěřil jeho ruce,
ježto Hospodin byl s ním, a co konal, tomu dal Hospodin zdar.

Kapitola čtyřicátá

1 Stalo se potom, že provinili se šenk krále egyptského a pekař proti
pánu svému, králi egyptskému.
2 I rozhněval se faraón na oba dvořany své, na nejvyššího šenka a
nejvyššího pekaře.
3 A dal je do vazby v domě velitele palácové stráže do věznice, na místo

לָנוּ אִישׁ עִבְרִי לְצַחֵק בְּנוּ בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב עִמִּי וְאֶקְרָא
בְּקוֹל גָּדוֹל:
15 וַיְהִי כְשָׁמְעוֹ כִּי־הִרְיַמְתִּי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ
אֶצְלִי וַיָּנֶס וַיֵּצֵא הַחֹצֵה:
16 וַתִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ:
17 וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא־אֵלַי הָעֶבֶד
הָעִבְרִי אֲשֶׁר־הִבֵּאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי:
18 וַיְהִי כִּהִרְיַמִּי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיָּנֶס
הַחֹצֵה:
19 וַיְהִי כְשָׁמַע אֲדֹנָיו אֶת־דְּבָרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְרָה
אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עֲבָדְךָ וַיַּחַר אַפּוֹ:
20 וַיִּקַּח אֲדֹנָי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֶהוּ אֶל־בֵּית הַסֵּהַר מְקוֹם
אֲשֶׁר־[אֶסְרוּ] [אֶסִּירִי] הַמֶּלֶךְ אֶסְוִרִים וַיְהִי־שֵׁם בְּבֵית
הַסֵּהַר:
21 וַיְהִי יְהוָה וַיְהוּה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חָנוּ בְּעֵינָיו
שֶׁר בֵּית־הַסֵּהַר:
22 וַיִּתֵּן שֶׁר בֵּית־הַסֵּהַר בְּיַד־יוֹסֵף אֶת כָּל־הָאֶסְוִרִים
אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֵּהַר וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים שָׂם הוּא הָיָה
עֹשֶׂה:
23 אֵין שֶׁר בֵּית־הַסֵּהַר רָאָה אֶת־כָּל־מְאוּמָה בְּיַדוֹ
בְּאֲשֶׁר יְהוּה אֹתוֹ וְאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוּה מִצְלִיחַ: ס

WTT Genesis 40: וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מִשְׁקָה
מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְהָאֶפֶה לְאֲדֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם:
2 וַיִּקְצַף פָּרַעַה עַל שְׁנֵי סְרִיסָיו עַל שֶׁר הַמִּשְׁקִים וְעַל
שֶׁר הָאוּפִים:
3 וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שֶׁר הַטְּבָחִים אֶל־בֵּית הַסֵּהַר

tam, kde Josef byl vězněn.

4 A velitel palácové stráže ustanovil jim Josefa, aby jim byl ke službě, a [tak] byli drahně dní ve vazbě.

5 Tu snili sen oba dva, každý svůj sen v téže noci, každý dle výkladu svého snu, šenk a pekař krále egyptského, kteří byli uvězněni v domě žalárním.

6 I přišel k nim Josef ráno a viděl je, že byli rozrušeni.

7 Tak optal se těch dvořanů faraónových, kteří s ním byli ve vazbě, v domu jeho pána, řka: Proč se tváříte dnes tak mrzutě?

8 I řekli mu: Sen jsme snili a není, kdo by jej vyložil. Tu řekl jim Josef: Zdali nenáleží výklady Bohu? Vypravujte mi [je] přece.

9 Tedy vypravoval nejvyšší šenk sen svůj Josefovi a řekl mu: v mém snu, hle, vinný kmen [tu stojí] přede mnou.

10 A na vinném kmenu tři ratolesti, a jako by pučel, vyrážel květ jeho, a uzrály jeho hrozny v bobule.

11 A faraónův pohár jest v ruce mé, tu vezmu hrozny a vytlačím je do poháru faraónova, a podám pohár na ruku faraónovu.

12 Tu řekl mu Josef: Takový jest jeho výklad. Ty tři ratolesti jsou tři dni.

13 Ještě tři dni a faraó povýší hlavu tvou a navrátí tě na tvé místo, a ty dáš pohár faraónův k ruce jeho dle dřívějšího obyčeje, kdy jsi byl jeho šenkem.

14 Avšak pamatuj na mne, až se ti povede dobře a prokaž mi, prosím, laskavost a zmiň se o mně faraónovi a vyved' mne z tohoto domu.

15 Neboť ukraden jsem. byl, ukraden ze země Ebrejů a také zde. jsem vůbec ničeho neučinil, že mne dali do kobky.

16 Vida pak nejvyšší pekař, že dobře vyložil, řekl Josefovi : Také já viděl ve snu, že jsou tři koše pečiva na hlavě ,mé.

מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אֲסוּר שָׁם:

4 וַיִּפְקֹד שֶׁר הַטְּבָחִים אֶת־יוֹסֵף אֹתָם וַיִּשְׁרֹת אֹתָם וַיְהִיו יָמִים בְּמִשְׁמַר:

5 וַיַּחְלְמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בַּלַּיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ הַמִּשְׁקָה וְהָאֶפֶה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מִצָּרִים אֲשֶׁר אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֵּהר:

6 וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בְּבֹקֶר וַיֵּרָא אֹתָם וְהֵנָּם זְעָפִים:

7 וַיִּשְׁאַל אֶת־סֹרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אֹתוֹ בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנִיכֶם רָעִים הַיּוֹם:

8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חֲלַמְנוּ וּפְתָר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פְּתָרִים סִפְרוּנָא לִי:

9 וַיֹּסֶפֶר שֶׁר־הַמִּשְׁקִים אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בְּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה־גִפֶּן לִפְנֵי:

10 וּבְגִפֶּן שְׁלֹשָׁה שָׁרְיָנִים וְהִיא כְּכַרְחַת עֲלֹתָה נֹצֵה הַבְּשִׁילוֹ אֲשֶׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים:

11 וְכֹס פַרְעֹה בְיָדִי וְאָקַח אֶת־הָעֲנָבִים וְאֲשַׁחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פַרְעֹה וְאֶתֶּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַרְעֹה:

12 וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פְּתָרְנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁרְיָנִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם:

13 בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִשִּׁיבֶדָּ עַל־כַּנֹּף וְנָתַתָּ כּוֹס־פַרְעֹה בְיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מִשְׁקָהוּ:

14 כִּי אִם־זָכַרְתָּנִי אֶתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִטֵּב לְךָ וְעָשִׂיתָנָא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתָּנִי אֶל־פַרְעֹה וְהוֹצֵאתָנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה:

15 כִּי־גִנַּב גִּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פָּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַבּוֹר:

16 וַיֵּרָא שֶׁר־הָאֶפִים כִּי טוֹב פְּתָר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אַךְ־אֲנִי בְּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סִלֵי חֲרִי עַל־רֹאשִׁי:

17 A v koši nejvyšším všelijaké pokrmy faraónovy, výrobky pekařské, a ptactvo požírá je z koše nad hlavou mou.

18 Tu odvětil Josef a řekl: Toť jest výklad jeho. Tři koše, to jsou tři dny.

19 Ještě tři dny, pak vyzdvihne farao hlavu tvou nad tebe a pověsí tě na dřevo, i bude požíráti ptactvo maso tvé s tebe.

20 I stalo se třetího dne v den narozenin faraónových, že učinil hody všem svým služebníkům a pozdvihl hlavu nejvyššího šenka a hlavu nejvyššího pekaře mezi služebníky svými.

21 A nejvyššího šenka navrátil na jeho šenkýřské místo, aby podával pohár na ruku královu.

22 Nejvyššího pekaře však oběsil, jak jim byl vyložil Josef.

23 Nevzpomenul však nejvyšší šenk na Josefa; zapomenu na něho.

KAPITOLA XLI.

1 Stalo se po dvou letech, že farao měl sen, totiž: stál nad řekou,

2 a hle, z řeky vystoupilo sedm krav, krásných na pohled a tučných masem a pásly se v rákosí.

3 A hle, sedm krav jiných vystoupilo po nich z řeky, šeredné na pohled a hubené masem, a postavily se vedle těch krav na břehu řeky.

4 Pak sežraly ty krávy ošklivé na pohled a hubené masem těch sedm krav krásných na pohled a tučných. Tu procitl farao.

5 A zase usnul a měl sen po druhé : Hle, sedm klasů vyrazilo na jednom stéble plných a pěkných.

6 A zase sedm klasů tenkých a vyschlých východním větrem vyráželo za nimi.

7 Pohltily pak ty klasy tenké těch sedm klasů tučných a plných. I probudil se farao a hle, byl to sen.

17 ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה אפה והעוף
אכל אתם מן-הסל מעל ראשי:

18 ויען יוסף ויאמר זה פתרון שלשת הסלים שלשת
ימים הם:

19 בעוד שלשת ימים ישא פרעה את-ראשו מעוף
ותלה אותו על-עץ ואכל העוף את-בשרו מעוף:

20 ויהי ביום השלישי יום הלדת את-פרעה ויעש
משתה לכל-עבדיו וישא את-ראש שר המשקים
ואת-ראש שר האפים בתוך עבדיו:

21 וישב את-שר המשקים על-משקהו ויתן הכוס
על-כף פרעה:

22 ואת שר האפים תלה כאשר פתר להם יוסף:

23 ולא-זכר שר-המשקים את-יוסף וישכחהו: ה

WTT Genesis 41: והנה עמד על-היאר:

2 והנה מן-היאר עלת שבע פרות יפות מראה ובריאת
בשר ותרעינה באחו:

3 והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן-היאר
רעות מראה ורקות בשר ותעמדנה אצל הפרות
על-שפת היאר:

4 ותאכלנה הפרות הרעות המראה ורקת הבשר את
שבע הפרות יפת המראה והבריאת וייקץ פרעה:

5 ויישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה
אחד בריאות וטבות:

6 והנה שבע שבלים דקות ושדופת קדים צמחות
אחריהן:

8 Bylo ráno a duch jeho byl znepokojen a poslal a přivolal všechny hadače písma Egypta a všechny jeho mudrce. Vypravoval jim farao sen svůj, a nebylo, kdo by jej faraonovi vyložil.

9 Tu promluvil nejvyšší šenk k faraónovi, řka: Provinění svá připomínám dnes.

10 Farao rozhněvav se na služebníky své, dal mě do vazby v domě velitele palácové stráže, mne a nejvyššího pekaře. –

11 I snili jsme sen jedné noci, já a on, každý dle významu svého snu jsme snili.

12 A byl tam s námi mladík hebrejský, služebník velitele palácové stráže, a my jsme mu [je] vypravovali, a on nám vykládal sny naše, každému podle snu jeho vyložil..

13 A tak bylo, jak nám byl vyložil, tak se stalo. Já jsem byl zpět dosazen na své místo a on byl oběšen.

14 Tu poslal farao a povolal Josefa, chvatně vypustili ho ze žalářní kobky, a on ostříhal si vlasy a vyměnil šaty své a přišel k faraónovi.

15 I pravil farao k Josefovi: Sen jsem snil a není, kdo by jej vyložil, a já jsem slyšel o tobě, říká se, ze rozumíš snu, abys jej vyložil.

16 I odpověděl Josef faraónovi řka : Nikoliv já, Bůh odpoví ku blahu faraónově.

17 Tu řekl farao k Josefovi:

18 Zdálo se mně, tu stojím u břehu řeky, -a hle, z řeky vystupuje sedm krav tučný masem, a krásné postavy a pásly se v rákosí.

19 A hle sedm krav jiných vystupuje za nim,i, bídných a velmi ohyzdných postavou a hubených masem; neviděl jsem takových ohyzdných v celé zemi egyptské.

20 I sežraly krávy hubené a ohyzdné těch prvních sedm tučných krav.

21 Ty přišly do jejich útrob, a nebylo k poznání, že přišly do jejich útrob,

7 וַתְּבַלְעֵנָה הַשְּׂבָלִים הַדְּקוֹת אֶת שְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקֶץ פַּרְעֹה וַהֲנִיחַ חִלּוֹם:

8 וַיְהִי בַבֶּקֶר וַתִּפְעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא

אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חַכְמֵיהֶ וַיִּסְפֹּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חִלְמוֹ וְאִין־פֹּתֵר אוֹתָם לַפַּרְעֹה:

9 וַיְדַבֵּר שֵׁר הַמְּשָׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאֵי אָנֹכִי מִזְכִּיר הַיּוֹם:

10 פַּרְעֹה קָצַף עַל־עַבְדָּיו וַיִּתֵּן אֹתִי בַּמְּשֹׁמֵר בֵּית שֵׁר הַטְּבָחִים אֹתִי וְאֶת שֵׁר הָאֲפִים:

11 וַנַּחֲלֵמָה חִלּוֹם בְּלַיְלָה אֶחָד אָנֹכִי וְהוּא אִישׁ כְּפַתְרוֹן חִלְמוֹ חָלְמָנוּ:

12 וְשֵׁם אֶתְנוּ נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשֵׁר הַטְּבָחִים וַנִּסְפֹּר־לוֹ וַיִּפְתֹּר־לָנוּ אֶת־חִלְמֹתֵינוּ אִישׁ כְּחִלְמוֹ פָּתַר:

13 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הֲשִׁיב עַל־כַּפְּנֵי וְאֹתוֹ תָּלָה:

14 וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֵהוּ מִן־הַבּוֹר וַיַּגְלַח וַיַּחֲלֵף שְׂמֹלֹתָיו וַיָּבֵא אֶל־פַּרְעֹה:

15 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף חִלּוֹם חֲלַמְתִּי וּפְתַר אֵין אֹתוֹ וְאָנֹכִי שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חִלּוֹם לַפְתֹּר אֹתוֹ:

16 וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר בְּלַעְדֵי אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת־שְׁלוֹם פַּרְעֹה:

17 וַיְדַבֵּר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף בְּחִלְמֵי הַנְּנִי עַמֵּד עַל־שֵׁפֶת הַיָּאֵר:

18 וַהֲנִיחַ מִן־הַיָּאֵר עֹלֹת שְׁבַע פָּרוֹת בְּרִיאוֹת בָּשָׂר וַיִּפֹּת תֹּאֵר וַתִּרְעִינָה בְּאָחוּ:

19 וַהֲנִיחַ שְׁבַע־פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת אַחֲרֵיהֶן דְּלוֹת וְרַעוֹת תֹּאֵר מֵאֵד וְרַקוֹת בָּשָׂר לֹא־רָאִיתִי כַּהֲנָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְרַע:

20 וַתֹּאכְלֵנָה הַפָּרוֹת הַרְקוֹת וְהַרַעוֹת אֶת שְׁבַע הַפָּרוֹת

neb jejich vzezření bylo ošklivé jako prve. A tu jsem se probudil.

22 Pak jsem viděl ve svém snu, hle, sedm klasů vyrostlo na jednom stéble, plných a pěkných.

23 A hle, sedm klasů chudých, tenkých a východním větrem spálených roste za nimi.

24 I pohltily ty tenké klasy těch sedm klasů dobrých. Pověděl jsem to hadačům. písma a nikdo mně nedovede dáti vědomost

25 I pravil Josef k faraónovi: Sen faraónův jest jeden. Co Bůh učiní, zvěstoval faraónovi.

26 Těch sedm pěkných krav jest sedm let a těch sedm pěkných klasů jest sedm let; sen jeden to jest.

27 A těch sedm krav hubených a špatných, vystupujících za nimi, to jest sedm roků, a těch sedm klasů hluchých spálených východním větrem, to bude sedm let hladu.

28 To jest slovo, které jsem promluvil k faraónovi · co Bůh chystá, zjevil faraónovi.

29 Hle, sedm let přichází,' nasycení veliké v celé zemi egyptské.

30 Pak nastane sedm let hladu po nich, a zapomenuta bude všechna sytost země egyptské, tak zhubí hlad zemi.

31 Ani k poznání nebude, že byla sytost v zemi pro tento hlad potom, neboť přetěžký bude.

32 A že opakoval se sen faraónovi po dvakrát, znamená, že jistá jest věc od Boha, a že Bůh spěchá ji vykonati.

33 Necht' tedy vyhlédne farao muže rozumného a moudrého a ustanoví ho nad zemí egyptskou.

34 Ať učiní farao, aby' ustanovil úředníky nad zemí a vybíral pětinu ze země egyptské v sedmi letech sytosti.

35 Ti at' shromáždí veškerou potravu těchto dobrých let nastávajících a

הָרֵאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאֹת:

21 וַתִּבְאֶנָּה אֶל-קִרְבְּנָה וְלֹא נֹדַע כִּי-בָאוּ אֶל-קִרְבְּנָה
וַיִּמְרֹאֲיֶיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וַאֲיִקֶץ:

22 וַאֲרָא בַחֲלֹמִי וְהִנֵּה שִׁבַּע שְׁבָלִים עֹלֹת בְּקִנְיָה אֶחָד
מִלֵּאֹת וְטֹבוֹת:

23 וְהִנֵּה שִׁבַּע שְׁבָלִים צְנֻמוֹת דְּקוֹת שְׂדֵפוֹת קָדִים
צִמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם:

24 וַתִּבְלַעַן הַשְּׁבָלִים הַדְּקוֹת אֶת שִׁבַּע הַשְּׁבָלִים הַטֹּבוֹת
וַאֲמַר אֶל-הַחֲרָטְמוֹם וַאֲיִן מִגִּיד לִי:

25 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-פְּרַעֲה חֲלוֹם פְּרַעֲה אֶחָד הוּא אֵת
אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה הַגִּיד לְפְרַעֲה:

26 שִׁבַּע פָּרֹת הַטֹּבוֹת שִׁבַּע שָׁנִים הֵנָּה וְשִׁבַּע הַשְּׁבָלִים
הַטֹּבוֹת שִׁבַּע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא:

27 וְשִׁבַּע הַפְּרוֹת הַדְּקוֹת וְהַרְעַת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שִׁבַּע
שָׁנִים הֵנָּה וְשִׁבַּע הַשְּׁבָלִים הַדְּקוֹת שְׂדֵפוֹת הַקָּדִים יְהִי
שִׁבַּע שָׁנֵי רָעָב:

28 הוּא הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל-פְּרַעֲה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים
עָשָׂה הִרְאָה אֶת-פְּרַעֲה:

29 הִנֵּה שִׁבַּע שָׁנִים בָּאוֹת שִׁבַּע גְּדוֹל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרָיִם:
30 וְקָמוּ שִׁבַּע שָׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל-הַשִּׁבַּע

בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְכֹלָה הָרָעָב אֶת-הָאֶרֶץ:

31 וְלֹא-יִוָּדַע הַשִּׁבַּע בְּאֶרֶץ מִפְּנֵי הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי-כֵן
כִּי-כָבֵד הוּא מְאֹד:

32 וְעַל הַשָּׁנוֹת הַחֲלוֹם אֶל-פְּרַעֲה פַעַמּוֹם כִּי-נִכּוֹן
הַדָּבָר מֵעַם הָאֱלֹהִים וּמִמַּהֲרַת הָאֱלֹהִים לַעֲשׂוֹתוֹ:

33 וְעַתָּה יֵרָא פְּרַעֲה אִישׁ נְבוֹן וְחָכָם וְיִשִּׁיתָהוּ עַל-אֶרֶץ
מִצְרָיִם:

34 יַעֲשֶׂה פְּרַעֲה וַיִּפְקֹד פְּקָדִים עַל-הָאֶרֶץ וְחֲמֵשׁ
אֶת-אֶרֶץ מִצְרָיִם בְּשִׁבַּע שָׁנֵי הַשִּׁבַּע:

nahromadí obilí pod rukou faraónovou jako potravu v městech ať ji uchovají.

36 Tak bude ta potrava zálohou zemi pro sedm let hladu, které budou v zemi egyptské, aby nebyla zničena země hladem.

37 I líbila se řeč ta v očích faraónových a v očích všech jeho služebníků.

38 I řekl farao k služebníkům svým: Zda nalezneme někoho takového, v němž jest duch Boží?

39 Josefovi pak farao řekl : Ježto Bůh dal tobě věděti toto všechno, není nikoho tak rozumného a moudrého, jako jsi ty.

40 Ty budeš nad domem mým a tvému nařízení se podrobí všechen můj lid; jen o trůn budu vyšší nad tebe.

41 A pravil farao k Josefovi: Hle, ustanovil jsem tě nad celou zemí egyptskou!

42 A farao sňal prsten svůj s ruky své a dal jej na ruku Josefovu a oděhl ho do šatů kmentových a vložil řetěz zlatý na jeho hrdlo.

43 A dal ho voziti ve svém druhém voze, a volali před ním "Na kolena!" Tak ho ustanovil nad celou zemí egyptskou.

44 Farao pravil k Josefovi: Já jsem farao! Však bez tebe nepozdvihne nikdo ruky své, ani nohy své v celé zemi egyptské.

45 Farao nazval pak jméno Josefovo "Cofnat Paneach" a dal mu Asnat, dceru Potiferovu, kněze Onského, za ženu. I táhl Josef po celé zemi egyptské.

46 Josefovi bylo třicet let; když stál před faraónem, králem egyptským, i vyšel Josef od faraóna a projel celou zemi egyptskou.

47 A země vydala v sedmi letech sytosti vrchovatou měrou.

48 Tak shromáždil veškerou potravu sedmi let, jež byly v zemi egyptské, a složil potravu do měst, potravu z výnosu pole kolem [jednoho každého] města dal do něho. -

35 וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֶכְלֵ הַשָּׁנִים הַטֹּבֹת הַבָּאת הָאֵלֶּה וַיַּצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פַּרְעֹה אֶכְלֵ בְּעָרִים וְשָׁמְרוּ:
36 וְהָיָה הָאֶכְלֵ לְפַקְדוֹן לְאֶרֶץ לְשִׁבְעַ שָׁנֵי הָרָעַב אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־תִכְרַת הָאֶרֶץ בְּרָעַב:
37 וַיִּיטֵב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כָּל־עַבְדָּיו:
38 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עַבְדָּיו הֲנִמְצָא כָּזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ:
39 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרַי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת אֵינְיִנְבוֹן וְחָכְם כְּמוֹךָ:
40 אַתָּה תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשָּׁק כָּל־עַמִּי רַק הַכֹּסֵס אֲגַדֵּל מִמֶּךָ:
41 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה נָתַתִּי אוֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
42 וַיִּסֶר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אוֹתָהּ עַל־יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אוֹתוֹ בְּגָדֵי־שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רֶבֶד הַזָּהָב עַל־צַוְּאָרוֹ:
43 וַיַּרְכַּב אוֹתוֹ בְּמַרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו אַבְרָהָם וְנַתָּן אוֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
44 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־אִירִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאַתְּ־הִגַּלְוּ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
45 וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם־יוֹסֵף צְפַנַּת פַּעֲנֹחַ וַיִּתֵּן־לוֹ אֶת־אֲסֹנַת בַּת־פּוֹטִי פָרַע כַּהֵן אֵן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
46 וַיּוֹסֶף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ לְפָנֵי פַרְעֹה מִלֶּךְ־מִצְרָיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלְּפָנֵי פַרְעֹה וַיַּעֲבֵר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
47 וַתַּעֲשׂ הָאֶרֶץ בְּשִׁבְעַ שָׁנֵי הַשָּׁבַע לְקַמְצִים:
48 וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֶכְלֵ שָׁבַע שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וַיִּתֵּן־אֶכְלֵ בְּעָרִים אֶכְלֵ שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סָבִיב־תִּיהָ נָתַן בַּתּוֹכָהּ:

49 Pak nahromadil Josef obilí jako písku mořského, velmi mnoho, až se muselo přestat počítati, neboť bylo ho bez počtu.

50 Josefovi pak narodili se dva synové. Dříve než nadešel rok hladu, které mu porodila Asnat, dcera Potiferova, kněze Onského.

51 I nazval Josef jméno prvorozeného: Menaše, neboť: dal mi zapomenouti Bůh na všechnu mou svízel a na celý dům mého otce.

52 A jméno druhého nazval: Efraim, neboť: plodným mne učinil Bůh v zemi bídy mé.

53 Skončilo se sedm let sytosti, která byla v zemi egyptské.

54 A počalo přicházeti sedm let hladu, jak byl předpověděl Josef. A byl hlad .ve všech zemích, avšak v celé zemi egyptské byl chléb.

55 Když pak hladověla veškerá země egyptská a lid křičel k faraónovi o chléb, tu pravil farao k celému Egyptu: Jděte k Josefovi, co vám řekne, udělejte.

56 A hlad byl na celé zemi. Tu otevřel Josef vše, v čem bylo něco obilí, a dal do prodeje Egyptanům, nebo hlad , se rozmohl v zemi egyptské.

57 A z celé země přicházeli do Egypta na trh k Josefovi, neboť rozmohl se hlad po celé zemi.

Kapitola čtyřicátá druhá

1 Jakob viděl, že jest obilí v Egyptě; tu pravil Jakob ke svým synům : Co se na sebe díváte?

2 A pravil : . Nuže, slyšel jsem ,že jest obilí v Egyptě, sejděte tam a nakupte pro nás odtamtud, abychom zůstali na živu a nezemřeli:

3 Tedy sešlo deset bratří Josefových, aby nakoupili obilí z Egypta:

4 Benjamina však, bratra Josefova, neposlal Jakob s bratřími jeho, neboť pravil, aby ho nepotkala nehoda.

5 Tak přišli synové ~ Jisraélovi, aby nakoupili spolu [s ostatními]

49 וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כַּחֲוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד

כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין מִסְפָּר:

50 וּלְיוֹסֵף יָלַד שְׁנֵי בָנִים בְּטָרִם תְּבוּא שְׁנַת הָרָעַב

אֲשֶׁר יָלְדָה־לוֹ אִסְנַת בַּת־פּוֹטִי פָרַע כִּהֵן אֹן:

51 וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נִשְׁנֵי אֱלֹהִים

אֶת־כָּל־עַמְלֵי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי:

52 וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרִנִי אֱלֹהִים

בְּאֶרֶץ עַנְיִי:

53 וַתִּכְלִינָה שְׁבַע שָׁנֵי הַשְּׁבַע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

54 וַתַּחֲלִינָה שְׁבַע שָׁנֵי הָרָעַב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף

וַיְהִי רָעַב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לָחֵם:

55 וַתִּרְעַב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פַּרְעֹה

לֵאמֹר וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל־מִצְרַיִם לָכוּ אֵל־יוֹסֵף

אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ:

56 וְהָרָעַב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאֶרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף

אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיַּחֲזֹק הָרָעַב בְּאֶרֶץ

מִצְרַיִם:

57 וְכָל־הָאֶרֶץ בָּאוּ מִצְרַיִמָּה לְשֹׁבֵר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק

הָרָעַב בְּכָל־הָאֶרֶץ:

WTT Genesis 42: וַיִּרְא יַעֲקֹב כִּי יֵשֶׁבֶר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר

יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִּתְרָאוּ:

2 וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשֶׁבֶר בְּמִצְרַיִם רְדוּ־שָׁמָּה

וְשִׁבְרוּ־לָנוּ מִשֶּׁם וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת:

3 וַיִּרְדּוּ אַחֲיֵי־יוֹסֵף עֲשָׂרָה לְשֹׁבֵר בָּר מִמִּצְרַיִם:

4 וְאֶת־בְּנֵי־מִינֵן אַחֵי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו כִּי

אָמַר פֶּן־יִקְרָאנוּ אֶסּוּן:

příchozími, neboť byl hlad v zemi Kenaán.

6 A Josef byl správcem nad zemí a on to byl, jenž spravoval trh pro všechen lid země, tak přišli bratři Josefovi a klaněli se před ním tváří k zemi.

7 Když viděl Josef své bratry, poznal je, avšak dělal vůči nim cizího a mluvil s nimi tvrdě; a řekl jim: Odkud jste přišli? Tu pravili: Ze země kenaanské, abychom nakoupili potravu.

8 Ač poznal Josef bratry své, oni ho nepoznali.

9 Tu vzpomenu Josef na své sny, které byl o nich snil. Řekl jim: Vyzvědači jste, abyste shlédli slabinu země, přišli jste.

10 - Tu řekli mu: Nikoliv, ó pane, tvoji služebníci přišli, aby nakoupili potravu.

11 My všichni jsme synové jednoho muže, jsme poctiví lidé, nikdy nebyli tvoji služebníci vyzvědači.

12 Tu řekl jim: Ne, ale přišli jste, abyste shlédli slabinu země.

13 I pravili : Dvanáct bylo. nás tvých služebníků; jsme bratři, synové jednoho muže v zemi kenaanové, totiž nejmladší jest u našeho otce ještě nyní a jednoho již není [více].

14 Tu řekl jim Josef: Jest to, jak jsem k vám mluvil, říkáje: Vyzvědači jste!

15 Tím budete zkoušeni, při sám farao, že nevyjdete odtud, leda, přijde-li váš nejmladší bratr sem.

16 Pošlete ze sebe jednoho, aby vezrna, přivedl vašeho bratra, vy pak zůstanete uvězněni, tak budou vyzkoušena slova vaše, zdali jest pravda u vás, a ne-li, přísám farao, že vyzvědači jste.

17 Tu dal je Josef spolu do vězení na tři dni.

18 Třetího dne pak pravil k nim Josef : To učíte a zůstanete na živu, [neboť] Boha se já bojím.

19 Jste-li poctiví, a z vašich bratří jeden zůstane uvězněn ve věznicí vaší, vy pak jděte, doneste obilí k zahnání

5 וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְשֹׁבֵר בְּתוֹךְ הַבָּאִים כִּי־הָיָה

הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

6 וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמְּשַׁבֵּיר לְכָל־עַם

הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אָחִי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ־לּוֹ אַפַּיִם אֶרְצָה:

7 וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶת־אָחָיו וַיִּכְרַם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיִּדְבַּר

אִתָּם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאֵין בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ

כְּנָעַן לְשֹׁבֵר־אֶכְל:

8 וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת־אָחָיו וְהֵם לֹא הִכְרָהוּ:

9 וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלֻמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר

אֲלֵהֶם מְרַגְלִים אַתֶּם לָרְאוֹת אֶת־עֲרֹנוֹת הָאָרֶץ בְּאִתְּכֶם:

10 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדַנִּי וְעַבְדִּיךָ בָּאוּ לְשֹׁבֵר־אֶכְל:

11 כָּלָנוּ בְנֵי אִישׁ־אֶחָד נָחֲנוּ כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ

עַבְדִּיךָ מְרַגְלִים:

12 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִי־עֲרֹנוֹת הָאָרֶץ בְּאִתְּכֶם לָרְאוֹת:

13 וַיֹּאמְרוּ שְׁנַיִם עָשָׂר עַבְדִּיךָ אַחִים אֲנַחְנוּ בְנֵי

אִישׁ־אֶחָד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הִקְטַן אֶת־אֲבִינוּ הַיּוֹם

וְהָאֶחָד אֵינָנוּ:

14 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר

מְרַגְלִים אַתֶּם:

15 בְּזֹאת תִּבְחָנוּ חַי פְּרַעֲה אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם־בָּבוֹא

אֲחֵיכֶם הִקְטַן הַנֶּה:

16 שְׁלַחוּ מִכֶּם אֶחָד וַיִּקַּח אֶת־אֲחֵיכֶם וְאִתְּכֶם הֶאֱסְרוּ

וַיִּבְחָנוּ דְּבַרְיֶכֶם הַאֲמַת אֲתֶכֶם וְאִם־לֹא חַי פְּרַעֲה כִּי

מְרַגְלִים אַתֶּם:

17 וַיֹּאסֶף אִתְּכֶם אֶל־מִשְׁמַר שְׁלֹשֶׁת יָמִים:

18 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עָשׂוּ וַחַיֹּ

אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי יֵרָא:

19 אִם־כְּנִים אַתֶּם אֲחֵיכֶם אֶחָד יֵאָסֵר בְּבַיִת מִשְׁמַרְכֶּם

וְאִתְּכֶם לָכוּ הָבִיאוּ שֹׁבֵר רַעְבוֹן בְּתֵיכֶם:

20 hladu rodin vašich. - Nejmladšího svého bratra však přiveďte ke mně, aby pravdivými se prokázala slova vaše a abyste nezemřeli. I učinili tak.

21 Pravili však jeden ke druhému: Ba, provinili jsme se proti bratru svému, že viděli jsme soužení jeho duše, když k nám úpěl a my neslyšeli, proto přišlo na' nás soužení toto.

22 I odpověděl jim Ruben řka: Zdali jsem vám neříkal takto mluvě: Neprohřešte se na pacholeti, vy však jste neuposlechli a tak krve jeho nyní se požaduje.

23 A oni nevěděli, že Josef jim rozumí, neboť tlumočnick byl mezi nimi.

24 I odvrátil se od nich a zaplakal. Pak se k nim vrátil a mluvil s nimi a, vzav od nich Šimona, dal ho spoutati před jejich očima.

25 A Josef rozkázal, aby naplnili jejich věci obilím, a aby vrátili jejich peníze, každému do jeho pytle, a aby jim dali potravu na cestu; a tak jim to učinili:

26 Naložili své obilí na své osly a odešli odtud.

27 Tu otevřev jeden pytel svůj, aby dal obrok svému oslu na noclehu, spatřil své peníze, a hle, tu jsou na vrchu ve vaku jeho.

28 I pravil ke svým bratrům: Navráceny jsou mé peníze a dokonce, hle, v mém vaku, a tu se pohnulo srdce jejich a uděšení mluvili jeden k druhému řkouce: Co nám to Bůh učinil?

29 Přišedše pak k Jakobovi, otci svému, do země kenaanské, vypravovali mu všechno, co se jim přihodilo, 30 řkouce : - Mluvil muž ten, pán země, s námi tvrdě a zacházel s námi jakoby s vyzvědači země.

31 Řekli jsme mu: jsme poctiví [lidé], nikdy nebyli jsme vyzvědači.

32 Dvanáct bratrů jest nás, synů našeho otce, jednoho není a nejmladší podnes jest s otcem naším v zemi kenaanské.

33 Avšak řekl nám muž ten, pán země: Po tom poznám, že poctiví jste: Ze svých bratrů jednoho nechte u mne, a čeho k zahrnutí hladu potřebujete pro rodiny své, vezměte a jděte.

34 A svého nejmladšího bratra ke mne přiveďte, abych poznal, že nejste

20 וְאֶת־אֲחֵיכֶם הִקְטַן תְּבִיאוּ אֵלַי וַיֵּאמְרוּ דְבַרְיֶכֶם וְלֹא תָמוּתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן:

21 וַיֵּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אָבֵל אֲשֶׁמִּים אֲנַחְנוּ עַל־אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְנוּ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמְעֵנוּ עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת:

22 וַיַּעַן רְאוּבֵן אֶתֶם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם לֵאמֹר אַל־תִּחַטְּאוּ בְיָלֶד וְלֹא שָׁמַעְתֶּם וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ:

23 וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שָׁמַע יוֹסֵף כִּי הַמְלִיץ בֵּינְתֶם:

24 וַיֹּסֶב מֵעֲלֵיהֶם וַיִּבֶךְ וַיָּשָׁב אֶלֶּהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם וַיִּקַּח מֵאֲתֶם אֶת־שִׁמְעוֹן וַיֵּאָסֵר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם:

25 וַיֵּצְאוּ יוֹסֵף וַיִּמְלְאוּ אֶת־כְּלֵיהֶם בָּר וּלְהָשִׁיב כַּסְפֵיהֶם אִישׁ אֶל־שִׁקְוֹ וּלְתַתּ לָהֶם צָדָה לְדַרְךָ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן:

26 וַיֵּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־חַמְרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם:

27 וַיִּפְתַּח הָאָחֵד אֶת־שִׁקְוֹ לְתַת מִסְפּוֹא לְחַמְרוֹ בַּמְלוֹן וַיֵּרָא אֶת־כַּסְפּוֹ וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי אִמְתַּחְתּוֹ:

28 וַיֵּאמֶר אֶל־אָחִיו הוֹשֵׁב כַּסְפִּי וְגַם הִנֵּה בְּאִמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לִבָּם וַיִּחַרְדּוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר מִה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ:

29 וַיָּבִיאוּ אֶל־עַקֵּב אֲבֵיהֶם אֶרְצָה כְּנָעַן וַיִּגִּידוּ לוֹ אֵת כָּל־הַקֶּרַת אֶתֶם לֵאמֹר:

30 דְּבַר הָאִישׁ אֲדֹנָי הָאָרֶץ אֲתָנוּ קִשּׁוֹת וַיִּתֵּן אֲתָנוּ כַּמְרַגְלִים אֶת־הָאָרֶץ:

31 וַנֵּאמֶר אֵלָיו כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא הָיִינוּ מְרַגְלִים:

32 שְׁנַיִם־עָשָׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ הָאָחֵד אֵינָנוּ וְהִקְטַן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בְּאָרֶץ כְּנָעַן:

33 וַיֵּאמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנָי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֶרֶע כִּי כְנִים אֲתֶם אֲחֵיכֶם הָאָחֵד הִנִּיחוּ אֹתִי וְאֶת־רַעְבּוֹן בְּתֵיכֶם קָחוּ וּלְכוּ:

vyzvědači, nýbrž poctiví [lidé], bratra vašeho vám vydám a můžete cestovati zemí.

35 Když pak vyprazdňovali své pytle, tu každý měl uzlík svých peněz ve svém pytli. Vidouce pak oni a otec jejich uzlíky se svými penězi, ulekli se.

36 I řekl jim Jaakob, otec jejich: osirotili jste mě, Josefa není a Šimona není a Benjamina vezmete, na mne všechno doléhá.

37 Tu pravil Ruben svému otci, řka: Oba mé syny zab, jestliže ho nepřivedu k tobě, dej ho v mé ruce, a já ti ho přivedu zpět.

38 I řekl: Nesestoupí syn můj s vámi. Vždyť bratr jeho zemřel a on sám zůstal a kdyby ho potkala nehoda na cestě, kterou půjdete, přivedli byste mé šediny v zármutku do hrobu.

Kapitola čtyřicátá třetí

1 Avšak hlad tíživý byl v zemi.

2 Stalo se, když zcela strávili nakoupené obilí, které byli přivedli z Egypta, že řekl k nim jejich otec: Jděte zase a nakupte nám trochu potravy.

3 Tu mluvil k němu Juda, řka: Velmi varoval nás muž ten, řka: Neuzříte tvář mou, leč bude-li bratr váš s vámi.

4 Pošleš-li bratra našeho s námi, půjdeme dolů a nakoupíme tobě potravy.

5 A nepošleš-li, nesestoupíme dolů, neboť mluvil k nám muž ten : Neuzříte tvář mou, leč bude-li bratr váš , s vámi.

6 I pravil Jisrael: Proč jste mně tak zle učinili, oznámivše muži tomu, že máte ještě bratra?

34 וְהִבְיִאוּ אֶת־אֲחֵיכֶם הַקָּטָן אֵלַי וְאֲדַעָה כִּי לֹא מְרַגְלִים אַתֶּם כִּי כְנִים אַתֶּם אֶת־אֲחֵיכֶם אֶתֶן לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ:

35 וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שִׁקְיָהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ צְרוּר־כֶּסֶף בְּשִׁקּוֹ וַיִּרְאוּ אֶת־צְרוּרוֹת כֶּסֶפֵיהֶם הַמָּה וְאֲבֵיהֶם וַיִּירָאוּ:

36 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבֵיהֶם אֲתִי שְׁפַלְתֶּם יוֹסֵף אֵינְנוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינְנוּ וְאֶת־בְּנֵימָן תִּקְחוּ עָלַי הֲיִו כְּלָנָה:

37 וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בְנֵי תָמִית אִם־לֹא אָבִיאֲנֹו אֵלֶיךָ תִּנָּה אֹתוֹ עַל־יְדֵי וְאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ:

38 וַיֹּאמֶר לֹא־יִרְדַּ בְנֵי עִמְכֶם כִּי־אֲחָיו מֵת וְהוּא לְבָדוֹ נִשְׂאָר וְקִקְרָאֵהוּ אֶסֹן בְּהַרְדָּךְ אֲשֶׁר תִּלְכּוּ־בָהּ וְהוֹרְדְתֶם אֶת־שִׁיבְתִי בִּיגוֹן שְׂאוּלָה:

WTT Genesis 43:1 וְהִרְעֵב כָּבֵד בְּאָרֶץ:

2 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הִבְיִאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבֵיהֶם שׁבוּ שְׁבוּ־לָנוּ מִעֵט־אֶכֶל:

3 וַיֹּאמֶר אֲלֵיוּ יְהוּדָה לֵאמֹר הָעֵד הָעֵד בְּנֹו הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תִרְאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחֵיכֶם אִתְּכֶם:

4 אִם־יִשְׁדַּךְ מִשְׁלַח אֶת־אֲחֵינוּ אֲתָנוּ נִרְדָּה וְנִשְׁבַּרְהָ לְךָ אֶכֶל:

5 וְאִם־אֵינְךָ מִשְׁלַח לֹא נִרְדַּ כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֲלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחֵיכֶם אִתְּכֶם:

6 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לְמָה הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אָח:

7 וַיֹּאמְרוּ שְׂאוּל שְׂאֵל־הָאִישׁ לָנוּ וְלִמּוֹלְדֹתָנוּ לֵאמֹר הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֲיִשׁ לָכֶם אָח וְנִגְדַלּוּ עַל־פִּי

7 I pravili : Vyptával se naléhavě muž ten nás i na rod váš, mluvč: Zdali ještě živ jest otec váš, máte-li bratra? Tu dali jsme mu zprávu, odpovídající těmto řečem. Zdali jsme mohli věděti, že nám řekne: Přiveďte dolů bratra svého.

8 A Juda pravil k Jisraeli, otci svému : Pošli pachole se mnou a vstaňme a pojďme, abychom zůstali na živu a nezemřeli jak my, tak ty, tak i maličci naši.

9 Já za něj ručím, z ruky mé ho požaduj. Nepřivedu-li ho k tobě, nepostavím-li ho před tebe, vinen budu před tebou po všechny dny.

10 Kdybychom nebyli otáleli, jistě již bychom se dvakráte byli vrátili.

11 Tu řekl jim Jisrael otec jejich: Když tedy musí tak býti, učňte to: Vezměte z nejvzácnějších plodů země do vašich věcí, a doneste dolů muži tomuto jako dar, trochu balšámu a trochu medu, tragant a ladanum, pistácie a mandle.

12 A peněz dvojnásobně vezměte do ruky své a peníze vrácené na vrch do vašich vaků vezměte zase zpět s sebou do ruky své, snad to bylo nedopatření.

13 A bratra svého vezměte a seberte se a vraťte se zase k tomu muži.

14 A Bůh všemohoucí ar dá vám milosrdenství před mužem tím, aby propustil vám bratra vašeho druhého a i Benjaminu, a já, mám-li osiřeti, osiřím.

15 a Tedy vzali tito muži tento dar a dvojnásobné peníze vzali do své ruky a Benjaminu a vzchopili se a sestoupili do Egypta a stanuli před Josefem.

16 Vida pak Josef s nimi Benjaminu, pravil k tomu, jenž spravoval jeho dům : Uveď ty muže do domu a zab dobytče a připrav, neboť se mnou budou jísti muži tito v poledne.

17 I učinil muž ten, jak byl řekl Josef a uvedl muže do domu Josefova.

18 Báli se však muži ti, že byli uvedeni do domu Josefova, a řekli: Pro ty peníze, jež se dostaly prve zpět do vaků našich, jsme [sem] zavedeni, aby

הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַיְדוּעַ נָדַע כִּי יֹאמֵר הוֹרִידוּ
אֶת־אֲחֵיכֶם:

8 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אָבִיו שְׁלַחָה הַנֶּעַר אִתִּי
וְנִקְוָמָה וְנִלְכָּה וְנִחַיָּה וְלֹא נָמוּת גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה
גַּם־טַפְּנוּ:

9 אָנֹכִי אֶעְרְבֶנּוּ מִיָּדִי תִבְקָשְׁנוּ אִם־לֹא הִבִּיאֲתִיו אֵלַיךָ
וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטְאתִי לְךָ כָּל־הַיָּמִים:

10 כִּי לֹוֹלֹא הִתְמַהֲמַהֲנוּ כִּי־עָתָה שָׁבְנוּ זֶה פַעַמִּים:

11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן אִפּוֹא זֹאת
עָשׂוּ קָחוּ מִזְמַרְת הָאָרֶץ בְּכֻלֵּיכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה
מַעֲט צְרִי וּמַעֲט דְּבַשׁ נִכְאֹת וְלֹט בְּטָנִים וּשְׂקָדִים:

12 וְכֹסֶף מִשְׁנֵה קָחוּ בְיַדְכֶם וְאֶת־הַכֹּסֶף הַמוֹשָׁב בְּפִי
אֲמַתְחֲתִיכֶם תָּשִׁיבוּ בְיַדְכֶם אוֹלִי מִשְׁנֵה הוּא:

13 וְאֶת־אֲחֵיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ:

14 וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רְחֻמִּים לְפָנָי הָאִישׁ וְשַׁלַּח לָכֶם
אֶת־אֲחֵיכֶם אַחֵר וְאֶת־בְּנֵי־מִן וְאֲנִי כֹאֲשֶׁר שָׁכַלְתִּי
שָׁכַלְתִּי:

15 וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֵה־כֹּסֶף לְקָחוּ
בְיַדְם וְאֶת־בְּנֵי־מִן וַיִּקְמוּ וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם וַיַּעֲמְדוּ לְפָנָי
יוֹסֵף:

16 וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶתָם אֶת־בְּנֵי־מִן וַיֹּאמֶר לְאִשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ
הָבֵא אֶת־הָאֲנָשִׁים הַבְּיָתָה וּטְבַח טְבַח וְהָכֵן כִּי אֲתִי
יֵאָכְלוּ הָאֲנָשִׁים בְּצִהְרֵי:

17 וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כֹּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ
אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף:

18 וַיֵּירָאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ

עַל־דְּבַר הַכֹּסֶף הַשֶּׁבַע בְּאֲמַתְחֲתֵינוּ בְּתַחֲלָה אֲנַחְנוּ
מוֹבָאִים לְהַתְנַלֵּל עָלֵינוּ וְלְהַתְנַפֵּל עָלֵינוּ וְלִקְחַת אֶתְנוּ
לְעִבָדִים וְאֶת־חֲמַרְיָנוּ:

se na nás obořil, přepadl nás a vzal nás za otroky i s našimi osly.

19 I přistoupili k muži, který spravoval dům Josefův, a promluvili k němu u vchodu domu.

20 A pravili: S dovolením, pane, přišli jsme ponejprve dolů nakoupit potravy.

21 I přihodilo se, když jsme přišli na nocleh a rozvazovali své vaky, tu peníze každého byly svrchu v jeho vaku, naše peníze dle váhy své, i vracíme je ve svých rukou.

22 Také jiné peníze jsme přinesli v rukou svých, abychom nakoupili potravy; nevíme, kdo vložil naše peníze do našich vaků.

23 On k řekl: Bud'te klidní, nebojte se, Bůh váš a Bůh vašeho otce dal vám skrytý poklad do vašich vaků, peníze vaše mne došly. I vydal jim Šimana.

24 A uvedl muž ten lidi ty do domu Josefova, dal vody, aby si umyli nohy své, a dal obroku pro jejich osly. 25 Oni (zatím) připravili dar, než by přišel Josef v poledne, neboť byli slyšeli, že tam budou obědvati.

26 Když přišel Josef domů, přinesli mu dar, který měli ve svých rukou, do síně a klaněli se mu [až] k zemi. 27 I ptal se jich, jak se mají; a řekl: Zdráv-li jest váš starý otec, o němž jste mluvili? Živ-li jest ještě?

28 Řekli: Dobře se vede služebníkmu tvému, otci našemu, ještě jest živ, a sklánějíce hlavy, klaněli se mu.

29 I pozdvihl oči své a spatřil Benjamina, bratra svého, syna své matky, i řekl: Tento-li jest bratr váš nejmladší, o kterém jste ke mně mluvili? I řekl: Bůh ti dej milost svou, synu můj !

30 Tu pospíšil Josef, neboť vzplanulo nitro jeho k bratru svému a chtělo se mu plakati, a vešed do pokoje, plakal tam.

31 Pak umyv tvář svou, vyšel a zdržoval se a pravil: Podávejte jídlo!

32 I podávali mu zvláště a jim zvláště a Egypt'anům, kteří s ním jedli, zvláště, neboť nemohou Egypt'ané jísti s Ebreji chleba, protože ošklivost jest to Egyptským.

19 וַיִּגְשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פָּתַח הַבַּיִת:

20 וַיֹּאמְרוּ בִּי אֲדֹנָי יָרֵד יִרְדְּנוּ בְּתַחֲלָה לְשַׁבֵּר־אֶכֶל:

21 וַיְהִי כִּי־בָּאוּ אֶל־הַמְּלֹךְ וַנִּפְתַּח אֶת־אֲמַתְּחַתֵּינוּ וַהֲנֵה כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמַתְּחָתוֹ כַּסְפָּנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַנָּשֵׁב אֹתוֹ בְּיָדֵנוּ:

22 וְכֶסֶף אַחַר הוֹרְדֵנוּ בְּיָדֵנוּ לְשַׁבֵּר־אֶכֶל לֹא יָדַעְנוּ מִי־שֵׁם כַּסְפָּנוּ בְּאֲמַתְּחַתֵּינוּ:

23 וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לָכֶם אֶל־תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם וְאֵלֵהִי אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מִטְּמוֹן בְּאֲמַתְּחַתֵּיכֶם כַּסְפְּכֶם בָּא אֵלָי וַיֹּצֵא אֱלֹהִים אֶת־שִׁמְעוֹן:

24 וַיָּבֹא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֵּן־מַיִם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מַסְפּוֹא לַחֲמֻרֵיהֶם:

25 וַיִּכְיֵנוּ אֶת־הַמְּנַחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף בְּצִהְרָיִם כִּי שָׁמְעוּ כִּי־שֵׁם יֹאכְלוּ לֶחֶם:

26 וַיָּבֹא יוֹסֵף הַבַּיִתָּה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־הַמְּנַחָה אֲשֶׁר־בְּיָדֶם הַבַּיִתָּה וַיִּשְׁתַּחֲוּ־לוֹ אַרְצָה:

27 וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַשְּׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזֶּקֶן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם הַעוֹדֵנוּ חַי:

28 וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאַבְיָנוּ עוֹדֵנוּ חַי וַיִּקְרָא (וַיִּשְׁתַּחֲוּ):

29 וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־בְּנֵי־מִיֶּן אָחִיו בְּן־אָמוֹ וַיֹּאמֶר הֲזֶה אַחֵיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלָי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יַחַד בְּנֵי:

30 וַיַּמְהַר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו וַיִּבְקֹשׁ לְבָכוֹת וַיָּבֹא תַחֲרָה וַיִּבֶךְ שָׁמָּה:

31 וַיִּרְחַץ פָּנָיו וַיֹּצֵא וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לֶחֶם:

32 וַיִּשְׁימוּ לוֹ לֶבֶדוֹ וְלָהֶם לְבָדָם וְלַמְצָרִים הָאֹכְלִים אֹתוֹ לְבָדָם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמְצָרִים לֶאֱכֹל

33 Seděli pak .proti němu prvorozený podle prvorozenství svého a mladší podle mladšího věku svého. I divili se muži ti vzájemně

34 Tu pak dal podati jídla od sebe k nim. Benjaminovi však dostalo se pětkrát více než všem ostatním. I popíjeli s ním a byli opojeni u něho.

Čtyřicátá čtvrtá kapitola

1 On pak rozkázal správci svého domu, řka : Naplň vaky mužů potravou, kolik mohou unést a vlož peníze každého na vrch do jeho vaku.

2 A můj pohár, pohár stříbrný, polož na vrch do vaku toho nejmladšího a peníze jeho nakupe. A on. učinil dle řeči Josefovy, kterou byl mluvil.

3 Bylo jasné ráno a muži byli propuštěni, oni i s osly svými.

4 (Právě) vyšli z města a ještě nebyli daleko, tu pravil Josef ke správci domu svého: Vstaň, pusť se za muži těmito a dohoně je, řekni jim: Proč jste odplatili zlým za dobré?

5 Zda není to, z něhož pije pán můj, a z něhož věštbu věští, špatnost jste provedli tím, co jste učinili.

6 A on je dohonil a promluvil k nim slova tato:

7 I pravili k němu: Proč mluví pán můj. takové řeči? Daleko budiž služebníků tvých, aby co takového učinili.

8 Vždyť peníze, které jsme našli na vrch vaků svých, jsme zpět přinesli tobě ze země kenaanské. Jak bychom měli krásti z domu pána tvého stříbra nebo zlata?

9 U koho to nalezeno bude ze služebníků tvých, ať zemře; a také my budeme pánu mému služebníky.

10 Tu pravil: Tak tedy nyní podle slov vašich a se stane, ten u něhož to bude nalezeno, bude mně služebníkem, vy pak budete prosti viny.

11 A oni spěšně složili každý vak svůj na zemi a rozvázali každý svůj vak.

12 A on prohlížel. U nejstaršího počal a u nejmladšího skončil. I našel

אֶת־הָעִבְרִים לֶחֶם כִּי־תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרַיִם:

33 וַיָּשִׁבוּ לִפְנֵי הַבָּכָר כַּבְּכָרְתוֹ וְהַצְעִיר כַּצְעָרְתוֹ

וַיִּתְמְהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ:

34 וַיֵּשֶׂא מִשָּׂאת מֵאֵת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתֵּרֶב מִשָּׂאת בְּנִימָן

מִמִּשָּׂאת כָּל־חַמֵּשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁכְּרוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ:

WTT Genesis 44: אֶת־אֲמַתְחַת הָאֲנָשִׁים אֲכַל כֹּסֶף וְיִכְלוֹן שָׂאת וְשִׁים

כֹּסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחַתוֹ:
2 וְאֶת־גְּבִיעֵי גְבִיעַ הַכֹּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אֲמַתְחַת הַקְּטָן

וְאֵת כֹּסֶף שְׁבָרוֹ וַיַּעַשׂ כְּדִבְרַי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר:
3 הַבָּקָר אֹרֹר וְהָאֲנָשִׁים שְׁלְחוּ הַמָּה וַחֲמֻרֵיהֶם:

4 הֵם יֵצְאוּ אֶת־הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ וַיֹּסֵף אָמַר לְאִשֶׁר

עַל־בֵּיתוֹ קוּם רְדֹף אַחֲרַי הָאֲנָשִׁים וְהַשְׁגַּתֶם וְאָמַרְתָּ

אֱלֹהִים לְמָה שְׁלַמְתֶּם רְעָה תַחַת טוֹבָה:
5 הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתָּה אֲדֹנָי בּוֹ וְהוּא נָחַשׁ יִנְחַשׁ בּוֹ

הֲרַעַתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם:
6 וַיִּשְׁגֹּם וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

7 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לְמָה יְדַבֵּר אֲדֹנָי כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה

חֲלִילָה לְעִבְרִיךָ מַעֲשׂוֹת כְּדִבְרֵי הַזֶּה:
8 הֵן כֹּסֶף אֲשֶׁר מִצְאָנוּ בְּפִי אֲמַתְחַתֵּינוּ הִשִּׁיבָנוּ אֵלֶיךָ

מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאִיךָ נִגְנַב מִבַּיִת אֲדֹנֶיךָ כֹּסֶף אוֹ זָהָב:
9 אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ מֵעִבְרִיךָ וּמֵת וְגַם־אֲנַחְנוּ נָתִיב

לְאֲדֹנָי לְעִבְדִים:
10 וַיֹּאמֶר גַּם־עַתָּה כְּדִבְרֵיכֶם כִּן־הוּא אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ

יְהִי־לִי עֶבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִּים:
11 וַיִּמָּהְרוּ וַיִּוְרְדוּ אִישׁ אֶת־אֲמַתְחַתוֹ אֶרְצָה וַיִּפְתְּחוּ

אִישׁ אֲמַתְחַתוֹ:

se pohár ve vaku Benjaminově.

13 Tu roztrhli šaty své a každý naložil břímě na svého osla a vrátili se do města.

14 Tak přišel Juda i jeho bratří do domu Josefova - a on tam ještě byl - a padli před ním k zemi .

15 I řekl jim Josef: Jaký jest to skutek, který jste učinili, což nevíte, že muž jako jsem já, dovede věštiti?

16 Tu pravil Juda : Co máme říci pánu svému, co mluvíti a čím se ospravedlniti ? Bůh našel vinu služebníků tvých, tu jsme služebníci pánu svému, jak my, tak on, v jehož ruce nalezen byl pohár.

17 On však pravil: Daleko mne budiž, abych tak učinil; ten muž, v jehož ruce se pohár našel, ten bude mne služebníkem, vy však táhněte pokojně nahoru k otci svému.

18 I přistoupil k němu Juda a řekl : Dovol', pane můj, aby promluvil, prosím, služebník tvůj slovo v uši pána svého a necht' nevzplane hněv tvůj proti služebníku tvému, neboť tys jako farao.

19 Pán můj se tázal služebníků svých řka : Máte-li otce nebo bratra ?

20 I řekli jsme pánu svému: Máme otce starého s malým chlapcem stáří jeho, a bratr jeho jest mrtev, tak zbyl on samotný po mateři své a otec jeho ho miluje.

21 Tu řekl jsi k služebníkům svým: Přiveďte ho dolů ke mně, abych spočinul okem svým na něm.

22 My pak jsme řekli pánu svému: Nemůže hoch opustiti otce svého, kdyby opustil otce svého, zemřel by onen.

23 Ty však pravil jsi k služebníkům svým: Nepřijde-li váš nejmladší bratr s vámi, neuzříte více obličeje mého.

24 I stalo se, že vystoupivše ke služebníku tvému, otci mému, pověděli jsme mu slova pána mého.

25 I pravil náš otec: jděte zase, nakupte nám trochu potravy.

26 Řekli jsme: Nemůžeme jíti dolů; bude-li nejmladší bratr náš s námi, půjdeme dolů, neboť nemůžeme spatřiti tvář toho muže, není-li nejmladší

12 וַיִּחַפֵּשׂ בְּגָדוֹל הַחֵל וּבִקְטָן כָּלָה וַיִּמְצָא הַגִּבִּיעַ
בְּאַמְתַּחַת בְּנִימִן:

13 וַיִּקְרְעוּ שְׂמֹלֹתָם וַיַּעֲמִס אִישׁ עַל-חֻמְרוֹ וַיָּשִׁבוּ הָעִירָה:

14 וַיָּבֵא יְהוּדָה וְאָחִיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדְנֵנו שָׁם
וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו אַרְצָה:

15 וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מִה־הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם
הַלּוֹא יָדַעְתֶּם כִּי־נִחַשׁ יִנְחַשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כְּמִנִּי:

16 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מִה־נֹּאמֶר לְאֹדְנִי מִה־נִּדְבַר

וּמִה־נִּצְטַדֵּק הָאֱלֹהִים מִצָּא אֶת־עֵינַי עַבְדְּךָ הַנָּנוּ

עַבְדִּים לְאֹדְנִי גַם־אֲנַחְנוּ גַם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגִּבִּיעַ בְּיָדוֹ:

17 וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִּי מַעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא
הַגִּבִּיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עַבְד וְאַתֶּם עָלוּ לְשָׁלוֹם
אֶל־אֲבִיכֶם: ך

18 וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֹדְנִי יִדְבַר־נָא עַבְדְּךָ
דָּבַר בְּאָזְנֵי אֹדְנִי וְאֶל־יָחַד אֶפְדָּ בְּעַבְדְּךָ כִּי כְמוֹד

כְּפָרְעָה:

19 אֹדְנִי שָׂאֵל אֶת־עַבְדְּךָ לֵאמֹר הֲיִשְׁלַכְכֶם אֵב אוֹ־אָח:

20 וַנֹּאמֶר אֶל־אֹדְנִי יִשְׁלַנּוּ אֵב זָקֵן וַיִּלְד זָקִינִים קָטָן
וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבָדוֹ לְאָמוֹ וְאָבִיו אָהָבוֹ:

21 וַתֹּאמֶר אֶל־עַבְדְּךָ הוֹרְדֵהוּ אֵלָי וְאָשִׁימָה עֵינַי עָלָיו:

22 וַנֹּאמֶר אֶל־אֹדְנִי לֹא־יִוָּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו
וְעֹזֵב אֶת־אָבִיו וּמֵת:

23 וַתֹּאמֶר אֶל־עַבְדְּךָ אִם־לֹא יֵרֵד אַחִיכֶם הַקָּטָן
אַתְכֶם לֹא תִסְפֹּן לְרֹאוֹת פָּנָי:

24 וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנִּגְדַּלֵּנוּ אֶת דְּבַר־י
אֹדְנִי:

25 וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שָׁבוּ שְׁבִרוּ־לָנוּ מִעֵט־אֶכֶל:

26 וַנֹּאמֶר לֹא נוֹכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ
וַיִּרְדְּנוּ כִּי־לֹא נוֹכַל לְרֹאוֹת פָּנָי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטָן

bratr náš s námi.

27 Tu pravil tvůj služebník, můj otec, k nám : Víte, že dva porodila mně žena má

28 Jeden šel pryč ode mne; řekl jsem: Jistě rozsápán, rozsápán jest. Neviděl jsem ho až dosud.

29 A vezmete-li i tohoto od tváře mé, a potká-li ho nehoda, pak přivedli byste mé šediny v neštěstí do hrobu.

30 A ted', když přijdu k služebníkovi tvému, mému otci, a hoch nebude s námi, - duše jeho spjata jest s duší jeho.

31 Tu se stane, když uvidí, že není tu hocha, umře, a služebníci tvoji přivedli by šediny služebníka tvého, našeho otce se zármutkem do hrobu.

32 Neboť služebník tvůj se zaručil za hocha u otce svého, řka: Jestliže ho nepřivedu k tobě, tedy hřešil jsem proti otci svému po všechny dni.

33 Nuž, zůstaň tedy služebník tvůj místo hocha jako služebník pánu mému, a hoch nechť odejde nahoru s bratry svými.

34 - Neboť, jak mohu jí~ti nahoru k otci svému, když hoch není se mnou, nemohl bych hleděti na neštěstí, jež potká otce mého.

Kapitola čtyřicátá pátá

1 Tu nemohl se Josef déle zdržeti před všemi, kteří kol něho stáli, i zvolal; vyved'te každého ven ode mne ! Tak nestál nikdo u něho, když se dal poznati Josef bratřím svým.

2 I propukl v hlasitý pláč. Slyšeli to Egypt'ané a slyšel to dům faraónův.

3 A Josef řekl bratřím svým : Já jsem Josef ! Zda žije ještě otec můj? Nemohli však bratři jeho odpověděti mu, tak se ho zděsili.

4. Tu promluvil Josef k bratřím svým : Přistupte přece ke mně, i přistoupili, Pravil pak: Já jsem Josef, bratr váš, kterého jste prodali do Egypta.

5 A ted' nermuťte se, a nechť nepálí vás oči vaše, že jste mne sem

איננו אתנו:

27 וַיֹּאמֶר עֲבָדְךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יֹדְעִתֶם כִּי שְׁנַיִם יִלְדָה-לִּי אִשְׁתִּי:

28 וַיֵּצֵא הָאָחֵד מֵאִתִּי וְאָמַר אֶךְ טָרַף טָרַף וְלֹא רָאִיתִיו עַד-הַנֶּה:

29 וְלִקְחַתֶּם גַּם-אֶת־זֶה מֵעַם פָּנַי וְקָרְהוּ אֶסוֹן וְהוֹרְדֶתֶם אֶת-שִׁיבְתִי בְרַעַה שְׂאֵלָה:

30 וְעַתָּה כִּבְאֵי אֶל-עֲבָדְךָ אָבִי וְהַנְּעַר אֵינְנוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ:

31 וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי-אֵין הַנְּעַר וְמַת וְהוֹרִידוּ עֲבָדְךָ אֶת-שִׁיבְת עֲבָדְךָ אָבִינוּ בְּיַגוֹן שְׂאֵלָה:

32 כִּי עֲבָדְךָ עָרַב אֶת-הַנְּעַר מֵעַם אָבִי לֵאמֹר אִם-לֹא אָבִיאֲנוּ אֵלֶיךָ וְחָטַאתִי לְאָבִי כָּל-הַיָּמִים:

33 וְעַתָּה יֹשְׁבֵנָא עֲבָדְךָ תַּחַת הַנְּעַר עֹבֵד לְאֲדֹנָי וְהַנְּעַר יַעַל עִם-אָחָיו:

34 כִּי-אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל-אָבִי וְהַנְּעַר אֵינְנוּ אִתִּי פֶן אֲרָאָה בְּרַע אֲשֶׁר יִמָּצֵא אֶת-אָבִי:

WTT Genesis 45: וְלֹא-יִכָּל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנֹּצְצִים

עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָּל-אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא-עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהַתְּנוּדַע יוֹסֵף אֶל-אָחָיו:

2 וַיִּתֵּן אֶת־קִלְוֹ בְּבִכּוֹ וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בַּיִת פְּרַעַה:

3 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי חַי וְלֹא-יִכָּלּוּ אָחָיו לַעֲנוֹת אִתּוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפָּנָיו:

4 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחָיו גְּשׁוּ-נָא אֵלָי וַיִּגְשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אַחִיכֶם אֲשֶׁר-מָכַרְתֶּם אִתִּי מִצְרַיִמָּה:

5 וְעַתָּה אֶל-תַּעֲצְבוּ וְאֶל-יַחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי-מָכַרְתֶּם אִתִּי

prodali, neboť k zachování života mne poslal Bůh před vámi.

6 Vždyť už dva roky jest hlad v zemi a ještě pět let [bude], co nebude ani orání, ani sklizení.

7 I poslal mne Bůh před vámi, aby zachován byl zbytek vás v zemi, a aby zachován byl život váš pro záchranu velikou.

8. A tak tedy ne vy poslali jste mne sem, nýbrž Bůh, a on učinil mne otcem faraónovi a pánem celému domu jeho, a vládcem v celé zemi egyptské.

9 Pospěšte a táhněte nahoru k otci mému, a řekněte k němu : Tak pravil syn tvůj Josef, ustanovil mne Bůh pánem celému Egyptu, přijď dolů ke mně, neprodlévej.

10 Budeš bydlet v zemi Gošem a budeš blízko mne, ty a synové tvoji, i děti synů tvých a brav tvůj a skot tvůj a všechno, co ti náleží:

11 A zaopatřím tě tam, neboť ještě pět let bude hlad, abys nestrádal ty a dům tvůj a vše, co ti náleží.

12 Vždyť oči vaše vidí a oči mého bratra Benjaminu, že ústa má to jsou, která mluví k vám.

13 Povězte otci mému o vši slávě mé v Egyptě, a vše, co jste viděli, a pospěšte si, a přiveďte otce mého sem.

14 I padl kolem krku Benjaminovi, bratru svému, a plakal, a Benjamin plakal na jeho šíji.

15 Pak políbil všechny bratry své a plakal nad nimi, po. tom teprve mluvili bratři jeho s ním

16 Zpráva slyšána byla v domě faraónově; říkalo se: přišli bratři Josefovi. Milé to bylo faraónovi a služebníkům jeho.

17 I pravil pak farao k Josefovi : Řekni svým bratřím : To udělejte, naložte na svůj dobytek, a táhněte, jděte do země Kenaan.

18 A vezměte svého otce a své rodiny a přijďte ke mně, a já vám dám to nejlepší, co má země egyptská, a budete požívatí tuk země.

19 A tobě jest poručeno [abys jim řekl]; to učinite: Vezměte ze země

הֲנֵה כִּי לְמַחֲיָה שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לְפָנֶיכֶם:

6 כִּי־זָה שְׁנָתַיִם הָרָעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנָיִם אֲשֶׁר אֵין־חֵרִישׁ וְקִצִּיר:

7 וַיִּשְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לְפָנֶיכֶם לְשׁוּם לָכֶם שְׂאֵרִית בְּאָרֶץ וּלְהַחֲיֹת לָכֶם לְפָלִיטָה גְדֹלָה:

8 וְעַתָּה לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הֲנֵה כִּי הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁיִמְנֵי לְאָב לְפָרְעָה וּלְאֲדֹנָי לְכָל־בֵּיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

9 מֵהָרָו וְעָלוּ אֶל־אָבִי וְאָמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֵךְ יוֹסֵף שְׁמַנִּי אֱלֹהִים לְאֲדֹנָי לְכָל־מִצְרַיִם רְדֵה אֵלַי אֶל־תַּעֲמֹד:

10 וַיִּשְׁבֹּת בְּאֶרֶץ־גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קְרוֹב אֵלַי אֶתָּה וּבְנֵיךָ וּבְנֵי־בְנֵיךָ וְצֹאנֶךָ וּבְקָרְדֶךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לְךָ:

11 וְכָל־כְּלִיתִי אֶתְּךָ שָׁם כִּי־עוֹד חֲמֵשׁ שָׁנָיִם רָעַב פֶּן־תָּנֹרֵשׁ אֶתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לְךָ:

12 וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רְאוּת וְעֵינַי אַחִי בְּנִימֹן כִּי־פִי הַמְדַבֵּר אֵלֵיכֶם:

13 וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רָאִיתֶם וּמֵהָרָתֶם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הֲנֵה:

14 וַיִּפֹּל עַל־צוּאָרָיו בְּנִימֹן־אָחִיו וַיִּבְךְּ וּבְנִימֹן בָּכָה עַל־צוּאָרָיו:

15 וַיִּנָּשֶׁק לְכָל־אָחִיו וַיִּבְךְּ עֲלֵיהֶם וְאַחֲרָיו כֵּן דִּבְרוּ אַחֲיוֹ אִתּוֹ:

16 וְהִקַּל נִשְׁמַע בֵּית פָּרְעָה לֵאמֹר בָּאוּ אַחֵי יוֹסֵף וַיֵּיטֵב בְּעֵינֵי פָרְעָה וּבְעֵינַי עֲבָדָיו:

17 וַיֹּאמֶר פָּרְעָה אֶל־יוֹסֵף אָמַר אֶל־אֲחִיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בָאוּ אֶרְצָה כְּנַעַן:

18 וּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בְּתִיכֶם וּבָאוּ אֵלַי וְאֶתָּנָה לָכֶם אֶת־טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאָכְלוּ אֶת־חֶלֶב הָאָרֶץ:

egyptské vozy pro své děti a .pro své ženy a přivezte otce svého a přijd'te.

20 A oko vaše ar se neohlédá na vaše náradí, neboť co má nejlepšího celá země Egyptská, jest vaše.

21 I učinili tak synové Jisraélovi, a Josef dal jim vozy dle rozkazu faraónova a dal jim také potravu na cestu.

22 Všem jim dal, každému sváteční šaty, Benjaminovi však dal tři sta stříbrných a pět šatů svátečních.

23 A otci svému poslal rovněž tyto věci: deset oslů, nesoucích nejlepší věci egyptské a deset oslic, nesoucích obilí a chléb a potravu pro otce na cestu.

24 Pak propustil své bratry, i odtáhli; a řekl jim: Nevad'te se po cestě !

25 A vytáhli z Egypta a přišli do země kenaanské k Jakobovi, otci svému.

26 A zvěstovali mu řkouce: Ještě Josef jest živ, a jest vládcem v celé zemi egyptské. I ztrnulo srdce jeho, neboť jim nevěřil..

27 Vypravovali tedy mu všechna slova Josefova, jež byl promluvil k nim, a on viděl vozy, které byl poslal Josef, aby ho přivezli, tu oživil duch Jaakoba, otce jejich.

28 I řekl Jisraél: Dosti, .ještě Josef, syn můj, žije, půjdu a uzřím ho, než zemru.

Kapitola čtyřicátá šestá

1. Vytáhl tedy Jisraél se vším co měl, a přišel do Beršeby, a obětoval oběti Bohu otce svého Jicchaka.

2 A Bůh mluvil k Jisraéli ve vidění nočním, [a pravil]: Jaakobe, Jaakobe! A ten řekl: Tu jsem.

3 I řekl: Já jsem Bůh, Bůh otce tvého, neboj se sestoupiti do Egypta,

19 ואתה צויתָה זאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
עֲגֻלוֹת לְטַפְּכֶם וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשֹׂאתֶם אֶת־אֲבֹיְכֶם וּבְאֵתָם:

20 וְעֵינֵיכֶם אֶל־תָּחֹס עַל־כְּלֵיכֶם כִּי־טוֹב כָּל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם לָכֶם הוּא:

21 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגֻלוֹת עַל־פִּי
פָּרְעָה וַיִּתֵּן לָהֶם צָדָה לְדַרְדָּךְ:

22 לְכֻלָּם נָתַן לְאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמֹלֹת וּלְבְנֵימֶן נָתַן שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמִשׁ חֲלַפַת שְׂמֹלֹת:

23 וּלְאֲבֹיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמָרִים נְשָׂאִים מְטוֹב
מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר אֶתְנַת נְשֹׂאת בָר וְלַחֵם וּמְזוֹן לְאֲבֹיו
לְדַרְדָּךְ:

24 וַיִּשְׁלַח אֶת־אָחִיו וַיִּלְכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל־תִּרְגְּזוּ
בְּדַרְדָּךְ:

25 וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־יַעֲקֹב אָבִיהֶם:

26 וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא מִשְׁלַ
בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְגּוּ לְבֹו כִּי לֹא־הָאֱמִין לָהֶם:

27 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם
וַיֵּרָא אֶת־הָעֲגֻלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ וַתַּחֲי
רוּחַ יַעֲקֹב אָבִיהֶם:

28 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנֵי חַי אֲלֵכֶה וְאֶרְאֶנּוּ
בְּטָרֶם אָמוֹת:

WTT Genesis 46: וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא
בְּאֶרֶה שָׁבַע וַיִּזְבַּח זְבָחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יַצְחָק:

2 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמֵרְאֵת הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנְנִי:

3 וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֶל־תִּירָא מֵרָדָה

nebot' národem velikým učiním tě tam.

4 Já sestoupím s tebou do Egypta, a já také tě povedu vzhůru, a Josef vloží ruku tvou na oči tvé.

5 Odebral se tedy Jaakob z Beršeby. A synové Jisraělovi vzali Jaakoba, otce svého, a své děti a své ženy do vozů, které byl poslal farao, aby ho přivezli,

6 a vzali svůj dobytek a svůj majetek, jehož nabyli v zemi kenaanské, a přišli do Egypta, Jaakob a všecko potomstvo jeho s ním.

7 Syny své a syny synů svých s ním, dcery své a dcery synů svých a všechno potomstvo své přivedl s sebou do Egypta.

8 A to jsou jména synů Jisraělových, přišedších do Egypta. Jaakob, a synové jeho: Prvorozený Jaakobův:

9 Ruben. - A synové Rubenovi : Chanoch a Falu a Checron a Charmi.

10 Synové pak Šimonovi: Jemuel a Jamin a Ohad a Jachin a Cochar a Šaul, syn ženy kananejské.

11 A synové Leviho : Geršon, Kehat a Merari.

12 A synové Júdovi : Ér a Onan a Šéla a Pérec a Zérach; zemřel však Er a Onan v zemi kenaanské, i byli synové Pérecóvi : Checron a Chamul.

13 A synové Jisacharovi: Tola a Fuva a Job a Šimron.

14 A synové Zebulunovi: Sered a Elon a Jachleel.

15 To jsou synové Leini, které porodila Jaakobovi v Padan Araín a [k tomu] Dina, dcera jeho, všech osob synů jeho a dcer jeho: třicet a tř.i.

16 A synové Gadovi : Cifjón a Chagi, Šuni a Ecbon, Eri a Arodi a Areli.

17 A synové Ašerovi: Jimna a Jišva a Jišvi a Bria i Serach, sestra jejich. A synové Briovi: Cheber a Malkiel.

18 To jsou synové Zilpy, kterou dal Laban Lee, dceři své a ty porodila Jaakobovi, šestnáct osob.

19 Synové Rachelini, ženy Jaakobovy : Josef a Benjamin.

20 A Josefovi narodili se v zemi egyptské [syrové], které mu porodila

מִצְרַיִם כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׁמְךָ שָׁם:

4 אָנֹכִי אֵרֵד עִמָּךְ מִצְרַיִם וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַּם־עָלַי וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל־עֵינֶיךָ:

5 וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׂיהֶם בְּעֶגְלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פָּרְעֹה לְשִׂאת אֹתוֹ:

6 וַיָּקָחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם יַעֲקֹב וְכָל־זֶרְעוֹ אֹתוֹ:

7 בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אֹתוֹ בְּנֹתָיו וּבְנֹת בָּנָיו וְכָל־זֶרְעוֹ הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרַיִם: ס

8 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִם יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן:

9 וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוּךְ וּפְלוּא וְחֲצֹרֹן וְכַרְמִי:

10 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וַיְמִין וְאֶהֱרָ וַיְכִין וְצַחֵר וְשָׂאוּל בִּן־הַכְּנַעֲנִית:

11 וּבְנֵי לֵוִי גֵרְשׁוֹן קְהָת וּמֵרָרִי:

12 וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוּנָן וְשֵׁלָה וְפֶרֶץ וְזֶרַח וַיָּמָת עֵר וְאוּנָן בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיְהִיו בְּנֵי־פֶרֶץ חֲצֹרֹן וְחַמוּל:

13 וּבְנֵי יִשְׂשָׁכָר תּוֹלַע וּפֹהַ וַיּוֹב וְשַׁמְרוֹן:

14 וּבְנֵי זְבֻלֹן סֶרֶד וְאֵלֹן וַיַּחֲלָאֵל:

15 אֵלֶּה בְנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפָדַן אַרְבָּם וְאֵת דִּינָה בַתוֹ כָּל־נַפְשׁ בָּנָיו וּבְנֹתָיו שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ:

16 וּבְנֵי גָד צַפְיוֹן וְחַגִּי שׁוּנִי וְאַצְבֵּן עֵרִי וְאַרְוֹדִי וְאַרְאֵלִי:

17 וּבְנֵי אֲשֶׁר יִמְנָה וַיְשׁוּהָ וַיְשׁוּי וּבְרִיעָה וְשֶׁרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמְלִכִיאֵל:

18 אֵלֶּה בְנֵי זֵלְפָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְלֵאָה בַתוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נַפְשׁ:

19 בְּנֵי רַחֵל אֵשֶׁת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבְנִימִן:

20 וַיּוֹלֵד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה־לוֹ אֶסְנַת

Asnat, dcera Potiferova, kněze Onského: Menaše a Efrajma.

21 A synové Benjaminovi : Bela a Becher a Ašbel, Gera a Naman, Echi a Roš, Mupim a Chupim a Ard.

22 To jsou synové Raohelini, kteří se narodili Jaakobovi všech osob čtrnáct.

23 A synové Danovi: Ghušim.

24 A synové Naftaliho: Jachcél a Guni a Jecer a Šilem.

25 To jsou synové Bilhy, kterou byl dal Laban Rachele, dceři své; tyto porodila Jaakobovi, všech osob sedm.

26 Všechny osob, jež přišly s Jaakobem do Egypta, které vyšly beder jeho kromě žen synů Jákobových, všech osob [bylo] šedesát. a šest.

27 A [k tomu] synové Josefovi, kteří se mu narodili v Egyptě, dvě osoby; všech osob domu Jaakobova, příšlých do Egypta, [tudíž] sedmdesát.

28 Judu pak poslal napřed k Josefovi, aby podával zvěst před ním do Gošenu, i přišli do země Gošen.

29 Zapřáhl pak Josef svůj vůz a jel vzhůru naproti Jisraéli, otci svému, do Gošenu, a jak se mu zjevil, padl kolem krku jeho a plakal na šíji jeho usedavě.

30 Pak pravil Jisraél k Josefovi: Ted' [rád] zemru, když jsem viděl tvou tvář a že ještě žiješ.

31 Pak pravil Josef k bratřím svým a k domu otce svého: Pojedu a zvěstuji faraónovi a řeknu mu: Bratři moji a rodina otce mého, kteří jsou v zemi kenaanské, přišli ke mně.

32 A lidé ti jsou pastýři stáda, neboť chovali dobytek a svůj brav a. svůj skot a vše co mají, přivezli s sebou.

33 A zavolá-li vás farao a řekne: Jaké jest zaměstnání vaše?

34 Řekněte: Pěstovali chov dobytka služebníci tvoji od svého mládí až do nynějška, jak my, tak otcové naši, abyste [mohli] bydleti v zemi Gošen, neboť Egyprané si hnuší každého pastýře bravu.

בְּתַפּוּטֵי פָרַע כֹּהֵן אֵן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם:

21 וּבְנֵי בְנִימִן בְּלַע וּבְכֹר וְאַשְׁבֵּל גְּרָא וְנַעֲמָן אַחֵי וְרֹאשׁ מַפִּים וְחַפִּים וְאַרְדִּי:

22 אֵלֶּה בְּנֵי רַחֵל אֲשֶׁר יָלַד לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר:

23 וּבְנֵי־דָן חֲשִׁים:

24 וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצֵאל וְגוּנִי וַיֵּצֵר וְשִׁלֵּם:

25 אֵלֶּה בְּנֵי בְלָהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבֵן לְרַחֵל בְּתוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ שִׁבְעָה:

26 כָּל־הַנַּפְשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיִם יֵצְאֵי יָרְכוּ מִלֶּבֶד נָשִׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ:

27 וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יָלְדוּ־לוֹ בְּמִצְרַיִם נַפְשׁ שְׁנָיִם

כָּל־הַנַּפְשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיִם שִׁבְעִים: הִי 28 וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו

גִּשְׁנָה וַיָּבֵאוּ אֶרְצָה גִּשְׁן:

29 וַיֵּאָסֶר יוֹסֵף מִרַכְבֹּתוֹ וַיַּעַל לְקִרְאת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו גִּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוְאַרְיוֹ וַיִּבְךְּ עַל־צַוְאַרְיוֹ

עוֹד:

30 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה הַפֶּעַם אַחֲרַי רְאוּתִי אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדֶךָ חַי:

31 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָחָיו וְאֶל־בֵּית אָבִיו אָעֵלָה וְאֶגִּידָה לְפָרַעַה וְאֶמְרָה אֵלָיו אַחֵי וּבֵית־אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן

בָּאוּ אֵלָי:

32 וְהָאֲנָשִׁים רַעִי צֹאן כִּי־אֲנָשֵׁי מִקְנֵה הָיוּ וְצֹאנָם

וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ:

33 וְהָיָה כִּי־יִקְרָא לָכֶם פָּרַעַה וְאָמַר מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם:

34 וְאָמַרְתֶּם אֲנָשֵׁי מִקְנֵה הָיוּ עַבְדֶּיךָ מִנְעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תִּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן

כִּי־תוֹעֵבֵת מִצְרַיִם כָּל־רַעַה צֹאן:

Kapitola čtyřicátá sedmá

1 I přišel Josef a oznámil faraonovi : Řekl mu : Otec můj a bratři moji i brav jejich a skot jejich; a vše, co mají, přišli ze země kanaánské, a hle, jsou v zemi Góšen.

2 Z počtu pak svých bratří vzal pět mužů a postavil je před faraóna.

3 Tu pravil farao k jeho bratřím: jaké jest vaše zaměstnání, a oni řekli faraónovi: pastýři .bravu jsou služebníci tvoji, jak my, tak otcové naši.

4 Řekli [dále] faraónovi abychom pohostinu byli v zemi, jsme přišli, neboť není pastvy pro dobytek, který mají služebníci tvoji, neboť těžký jest hlad v zemi Kenaanské a nyní, prosíme, aby směli bydleti služebníci tvoji v zemi Góšen.

5 I promluvil farao k Josefovi, řka : Otec tvůj a bratři tvoji přišli k tobě.

6 Země egyptská před tebou jest; v nejlepší krajině země usad' otce svého a bratry své, nechť bydlí v zemi Góšen;a víš-li, že jsou mezi nimi zdatní muži, ustanovíš je

7 jako správce stád, jež mně náleží. - Přivedl pak Josef Jaakoba, otce svého, a představil ho faraónovi, i pozdravil Jaakob faraóna, žehnaje mu.

8 I pravil farao k Jaakobovi : Kolik jest dní let života tvého?

9 Tu pravil Jaakob k faraónovi: Dnů let putování mého jest třicet a sto let. Nečetné a zlé byly dni let života mého, a nedosáhly dnů let života otců mých za dnů jejich putování

10 I rozloučil se požehnáním Jaakob s faraónem a odešel od tváře faraónovy. ,

11 Tak usadil Josef otce svého a bratry své a dal. jim vlastnictví v zemi egyptské, ve výborné krajině země, v krajině Ramses, jak byl rozkázal farao.

12 A Josef zaopatřil otce svého a bratry své a celý dům otce svého chlebem podle [počtu] dětí.

13 A chleba nebylo v celé zemi, neboť těžký byl hlad velmi, a vyčerpána

WTT Genesis 47: וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגִּד לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאֶחָיו וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהֵנָּה בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן:

2 וּמִקְצֵה אָחָיו לָקַח חֲמֹשֶׁה אַנְשִׁים וַיֵּצֵאם לִפְנֵי פַרְעֹה:

3 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־אָחָיו מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ

אֶל־פַּרְעֹה רַעִה צֹאן עֲבָדֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבוֹתֵינוּ:

4 וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה לְגֹר בְּאֶרֶץ בְּאֵנוּ כִּי־אֵין מְרֻעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לְעֲבָדֶיךָ כִּי־כֹבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה

יִשְׁבוּנָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן:

5 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ וְאָחֶיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ:

6 אֶרֶץ מִצְרַיִם לִפְנֶיךָ הוּא בְּמִיטֵב הָאָרֶץ הַזֹּשֶׁב

אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אָחֶיךָ יִשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְאִם־יִרְעֶת וַיִּשְׁבּוּם אַנְשֵׁי־חֵיל וְשִׁמְתָם שָׂרֵי מִקְנֵה עַל־אֲשֶׁר־לֵי:

7 וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמְדֵהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה:

8 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב כַּמָּה יָמֵי שָׁנֵי חַיֶּיךָ:

9 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יָמֵי שָׁנֵי מְגֹרֵי שְׁלֹשִׁים וּמֵאת שָׁנָה מָעֻט וְרַעִים הָיוּ יָמֵי שָׁנֵי חַיֵּי וְלֹא הִשְׁיִגוּ אֶת־יָמֵי

שָׁנֵי חַיֵּי אָבֹתַי בְּיָמֵי מְגֹרֵיהֶם:

10 וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה:

11 וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אָחָיו וַיִּתֵּן לָהֶם אֶתְהָה

בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמִיטֵב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ רַעַמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַּרְעֹה:

12 וַיַּכְלִל יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אָחָיו וְאֵת כָּל־בֵּית

אָבִיו לֶחֶם לֶפִי הַטֶּף:

13 וְלֶחֶם אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי־כֹבֵד הָרָעַב מְאֹד וְתִלְהָ

byla země egyptská a země kenaanská hladem.

14 Josef však byl sebral všechno stříbro, jež se nalézalo v zemi egyptské a v zemi kenaanské za prodejné zrní, které kupovali, Josef pak odvedl peníze do domu faraonova.

15 I došly peníze v zemi egyptské a v zemi kenaanské, a všichni Egyptané přišli k Josefovi řkouce: Dej nám chleba, proč máme zemřít před tebou, když už není peněz.

16 I řekl Josef : Dejte svá stáda, a dám vám za vaše stáda, když už není peněz.

17 Tedy přivedli svá stáda k Josefovi, a Josef dal jim chléb za koně a za stáda bravu a stáda skotu a za osly, a opařil je chlebem za všechna stáda jejich v onom roce.

18 I dovršen byl onen rok a přišli k němu v roce druhém a řekli mu : Nebudeme tajiti před pánem svým, vždyť jest u konce stříbro, a stáda dobytka propadla pánu našemu, nezbývá před pánem našim, leč tělo naše a půda naše.

19 Proč máme , zahynouti před očima tvýma, jak my, tak půda naše, kup nás a půdu naši za chléb, a budeme my a půda naše služebnými faraónovými; dej semena, abychom zůstali na živu a nezemřeli a půda., aby nezpustla.

20 Tak koupil Josef celou půdu egyptskou pro faraóna, neboť prodávali Egyptané každý pole své, neboť silně doléhal na ně hlad. tak dostala se země faraónovi.

21 A lid převedl do měst, z jednoho konce hranic egyptských až na druhý konec.

22 Jen země kněží nekoupil, neboť pevný příděl mají kněží od faraóna, a jedí svůj pevný příděl, který jim byl dal farao, proto neprodali půdy své.

23 I řekl Josef k lidu: Hled'te, koupil jsem vás dnes a půdu vaši pro

faraóna, ty máte símě a zoročíte půdu

אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב:

14 וַיִּלְקַט יוֹסֵף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בְּשֶׁבֶר אֲשֶׁר־הֵם שְׁבָרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־הַכֶּסֶף בֵּיתָה פַּרְעֹה:

15 וַיְהִי כִּי־הִסְפֵּךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֵאוּ כָּל־מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר הִבֵּה־לָּנוּ לֶחֶם וְלָמָּה נָמוֹת נִגְדָּךְ כִּי אָפֶס כֶּסֶף:

16 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הִבּוּ מִקְנֵיכֶם וְאֶתְנֶה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אָפֶס כֶּסֶף:

17 וַיָּבִיאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יוֹסֵף וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בְּסוּסִים וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבְחֲמֹרִים וַיִּנְהַלֵּם בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵיהֶם בַּשָּׁנָה הַהִוא:

18 וַתֵּתֶם הַשָּׁנָה הַהִוא וַיָּבֵאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נִכְחַד מֵאֲדָנִי כִּי אִם־תָּם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדָנִי לֹא נִשְׂאָר לִפְנֵי אֲדָנִי בְּלֹתִי אִם־גּוֹיֵתָנוּ וְאֲדָמָתָנוּ:

19 לָמָּה נָמוֹת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲדָמָתָנוּ קָנֵה־אֶתְנוּ וְאֶת־אֲדָמָתָנוּ בַּלֶּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְאֲדָמָתָנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה וְתִן־זֶרַע וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוֹת וְהָאֲדָמָה לֹא תִשָּׂם: 20 וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה כִּי־מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חִזַּק עֲלֵהֶם הָרָעָב וַתְּהִי הָאֶרֶץ לְפַרְעֹה:

21 וְאֶת־הָעָם הָעֶבְרִי אֶתוֹ לְעָרִים מִקְצֵה גִבּוֹל־מִצְרַיִם וְעַד־קִצְעָהוּ:

22 רַק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֶק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ אֶת־חֶקֶם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־אֲדָמָתָם:

23 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם וְאֶת־אֲדָמַתְכֶם לְפַרְעֹה הֲא־לָכֶם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם

faraóna, tu máte símě a zasévejte půdu.

24 A až bude úroda, pak dáte pětinu faraónovi a čtyři díly budou vaše pro osení na pole a pro potravu vaši a pro domácnosti vaše a pro děti vaše.

25 Tu pravili: Tys nás udržel na živu, kéž nalezneme milost v očích pána svého a budeme služebníci faraónovi !

26 Tak určil to Josef až do tohoto dne jako ustanovení pro půdu Egypta, že pětinou náleží faraónovi, jen půda kněží samotná nebyla faraónova.

27 Jisraél pak přebýval v zemi egyptské, v krajině Góšen. Nabyli její vlastnictví a byli plodní a rozmnožili se velice.

28 I žil Jaakob v zemi egyptské sedmnáct let, a bylo dnů Jaakobových, let života jeho, sedm let a čtyřicet a sto let.

29 Když se přiblížily dni Jisraélovi, aby zemřel, tu zavolal syna svého Josefa a řekl mu: Jestliže jsem našel milost v očích tvých, vlož ruku svou pod bedro mé a prokaž mně lásku a věrnost, nepohřbi mne, prosím, v Egyptě.

30 Až se uložím k otcům , svým, vynes mne z Egypta, a pohřbi mne v hrobě jejich. Tu řekl on: Já učiním dle slova tvého.

31 On však řekl : Přísahaj mně ! I přísahal mu. I sklonil se Jisraél k hlavám lože.

Kapitola čtyřicátá osmá

1 Stalo se pak po těchto událostech, že pověděno bylo Josefovi: Hle otec tvůj jest nemocen. Tu vzal oba syny své s sebou, Menaše a Efrajima.

2 I bylo oznámeno Jaakobovi a pověděno: Hle, syn tvůj Josef přichází k tobě; tu sebral své síly Jisraél a posadil se v posteli.

3 řekl pak Jaakob k Josefovi: Bůh všemohoucí zjevil se mi v Luz, zemi kanaánské, a požehnal mně,

אֶת־הָאָדָמָה:

24 וְהָיָה בַּתְּבוּאוֹת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לַפְּרֹעָה וְאַרְבַּע הַיְדֹת יִהְיֶה לָכֶם לְזֵרַע הַשָּׂדֶה וְלֹאֲכַלְכֶם וְלֹאֲשֶׁר בְּבִתְיֹכֶם וְלֹאֲכַל לְטַפְכֶם:

25 וַיֹּאמְרוּ הַחִיתָנוּ נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנָי וְהֵינּוּ עֲבָדִים לַפְּרֹעָה:

26 וַיֵּשֶׁם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לַפְּרֹעָה לְחֹמֶשׁ רַק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לְבָדָם לֹא הָיְתָה לַפְּרֹעָה:

27 וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבוּ מְאֹד:

28 וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנַיִם חֲמִיּוֹ שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמֵאֵת שָׁנָה:

29 וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוֹת וַיִּקְרָא לְבָנָו לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יַרְכְּבִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדֵי חֶסֶד וְאַמַּת אֶל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם:

30 וְשִׁכַּבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתֵנִי מִמִּצְרַיִם וְקִבַּרְתָּנִי בְּקִבְרֹתָם וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲעֲשֶׂה כְּדַבַּרְךָ:

31 וַיֹּאמֶר הַשְּׁבֹעָה לִי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה: ך

WTT Genesis 48: וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר

לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־עֲפְרַיִם:

2 וַיִּגֵּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה:

3 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שְׁדֵי נְרָאָה־אֵלַי בְּלוּז

4 a pravil ke mně: Hle, já tě učiním plodným a rozmnožím tě a učiním tě obcí národů a dám zemi tuto potomstvu tvému po tobě jako vlastnictví věčné.

5 A nyní (tedy) dva synové tvoji, kteří se narodili tobě v zemi egyptské, než jsem přišel k tobě do Egypta, moji necht' jsou, Efrajim, a Menaše, jako Ruben a Šimon bud'tež moji !

6 Však potomstvo tvé, které zplodíš po nich, bude tvoje, jménem svých bratří budou nazváni ve svém dědictví.

7 A já - když jsem přišel z Padan, zemřela mně Ráchel v zemi Kanaán, na cestě, když bylo ještě kus země, aby se přišlo do Efraty, - tam jsem ji pohřbil na cestě do Efraty, to jest v Betlehem.

8 Uzřev pak Jisraél syny Josefovy; pravil: Kdož jsou tito?

9 Tu řekl Josef otci svému: Moji synové to jsou, které mně Bůh zde dal. Tu pravil: Vezmi je přece ke mně, abych jim požehnal.

10 Oči Jisraélovy byly totiž mdlé stářím, nemohl viděti, i přiblížil mu je a on je líbal a objímal je.

11 Pak pravil Jisraél k Josefovi : Spatřiti tvář tvou jsem nemyslel a teď dal mi viděti Bůh, [také] potomstvo tvé.

12 I vzal je Josef s kolenou jeho a poklonil se tváří [až] k zemi.

13 A Josef vzal je oba, Efrajima pravicí svou, k levici Jisraélově a Menašeho levicí svou ku pravicí Jisraélově a postavil je před ním.

14 Tu vztáhl Jisraél pravicí svou a vložil ji na hlavu Efrajimovu, ač byl mladší, a levicí svou na hlavu Menašovu, úmyslně přeložil ruce své, ačkoliv Menaše byl prvorozený.

15 Pak požehnal Josefovi a řekl : Bůh, před nímž kráčeli otcové moji, Abraham a Jicchak, Bůh, jenž střežil mne odjakživa až do tohoto dne.

16 Posel boží, jenž vysvobodil mne ze všeho zla, požehnej těmto hochům, a ar se v nich uchová jméno mé, a jméno mých otců Abrahama

בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ:

4 וַיֹּאמֶר אֵלַי הַנְּנִי מִפְּרֹךְ וְהִרְבִּיתִךָ וַנִּתְתִּיךָ לְקָהָל עַמִּים וַנִּתְתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזֶרְעֶךָ אַחֲרַיִךְ אֶחְזַת עוֹלָם:

5 וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בָּאִי אֵלַיךָ מִצְרַיִמָּה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כְּרֵאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יְהוּדָה:

6 וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־הוּלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יְהוּ עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקְרָאוּ בְּנַחֲלָתָם:

7 וְאֲנִי בָבֹאִי מִפְּדֹן מַתָּה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּדֶרֶךְ בְּעוֹד כְּבַרְת־אֶרֶץ לְבָא אֶפְרַתָּה וְאֶקְבְּרָהָ שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרַת הוּא בֵּית לָחֶם:

8 וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּהָ:

9 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בְּזֶה וַיֹּאמֶר קָח־סֵנָא אֵלַי וְאֶבְרַכְכֶם:

10 וְעֵינַי יִשְׂרָאֵל כְּבָדוּ מִזֶּקֶן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיִּגַּשׁ אֲתָם אֵלָיו וַיִּשַׁק לָהֶם וַיַּחֲבֹק לָהֶם:

11 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֵה פָנֶיךָ לֹא פָלַלְתִּי וְהִנֵּה הִרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זֶרְעֶךָ:

12 וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעַם בְּרַכְּיוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְאַפְּיוֹ אֶרְצָה:

13 וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם בְּיָמִינוֹ מִשְׁמָאל

יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה בְּשִׁמְאֵלוֹ מִיְּמִין יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ אֵלָיו:

14 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יָמִינוֹ וַיִּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הֶצְעִיר וְאֶת־שְׁמָאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שְׂכָל

אֶת־יְדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר:

15 וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְוּ

אֲבֹתַי לְפָנָיו אֶבְרָהָם וַיִּצְחָק הָאֱלֹהִים הִרְעָה אֹתִי

מֵעוֹדֵי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:

16 הַמְּלֹאךְ הַגָּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֶךְ אֶת־הַנְּעָרִים

a Jicchaka a ar se rozmnoží četně ve středu země.

17 Když viděl Josef, že vložil otec jeho svou pravou ruku na hlavu Efrajimovu, bylo to nelibým v očích jeho. I uchopil ruku otce svého, aby ji přenesl s hlavy Efrajimovy na hlavu Menašeho.

18 A Josef pravil k otci svému : Ne tak, otče můj, neboť tento jest prvorozený, vlož pravici svou na jeho hlavu.

19 Avšak otec jeho se zdráhal a pravil: Vím, synu můj,vím, - také on bude národem. a také on bude veliký, avšak bratr jeho mladší bude nad něho větší, a jeho potomstvo vzejde v hojnost národů.

20 I požehnal jim dne onoho, řka: Tebou žehnati bude Jisrael, říkáje: Ar udělá tě Bůh jako Efrajima a jako Menašeho. Tak dal přednost Efrajimovi před Menašem.

21 Pak pravil Jisraél k Josefovi: Hle, já umírám, však Bůh bude s vámi a zase uvede vás do země otců vašich.

22 A já dám tobě o jeden díl výše nad bratry tvé, jež vzal jsem z ruky Emoritovy mečem svým a lukem , svým

Kapitola čtyřicátá devátá

1 Povolal pak Jaakob syny své a pravil: Sejděte se a oznámím vám, co vás potká v potomních dnech.

2 Shromážděte se a slyšte, synové Jaakobovi, poslyšte J israéle, otce svého.

3 Rubene! Ty prvotino má, sílo má, mužnosti mé počátku. Vyvýšený důstojenstvím a vyvýšený mocí !

4 Jak vody příval - nebudeš vyvýšen, neboť vstoupils na lože otce svého, tenkrát znesvěcení jsi spáchal! Na lůžko mé vstoupil !

5 Šimon a Lévi, bratři, nástroje násilí jejich zbraně.

6 Do jejich rady nevcházej duše má, s jejich obcí nebud' za jedno hrdost

וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבֹתֵי אֲבֹתָהֶם וַיִּצְחַק וַיְדַגּוּ
לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

17 וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי־יָשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם
וַיִּרַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמַךְ יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל
רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה:

18 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִי־זֶה הַבְּכֹר שֵׁם
יְמִינְךָ עַל־רֹאשׁוֹ:

19 וַיִּמָּאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי בְנֵי יָדַעְתִּי גַם־הוּא
יְהִי־לָעַם וְגַם־הוּא יִגְדֹל וְאוֹלָם אָחִיו הַקָּטָן יִגְדֹל
מִמֶּנּוּ וְזָרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא־הַגּוֹיִם:

20 וַיְבָרְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּךָ יְבָרֵךְ יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר יִשְׁמַךְ אֱלֹהִים כָּאֶפְרַיִם וְכַמְנַשֶּׁה וַיִּשֶׁם
אֶת־אֶפְרַיִם לְפָנָי מְנַשֶּׁה:

21 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֹת וְהָיָה אֱלֹהִים
עִמָּכֶם וְהָשִׁיב אֹתְכֶם אֶל־אָרֶץ אֲבֹתֵיכֶם:

22 וְאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שָׂכָם אֶחָד עַל־אֲחִיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי
מִיַּד הָאֶמְרִי בְּחֶרְבִי וּבְקִשְׁתִּי: ׀

WTT Genesis 49: וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאִסְפוּ
וְאֲנִידָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֹתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים:
2 הַקְּבִצוּ וְשִׁמְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם:
3 רְאוּבֵן בְּכָרִי אֹתָהּ כַּחֲסִי וְרֹאשִׁית אוֹנִי יִתֵּר שָׂאת וַיִּתֵּר
עָז:

4 פָּחוּ כַּמַּיִם אֶל־תּוֹתֵר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ אֲזַ
חֲלַלְתָּ יְצוּעֵי עָלָה: ׀

5 שִׁמְעוּן וְלוֹוִי אֲחִים כָּלִי חָמַס מְכַרְתִּיהֶם:

6 בְּסֹדֶם אֶל־תָּבֵא נַפְשִׁי בְּקִהְלָם אֶל־תִּחַד כְּבֹדִי כִּי

má! neboť v hněvu svém zabili muže a v svévoli ochromili býka.
7 Zlořečen hněv jejich, neboť jest prudký, a jejich vztek, neboť zatvrzelý jest. Rozdělím je v Jaakobu a rozptýlím je v Jisraéli.
8 Judo, tobě holdující děkují bratři tvoji, ruka tvá na šíji nepřátel tvých, klaní se tobě synové otce tvého.
9 Lvíče, Judo, z lupu, synu můj, jai vystoupil, choulí se, lehá si jako lev, kdo by ho vydráždil, aby vstal.
10 Nevzdálí se žezlo od Judy a berla vlády od jeho nohou, až přijde Šílo a jemu budou poslušní národové.")
11 Váže k vinnému kmenu oslátko své a k révě mládě oslice své, pere ve víně oděv svůj a v krvi hroznů roucho své.
12 Zrudlé oči od vína a zuby bílé od mléka.
13 Zebulun u břehu moře sídlí, u lodi přístaviště jest on a jeho bedro opřeno o Sídón.
14 Jisachar, osel silných kostí, rozložený mezi ohradami.
15 Viděl odpočinutí, že jest dobré a zemi, že jest rozkošná, tu sklonil rameno k nošení a stal se rabem poplatným.
16 Dan dá právo lidu svému, jak jen jeden z kmenů
17 Jisraele. - Budeť Dan hadem podél cesty, zmijí na stezce, jež uštkne kopyta koně; že jeho jezdec se skácí 18 zpět. - V pomoc tvou doufám, o Hospodine !
19 Gad tíseň houfu jej tísní, však on v patách je zatlačí zpět.
20 Ašer tučná jeho potrava jest, a lahůdky královské on
21 dává. - Naftáli, laň vypuštěná, poskytuje ladné řeči.
22 Mladá ratolest plodná jest Josef. Mladá ratolest plodná u pramene, ratolesti se rozbíhají po zdi.
23 Ač roztrpčili ho a stříleli na něho a pronásledovali ho
24~ střelci, - přec zůstal v staré síle jeho luk, byla hbitýma ramena rukou jeho: Z rukou mocného Jaakobova, od- tamtud, od pastýře kmene Israele.
25 Od Boha otce tvého, ať pomůže tobě, a od. Všemohoucího, ar ti

בְּאַפִּם הָרְגוּ אִישׁ וּבְרָצֹנָם עָקְרוּ-שׁוּר:
7 אָרוּר אָפֶם כִּי עָז וְעִבְרָתָם כִּי קָשְׁתָּהּ אַחֲלָקָם
בְּיַעֲקֹב וְאֶפְיָצִים בְּיִשְׂרָאֵל: ס
8 יְהוּדָה אֶתָּה יוֹדוּךָ אַחִיךָ יָדָךְ בְּעַרְףְּ אִיבֶיךָ יִשְׁתַּחֲוּוּ
לְךָ בְּנֵי אָבִיךָ:
9 גֹּוֹר אַרְיֵה יְהוּדָה מִטַּרְףְּ בְּנֵי עָלִיתָ כָּרַע רֹבֵץ כְּאַרְיֵה
וּכְלָבִיא מִי יִקְוֹמוּנוּ:
10 לֹא-יִסּוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה וּמַחֲקָק מִבֵּין רִגְלָיו עַד
כִּי-יָבֵא (שִׁילָה) [שִׁילֹן] וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים:
11 אֲסָרִי לַגֶּפֶן (עִירָה) [עִירוֹן] וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֶתְנוֹ כִּבְס
בֵּינָם לְבָשׁוּ וּבְרָדִם-עֲנָבִים (סוּתָה) [סוּתָוֶן]:
12 חֲכָלִילִי עֵינַיִם מֵיָיִן וּלְבָן-שָׁנַיִם מִחֶלֶב: ה
13 זְבוּלֹן לְחוּף יַמִּים יִשְׁכֵן וְהוּא לְחוּף אֲנִיּוֹת וַיִּרְכָּתוּ
עַל-צִידוֹן: ס
14 יִשְׁשַׁכֵּר חֲמֹר גֶּרֶם רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁפָּחוֹת:
15 וַיֵּרָא מְנַחֵה כִּי טוֹב וְאֶת-הָאָרֶץ כִּי נַעֲמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ
לְסֹבֵל וַיְהִי לְמַסְעֵבֵד: ס
16 דָּן יָדִין עַמּוֹ כְּאַחַד שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל:
17 יְהִי-יָדָן נָחֵשׁ עַל-יַדְרָךְ שְׁפִיפֹן עַל-יַאֲרֹחַ הַנֶּשֶׁף
עַקְבֵי-סוֹס וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֹר:
18 לִישׁוּעָתֶךָ קִוִּיתִי יְהוָה:
19 גָּד גְּדוּד גְּדוּד יִגְדֹּנּוּ וְהוּא יִגְדַּע עֲקֹב: ס
20 מֵאֲשֶׁר שָׁמְנָה לְחֲמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדָנֵי-מֶלֶךְ: ס
21 נַפְתָּלִי אֵילָה שְׁלָחָה הַנֶּתֶן אֲמַרֵי-שֹׁפֵר: ס
22 בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עַל-יַעֲיִן בָּנוֹת צַעֲדָה
עַל-יִשׁוּר:
23 וַיִּמְרָדוּ וְרָבוּ וַיִּשְׁטְמֵהוּ בְּעַלֵי חֲצִים:
24 וַתִּשָּׁב בְּאִיתָן קָשְׁתוֹ וַיִּפְּזוּ זָרְעֵי יָדָיו מִיַּדֵי אָבִיר
יַעֲקֹב מִשֵּׁם רַעָה אֲבָן יִשְׂרָאֵל:

žehná, požehnáním nebes shůry, požehnáním hlubiny prostírající se dole, požehnáním prsou a lůna.

26 Požehnání otce tvého mocnější jsou nad požehnání rodičů mých, a rozkoše pahorků věčných kéž přijdou na hlavu Josefovou a na téměř korunovaného mezi bratry svými:

27 Benjamin vlk dávicí, zrána požívá lup a z večera rozdílí kořist.

28 Všichni tito jsou kmenové Jisraele, dvanáct, a to jest, co mluvil k nim otec jejich, i žehnal jim, každému podle jeho požehnání, jim žehnal.

29 A přikázal jim a řekl jim: Já budu shromážděn k lidu svému, pochovejte mne k otcům mým, do jeskyně, jež jest na pozemku Efronově Chetitského.

30 V jeskyni, která jest na pozemku Machpela, jež jest naproti Mamré, v zemi kenaanské, kterýžto pozemek koupil Abraham od Efrona Chetitského jako dědičné pohřebiště.

31 Tam pohřbili Abrahama a Sáru, ženu jeho, tam pohřbili Jicchaka a Rivku, ženu jeho, a tam pohřbil jsem Leu.

32 Na pozemku nabytém i s jeskyní, která na něm jest [koupěna] od synů Chetitských.

33 Pak přestal Jaakob přikazovati synům svým a stáhl nohy své do lože a skonal a byl shromážděn k lidu svému.

Kapitola padesátá

1 Tu padl Josef na tvář otce svého a plakal nad ním a políbil ho.

2 Pak rozkázal Josef služebníkům svým, lékařům, aby nabalzamovali jeho otce. I balzamovali lékaři Jisraele.

3 A uplynulo tím čtyřicet dní, neboť tol.ik dnů uplyne balzamováním, tu oplakávali ho Egyptané 70 dní.

4 Když uplynuly dny jeho oplakávání, tu řekl Josef k domu faraónovu řka: Jestliže jsem našel milost v očích vašich, předněte přece před

25 מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעְזְרֶךָ וְאֵת שְׂדֵי וַיְבָרְכֶךָ בְּרַכַּת שָׁמַיִם
מֵעַל בְּרַכַּת תְּהוֹם רַבְּצַת תַּחַת בְּרַכַּת שְׂדֵים וְרַחֵם:

26 בְּרַכַּת אָבִיךָ גְּבֹרָה גְּבֹרָה עַל־בְּרַכַּת הַזְּרִי עַד־תֵּאוֹת גְּבַעַת
עוֹלָם תִּהְיֶינָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְדָּקֵד נֹזֵיר אַחִיו: ה'
27 בְּנִימִין זָאב יִטְרֹף בַּבֶּקֶר יֹאכַל עֵד וְלַעֲרֵב יַחְלֹק
שָׁלָל:

28 כָּל־אֱלֹהֵי שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר וְזֹאת אֲשֶׁר־דִּבֶּר
לָהֶם אָבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרַכְתּוּ בְּרֶךְ
אֹתָם:

29 וַיֵּצֵאוּ אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲנִי נֹאסֵף אֶל־עַמִּי קָבְרוּ
אֹתִי אֶל־אֲבֹתַי אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה עֶפְרוֹן הַחֲתִי:

30 בַּמְּעָרָה אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי־מַמְרָא
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אֲבֹתָהֶם אֶת־הַשָּׂדֵה מֵאֵת עֶפְרוֹן
הַחֲתִי לְאַחֲזֹת־קֶבֶר:

31 שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־אֲבֹתָהֶם וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ
אֶת־יִצְחָק וְאֵת רַבֵּקָה אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָּה קָבְרְתִי אֶת־לָאָה:

32 מִקְנֵה הַשָּׂדֵה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי־חֵת:

33 וַיִּכַּל יַעֲקֹב לְצוֹת אֶת־בָּנָיו וַיֹּאסֵף רַגְלָיו אֶל־הַמָּטָה
וַיָּגוּעַ וַיֹּאסֵף אֶל־עַמּוּיוֹ:

WTT Genesis 50: וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל־פְּנֵי אָבִיו וַיִּבֶךְ עָלָיו
וַיִּשְׁקֵלוּ:

2 וַיֵּצֵאוּ יוֹסֵף אֶת־עַבְדָּיו אֶת־הַרְפָּאִים לְחַנֵּט אֶת־אָבִיו
וַיַּחְנִטוּ הַרְפָּאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל:

3 וַיִּמְלֵאוּ־לוֹ אַרְבַּעַיִם יוֹם כִּי כֵן יִמְלֵאוּ יְמֵי הַחֲנֻטִים
וַיִּבְכוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם:

4 וַיַּעֲבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית פַּרְעֹה

ušíma faraónovými toto:

5 Otec můj přísahou mne zavázal, řka: Hle, já umírám, v mém hrobě, který jsem si vykopal v zemi kenaanské, tam mne pohřbi, a nyní, kéž smím vystoupiti a pohřbíti otce svého, pak se vrátím.

6 Tu pravil farao: Vytáhni nahoru a pohřbi otce svého, jak tě přísahou zavázal.

7 Tak vytáhl Josef, aby pohřbil otce svého, i vytáhli s ním všichni služebníci faraónovi, starší jeho domu a všichni s starší země egyptské - a všechna rodina Josefa a všichni jeho bratři a rodina jeho otce, jen své děti a svůj brav a svůj skot zanechali v zemi Góšen.

9 Vystoupili s nimi jak vozy, tak jezdcí, a byl to průvod velmi mohutný.

10 Přišli pak až ke Goren-ha-atad [ku Bodláčímu Mlatu], který jest za Jordánem, a nařkali tam nářkem velikým a velice žalostným, a tam konal pro otce svého smutek sedmi dnů.

11 I viděl obyvatel země, totiž kenaanaky smutek v Goren-ha-atad [u Bodtáčího Mlatu], tu pravili: Smutek mocný to mají Egyptští. Proto nazvali jeho jméno Abel Micrajim [Smutek Egypta), kteréžto jest za Jordánem.

12 Synové jeho však učinili s ním, tak jak jim byl přikázal.

13 Donesli ho synové jeho do země kenaanské a pohřbili ho v jeskyni na pozemku Machpela, kterýžto pozemek byl koupil Abraham jako dědičné pohřebiště od Efrona Chetitského, naprati Mamré.

14 Pak vrátil se Josef do Egypta, on a jeho bratři a všichni, kdož s ním byli vytáhli, aby pohřbili jeho otce, když byli pohřbili jeho otce.

15 Vidouce pak bratři Josefovi, že zemřel jejich otec, řekli: Kdyby tak zanevřel na nás Josef a zase oplatil nám všechno špatné, jež jame mu učinili !

16 Vzkázali tedy Josefovi, řkouce : Otec tvůj přikázal před svou smrtí, řka :

17 Tak mluvte k Josefovi: Ó, odpust přece provinění bratří svých a hřích jejich, že zle tobě učinili, a nyní odpust, prosím, provinění služebníků

לֵאמֹר אֲסֵנָא מִצָּאתַי חֵן בְּעֵינֶיכֶם דְּבְרוּנָא בְּאַזְנֵי פְּרַעָה לֵאמֹר:

5 אָבִי הַשְּׂבִיעֵנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרֵי אֲשֶׁר קָרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנַעַן שָׁמָּה תִקְבְּרֵנִי וְעַתָּה אֵעֲלֶה-נָא וְאִקְבְּרָה אֶת-אָבִי וְאֲשׁוּבָה:

6 וַיֹּאמֶר פְּרַעָה עֲלֶה וְקַבֵּר אֶת-אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר הַשְּׂבִיעֵךָ:

7 וַיַּעַל יוֹסֵף לְקַבֵּר אֶת-אָבִיו וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ כָּל-עַבְדֵי פְּרַעָה זִקְנֵי בֵיתוֹ וְכָל זִקְנֵי אֶרֶץ-מִצְרַיִם:

8 וְכָל בֵּית יוֹסֵף וְאָחָיו וּבֵית אָבִיו רַק טַפָּם וְצֹאנָם וּבְקָרָם עָזְבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן:

9 וַיַּעַל עִמּוֹ גַם-סָרְכָב גַּם-פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כְּבָד מְאֹד:

10 וַיָּבֹאוּ עַד-גֶּרֶן הָאֵטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ-שָׁם מִסֵּפֶד גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֲבֵל שְׁבַעַת יָמִים:

11 וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת-הָאֲבֵל בְּגֶרֶן הָאֵטָד וַיֹּאמְרוּ אֲבֵל-כָּבֵד זֶה לְמִצְרַיִם עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אֲבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן:

12 וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם:

13 וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָנָיו אֶרֶץ כְּנַעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּמַעְרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת-הַשְּׂדֵה לְאַחֲזַת-קִבְרָה מֵאֵת עֶפְרָן הַחֲתִי עַל-פְּנֵי מַמְרֵא:

14 וַיָּשֶׁב יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה הוּא וְאָחָיו וְכָל-הָעֲלִים אֹתוֹ לְקַבֵּר אֶת-אָבִיו אַחֲרָי קִבְּרוּ אֶת-אָבִיו:

15 וַיֵּרָאוּ אַחֵי-יוֹסֵף כִּי-מֵת אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהַשֵּׁב יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל-הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ:

16 וַיִּצְווּ אֶל-יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לְפָנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר: 17 כִּהְרָעָה גָּמְלוֹךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לְפָשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיִּבֶךְ יוֹסֵף בְּדַבְרָם אֵלָיו:

18 וַיִּלְכוּ גַם-אָחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנְנוּ לְךָ

Boha otce tvého. Tu zaplakal Josef, když mu to bylo řečeno.

18 Pak šli též bratři jeho a padli před ním a řekli: Hle, tu jsme, abychom byli tvými služebníky.

19 Tu řekl jim Josef : Nebojte se, což na místě božím jsem já?

20 Ovšem, vy zamýšleli jste proti mně zlé, ale Bůh to myslel k dobru, aby se uskutečnilo, jak dnes se děje, aby při životě zachován byl četný lid.

21 A teď, nebojte se, já zaopatřím vás, a děti vaše. Tak těšil je a mluvil k srdci jejich.

22 Bydlel pak Josef v Egyptě, on a rodina otce jeho, a žil byl Josef sto a deset let.

23 A Josef viděl u Efrajima syny třetího pokolení, i synové Machirovi, syna Menašeho, narodili se na kolenou Josefových.

24 Josef pravil ke svým bratřím . Já zemru, Bůh však vzpomene na vás, vzpomene a vyvede vás ze země této do země, kterou přísahou slíbil Abrahamovi, Jicchakovi a Jakóbovi.

25 Pak zavázal přísahou Josef syny Jisraelovy, řka: Vzpomene, vzpomene vás Bůh, pak vyneste vzhůru kosti mé odtud.

26 Tak zemřel Josef, stár sto a deset let, i balzamovali ho, a byl uložen do rakve v Egyptě.

לְעִבְדֵיהֶם:

19 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יוֹסֵף אֶל־תִּירְאוּ כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי:

20 וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָה לְטוֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה כִּיּוֹם הַזֶּה לְהַחִיית עַם־רַב:

21 וַעֲתָה אֶל־תִּירְאוּ אֲנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת־שִׁפְכֶם וַיִּנַּחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם:

22 וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיַּחֲיוּ יוֹסֵף מֵאָה וְעֶשְׂרִי שָׁנִים:

23 וַיֵּרָא יוֹסֵף לְאַפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מְכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יְלָדוֹ עַל־בְּרֵכֵי יוֹסֵף:

24 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָחָיו אֲנֹכִי מֵת וְאֱלֹהִים פָּקֵד וַפָּקֵד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב:

25 וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֵד וַפָּקֵד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהֶעֱלָתֶם אֶת־עַצְמוֹתַי מִזֶּה:

26 וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִי שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אוֹתוֹ וַיִּישֶׂם בְּאֲרוֹן בְּמִצְרַיִם:

